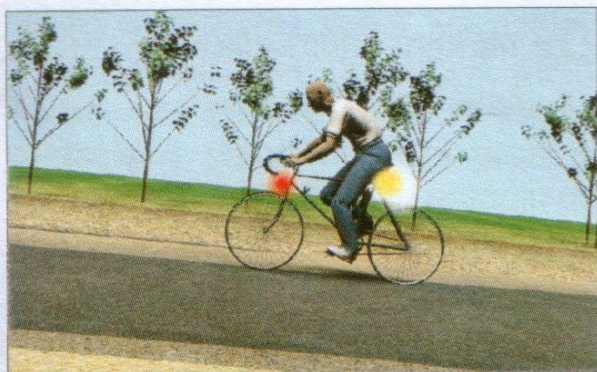

VOZAČ

izmene i dopune

Strana 176 - slika 5 - Svetla na biciklu napred belo, a pozadi crveno

Strana 181 Umesto 1,6 dužine 1/6 dužine

Teret na vozilu ne sme da pređe najudaljeniju tačku na zadnjoj strani vozila za više od 1/6 svoje dužine...

1,6
dužine

Teret na vozilu ne sme da pređe najudaljeniju tačku na zadnjoj strani vozila za više od 1/6 svoje dužine...

1/6
dužine

Strana 266 - tekst: I stav

Tahograf

- Tahograf može biti analogni digitalni

Tahograf

- Tahograf može biti analogni i digitalni

Strana 269 - tekst: -

Najveća dozvoljena visina vozila iznosi 4,0m

Najveća dozvoljena visina vozila iznosi 4,0m

Najveća dozvoljena visina vozila osim bicikla, mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla iznosi 2,5 m.

Najveća dozvoljena visina bicikla, mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla iznosi 2,5 m.

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BEZBEDNOSTI SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Član 1.

U Zakonu o bezbednosti saobraćaja na putevima („Službeni glasnik RS”, br. 41/09 i 53/10), u članu 18. stav 1. reči: „za opremanje jedinica saobraćajne policije”, zamenjuju se rečima: „za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova”.

U stavu 2. posle reči: „koriste se” dodaju se reči: „za namene utvrđene u tom stavu, odnosno”.

Član 2.

U članu 28. stavu 4. reči: „vozila sa prvenstvom prolaza, vozače vozila pod pratnjom”, zamenjuju se rečima: „vozače vozila Ministarstva unutrašnjih poslova, Bezbednosno-informativne agencije, Vojske Srbije, Vojnobezbednosne agencije, Vojno-obaveštajne agencije, hitne medicinske pomoći i vatrogasne službe, dok upravljaju vozilom prilikom izvršavanja poslova u vezi sa službenom dužnošću, odnosno delatnošću, kao i vozače vozila Ministarstva pravde – Uprave za izvršenje krivičnih sankcija kada prevoze lica lišena slobode”.

Član 3.

U članu 35. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„U slučaju zastoja saobraćaja na putu gde postoje fizički odvojene kolovozne trake, vozači su dužni da ostave slobodan prostor za prolaz vozila pod pratnjom i vozila sa pravom prvenstva prolaza, na taj način što će vozači koji se nalaze u desnoj odnosno srednjim saobraćajnim trakama zauzeti položaj uz desnu ivicu saobraćajne trake, a vozači koji se nalaze u levoj saobraćajnoj traci zauzeti položaj uz levu ivicu saobraćajne trake, tako da ostavljen prostor mora biti dovoljan za nesmetani prolaz ovih vozila”.

Član 4.

U članu 55. stav 3. reči: „da započne” zamenjuju se rečima: „da vrši”.

Član 5.

Član 98. stav 1. menja se i glasi:

„Pešak ne sme stupiti ni kretati se po autoputu ili motoputu”.

Član 8.

„U članu 264. stav 2. posle reči: „registracione nalepnice”, dodaju se reči: „kao i izdavanja posebne nalepnice o redovnom tehničkom pregledu traktora, priključnih vozila za traktor i motokultivatora (u daljem tekstu nalepnice o tehničkom pregledu traktora, priključnih vozila za traktor i motokultivatora)”.

Član 9.

U članu 268. posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Za novoprodukovana vozila kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja ili prikazivanja svojstva izdaju se metalne tablice sa rokom važenja od jedne godine.“

Dosadašnji st. 4–8. postaju st. 5–9.

Posle sadašnjeg stava 9. koji postaje stav 10. dodaju se novi st. 11. i 12. koji glase:

„Izuzetno od odredbi stava 9. ovog člana, registraciona nalepnica se izdaje u trajnom važenju za traktore, priključna vozila za traktor i motokultivatore koji podležu ponovnoj registraciji samo prilikom promene vlasnika, nosioca prava korišćenja, promene prebivališta vlasnika na teritoriju drugog registarskog područja ili drugih podataka koji se unose u saobraćajnu dozvolu.“

Vlasnici traktora, priključnih vozila za traktor i motokultivatara, dužni su da nakon izdavanja registracione nalepnice, svake godine obave redovni tehnički pregled, o čemu se izdaje nalepnica o tehničkom pregledu traktora, priključnih vozila za traktor i motokultivatara koja služi kao dokaz da je tehnički pregled traktora izvršen.“

U sadašnjem stavu 10. koji postaje stav 13. posle reči: „registracione nalepnice“, dodaju se reči: „nalepnice o tehničkom pregledu traktora, priključnih vozila za traktor i motokultivatara“.

Dosadašnji st. 11–14. postaju st. 14–17.

Član 10.

Posle člana 277. dodaju se odeljak 4. i član 277a koji glase:

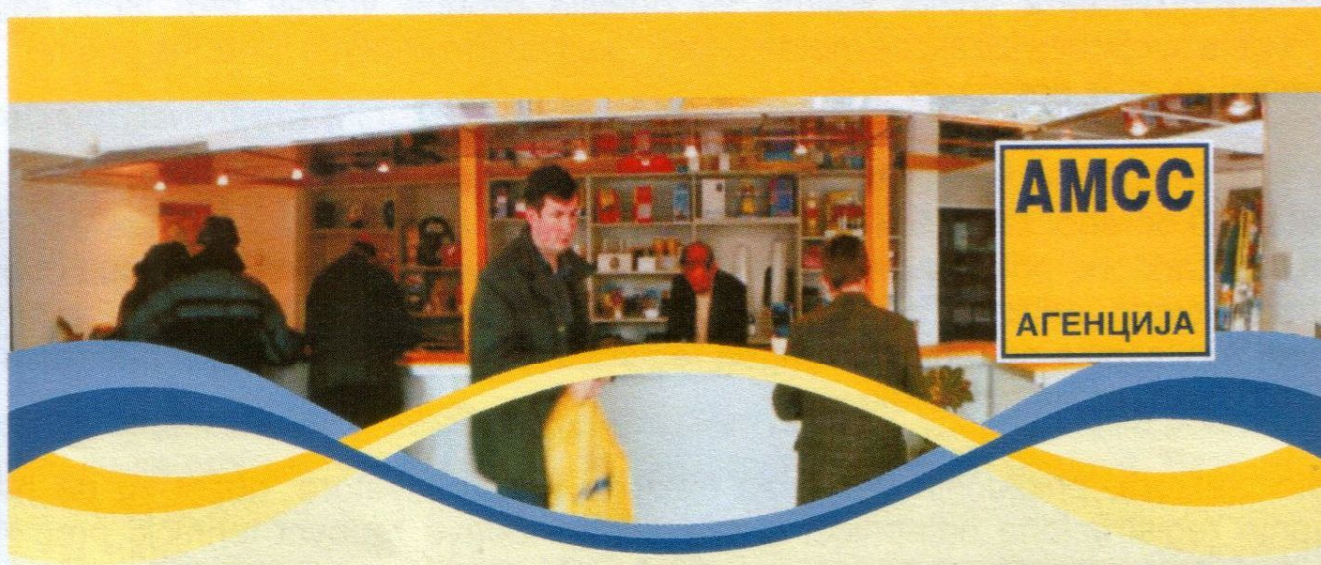
„4. Registracija vozila koja su odlukom Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom poverena drugom pravnom ili fizičkom licu Član 277a

Vozila koja su odlukom Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom poverena drugom pravnom ili fizičkom licu privremeno se registruju na ime pravnog ili fizičkog lica kome su poverena.

Motorno, odnosno priključno vozilo iz stava 1. ovog člana upisuje se u jedinstveni registar vozila i izdaju se potvrda o privremenoj registraciji, privremene registarske tablice i registraciona nalepnica na zahtev pravnog ili fizičkog lica kome su poverena ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da postoji odluka Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom kojom se vozilo poverava na upravljanje (korišćenje) podnosiocu zahteva;
- 2) da je na tehničkom pregledu utvrđeno da je vozilo tehnički ispravno;
- 3) da su priloženi dokazi o obaveznom osiguranju vozila;
- 4) da su izmireni propisani troškovi za privremenu registraciju vozila. Za privremenu registraciju vozila iz stava 1. ovog člana nije potrebno odobrenje nadležnog

carinskog organa o privremenom uvozu. Privremenu registraciju vozila iz stava 1. ovog člana vrši teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, prema mestu prebivališta, odnosno sedišta pravnog ili fizičkog lica kome je vozilo odlukom Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom povereno.”

- AMSS članstvo ● međunarodna vozačka dozvola ● AMS Osiguranje ●
- dozvola za upravljanje tuđim vozilom u inostranstvu ●
- auto-kozmetika ● auto-karte ●
- sve za auto škole ● sve za tehničke preglede ●
- obavezna oprema za Vaše vozilo: trougao, prva pomoć, sijalice... ●
- novo izdanje priručnika za polaganje vozačkog ispita „VOZAČ“ ●

AMSS Agencija d.o.o.
Ruzveltova 43, Beograd

telefon: 011/ 3291-054 e-mail: info@amss-agencija.rs

www.amss-agencija.rs

За безбедан пут и миран сан, postanite члан

Uz knjigu
VOZAČ dobijate
2 CD-a
za obuku

AMCC

U skladu sa novim
Zakonom o bezbednosti
saobraćaja

za sve
kategorije

VOZAČ

priručnik za polaganje vozačkog ispita sa

CD-om TESTOVI ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA i
CD-om SIMULACIJA PRAKTIČNOG DELA VOZAČKOG ISPITA

IX dopunjeno
izdanje

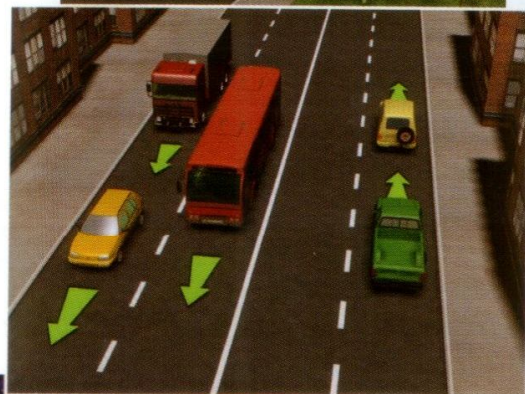
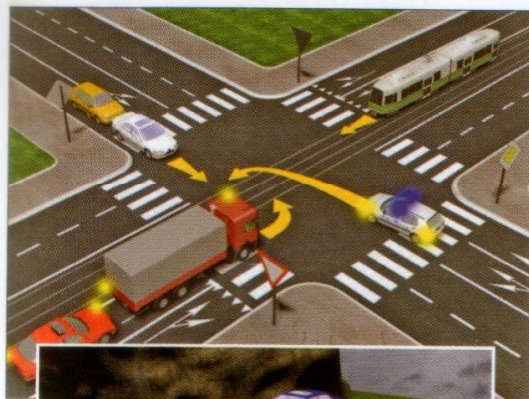
AMCC
АГЕНЦИЈА

BEOGRAD
2011

1987

SADRŽAJ

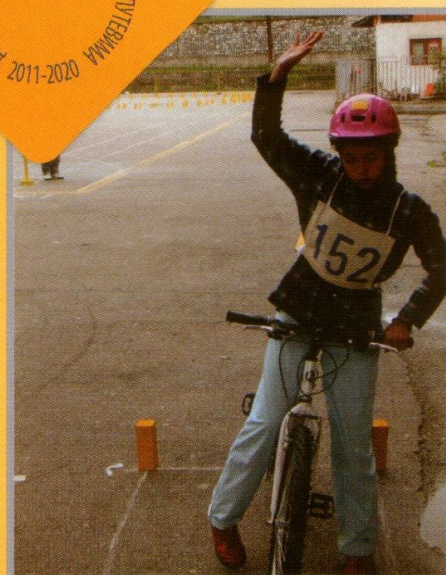
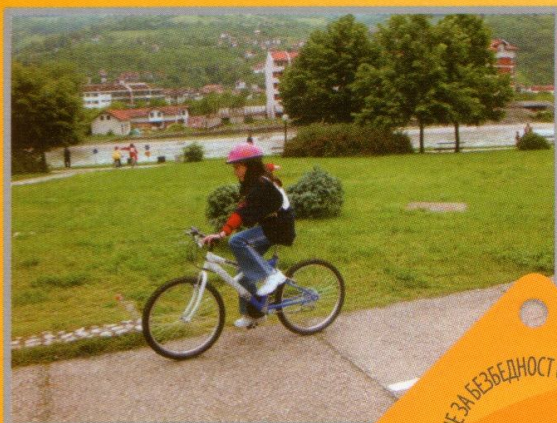

Simbol koji označava
veoma važne pojmove,
definicije i postupke

Simbol koji označava
zabrane i ograničenja

strana 8	1	Uvod
strana 26	2	Značenje pojedinih izraza i pojmova u saobraćaju
strana 38	3	Saobraćajna signalizacija
strana 98	4	Svetlosni saobraćajni znakovi i svetlosne oznake
strana 110	5	Znaci koje daju ovlašćena lica
strana 120	6	Saobraćajna pravila
strana 186	7	Raskrsnice i prioriteti
strana 208	8	Prevoz lica vozilima i vanredni prevoz
strana 212	9	Dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju saobraćajne nezgode
strana 218	10	Osiguranje vozila, registracija, tehnički pregled
strana 226	11	Posebne mere i ovlašćenja
strana 234	12	Uređaji na vozilima
strana 274	A	Dodatak A, za C i D kategoriju
strana 286	B	Dodatak B, humanost i solidarnost

Mislite stalno na
bezbednost
dece u saobraćaju!

PREDGOVOR

Beograd, 2011

Glavni i odgovorni urednik
Glišo Ćuk

Poštovani budući vozači,

već 11 godina u izdanju od preko 70.000 priručnika pripremamo kandidate za polaganje vozačkog ispita.

Danas je "Vozač" jedno od najsavremenijih izdanja ove vrste u Evropi, obogaćeno i sa dva CD-a (testovi i simulacija praktičnog dela vozačkog ispita).

Umesto uvodnih napomena, predstavimo vam:

Osnovna načela bezbednosti saobraćaja na putevima

Svaki učesnik u saobraćaju dužan je da se ponaša na način kojim neće ometati, ugroziti ili povrediti druge učesnike, kao i da preduzme sve potrebne mere radi izbegavanja ili otklanjanja opasnih situacija nastalih ponašanjem drugih učesnika u saobraćaju, ako sebe ili drugog time ne dovodi u opasnost.

Licu koje nije sposobno ili je ograničeno sposobno za bezbedno učešće u saobraćaju, odnosno licu koje se nalazi u situaciji u kojoj mu je potrebna pomoć, učesnik u saobraćaju je dužan da pruži pomoć, osim ako time sebe izlaže opasnosti.

Podsećamo da odgovornost za sprovođenje mera saobraćajnog obrazovanja i vaspitanja u cilju sticanja znanja, veština i navika neophodnih za bezbedno učešće u saobraćaju, unapređivanja i učvršćivanja pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za bezbedno učešće u saobraćaju imaju:

- porodica za saobraćajno obrazovanje i vaspitanje dece,
- organi i organizacije nadležni za brigu o deci
- organi i organizacije nadležni za poslove saobraćaja
- organi nadležni za unutrašnje poslove
- organi nadležni za poslove zdravlja
- Agencija za bezbednost saobraćaja
- organi lokalne samouprave
- predškolske ustanove, osnovne i srednje škole
- stručne i naučne institucije
- sredstva javnog informisanja
- udruženja i grupe građana

Nastavni planovi i programi u predškolskim ustanovama i osnovnim i srednjim školama moraju da sadrže poglavlja koja se odnose na bezbednost dece i učenika u saobraćaju.

Želimo vam uspešnu i bezbednu vožnju uz naš moto: postanite dobar vozač, uz priručnik „Vozač“!

RECENZIJAZVODI

dr Milan Vujanić, dipl.inž. saobraćaja
dr Krsto Lipovac, dipl.inž. saobraćaja
Beograd, 2000. godine

"AMSS je, svakako, jedan od najvažnijih subjekata bezbednosti saobraćaja, koji je dao i daje veliki doprinos razvoju i jačanju ove oblasti. Zato je bilo logično očekivanje stručne, ali i šire javnosti da ova organizacija pripremi i izda jedan sveobuhvatan priručnik koji će pomoći kandidatima za vozače da se pripreme za polaganje vozačkog ispita

Sagledavajući različite postojeće pristupe izlaganja, autori su se opredelili za sistematsko, jednostavno i vrlo pregledno izlaganje kompletne materije.

Navedeni sadržaji su, u potpunosti usklađeni sa nastavnim planom i programom i obuhvataju sve obavezne sadržaje teorijske nastave koji su predviđeni Zakonom i odgovarajućim podzakonskim aktima.

Priručnik za polaganje vozačkog ispita napisan je stručno i u skladu sa Zakonom o osnovama bezbednosti saobraćaja i drugim normativnim aktima iz ove oblasti.

Posebnu pažnju zaslužuje sistematičan i jednostavan način izlaganja materije, kao i dobra likovna oprema i tehničko uređenje koje knjigu čini posebno interesantnom i prosto mami da se dalje proučava. U velikom skupu priručnika iz ove oblasti likovna oprema i tehničko uređenje će svakako izdvojiti ovaj priručnik i učiniti ga poželjnim za svakog kandidata za vozača.

Ovaj priručnik će mnogo pomoći svim budućim kandidatima za vozače koji ga budu koristili, i to kako da sprema i položi teorijski deo ispita, da sprema i položi praktičan deo ispita i da, kasnije, bezbedno učestvuju u saobraćaju. Međutim, ovaj priručnik će umnogome pomoći i vozačima instruktorima i nastavnicima u auto školama."

Milan Božić, dipl.inž. saobraćaja

Beograd, 2006. godine

CD Testovi za polaganje vozačkog ispita je izvanredan interaktivni priručnik koji je od velike pomoći kandidatima za polaganje vozačkog ispita, a ujedno i iskusnim vozačima koji na ovaj način mogu osvežiti svoje znanje o pravilima saobraćaja.

Ova izvanredna aplikacija objedinjuje priručnik i zbirku pitanja za sve kategorije vozača.

Nakon proučavanja priručnika «Vozač» preporučujemo rešavanje testova na ovoj aplikaciji jer će Vam omogućiti proveru znanja a ujedno pruža Vam mogućnost vraćanja u zakonske odredbe za svaki netačan odgovor. Takođe, na kraju testa dobijate kompletne rezultate i odmah znate da li ste pali ili položili ispit.

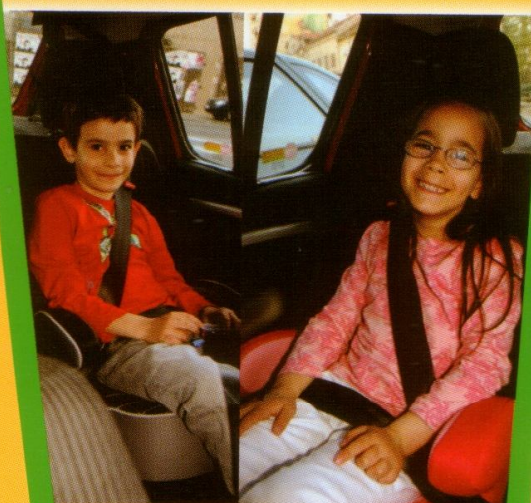
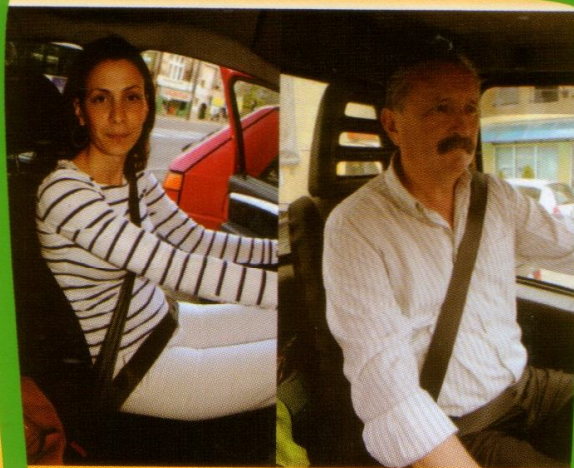
CD Simulacija praktičnog dela vozačkog ispita će kandidatima poslužiti da se što bolje pripreme za obuku na vozilu.

Kroz bogatu kolekciju video zapisa prikazane su sve radnje koje bi kandidat trebalo da savlada tokom pripreme za zvanični ispit.

Obuhvaćene su radnje na poligonu, kao i radnje koje se preduzimaju na javnim putevima i ulicama.

Autor Vas vodi korak po korak od pripremni radnji, startovanja motora, uključivanja u saobraćaj, promene stepena prenosa, prestrojavanje, mimoilaženje, preticanje, polukružno okretanje itd.

Što je najvažnije, kandidat koji savlada i prouči sva tri izdanja ima sve preduslove da lako položi vozački ispit i postane vozač sa visokim nivoom saobraćajne kulture.

**OBAVEZNO
VEŽITE
POJAS!**

1

PRIRUČNIK ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA

DEO

Uvod

SADRŽAJ

Uslovi za upravljanje vozilom u saobraćaju	9
Vozačke dozvole	10
Starosni uslovi za dobijanje vozačke dozvole	11
Probna vozačka dozvola	11
Pravo upravljanja određenim kategorijama vozila	12
Izdavanje vozačke dozvole	13
Psihofizički uslovi za upravljanje vozilom	14
Zdravstveni pregledi	15
Vozač	16
Nasilnička vožnja	18
Kazneni poeni	18
Vozilo	19
Oprema vozila	20
Ponašanje u vozilu	23

Uslovi za upravljanje vozilom

Motornim vozilom, odnosno skupom vozila može samostalno da upravlja vozač koji ispunjava propisane uslove i ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom one kategorije kojim upravlja.

Vozač ne sme da upravlja vozilom u saobraćaju na putu:

- 1) kad mu je odlukom nadležnog organa zabranjeno upravljanje,
- 2) kada je isključen iz saobraćaja

Vozačka dozvola će se izdati licu:

(čl. 179. ZOBS-a)

- 1) koje ispunjava starosne uslove,
- 2) koje ispunjava zdravstvene uslove,
- 3) koje ima prebivalište ili odobren privremeni boravak od najmanje 6 meseci u Republici Srbiji,
- 4) koje je položilo vozački ispit za vozača određene kategorije motornih vozila, odnosno skupa vozila,
- 5) koje je položilo ispit iz prve pomoći,
- 6) kome nije zabranjeno upravljanje motornim vozilom, odnosno skupom vozila.

Vozačka dozvola za upravljanje traktorom i radnom mašinom (kategorija F) i motokultivatorom (kategorija M) će se izdati i bez prilaganja dokaza o:
a) položenom ispitu prve pomoći,
b) zabrani upravljanja motornim vozilom, odnosno skupom vozila.

Vozačke dozvole za kategorije motornih vozila

Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje motornim vozilima, odnosno skupovima vozila sledećih kategorija:

AM Mopedi, laki tricikli ili laki četvorocikli.

A1 Motocikli čija radna zapremina motora nije veća 125 cm^3 i snage motora do 11 kW čiji odnos snage motora i mase vozila nije veći od $0,1 \text{ kW/kg}$ i teški tricikli čija snaga motora ne prelazi 15 kW .

A2 Motocikli čija snaga motora nije veća od 35 kW i čiji odnos snage motora i mase vozila nije veći od $0,2 \text{ kW/kg}$.

A Motocikli i teški tricikli čija snaga motora prelazi 15 kW .

B1 Teški četvorocikli.

B Motorna vozila, osim vozila kategorije A, A1, A2, AM, F i M, čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam mesta za sedenje ne računajući sedišta za vozača.

BE Skup vozila čije vučno vozilo pripada kategoriji B, najveća dozvoljena masa priključnog vozila je veća od 750 kg , a nije veća od 3.500 kg .

C1 Motorna vozila, osim vozila kategorije A, A1, A2, AM, F, M, B, D i D1, čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg , a nije veća od 7.500 kg .

C1E Skup vozila čije vučno vozilo spada u kategoriju C1, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila prelazi 750 kg i najveća dozvoljena masa skupa ne prelazi 12.000 kg , kao i skup vozila čije vučno vozilo spada u kategoriju B, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila prelazi 3.500 kg i najveća dozvoljena masa skupa vozila ne prelazi 12.000 kg .

C Motorna vozila, osim kategorije A, A1, A2, AM, F, M, B, D i D1, čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg .

CE Skup vozila čije vučno vozilo pripada kategoriji C, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila je veća od 750 kg .

D1 Motorna vozila za prevoz lica, koja osim sedišta za vozača imaju više od osam, a najviše 16 sedišta i čija maksimalna dužina ne prelazi osam metara.

D1E Skup vozila čije vučno vozilo pripada kategoriji D1, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila je veća od 750 kg .

D Motorna vozila za prevoz lica, koja osim sedišta za vozača imaju više od osam sedišta.

DE Skup vozila čije vučno vozilo pripada kategoriji D, a najveća dozvoljena masa priključnog vozila je veća od 750 kg .

F Traktori sa ili bez priključnih vozila i radne mašine.

M Motokultivator.

Starosni uslovi za dobijanje vozačke dozvole

15 godina

M 15 godina za kategoriju **M**

16 godina

F, AM i A1 16 godina za kategorije **F, AM i A1**

18 godina

A2, B, B1, BE, C1 i C1E
18 godina za kategorije **A2, B, B1, BE, C1 i C1E**

21 godina

C, CE, D1 i D1E
21 godina za kategorije **C, CE, D1 i D1E**

24 godine

D i DE 24 godine za kategorije **D i DE**

24 godine

A 24 godine za kategoriju **A**, osim za lica koja vozačku dozvolu za kategoriju **A2** poseduju najmanje dve godine.

Izuzetno, učenik srednje škole koji se obrazuje za zanimanje vozač motornih vozila mora imati navršanih 18 godina života za dobijanje vozačke dozvole kategorije **C** i **CE**.

Izuzetno, vozačku dozvolu za kategoriju **C** može dobiti lice koje navrši 18 godina, a za kategoriju **D** lice koje navrši 21 godinu ako upravlja vozilom koje koriste vozila vatrogasne službe i vozila za očuvanje javnog reda i mira, odnosno odbrane.

18 godina

21 godina

Probna vozačka dozvola

(čl. 182. ZOBS-a)

Licu koje ispunjava sve uslove za upravljanje vozilom **B** kategorije, a nije navršilo 18 godina života izdaće se probna vozačka dozvola kad navrši 17 godina, sa rokom važenja od jedne godine, koja se može koristiti samo u Republici Srbiji.

17 godina

Vozač koji ima probnu vozačku dozvolu **B** kategorije ne sme da započne i upravlja vozilom bez nadzora lica u vozilu koje ima vozačku dozvolu **B** kategorije u trajanju od najmanje pet godina.

5 godina

Vozač koji ima probnu vozačku dozvolu ne sme da upravlja motornim vozilom u periodu od 23,00 do 5,00 sati, koristi telefon i druga sredstva za komunikaciju za vreme vožnje.

23:00
05:00

Vozač koji ima probnu vozačku dozvolu se ne sme kretati brzinom većom od 90% od brzine koja je dozvoljena na delu puta kojim se kreće.

90%

Lice koje vrši nadzor dužno je da se stara da vozač vozilom upravlja na bezbedan način i u skladu sa propisima.

Motorno vozilo, kojim upravlja vozač koji ima probnu vozačku dozvolu, mora biti označeno posebnom oznakom "P", koja mora biti na vidljivom mestu sa prednje i zadnje strane vozila.

Probna vozačka dozvola će se izdati i licu koje je navršilo 18 godina, koje prvi put stiče pravo na upravljanje motornim vozilima "B" kategorije. Na ovo lice primenjuju se sve gore propisane odredbe, osim odredbi koje se odnose na lica koje vrši nadzor, što znači da ovi vozači mogu upravljati vozilom samostalno bez prisustva lica koje vrši nadzor.

18 godina

Probna vozačka dozvola izdaje se sa rokom važenja od jedne godine.

1 godina

Pravo upravljanja određenim kategorijama vozila

- Vozač vozila kategorije C1E, CE, D1E ili DE može da upravlja skupom vozila kategorije BE.
- Vozač vozila kategorije CE može da upravlja skupom vozila kategorije DE, ukoliko ima kategoriju D.
- Vozač vozila kategorije CE može da upravlja skupom vozila kategorije C1E, odnosno vozač kategorije DE kategorijom D1E.
- Vozač vozila B kategorije ima pravo da upravlja i lakim triciklima i lakim četvorociklima, teškim triciklima čija snaga motora nije veća od 15 kW i teškim četvorociklima, kao i teškim triciklima čija snaga motora je veća od 15 kW kada napuni 21 godinu.
- Vozač vozila B1 kategorije ima pravo da upravlja i lakim triciklima, teškim triciklima čija snaga motora nije veća od 15 kW, lakim i teškim četvorociklima.
- Traktorom i radnom mašinom može upravljati samo vozač koji ima vozačku dozvolu za vozila kategorije F.
- Vozač vozila kategorije A2 može da upravlja vozilom kategorije A1.
- Vozač vozila kategorije A, može da upravlja vozilom kategorije A1, A2 i AM, vozač vozila kategorije C može da upravlja vozilom C1 kategorije, vozač vozila kategorije B može da upravlja vozilom B1 kategorije i vozač vozila kategorije D može da upravlja vozilom D1 kategorije.
- Vozači kategorija B, C, C1, D i D1 mogu da upravljaju tim vozilima i kada im je pridodato priključno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 750 kg.
- Motokultivatorom može upravljati vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom bilo koje kategorije

Izdavanje vozačke dozvole

Vozačku dozvolu i probnu vozačku dozvolu, izdaje teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova na čijem području lice kome se izdaje dozvola ima prebivalište, a licu koje zbog zaposlenja, studiranja ili drugih opravdanih razloga boravi van mesta prebivališta duže od tri meseca, kao i strancu kome je odobren privremen boravak duži od tri meseca, može izdati nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova na čijem području lice ima boravište.

Niko ne može u isto vreme koristiti dve vozačke dozvole izdate od strane dve države.

Vozač ne sme koristiti obrazac vozačke dozvole čiji je nestanak prijavio nadležnom organu.

Vozač motornog vozila koji promeni prebivalište obavezan je da se, u roku od 30 dana od dana promene prebivališta, prijavi organu unutrašnjih poslova na teritoriji na kojoj ima novo prebivalište, radi upisa u evidenciju vozača.

Kada upravlja motornim vozilom, odnosno skupom vozila vozač mora imati kod sebe vozačku, odnosno probnu dozvolu i dužan je da, na zahtev ovlašćenog lica, dozvolu da na uvid.

Vozač je dužan da prilikom upravljanja vozilom na putu koristi pomagala koja su upisana u vozačku, odnosno probnu dozvolu.

Vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima izdaje se na rok od 10 godina, a licima starijim od 65 godina života - na rok važenja do najviše pet godina, prema nalazu i mišljenju datom u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti.

Licima koja u vreme izdavanja vozačke dozvole imaju više od 55 godina života, vozačka dozvola izdaje se sa rokom važenja do navršene 65. godine života.

Izuzetno, vozačka dozvola se može izdati na kraće vreme, na osnovu nalaza i mišljenja u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti za vozača.

Licima kojima je istekao rok važenja vozačke dozvole izdaće se nova vozačka dozvola uz prilaganje fotografije ne starije od šest meseci.

Lica kojima je po lekarskom nalazu i mišljenju vozačka dozvola izdata na kraći rok od propisanog, kao i lica starija od 65 godina, prilažu i dokaz o zdravstvenoj sposobnosti.

U nalazu i mišljenju datom u uverenju o zdravstvenoj sposobnosti za vozača može se odrediti da je neophodno da vozač koristi određena pomagala prilikom upravljanja vozilom.

Nadležni organ će obavezu korišćenja pomagala, upisati u vozačku, odnosno probnu vozačku dozvolu.

Vozaču kome je izdata vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom izdaće se na njegov zahtev međunarodna vozačka dozvola.

U međunarodnu vozačku dozvolu mora biti upisano svako važeće ograničenje i mera zabrane upravljanja motornim vozilom.

Međunarodna vozačka dozvola izdata u Republici Srbiji ne sme se koristiti za upravljanje motornim vozilima na teritoriji Republike Srbije.

Psihofizički uslovi za upravljanje vozilom

Vozač koji je nesposoban za bezbedno upravljanje vozilom, odnosno u tolikoj meri umoran, odnosno bolestan ili je u takvom psihičkom stanju da nije sposoban da bezbedno upravlja vozilom, ne sme da upravlja vozilom u saobraćaju.

Vozač ne sme da upravlja vozilom u saobraćaju na putu niti da počne da upravlja vozilom ako je pod dejstvom alkohola i /ili psihoaktivnih supstanci.

Pod dejstvom alkohola je vozač, odnosno lice za koje se analizom odgovarajućeg uzorka krvi utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,30 mg/ml ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za merenje alkoholisanosti (alkometrom i dr.), što odgovara sadržini alkohola u krvi većoj od 0,30 mg/ml.

0,30
mg/ml

Kada učestvuje u saobraćaju ne sme da ima u organizmu psihoaktivnih supstanci ili alkohola ili da pokazuje znake poremećaja, koje su posledica konzumiranja alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci:

0,00
mg/ml

- 1) vozač motornog vozila koje je registrovano za prevoz više od osam lica, osim vozača, odnosno čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg,
- 2) vozač motornog vozila koji obavlja javni prevoz lica, odnosno stvari,
- 3) vozač vozila kojim se prevoze opasne materije, odnosno vrši vanredni prevoz,
- 4) vozač vozila kategorije A1, A2, AM i A,
- 5) instruktor vožnje,
- 6) kandidat za vozača tokom praktične obuke i polaganja praktičnog dela vozačkog ispita,
- 7) vozač sa probnom vozačkom dozvolom,
- 8) lice koje nadzire vozača sa probnom vozačkom dozvolom,
- 9) ispitivač na praktičnom delu vozačkog ispita,
- 10) vozač vozila sa pravom prvenstva prolaza i vozač vozila pod pratnjom.

Prema utvrđenom sadržaju alkohola u krvi stepeni alkoholisanosti su :

- 1) do 0,30 mg/ml - blaga alkoholisanost,
- 2) više od 0,30 mg/ml do 0,50 mg/ml - umerena alkoholisanost,
- 3) više od 0,50 mg/ml do 1,20 mg/ml - srednja alkoholisanost,
- 4) više od 1,20 mg/ml do 1,60 mg/ml - teška alkoholisanost,
- 5) više od 1,60 mg/ml do 2,00 mg/ml - veoma teška alkoholisanost,
- 6) više od 2,00 mg/ml - potpuna alkoholisanost.

Pod dejstvom psihoaktivnih supstanci je lice za koje se ispitivanjem pomoću odgovarajućih sredstava i metoda (test za utvrđivanje prisustva psihoaktivnih supstanci i dr.) utvrdi prisustvo ovih supstanci u organizmu.

Vozač je nesposoban za bezbedno upravljanje vozilom kada se stručnim pregledom utvrdi da je u tolikoj meri umoran, bolestan ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposoban da bezbedno upravlja vozilom.

Smatraće se da vozač upravlja vozilom u saobraćaju kada je pokrenuo vozilo sa mesta na putu.

Ove odredbe primenjuju se i na vozače tramvaja.

Zdravstveni pregledi

Zdravstvena sposobnost za vozača motornih vozila, odnosno skupova vozila, instruktora vožnje i vozače tramvaja utvrđuje se lekarskim pregledom koji može da vrši pravno lice koje ispunjava propisane uslove i dobije ovlašćenje ministarstva nadležnog za poslove zdravstva da može obavljati zdravstvene preglede vozača.

O zdravstvenoj sposobnosti za vozača motornih vozila, odnosno skupova vozila, instruktora vožnje i tramvaja, izdaje se uverenje.

Ukoliko se prilikom zdravstvenog pregleda vozača utvrdi zdravstvena nesposobnost, o tome se obaveštava teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova na čijem području to lice ima prebivalište.

Vozači koji upravljaju motornim vozilom, odnosno skupom vozila kojima se obavlja javni prevoz, instruktori vožnje, kao i drugi vozači kojima je upravljanje motornim vozilima osnovno zanimanje, (profesionalci) moraju se podvrgnuti zdravstvenom pregledu radi utvrđivanja psihofizičke sposobnosti za vozača u roku koji ne može biti duži od tri godine. U lekarskom uverenju o sposobnosti za vozača može se u nalazu i mišljenju odrediti da se sledeći pregled mora obaviti u roku koji je kraći od tri godine.

Na kontrolni zdravstveni pregled uputiće se vozač, odnosno instruktor vožnje za koga se posumnja da zbog psihofizičkih smetnji, odnosno nedostataka, nije u stanju bezbedno da upravlja vozilom.

Kontrolni zdravstveni pregled obavlja ovlašćena zdravstvena ustanova.

Vozaču, odnosno instruktoru vožnje koji ima pravo da upravlja vozilima više kategorija, a to mu pravo za pojedine kategorije bude oduzeto iz razloga predviđenih u ovom članu, izdaće se vozačka dozvola, odnosno dozvola (licenca) za instruktora vožnje, za one kategorije za koje to pravo nije oduzeto.

Ukoliko se prilikom pregleda ili lečenja osobe koja ima vozačku dozvolu, osnovano posumnja, da je nesposobna da upravlja svim vozilima ili vozilima pojedinih kategorija, zdravstvena ustanova, odnosno drugi oblici zdravstvene službe, odnosno izabrani lekar ili drugi lekar koji je pregledao ili lečio osobu koja ima vozačku dozvolu, je dužan da o tome odmah pismenim putem obavesti teritorijalno nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva unutrašnjih poslova na čijem području ovo lice ima prebivalište, a najkasnije u roku od 15 dana.

Teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova uputiće lice iz stava 1. ovog člana na kontrolni zdravstveni pregled.

Ukoliko postoje dva ili više lekarskih nalaza sa oprečnim mišljenjem o zdravstvenoj sposobnosti vozača, odnosno instruktora vožnje, smatraće se da je vozač, odnosno instruktor vožnje zdravstveno nesposoban sve do konačnog nalaza i mišljenja drugostepene lekarske komisije koju obrazuje ministarstvo nadležno za poslove zdravstva.

Vozač

Pre nego što sedne za upravljač, vozač mora biti odmoran i psihički sposoban za upravljanje vozilom.

Uvek, prilikom upravljanja vozilom, vozač mora imati kod sebe potrebna dokumenta i to:

- važeću vozačku dovolu
- ličnu kartu
- saobraćajnu dozvolu za vozilo koje mora biti registrovano
- polisu osiguranja
- evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi.

Kada vozilo učestvuje u saobraćaju na putu, u putničkom, teretnom vozilu i autobusu se mora nalaziti odgovarajući svetloodbojni prsluk.

Pre nego što krenete sa svojim vozilom u saobraćaj, prekontrolišite da li ste vezali sigurnosni pojas i uključili kratka odnosno dnevna svetla.

Vozač koji je nesposoban za bezbedno upravljanje vozilom, odnosno u tolikoj meri umoran, odnosno bolestan ili je u takvom psihičkom stanju da nije sposoban da bezbedno upravlja vozilom, ne sme da upravlja vozilom u saobraćaju.

Vozač ne sme da upravlja vozilom u saobraćaju na putu niti da počne da upravlja vozilom ako je pod dejstvom alkohola i /ili psihoaktivnih supstanci.

Pod dejstvom alkohola je vozač, odnosno lice za koje se analizom odgovarajućeg uzorka krvi utvrdi sadržaj alkohola veći od 0,30 mg/ml ili ako je prisustvo alkohola u organizmu utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima za merenje alkoholisanosti (alkometrom i dr.), što odgovara sadržini alkohola u krvi većoj od 0,30 mg/ml.

Vozač je dužan da brzinu kretanja vozila prilagodi osobinama i stanju puta, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, gustini saobraćaja i drugim saobraćajnim uslovima, tako da vozilo može blagovremeno da zaustavi pred svakom preprekom koju pod datim okolnostima može da vidi ili ima razloga da predvidi, odnosno da vozilom upravlja na način kojim ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

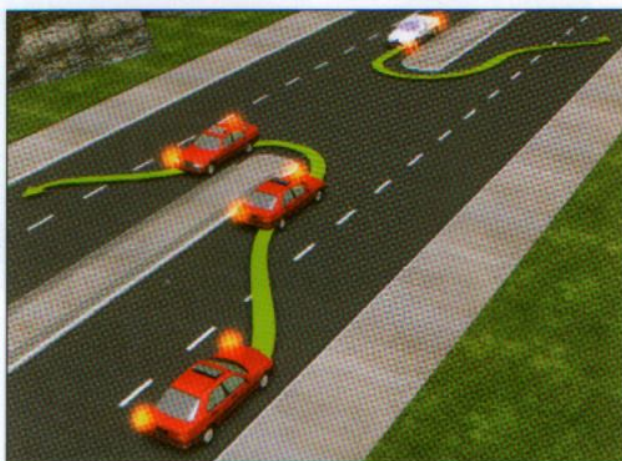
Ako vozač vozi sporo u meri u kojoj ometa normalan saobraćaj, dužan je da na prvom odgovarajućem mestu omogući da ga drugo vozilo bezbedno pretekne, obiđe ili prođe.

Vozila

Vozač ne sme naglo da menja način vožnje, osim u slučaju izbegavanja neposredne opasnosti.

Vozač koji znatno usporava vozilo, dužan je da to učini na način kojim neće ugroziti, odnosno ometati vozače koji se kreću iza njega.

Danju, na motornom vozilu za vreme vožnje u saobraćaju na putu, moraju da budu uključena kratka, odnosno dnevna svetla.

Vozač koji namerava da pomeri vozilo udesno ili ulevo, menja saobraćajnu traku, pretiče, obilazi, zaustavlja, skreće, okreće se polukružno, vozi unazad, prestrojava se i sl, sme da otpočne takvu radnju samo ako se uverio da to može da učini na bezbedan način.

Nakon uveravanja da sme da otpočne željenu radnju vozač je dužan da druge učesnike u saobraćaju jasno i blagovremeno obavesti o tome, dajući im znak pomoću pokazivača pravca ili, ako oni ne postoje, odgovarajući znak rukom. Vozač koji pokazivačem pravca daje propisani znak, mora davati znak za sve vreme vršenja radnje vozilom, a po izvršenoj radnji mora prestati sa davanjem tog znaka.

Vozač koji ostavlja vozilo na putu, pre nego što napusti vozilo, dužan je da preduzme sve potrebne mere kojim se sprečava da se vozilo samo pokrene sa mesta na kome je zaustavljeno odnosno parkirano kao i da preduzme sve potrebne mere da obezbedi vozilo od neovlašćene upotrebe.

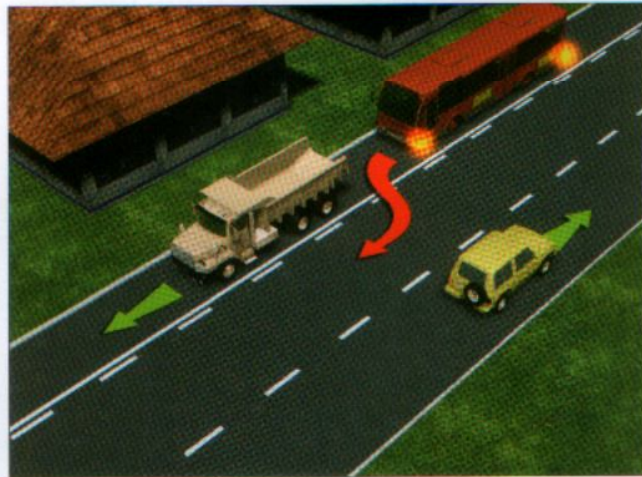
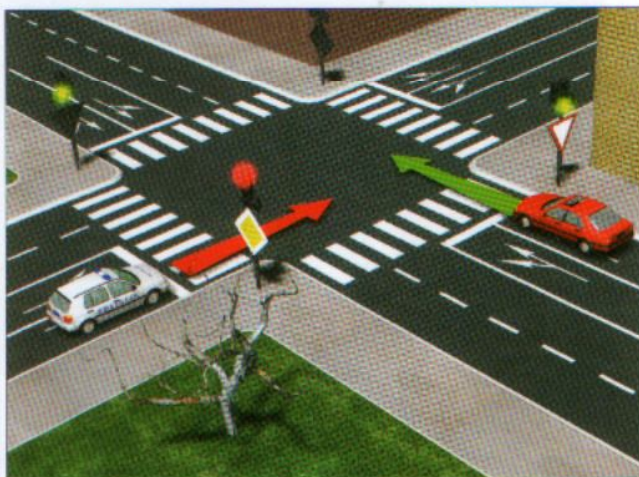
Nasilnička vožnja

Nasilnička vožnja je postupanje vozača koje je u gruboj suprotnosti sa pravilima saobraćaja, odnosno, prilikom koje vozač ne pokazuje obzir prema bezbednosti ostalih učesnika u saobraćaju.

Pod nasilničkom vožnjom smatra se i:

10
minuta

- 1) kada vozač dva ili više puta prođe svetlosni saobraćajni znak kada mu je tim znakom zabranjen prolaz, ako između dva uzastopna prolaska nije prošlo više od 10 minuta,
- 2) kada vozač izvrši preticanje kolone vozila pri čemu svojim vozilom prelazi ili se kreće po neisprekidanoj uzdužnoj liniji koja razdvaja kolovozne trake po smerovima kretanja.

Kazneni poeni

Vozaču kome je vozačka dozvola, odnosno probna vozačka dozvola izdata u Republici Srbiji, izriču se kazneni poeni za prekršaje određene Zakonom.

Za pojedine prekršaje predviđene Zakonom utvrđuju se kazneni poeni od 1 do 18 u zavisnosti od težine prekršaja

1-18
poena

U slučaju više prekršaja, kazneni poeni se određuju za svaki prekršaj pojedinačno i izriče se jedinstvena kazna koja predstavlja zbir pojedinačno izrečenih kaznenih poena.

Ovo su primeri kako ne treba upravljati vozilom u saobraćaju.

Vozilo

Da bi učestvovalo u saobraćaju na putu, vozilo mora biti propisno registrovano i tehnički ispravno.

Vozač može započeti vožnju tek kada predhodno izvrši pregled svog vozila:

- Provera ispravnosti pneumatika;
- Provera ispravnosti uređaja za kočenje, osvetljavanje puta, signalnih uređaja, komandne table...
- Podesi retrovizore (spoljašnje i unutrašnji) prema sebi;
- Proveri obaveznu opremu.

Uređaji za pogon vozila na gas koji su ugrađeni u motorna vozila, moraju da se podvrgavaju periodičnom pregledu.

Pregledi se moraju obavljati u rokovima koji ne mogu biti duži od pet godina.

5 godina

O ispravnosti uređaja, pravno lice izdaje potvrdu.

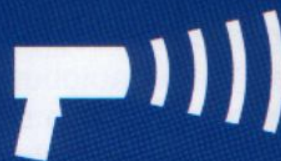
Vozač vozila sa ugrađenim pogonom na gas mora posedovati kod sebe potvrdu i istu pružiti na uvid ovlašćenom licu.

U vozilu se u saobraćaju na putu ne sme koristiti, niti nalaziti, uređaj odnosno sredstvo, kojim se može otkrivati ili ometati rad uređaja za merenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namenjenih za otkrivanje i dokumentovanje prekršaja.

Vozila u saobraćaju na putu ne mogu imati uređaje, sklopove i opremu čija upotreba može ugroziti, ometati ili izazvati zabunu drugog učesnika u saobraćaju.

Vozilo u koje su ugrađeni uređaji za pogon na gas, ne sme da učestvuje u saobraćaju na putu, dok se na pregledu ne utvrdi da su isti ispravni.

Контрола брзине
Speed control

Nemojte pokušavati da upravljate neregistrovanim ili neispravnim vozilom u saobraćaju.

Oprema vozila

Obavezna oprema koja se mora nalaziti u vozilu je:

Rezervni točak mora postojati u motornim i priključnim vozilima, osim u motociklima, motornim vozilima na tri točka, lakim četvorociklima, četvorociklima, traktorima, traktorskim prikolicama, prikolicama sa jednostrukom osovnom i jednoosovinskim prikolicama, autobusima za gradski i prigradski saobraćaj, trolejbusima za gradski saobraćaj, turističkom vozu i vozilima namenjenim za komunalne usluge.

Pneumatik na rezervnom točku mora biti istih dimenzija i nosivosti kao pneumatici koji se koriste na vozilu ili biti homologovan kao privremeni rezervni točak prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Rezervni točak ne moraju da imaju motorna i priključna vozila ako su pneumatici ili naplaci opremljeni nekim sigurnosnim sistemom za sigurnu vožnju s izduvanim pneumatikom ili ako vozilo poseduje odgovarajuće sredstvo za privremeno osposobljavanje izduvanog pneumatika (npr. sprej, pena u boci pod pritiskom, komplet za brzu popravku pneumatika i sl.).

Prenosni aparat za gašenje početnih požara, sa važećim dokazom o ispravnosti u skladu sa preporukom proizvođača, mora postojati i biti postavljen na dostupnom mestu, tako da se u slučaju požara može upotrebiti u motornim vozilima, osim u vozilima kojima se ne vrši javni prevoz putnika u saobraćaju na putevima i motociklima.

U zavisnosti od vrste vozila i njegove namene (javni prevoz putnika ili tereta) mora se nalaziti aparat za gašenje početnih požara sa 1, 2 ili 3 kg suvog praha.

Sigurnosni trougao, koji odgovara jednoobraznim tehničkim uslovima, mora postojati, na vidnom mestu, u motornim i priključnim vozilima, osim u (mopedi, motocikli, tricikli, četvorocikli) tako da ga vozač može po potrebi koristiti.

Po dva sigurnosna trougla moraju postojati u:

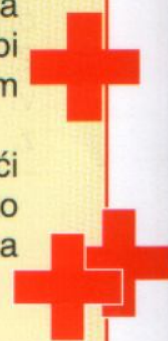
- 1) teretnom vozilu i autobusu kada vuku priključno vozilo;
- 2) motornom vozilu koje se nalazi na začelju kolone kada se motorna vozila kreću u organizovanoj koloni.

Oprema za pružanje prve pomoći (komplet prve pomoći veličine „A“) koja odgovara standardu SRPS Z.B2.001, mora postojati tako da se može po potrebi koristiti u motociklu, motociklu sa bočnim sedištem, teškom triciklu i teškom četvorociklu.

U ostalim motornim vozilima mora postojati oprema za pružanje prve pomoći (komplet prve pomoći veličine „B“) koja odgovara standardu SRPS Z.B2.001, tako da se može po potrebi koristiti. U vozilima vrsta koja imaju više od 22 mesta za sedenje mora se nalaziti dve kutije prve pomoći veličine „B“.

Oprema za pružanje prve pomoći mora se nalaziti na dostupnom mestu.

Dva klinasta podmetača moraju postojati, na vidnom mestu, u motornim i priključnim vozilima, čija najveća dozvoljena masa prelazi 5 t tako da ih vozač može, po potrebi, koristiti.

Čekić za razbijanje stakla, na pomoćnim otvorima za izlaz putnika u autobusima i trolejbusima mora postojati, na vidnom mestu u neposrednoj blizini otvora za izlaz u slučaju opasnosti, tako da se u slučaju opasnosti može upotrebiti.

Rezervne sijalice i rezervni osigurači, koji su ispravni i odgovaraju po vrsti i obliku priključaka za vozilo na kojem se nalaze, moraju postojati u motornim vozilima, osim u motociklu, traktoru, turističkom vozu, trolejbusu za gradski saobraćaj i autobusu za gradski i prigradski saobraćaj.

U motornom vozilu iz stava 1. ovog člana mora se nalaziti najmanje:

Po jedna sijalica za dugo svetlo, kratko svetlo (može biti kombinovana sijalica za dugo i kratko svetlo), prednje i zadnje poziciono svetlo, za pokazivač pravca i za zadnje stop svetlo (može biti kombinovana sijalica za poziciono i stop svetlo)

Po jedan osigurač od najviše 10 A i 20A.

Vozila koja su opremljena svetlosnim telima bez žarne niti (gasni izvor svetla, LED i sl.), ne moraju imati rezervne sijalice za ta rasvetna tela.

Svetloodbojni prsluk mora odgovarati standardu SRPS EN 471:2007

Uže ili poluga za vuču vozila, koji mora omogućavati vuču vozila na rastojanju od 3 m do 5 m kada se koristi uže, odnosno do 3 m kada se koristi poluga, mora postojati, na dostupnom mestu, u putničkim automobilima.

Ostala motorna i priključna vozila mogu imati polugu za vuču. Ukoliko vozilo poseduje polugu za vuču ona mora biti ispitana na istezanje na silu, veću od polovine najveće dozvoljene mase vozila na kojem se nalazi.

Zaštitne kacige i njihovi viziri, moraju biti homologovani prema jednoobraznim tehničkim uslovima. Zaštitna kaciga mora biti mlađa od 5 godina u odnosu na datum proizvodnje ako je datum proizvodnje upisan na spoljnoj strani kacige, odnosno mora biti u skladu sa rokom trajanja koju je propisao proizvođač.

Zaštitna kaciga ne sme se koristiti nakon saobraćajne nezgode u kojima su nastala vidljiva oštećenja, ako ima vidljiva oštećenja, odnosno nakon što je ispunila svoju zaštitnu funkciju pri padu sa motocikla.

Zimska oprema motornih i priključnih vozila (osim mopedi, mtocikli, tricikli i četvorocikli), podrazumeva:

- 1) pneumatike za zimsku upotrebu (npr. M+S, Snow, Winter i dr.) na svim točkovima putničkih vozila i lakih teretnih vozila do 3,5 tona.
- 2) lance odnosno druge uređaje za povećanje trakcije;
- 3) za lake i teške autobuse i sva teretna vozila, obavezni deo zimske opreme je i lopata osim vozila koja učestvuju u javnom gradskom prevozu.

Dubina gazećeg sloja na pneumaticima za zimsku upotrebu ne sme biti manja od 4 mm.

Na vozilima se ne smeju postavljati pneumatici sa klinovima.

U periodu od 1. novembra do 1. aprila vozila moraju biti opremljena zimskom opremom. Van navedenog perioda vozila mogu biti opremljena zimskom opremom.

Lanci i drugi uređaji za povećanje trakcije moraju obavezno da se postave na točkove kada je kolovoz pokriven snegom na odseku puta koji je označen saobraćajnim znakom „lanci za sneg“. Ova oprema se može postaviti na točkove i na odseku puta koji nije označen ovim znakom samo kada je kolovoz prekriven snegom.

Oprema za čišćenje točkova vozila koja se koriste u poljoprivredi i šumarstvu mora postojati, u svim vrstama traktora.

Oprema za čišćenje točkova može biti lopata, motika, trnokop ili slična alatka kojom se točkovi mogu uspešno očistiti od nakupljene zemlje pre stupanja na put sa čvrstom podlogom.

Zaprečne table moraju postojati na radnim mašinama kada njihova širina prelazi 2,5 m, na vozilima koja prevoze teret koji je duži od zadnjeg kraja teretnog ili priključnog vozila, na vozilima na kojima teret premašuje širinu vozila, na vozilima širim od 3,0 m i na traktorima koji vuku/nose izmenjive mašine šire od 2,5 m. Oznake moraju odgovarati i biti postavljene u skladu sa standardom SRPS.Z.S2.855.

Potreban alat, (dizalica, ključ za točkove i sl)

Ponašanje u vozilu

Kada je seo za upravljač vozila, vozač mora rasporediti putnike na taj način što na prednjem sedištu ne sme dozvoliti da sedne dete mlađe od 12 godina, kao ni lice koje je pod uticajem alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci ili iz drugih razloga nije sposobno da upravlja svojim postupcima, bez obzira da li su stavili sigurnosni pojas.

12
godina

Dete do tri godine starosti prevozi se u bezbednosnom sedištu, odnosno korpi, osim u vozilima za javni prevoz putnika.

3
godine

Izuzetno, dete do 3 godine, može se prevoziti na prednjem sedištu, pored vozača, ukoliko se prevozi u bezbednosnom sedištu - korpi, koja je okrenuta suprotno pravcu kretanja vozila, kada vozilo nema ili je isključen bezbednosni vazdušni jastuk.

Kada su zauzeli svoja mesta vozač i putnici u motornom vozilu u kome su ugrađeni, odnosno postoje mesta za ugradnju sigurnosnih pojaseva, dužni su da u saobraćaju na putu koriste sigurnosni pojas na način koji je predvideo proizvođač vozila.

U motornom vozilu, odnosno na vozilu i priključnom vozilu u saobraćaju na putu, dozvoljeno je prevoziti onoliko lica koliko je označeno u saobraćajnoj dozvoli, na mestima koja su za to predviđena.

Lica koja se prevoze u tovarnom prostoru ne smeju stajati, sedeti na stranicama karoserije, na nestabilnom teretu ili teretu koji prelazi visinu tovarnog sanduka. Lica koja nisu navršila 14 godina života smeju se prevoziti samo u pratnji punoletnog lica.

Izuzetno, u teretnom vozilu Vojske Srbije, odnosno policije, mogu se prevoziti lica u prostoru za smeštaj tereta.

Na priključnom vozilu koje vuče traktor može se prevoziti najviše 5 lica, a u tovarnom prostoru motokultivatora mogu se prevoziti najviše 3 lica.

U zatvorenom prostoru vozila koje se ne može iznutra otvoriti, ne smeju se prevoziti lica, kao ni u priključnom vozilu za stanovanje (kamp prikolica).

Izuzetno u policijskim, vojnim i vozilima organa za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, smeju se prevoziti lica i to samo za službene potrebe.

ZABRANJENO JE :

Da vozač koristi telefon, odnosno druge uređaje za komunikaciju ukoliko nema, odnosno ne koristi, opremu koja omogućava telefoniranje bez angažovanja ruku za vreme vožnje.

Da vozač koristi audio, odnosno video uređaje na način da ne čuje zvučne signale drugih učesnika u saobraćaju, niti da preduzima druge radnje koje ometaju njegovu pažnju pri upravljanju vozilom.

Da lice koje se prevozi vozilom ometa vozača u upravljanju vozilom, niti da utiče na njega da upravlja vozilom na način kojim se umanjuje bezbednost saobraćaja.

Da se u vozilu u saobraćaju na putu koristiti, ili nalazi, uređaj odnosno sredstvo, kojim se može otkrivati ili ometati rad uređaja za merenje brzine kretanja vozila, odnosno drugih uređaja namenjenih za otkrivanje i dokumentovanje prekršaja.

Da se vrata vozila drže otvorena tokom kretanja vozila, ili započinje kretanje ukoliko nisu zatvorena.

Da vozač započene kretanje vozila dok putnici bezbedno ne uđu, odnosno izađu iz vozila i dok vrata ne budu zatvorena.

Za vreme kretanja vozila uskakati u vozilo, iskakati iz vozila, otvarati vrata, naginjati se van vozila, isturati delove tela iz vozila i voziti se na spoljnim delovima vozila ili na traktorskim prikolicama.

Da vozač upravlja na način koji omogućava iskakanje iz vozila, otvaranje vrata, naginjanje van vozila, vožnju na spoljnim delovima vozila ili na traktorskim priključcima.

Odredbe koje se odnose na druge uređaje za komunikaciju ne primenjuju na vozače vozila sa prvenstvom prolaza, vozače vozila pod pratnjom i vozače auto taksi prevoza u obavljanju službene dužnosti.

Izuzetno, na spoljnim delovima vozila i priključnog vozila mogu se voziti lica koja obavljaju poslove svog radnog mesta u vezi s namenom vozila (na vozilima vatrogasne službe, komunalne službe, elektrodistribucije i drugih delatnosti), ako je na tim vozilima ugrađena platforma za stajanje i držači. U ovom slučaju, brzina kretanja ne sme biti veća od 30 km/h.

NE

**Alkohol za
vreme vožnje**

NE

**Pušenje za
vreme vožnje**

NE

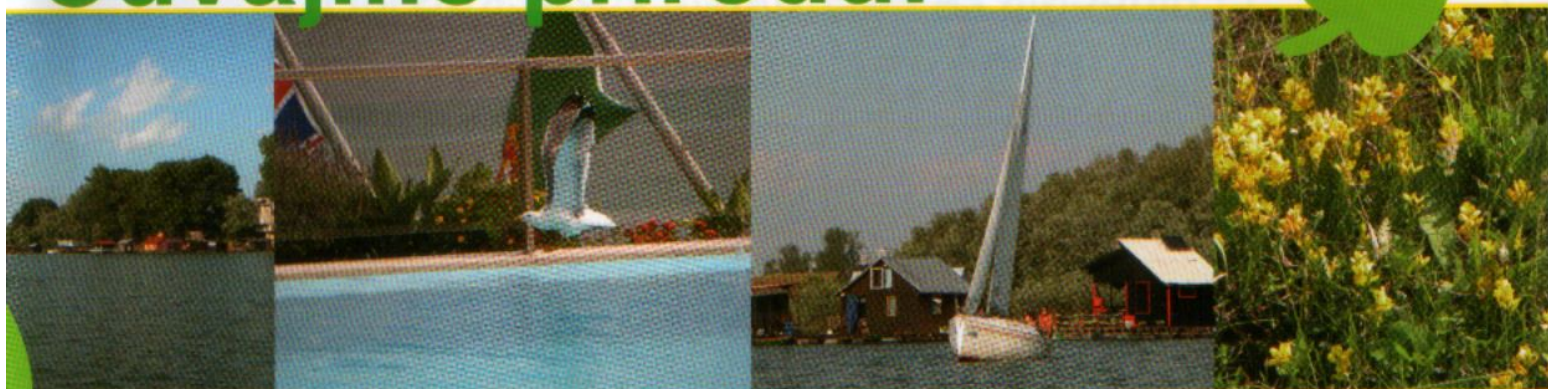
**Upotreba
mobilnog telefona
za vreme vožnje**

NE

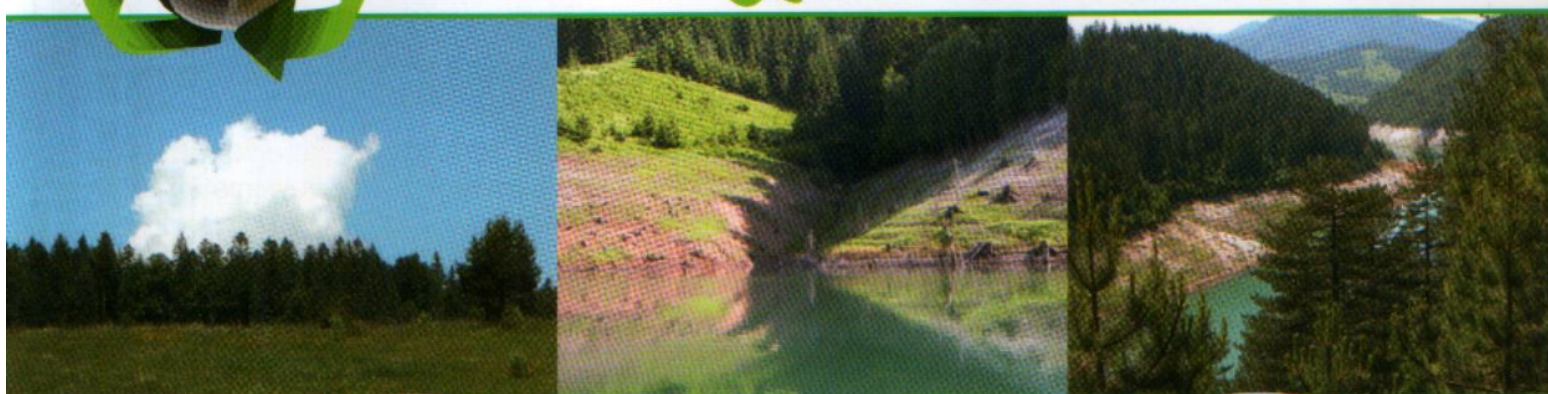
**Zamena ulja na
nedozvoljenom
mestu**

Čuvajmo prirodu!

Zabranjeno je!

2

PRIRUČNIK ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA

DEO

Značenje pojedinih izraza i pojmova u saobraćaju

SADRŽAJ

Saobraćaj, put, autoput, motoput	27
Ulica, saobraćajna traka, kolovoz	28
Raskrsnica, trotoar, pešačka staza	29
Pešački prelaz, trg, naselje, vozilo	30
Moped, motocikl, teški četvorocikl	31
Putničko vozilo, autobus, teretno vozilo	32
Priključno vozilo, tramvaj, masa, nosivost	33
Vozač, pešak, zaustavljanje, mimoilaženje	34
Preticanje, obilaženje, kolona, odstojanje	35
Rastojanje, saobraćajni znak, vozačka dozvola	36

Značenje pojedinih izraza i pojmova u saobraćaju

Na **AUTOPUTU** i **MOTOPUTU** zabranjeno je kretanje:

SAOBRAĆAJ

Saobraćaj je kretanje vozila i lica na putevima, čije je ponašanje uređeno u cilju njegovog bezbednog i nesmetanog odvijanja.

PUT

PUT je izgrađena, odnosno utvrđena površina koju kao saobraćajnu površinu mogu da koriste svi ili određeni učesnici u saobraćaju, pod uslovima određenim zakonom i drugim propisima.

JAVNI PUT

Javni put je put od opšteg značaja koji mogu da pod jednakim uslovima koriste svi ili određeni učesnici u saobraćaju i koji je nadležni organ proglasio kao takav.

NEKATEGORISANI PUT

Nekategorisani put je put koji može pod jednakim uslovima da koristi veći broj korisnika.

AUTOPUT

Autoput je državni put namenjen isključivo za saobraćaj motocikala, putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa, sa ili bez priključnih vozila, sa fizički odvojenim kolovoznim trakama za saobraćaj iz suprotnih smerova, sa najmanje dve saobraćajne trake po smeru i jednom zaustavnom trakom za svaki smer, bez ukrštanja u nivou sa drugim putevima i železničkim ili tramvajskim prugama, sa potpunom kontrolom pristupa, na koji se može uključiti ili isključiti samo određenim i posebno izgrađenim javnim putem i kao takav obeležen propisanim saobraćajnim znakom.

MOTOPUT

Motoput je državni put namenjen isključivo za saobraćaj motocikala, putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa, sa ili bez priključnih vozila i kao takav obeležen propisanim saobraćajnim znakom.

ULICA

Ulica je javni put u naselju koji saobraćajno povezuje delove naselja.

PROTIVPOŽARNI PUT

Protivpožarni put je posebno obeležni uzdužni deo oko stambenih objekata, garažnih prostora, sportskih i drugih poslovnih objekata na kojima je zabranjeno zaustavljanje i parkiranje vozila.

ZEMLJANI PUT

Zemljani put je put bez izgrađenog kolovoznog zastora, pa i kada na priključku na drugi put ima izgrađen kolovozni zastor.

BICIKLISTIČKA TRAKA

Biciklistička traka je saobraćajna traka namenjena isključivo za saobraćaj bicikala, mopeda i lakih tricikala.

SAOBRAĆAJNA TRAKA

Saobraćajna traka je obeleženi uzdužni deo kolovozne trake namenjen za saobraćaj jedne kolone vozila.

KOLOVOZNA TRAKA

Kolovozna traka je uzdužni deo kolovoza namenjen za saobraćaj vozila u jednom smeru.

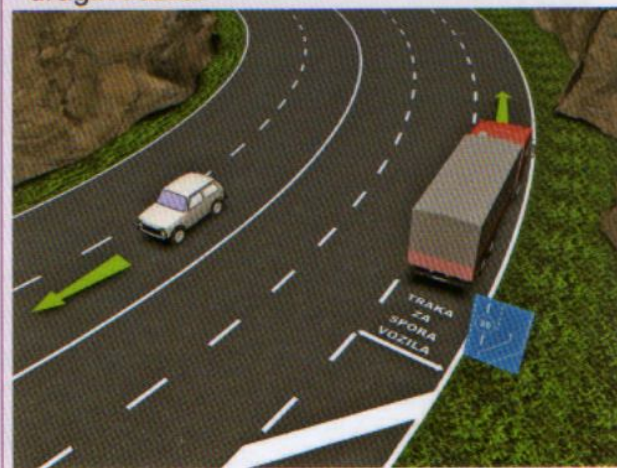

KOLOVOZ

Kolovoz je deo puta namenjen prvenstveno za kretanje vozila.

SAOBRAĆAJNA TRAKA ZA SPORA VOZILA

Saobraćajna traka za spora vozila je saobraćajna traka kojom se moraju kretati spora vozila koja se kreću brzinom manjom od određene da ne bi ometala saobraćaj drugih vozila.

ZAUSTAVNA TRAKA

Zaustavna traka je obeležen uzdužni deo puta namenjen isključivo za zaustavljanje vozila koja se zbog nepredvidivih razloga moraju zaustaviti (neispravnost, iznenadna nesposobnost vozača za upravljanje vozilom i sl.).

SAOBRAĆAJNA TRAKA ZA UKLJUČIVANJE

Saobraćajna traka za uključivanje je saobraćajna traka namenjena za uključivanje vozila na put.

SAOBRAĆAJNA TRAKA ZA ISKLJUČIVANJE

Saobraćajna traka za isključivanje je saobraćajna traka namenjena za isključivanje vozila sa puta.

SAOBRAĆAJNA TRAKA ZA VOZILA JAVNOG PREVOZA PUTNIKA

Saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika je saobraćajna traka namenjena isključivo za kretanje vozila javnog prevoza putnika i koja može biti izgrađena tako da se po njoj mogu kretati tramvaji.

RASKRSNICA

Raskrsnica je deo kolovoza na kome se ukrštaju, spajaju ili razdvajaju putevi u istom nivou

TRAMVAJSKA BAŠTICA

Tramvajska baštica je posebno uređen deo puta namenjen isključivo za kretanje tramvaja.

TROTOAR

Trotoar je posebno uređen deo puta pored kolovoza namenjen prvenstveno za kretanje pešaka.

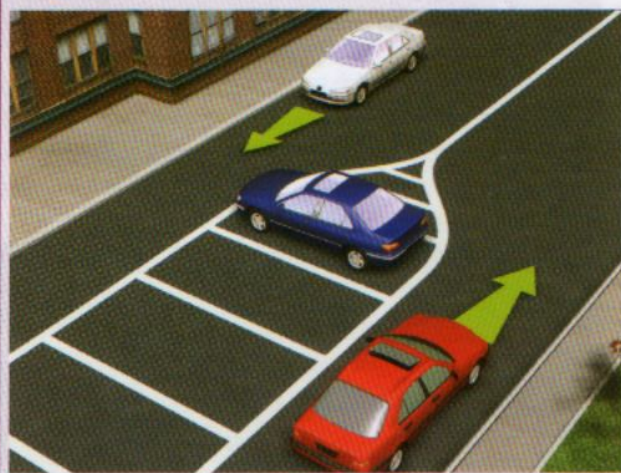

PARKIRALIŠTE

Parkiralište je deo puta namenjen, uređen i označen prvenstveno za parkiranje vozila, koji se sastoji od jednog ili više parking mesta.

PARKING MESTO

Parking mesto je označeni deo parkirališta isključivo namenjen za parkiranje jednog vozila.

PEŠAČKA STAZA

Pešačka staza je put koji je namenjen isključivo za kretanje pešaka

PEŠAČKI PRELAZ

Pešački prelaz je označeni deo kolovoza namenjen za prelazak pešaka preko kolovoza.

BICIKLISTIČKA STAZA

Biciklistička staza je put namenjen isključivo za kretanje bicikala.

TRG

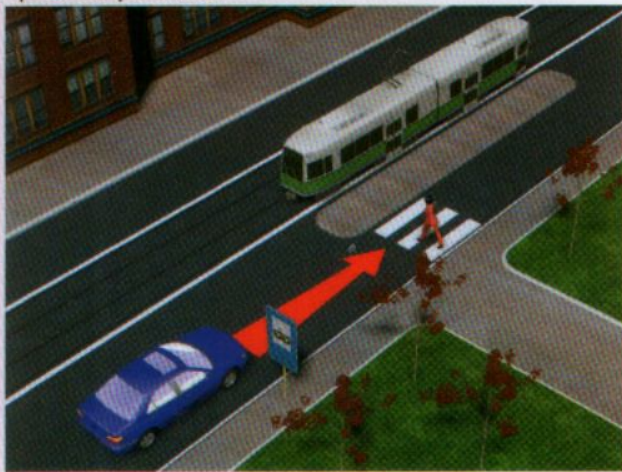
Trg je poseban plato namenjen kretanju i okupljanju pešaka koji je definisan urbanističkim planovima i proglašen od strane organa lokalne samouprave.

PRELAZ PUTA PREKO PRUGE

Prelaz puta preko pruge je mesto na kojem se u istom nivou ukrštaju put i železnička ili tramvajska pruga.

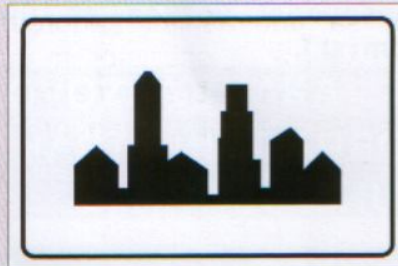
PEŠAČKO OSTRVO

Pešačko ostrvo je obeleženi ili uzdignuti deo kolovoza koji je određen za privremeno zadržavanje pešaka koji prelaze preko kolovoza, ulaze ili izlaze iz vozila za javni prevoz putnika.

NASELJE

Naselje je izgrađen, funkcionalno objedinjen prostor, koji je namenjen za život i rad stanovnika, i čije su granice obeležene odgovarajućim saobraćajnim znakom.

VOZILO

Vozilo je sredstvo koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno za kretanje po putu.

BICIKL

Bicikl je vozilo sa najmanje dva točka koje se pokreće snagom vozača, odnosno putnika, koja se pomoću pedala ili ručica prenosi na točak, odnosno točkove.

MOTORNO VOZILO

Motorno vozilo je vozilo koje se pokreće snagom sopstvenog motora, koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno za prevoz lica, odnosno stvari, za obavljanje radova, odnosno za vuču priključnog vozila, osim šinskih vozila

MOPED

Moped je motorno vozilo sa dva točka čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem ne prelazi 50 cm³, ili sa motorom čija najveća trajna nominalna snaga ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon.

LAKI TRICIKL

Laki tricikl je motorno vozilo sa tri točka čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin, ne prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon.

TEŠKI TRICIKL

Teški tricikl je motorno vozilo sa tri točka, simetrično raspoređenih u odnosu na srednju podužnu ravan vozila, čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, prelazi 45 km/h, ili sa motorom čija radna zapremina motora kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon.

MOTOCIKL

Motocikl je motorno vozilo sa dva točka ili sa tri točka asimetrično raspoređena u odnosu na srednju podužnu ravan vozila (motocikl sa bočnim sedištem), čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, prelazi 45 km/h, ili sa motorom čija radna zapremina motora kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem prelazi 50 cm³, ili sa motorom čija najveća trajna nominalna snaga prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon.

LAKI ČETVOROCIKL

Laki četvorocikl je motorno vozilo sa četiri točka, čija masa ne prelazi 350 kg, što ne uključuje masu baterija vozila sa električnim pogonom, čija najveća konstruktivna brzina, bez obzira na način prenosa, ne prelazi 45 km/h, pri čemu radna zapremina motora, kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa pogonom na benzin, ne prelazi 50 cm³, ili čija najveća efektivna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom pogonskog goriva ili čija najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 4 kW kada vozilo ima električni pogon.

TEŠKI ČETVOROCIKL

Teški četvorocikl je motorno vozilo sa četiri točka, osim lakog četvorocikla, čija masa ne prelazi 400 kg, odnosno 550 kg za teretna vozila, što ne uključuje masu baterija vozila sa električnim pogonom, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora ne prelazi 15 kW.

VOZILO ZA PREVOZ PUTNIKA

Vozilo za prevoz putnika je motorno vozilo prvenstveno namenjeno za prevoz lica, čija je masa veća od 400 kg, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora je veća od 15 kW.

PUTNIČKO VOZILO

Putničko vozilo je vozilo za prevoz putnika koje ima najviše devet mesta za sedenje uključujući i mesto za sedenje vozača.

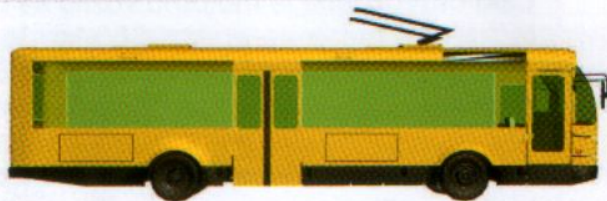
AUTOBUS

Autobus je vozilo za prevoz putnika koje ima više od devet mesta za sedenje uključujući i mesto za sedenje vozača.

TROLEJBUS

Trolejbus je autobus koji se preko provodnika napaja električnom energijom

TERETNO VOZILO

Teretno vozilo je motorno vozilo sa najmanje četiri točka, koje je namenjeno za prevoz tereta, odnosno vršenje rada na način da se vozilom ne može prevoziti nikakav drugi teret, odnosno vuču priključnih vozila, čija je masa veća od 550 kg, i čija najveća efektivna snaga, odnosno najveća trajna nominalna snaga motora je veća od 15 kW,

SKUP VOZILA

Skup vozila je sastav vučnog vozila i priključnog, odnosno priključnih vozila, koji u saobraćaju na putu učestvuje kao jedna celina.

TURISTIČKI VOZ

Turistički voz je skup vozila koji čine vučno vozilo i priključna vozila, namenjen za prevoz putnika u parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, na površini na kojoj se ne obavlja saobraćaj i putu na kome se saobraćaj obavlja u turističke svrhe i čija najveća konstruktivna brzina kretanja ne prelazi 25 km/h

RADNA MAŠINA

Radna mašina je motorno vozilo koje je prvenstveno namenjeno za izvođenje određenih radova (kombajn, valjak, grejder, utovarivač, rovokopač, buldožer, viljuškar i sl.) i čija najveća konstruktivna brzina kretanja ne prelazi 45 km/h

TRAKTOR

Traktor je motorno vozilo koje ima najmanje dve osovine i koje je prvenstveno namenjeno za vučenje, guranje, nošenje ili pogon izmenjivih priključaka za izvođenje prvenstveno poljoprivrednih, šumskih ili drugih radova i za vuču priključnih vozila za traktor

MOTOKULTIVATOR

Motokultivator je motorno vozilo koje se sastoji iz pogonsko-upravljačkog i tovarnog dela, koji su konstruktivno razdvojivi, a u saobraćaju na putu učestvuju isključivo kao jedna celina, čiji pogonski deo prema konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi je namenjen i osposobljen za guranje, vučenje, nošenje ili pogon izmenljivih priključaka za izvođenje poljoprivrednih radova, čija najveća konstrukcijska brzina nije veća od 30 km/h i čija snaga motora nije veća od 12 kW.

PRIKLJUČNO VOZILO

Priključno vozilo je vozilo koje je po konstrukciji, uređajima, sklopovima i opremi namenjeno i osposobljeno da bude vučeno od drugog vozila, a služi za prevoz putnika, odnosno stvari, odnosno za obavljanje radova.

PRIKLJUČNO VOZILO ZA TRAKTOR

Priključno vozilo za traktor je priključno vozilo koje je namenjeno da bude vučeno isključivo od strane traktora.

PRIKLJUČAK ZA IZVOĐENJE RADOVA

Priključak za izvođenje radova je izmenljivo oruđe koje služi obavljanju poljoprivrednih, šumskih ili drugih radova, i koje se u svrhu izvođenja radova postavlja ili priključuje na motorno vozilo.

ZAPREŽNO VOZILO

Zaprežno vozilo je vozilo koje je namenjeno i osposobljeno da ga vuče upregnuta životinja.

TRAMVAJ

Tramvaj je šinsko vozilo namenjeno prvenstveno za prevoz putnika, koje se kreće po šinama, i koje je radi napajanja električnom energijom povezano na električni vod.

VOJNO VOZILO

Vojno vozilo je svako borbeno i neborbeno vozilo i drugo vozilo koje je registrovano po posebnim propisima ministarstva nadležnog za poslove odbrane, kao i svako drugo propisno obeleženo vozilo dok se, po osnovu izvršavanja materijalne obaveze, nalazi na korišćenju u jedinicama i ustanovama ministarstva nadležnog za poslove odbrane i Vojske Srbije.

REGISTROVANO VOZILO

Registrovano vozilo je vozilo koje je upisano u jedinstveni registar vozila i za koje je izdata saobraćajna dozvola, registarske tablice i registraciona nalepnica.

MASA VOZILA

Masa vozila je masa praznog vozila sa svim punim rezervoarima i propisanom opremom.

NOSIVOST VOZILA

Nosivost vozila je masa do koje se vozilo može opteretiti prema deklaraciji proizvođača, pri čemu se u tu masu računa i vertikalno opterećenje koje vozilo prima od priključnog vozila.

NAJVEĆA DOZVOLJENA MASA VOZILA

Najveća dozvoljena masa vozila je zbir mase vozila i nosivosti vozila.

UKUPNA MASA VOZILA

Ukupna masa vozila je masa vozila i masa kojom je vozilo opterećeno (lica i teret).

NAJVEĆA DOZVOLJENA UKUPNA MASA VOZILA

Najveća dozvoljena ukupna masa vozila, odnosno skupa vozila je najveća masa opterećenog vozila, odnosno skupa vozila, koji je nadležni državni organ propisao kao najveću dozvoljenu.

NAJVEĆA DOZVOLJENA MASA SKUPA VOZILA

Najveća dozvoljena masa skupa vozila je zbir najvećih dozvoljenih masa vozila koja čine skup, umanjen za vertikalno opterećenje koje vozilo prima od priključnog vozila.

UKUPNA MASA SKUPA VOZILA

Ukupna masa skupa vozila je masa opterećenog skupa vozila (lica i teret).

PREPRAVKA VOZILA

Prepravka vozila je promena konstruktivnih karakteristika vozila kojim se menja namena ili vrsta vozila ili deklarisanе tehničke karakteristike vozila ili deklarisanе karakteristike uređaja i sklopova vozila.

POPRAVKA VOZILA

Popravka vozila je dovođenje vozila, odnosno uređaja i sklopova vozila u ispravno stanje

UČESNIK U SAOBRAĆAJU

Učesnik u saobraćaju je lice koje na bilo koji način učestvuje u saobraćaju.

VOZAČ

Vozač je lice koje na putu upravlja vozilom.

PEŠAK

Pešak je lice koje se kreće po putu, odnosno koje po putu sopstvenom snagom vuče ili gura vozilo, ručna kolica, dečje prevozno sredstvo, kolica za nemoćna lica ili lice u dečjem prevoznom sredstvu ili lice u kolicima za nemoćna lica koje pokreće sopstvenom snagom ili snagom motora ili lice koje klizi klizaljkama, skijama, sankama ili se vozi na koturaljkama, skejtbordu i sl

SREDNJA (PROSEČNA) BRZINA KRETANJA VOZILA

Srednja (prosečna) brzina kretanja vozila, na određenoj deonici puta, predstavlja količnik između dužine te deonice i vremena za koje vozilo tu dužinu pređe.

OSOVINSKO OPTEREĆENJE

Osovinsko opterećenje je deo ukupne mase vozila u horizontalnom položaju kojim njegova osovina opterećuje kolovoz u stanju mirovanja vozila.

ZAUSTAVLJANJE VOZILA

Zaustavljanje vozila je svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri minuta, pri čemu vozač ne napušta vozilo, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj.

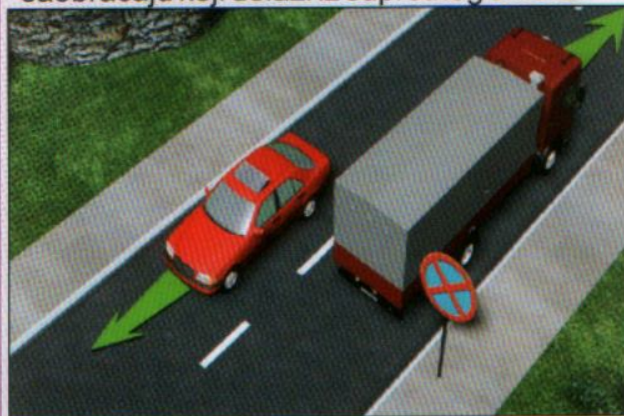

PARKIRANJE VOZILA

Parkiranje vozila je svaki prekid kretanja vozila, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj, koje se ne smatra zaustavljanjem.

MIMOILAŽENJE

Mimoilaženje je prolazanje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji dolazi iz suprotnog smera.

PROPUŠTANJE

Propuštanje je radnja koju učesnik u saobraćaju preduzima kako bi omogućio kretanje drugog učesnika u saobraćaju koji ima prvenstvo prolaza, tako da ne dođe do promene dotadašnjeg načina kretanja učesnika u saobraćaju koji ima prvenstvo prolaza, odnosno do njihovog kontakta.

PRETICANJE

Preticanje je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se kreće kolovozom u istom smeru.

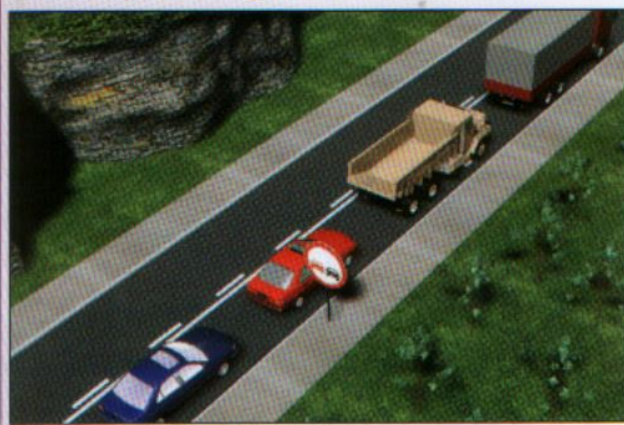
OBILAŽENJE

Obilaženje je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se ne pomera, objekta ili prepreke na kolovozu

KOLONA VOZILA

Kolona vozila je niz od najmanje tri vozila koja su zaustavljena ili se kreću jedno iza drugog istom saobraćajnom trakom u istom smeru, čiji je način kretanja međusobno uslovljen i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo

VIDLJIVOST

Vidljivost je odstojanje na kome učesnik u saobraćaju može jasno videti kolovoz.

PREGLEDNOST

Preglednost je odstojanje na kome učesnik u saobraćaju, s obzirom na fizičke prepreke, može u uslovima normalne vidljivosti jasno videti drugog učesnika u saobraćaju, odnosno drugu moguću prepreku na putu.

USLOVI SMANJENE VIDLJIVOSTI

Uslovi smanjene vidljivosti su uslovi u kojima je vidljivost manja od 200 m na putu izvan naselja, odnosno 100 m na putu u naselju

SVETLOODBOJNI PRSLUK

Svetloodbojni prsluk je prsluk koji reflektuje svetlost.

SAOBRAĆAJNA NEZGODA

Saobraćajna nezgoda je nezgoda koja se dogodila na putu ili je započeta na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojoj je najmanje jedno lice poginulo ili povređeno ili je nastala materijalna šteta.

EVROPSKI IZVEŠTAJ O SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI

Evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi je propisani obrazac koji učesnici u saobraćajnoj nezgodi popunjavaju nakon saobraćajne nezgode sa manjom materijalnom štetom.

ODSTOJANJE

Odstojanje je najkraća uzdužna udaljenost između najisturenijih tačaka vozila, lica, odnosno objekata.

RASTOJANJE

Rastojanje je najkraća bočna udaljenost između najisturenijih tačaka vozila, lica, odnosno objekata.

"OLDTAJMER"

Vozilo od istorijskog značaja (oldtajmer) je motorno ili priključno vozilo koje predstavlja materijalni spomenik tehničke kulture, tradicije i društvenog nasleđa.

ODBAČENO VOZILO

Odbačeno vozilo je vozilo na putu koje je vidno zapušteno i koje nije registrovano.

MESTO ZA SEDENJE

Mesto za sedenje je sedište ili prostor bez sedišta sa dostupnim elementima za montažu sedišta ili prostor bez sedišta sa dostupnim priključcima sigurnosnih pojaseva, pri čemu se dostupnim elementima za montažu sedišta i priključcima sigurnosnih pojaseva smatraju oni elementi i priključci koji nisu mehanički onesposobljeni.

SAOBRAĆAJNA SIGNALIZACIJA

Saobraćajna signalizacija je sistem sredstava, uređaja i oznaka za regulisanje i vođenje saobraćaja.

SAOBRAĆAJNI ZNAK

Saobraćajni znak je znak kojim se upotrebom grafičkih ili svetlosnih ili brojčanih ili slovničkih oznaka ili drugih simbola, učesnici u saobraćaju upozoravaju na opasnosti na putu, stavljaju im se do znanja ograničenje, zabrane i obaveze, odnosno daju obaveštenja potrebna za bezbedno kretanje po putu.

SAOBRAĆAJNA DOZVOLA

Saobraćajna dozvola je javna isprava (rešenje) koja sa registracionom nalepnicom daje pravo na korišćenje vozila u saobraćaju za vreme važenja registracione nalepnice.

REGISTARSKA TABLICA

Registarska tablica je oznaka na vozilu kojom se označava da je vozilo upisano u jedinstveni registar vozila.

REGISTRACIONA NALEPNICA

Registraciona nalepnica je oznaka kojom se određuje da vozilo može da učestvuje u saobraćaju u određenom vremenskom roku.

VOZAČKA DOZVOLA

Vozačka dozvola je javna isprava (rešenje) nadležnog organa kojim se nekom licu daje pravo da u saobraćaju na putu upravlja vozilom određene kategorije na određeno vreme.

"PSIHOAKTIVNA SUPSTANCA"

Psihoaktivna supstanca je vrsta droge, leka na kome je naznačeno da se ne sme upotrebljavati pre i za vreme vožnje, kao i druga hemijska materija koja može uticati na psihofizičku sposobnost učesnika u saobraćaju (osim alkohola).

INSTRUKTOR VOŽNJE

Instruktor vožnje je vozač motornog vozila koji je ovlašćen da obavlja praktičnu obuku kandidata za vozača.

ISPITIVAČ

Ispitivač je lice koje u ispitnoj komisiji za vozački ispit utvrđuje da li je kandidat stekao potrebna znanja i veštine za samostalno i bezbedno upravljanje vozilom u saobraćaju na putu.

DNEVNO VREME UPRAVLJANJA

Dnevno vreme upravljanja je ukupno vreme upravljanja vozilom između dva dnevna odmora ili između dnevnog i nedelnog odmora.

DNEVNI ODMOR

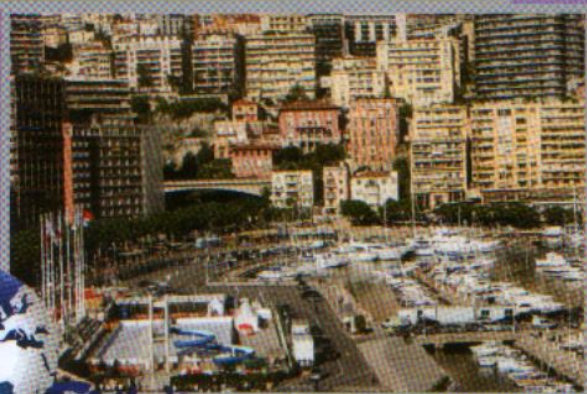
Dnevni odmor je neprekidni vremenski period tokom koga vozač slobodno raspolaže svojim vremenom i može biti puni dnevni odmor, kada traje najmanje 11 sati ili skraćeni dnevni odmor, kada traje najmanje devet sati, a manji od 11 sati.

NEDELJA

Nedelja je vremenski period, između ponedeljka u 00:00, i nedelje u 24:00 sati.

NEDELJNI ODMOR

Nedeljni odmor je neprekidni vremenski period tokom koga vozač slobodno raspolaže svojim vremenom i može biti puni nedeljni odmor, kada traje najmanje 45 sati ili skraćeni nedeljni odmor, kada traje najmanje 24 sata, a manje od 45 sati.

*Položite vozački ispit
uz knjigu "Vozač" i snačićete se
lako u svim zemljama sveta.*

3

PRIRUČNIK ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA

DEO

Saobraćajna signalizacija

SADRŽAJ

Saobraćajna signalizacija	39
Saobraćajni znakovi	40
Znakovi opasnosti	41
Znakovi izričitih naredbi	49
Znakovi obaveze	56
Znakovi obaveštenja	61
Poređenja	73
Znakovi za vođenje saobraćaja	75
Dopunske table	82
Znakovi sa izmenjivim sadržajem poruka	87
Oznake na kolovozu i trotoaru	89
Poprečne oznake na kolovozu	94
Linije usmeravanja	96
Ostale oznake na kolovozu i trotoaru	97

Saobraćajna signalizacija

Pod saobraćajnom signalizacijom, podrazumeva se:

- 1) saobraćajni znakovi;
- 2) oznake na kolovozu i trotoaru;
- 3) uređaji za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova;
- 4) svetlosne oznake na putu;
- 5) branici ili polubranici na prelazu puta preko železničke pruge;
- 6) privremena saobraćajna signalizacija, i
- 7) druge oznake na putu.

Učesnici u saobraćaju dužni su da se pridržavaju ograničenja, zabrana i obaveza izraženih saobraćajnom signalizacijom i da postupe u skladu sa njihovim značenjem.

Saobraćajni znakovi

I-1.1

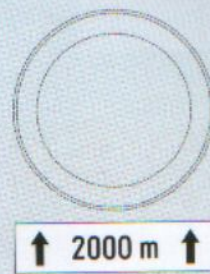
II-2

II-3

III-2

IV-2

Saobraćajni znakovi su: **znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, i znakovi obaveštenja.** Uz saobraćajni znak može biti postavljena dopunska tabla koja je sastavni deo saobraćajnog znaka i koja bliže određuje njegovo značenje.

Saobraćajni znakovi koji se postavljaju na isti nosač moraju da budu jednoobrazni, bez obzira da li su reflektujući ili osvetljeni sopstvenim izvorom svetlosti.

Saobraćajni znakovi se postavljaju s desne strane puta pored kolovoza, u smeru kretanja vozila.

Ako na mestu na kome se postavlja saobraćajni znak, zbog gustine saobraćaja, odnosno iz drugih razloga, preti opasnost da učesnici u saobraćaju neće pravovremeno uočiti znak, saobraćajni znak se mora postaviti i na suprotnoj, levoj strani puta, odnosno kolovozne trake kada su kolovozne trake fizički odvojene ili iznad kolovozne trake.

Izuzetno, ako sa desne strane puta pored kolovoza, u smeru kretanja vozila nije moguće postaviti saobraćajni znak, znak se može postaviti na konzolni nosač na objektu sa desne strane puta ili iznad kolovozne trake.

Prilikom obeležavanja prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu saobraćajni znakovi se mogu postaviti na branike i zapreke.

Saobraćajni znakovi se postavljaju tako da ne ometaju kretanje učesnika u saobraćaju.

Radi povećanja uočljivosti saobraćajni znakovi mogu biti izrađeni:

- 1) na žutoj podlozi u zoni radova na putu i
- 2) na žuto-zelenoj podlozi za znakove na mestima gde je potrebno da se istakne značaj informacije na znaku ili ako je uočljivost takvih znakova umanjena okruženjem.

Nazivi mesta na saobraćajnim znakovima na državnim putevima I reda ispisuju se ćirilicom i latiničkim pismom, i to na način da se najpre ispisuje natpis ćirilicom, a zatim latinicom.

Nazivi mesta ispisuju se ćirilicom na putevima II reda, opštinskim putevima i ulicama.

Na mestima gde se dozvoljava primena pisma ili jezika nacionalne manjine, ovaj natpis se ispisuje ispod ćirilskog natpisa.

Na saobraćajni znak može se upisati odredište u drugoj državi na engleskom jeziku i nacionalna oznaka te države.

Učesnicima u saobraćaju poruke mogu biti prenete putem znakova koji u celini ili delimično mogu da menjaju sadržaj.

Znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka mogu da budu izvedeni sa svetlećim elementima.

(čl. 135 .ZOBS-a, čl. 12. 15. 16. 105. Pravilnika)

Znakovi opasnosti

Znakovi opasnosti imaju oblik ravnostranog trougla čija se jedna strana nalazi u horizontalnom položaju sa suprotnim vrhom okrenutim naviše.

Od ovog pravila odstupaju:

- 1) znakovi I-34 i I-34.1 (Andrejin krst) imaju oblik jednog odnosno dva ukrštena kraka;
- 2) znakovi I-35 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge sa branicima ili polubranicima) i I-36 (približavanje prelazu puta preko železničke pruge bez branika ili polubranika), su pravougaonog oblika čiju osnovu čini kraća strana.

Osnova znakova opasnosti je bele boje, a okvir trougla je crvene boje. Simboli na znakovima opasnosti su crne boje.

Izuzetno :

- 1) znak „radovi na putu” I-19 ima žutu osnovu;
- 2) simboli znakova I-20 i I-20.1 (nailaženje na svetlosne saobraćajne znakove sa trobojnim svetlima), imaju po vertikalnoj osi crveno svetlo gore, žuto u sredini, zeleno dole, a po horizontalnoj osi crveno svetlo levo, žuto u sredini i zeleno desno;
- 3) na simbolima vozila na znaku „kolona zaustavljenih vozila” I-38 iscrtana su svetla crvene boje.

Znakovi opasnosti se postavljaju, po pravilu, na udaljenosti od 150m do 250m ispred opasnog mesta na putu.

Izuzetno, van naselja, ako se iz razloga bezbednosti, znakovi opasnosti moraju postaviti na udaljenosti manjoj od 150m ili većoj od 250m, moraju im se dodati dopunske table na kojima se naznačuje udaljenost do opasnog mesta.

Na putu u naselju, znakovi opasnosti mogu se postavljati i na udaljenosti manjoj od 150 m ispred opasnog mesta, bez postavljanja dodatne table.

Znakovi opasnosti služe da se učesnici u saobraćaju upoznaju na opasnost koja im pretila na određenom mestu, odnosno delu puta i da se obaveste o prirodi te opasnosti.

I-34

I-34.1

I-19

I-20

I-20.1

I-38

100 m

Učesnici u saobraćaju su dužni da na mestima, odnosno deonicama puta, koje su označene znakovima opasnosti, svoje kretanje prilagode opasnostima na koje ih ti znakovi upozoravaju.

I-1

I-1.1

Krivina nalevo Krivina nadesno

označavaju približavanje opasnoj krivini na levo, odnosno desno, zbog fizičkih karakteristika ili nedovoljne preglednosti.

I-2

I-2.1

Dvostruka krivina

ili više uzastopnih krivina od kojih je prva nalevo (I-2) odnosno nadesno (I-2.1).

I-2.2

Opasna krivina

označava približavanje više krivina ili uzastopnih krivina koje su opasne po svojim fizičkim karakteristikama ili zbog nedostataka preglednosti.

Kada nailazite na znak opasnosti obavezno smanjite brzinu i ručicu menjača ubacite u niži stepen prenosa, da Vas opasnost ne iznenadi

I-3

Opasan uspon

približavanje opasnom usponu, odnosno opasnoj nizbrdici. Ovaj znak za simbol ima samo nagib ili uspon, prema situaciji na terenu, a veličina nagiba odnosno uspona ispisuje se na dopunskoj tabli.

I-4

Opasna nizbrdica

I-5

Suženje puta

I-5.1

Suženje puta s desne strane

I-5.2

Suženje puta s leve strane

približavanje suženju kolovoza koje može da predstavlja izvesnu opasnost.

I-6

Pokretni most

označava blizinu mesta na kome se na putu nalazi pokretni most.

I-7

Blizina obale

označava blizinu mesta na kome put nailazi na obalu.

I-8

I-9

I-10

Neravan kolovoz označava blizinu dela puta na kome je kolovoz neravan zbog postojanja opasnih izbočina i ulegnuća (I-8), zbog ulegnuća (I-9) ili zbog blizine opasnog prevoja puta ili veće izbočine na kolovozu (I-10).

I-11

Klizav kolovoz označava blizinu dela puta na kome kolovoz pod određenim atmosferskim uslovima ili sličnim okolnostima ima klizavu površinu.

I-12

Kamenje prsti označava blizinu dela puta na kome se nalazi nevaljani tucanik ili koji je posut sitnim kamenjem na tvrdoj podlozi i na kome za druge učesnike u saobraćaju postoji opasnost od prskanja kamena.

I-13

I-13.1

Odranjavanje kamenja sa desne (I-13) odnosno leve strane puta (I-13.1), koji označavaju blizinu dela puta na kome postoji opasnost od kamenja koje pada ili od kamenja koje se nalazi na putu.

I-14

Označeni pešački prelaz

označava blizinu mesta na putu na kome se nalazi obeleženi pešački prelaz.

I-15

Deca na putu

označava blizinu dela puta na kome se deca češće i u većem broju kreću (blizina škole, obdaništa, igrališta i sl.)

I-16

Biciklisti na putu

označava blizinu mesta na kome se biciklisti često priključuju na put ili ga prelaze.

I-17

Životinje na putu

označava blizinu dela puta na kome domaće životinje pod nadzorom prelaze preko puta ili se kreću duž puta.

I-18

Divljač na putu

označava blizinu dela puta opasnog zbog prelaska divljači preko puta.

I-21

Blizina avionske piste

označava deo puta preko koga avioni preleću u niskom letu prilikom sletanja, odnosno poletanja.

Simboli na ovim znakovima mogu biti okrenuti i na drugu stranu.

I-20

I-20.1

Nailaženje na semafore označava blizinu raskrsnice ili obeleženog pešačkog prelaza na kome je saobraćaj regulisan pomoću uređaja za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova.

I-22

I-22.1

Bočni vetar sa leve (I-22) odnosno desne (I-22.1) strane, koji označavaju blizinu dela puta na kome često duva jak bočni vetar.

I-19

Radovi na putu
označava mesto na kome se izvode radovi na putu.

I-23

Saobraćaj u oba smer
označava blizinu mesta na kome se prelazi sa dela puta na kome se saobraćaj odvija samo u jednom smeru na deo tog puta na kome se privremeno ili stalno saobraćaj vrši u oba smer.

I-24

Tunel
označava blizinu tunela na putu.

I-25

Opasnost na putu
označava blizinu dela puta ili mesta na putu na kome učesnicima u saobraćaju pretila opasnost za koju pravilnikom nije predviđen poseban znak opasnosti.

I-26

Ukrštanje puteva iste važnosti

označava blizinu ukrštanja
puteva od kojih nijedan put nije
put sa prvenstvom prolaza.

I-27

***Ukrštanje sa
sporednim putem
pod pravim uglom***

I-28

***Spajanje sa sporednim
putem pod pravim
uglom s leve strane.***

I-28.1

***Spajanje sa
sporednim putem
pod pravim uglom
s desne strane***

I-29

***Spajanje sa
sporednim putem
pod ostrim uglom
s leve strane***

I-29.1

***Spajanje sa
sporednim putem
pod ostrim uglom
s desne strane***

Ovi znakovi označavaju blizinu raskrsnice na kojoj se put sa prvenstvom prolaza
ukršta odnosno spaja sa sporednim putem.

Simboli na navedenim znakovima mogu i drugačije da izgledaju, što zavisi od
konkretne situacije na putu.

I-30

Raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja

označava blizinu raskrsnice na kojoj se saobraćaj odvija u kružnom toku.

I-31

Tramvajska pruga

označava blizinu mesta na kome put prelazi preko tramvajske pruge u nivou.

I-32

**Prelaz puta preko
železničke pruge
sa branicama
ili polubranicama**

I-33

**Prelaz puta preko
železničke pruge
bez branika ili
polubranika**

I-34

I-34.1

Andrejin krst

označava mesto na kome put prelazi preko železničke pruge u nivou bez branika ili polubranika sa jednim kolosekom (I-34), odnosno sa dva ili više koloseka (I-34.1). Znak se postavlja na rastojanju od 3-5 m od prelaza.

I-35

**sa branicama ili
polubranicama**

I-36

**bez branika ili
polubranika**

Približavanje prelazu puta preko železničke pruge

Svaka crvena kosa crta na pravougaonoj tabli ovih znakova, označava udaljenost od prelaza za po 80 m.

I-37

Neučvršćena bankina

označava blizinu dela puta na kome je uz kolovoz neučvršćena bankina.

I-38

Kolona zaustavljenih vozila

označava blizinu dela puta na kome postoji opasnost zbog zagušenja saobraćaja.

Znakovi izričitih naredbi

(čl. 135 ZOBS-a, čl. 18. 22. 23. 107. 108. Pravilnika)

Znakovi izričitih naredbi učesnicima u saobraćaju na putu stavljaju do znanja zabrane, ograničenja i obaveze kojih se moraju pridržavati.

Znakovi izričitih naredbi imaju oblik kruga, izuzev znaka „ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza“ koji ima oblik ravnougaonog trougla čija je jedna strana postavljena horizontalno sa suprotnim vrhom okrenutim naniže i znaka „obavezno zaustavljanje“ koji ima oblik pravilnog osmougla.

Osnovna boja znakova izričitih naredbi koji određuju zabrane ili ograničenja je bela, a znakova izričitih naredbi koji određuju obaveze je plava. Simboli i natpisi na znakovima sa belom osnovom su crne boje, a na znakovima plave osnove su bele boje.

Okvir kruga, kao i kose trake na znakovima izričitih naredbi na kojima postoje su crvene boje.

Izuzetno boja osnove znakova zabrane, odnosno ograničenja koji se odnose na privremenu signalizaciju prilikom izvođenja radova na putu je žuta.

Znak obavezno zaustavljanje (II-2) ima osnovu crvene boje, a ivicu i simbol "STOP" bele boje.

Znak zabrana saobraćaja za cisterne (II-8) je crvene boje, osovina sa točkovima, odnosno vozilo je crne boje, a dve talasaste linije su plave boje.

Znak zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili lako zapaljive materije (II-9) i znak zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne materije (II-9.1) su crvene boje, a osovina sa točkovima, odnosno vozila su crne boje.

Znak prvenstvo prolaza vozila iz suprotnog smera (II-33) ima strelicu koja označava zabranjen smer - crvene boje.

Znak zabrana zaustavljanja i parkiranja (II-34) i znak zabrana parkiranja (II-35) imaju osnovu plave boje.

Znakovi naizmenično parkiranje (II-36) i znak (II-37) imaju osnovu plave boje, a simbol bele boje.

Znakovi izričitih naredbi postavljaju se neposredno ispred mesta odakle za učesnike u saobraćaju nastaje obaveza da se pridržavaju naredbe izražene saobraćajnim znakom.

Znakovi izričitih naredbi moraju se ponovo postaviti posle svake raskrsnice sa drugim putem na kome je takav znak postavljen, ako izričita naredba važi i posle navedene raskrsnice.

Znakovi izričitih naredbi kojima su propisane zabrane odnosno ograničenja su:

II-1

Ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza označava blizinu raskrsnice na kojoj vozač mora da ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću po putu na koji on nailazi.

II-3

Zabrana saobraćaja u oba smera zabranjen saobraćaj svim vozilima u oba smera.

II-4

Zabrana saobraćaja u jednom smeru zabranjen saobraćaj vozila iz smera prema kome je okrenut znak.

II-2

Obavezno zaustavljanje označava mesto pred ulazom u raskrsnicu na kome je vozač dužan da zaustavi vozilo i ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću putem na koji on nailazi.

II-5

Zabrana saobraćaja za sva motorna vozila, osim za motocikle bez prikolice i mopede

II-7

Zabrana saobraćaja za teretna vozila koji označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za teretna vozila. Ako je znaku pridodata dopunska tabla na kojoj je označena najveća dozvoljena masa vozila, zabrana važi samo za ona teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu.

II-6

Zabrana saobraćaja za autobuse

II-8

Zabrana saobraćaja za cisterne označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze materije koje mogu da izazovu zagađivanje vode.

II-9

Zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze eksploziv ili neke lako zapaljive materije

zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze eksploziv ili lako zapaljive materije.

II-9.1

Zabrana saobraćaja vozilima koja prevoze opasne terete

zabranjen saobraćaj vozilima koja prevoze opasne terete.

II-10

Zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo osim poluprikolice

zabranjen saobraćaj za motorna vozila koja vuku priključno vozilo, osim poluprikolice.

II-10.1

Zabrana saobraćaja za motorna vozila koja vuku priključno vozilo

zabranjen saobraćaj za motorna vozila koja vuku priključno vozilo.

II-11

Zabrana saobraćaja za traktore

zabranjen saobraćaj za traktore.

II-12

Zabrana saobraćaja za motocikle

zabranjen saobraćaj za motocikle, teški tricikl i teški četvorocikl.

II-13

Zabrana saobraćaja za mopede

zabranjen saobraćaj za mopede, lake tricikle i lake četvorocikle.

II-14

Zabrana saobraćaja za bicikle

zabranjen saobraćaj za bicikle.

II-15

Zabrana saobraćaja za zaprežna vozila
zabranjen saobraćaj za zaprežna vozila.

II-16

Zabrana saobraćaja za ručna kolica
zabranjen saobraćaj za ručna kolica.

II-17

Zabrana saobraćaja za pešake
zabranjen saobraćaj za pešake.

II-18

Zabrana saobraćaja za sva motorna vozila
zabranjen saobraćaj za sva motorna vozila.

II-19

Zabrana saobraćaja za sva motorna vozila i zaprežna vozila
zabranjen saobraćaj za sva motorna vozila i zaprežna vozila.

II-19.1

Zabrana saobraćaja za vozila označena simbolom
označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjen saobraćaj za vrstu vozila prikazanih na znaku. Može imati najviše dva simbola, ukoliko se postavlja u naseljenom mestu, odnosno tri simbola van naseljenog mesta

II-20

Zabrana saobraćaja za vozila čija širina prelazi određenu širinu
zabranjen saobraćaj za vozila čija širina prelazi širinu označenu na znaku.

II-21

Zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna visina prelazi određenu visinu

zabranjen saobraćaj za vozila čija ukupna visina prelazi visinu označenu na znaku.

II-22

Zabrana saobraćaja za vozila čija ukupna masa prelazi određenu masu

zabranjen saobraćaj za vozila, odnosno skupove vozila, čija ukupna masa prelazi masu označenu na znaku.

II-23

Zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određeno osovinsko opterećenje

zabranjen saobraćaj za vozila sa osovinskim opterećenjem većim od opterećenja označenog na znaku.

II-25

Najmanje odstojanje između vozila

označava najmanje odstojanje između vozila u kretanju kojeg se vozači moraju pridržavati.

II-27

Zabrana polukružnog okretanja

označava mesto na kome je zabranjeno polukružno okretanje.

II-24

Zabrana saobraćaja za vozila koja prekoračuju određenu dužinu

zabranjen saobraćaj za vozila, odnosno skupovima vozila, čija ukupna dužina prelazi dužinu označenu na znaku.

II-26

Zabrana skretanja ulevo
označava raskrsnicu na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno.

II-26.1

Zabrana skretanja udesno
označava raskrsnicu na kojoj je skretanje udesno zabranjeno.

II-28

Zabrana preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice.

zabranjeno preticanje svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice, mopeda, lake tricikle i lake četvorocikle.

II-29

Zabrana preticanja za teretna vozila.

označava put, odnosno deo puta na kome je zabranjeno da teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t preteču druga motorna vozila osim motocikla bez prikolice, mopeda lake tricikle i lake četvorocikle.

Ako je uz znak dodata dopunska tabla sa naznakom mase vozila, zabrana preticanja odnosi se samo na teretna vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu.

II-30

Ograničenje brzine

označava put, odnosno deo puta na kome se vozila ne smeju kretati brzinom (u km/h) većom od brzine koja je označena na znaku.

Ako je uz znak dodata dopunska tabla sa naznakom mase vozila, označeno ograničenje odnosi se samo na vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi označenu masu.

Zabrana davanja zvučnih znakova

označava put, odnosno deo puta na kome se uređajem na vozilu ne smeju davati zvučni znakovi, osim u slučaju neposredne opasnosti.

II-33

Prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smera

označava zabranu stupanja vozila na uski deo puta pre nego što tim delom pređu vozila iz suprotnog smera.

II-32.2

II-32.1

II-32

Zabrana prolaza bez zaustavljanja

označava blizinu carinarnice, policije ili naplatnog mesta za putarinu, odnosno mesta gde se vozilo mora zaustaviti.

II-34

Zabrana zaustavljanja i parkiranja

II-35

Zabrana parkiranja

može se dodati dopunska tabla sa naznakom: 1) dana u sedmici, odnosno, mesecu i vremena u toku dana na koje se zabrana odnosi; 2) najdužeg dozvoljenog trajanja zaustavljanja, odnosno parkiranja; 3) kategorije vozila na koje se zabrana odnosi.

II-36

Naizmenično parkiranje

II-37

Zabrana parkiranja

označava deo puta na koji se zabrana parkiranja odnosi u neparne dane.

Zabrana parkiranja

označava deo puta na koji se zabrana parkiranja odnosi u parne dane.

Ukoliko ne postupite po znaku zabrane, znajte da ste direktno ugrozili i vašu bezbednost i bezbednost ostalih učesnika u saobraćaju.

Znakovi izričitih naredbi kojima su propisane obaveze

(čl. 20. Pravilnika)

II-38

Najmanje dozvoljena brzina

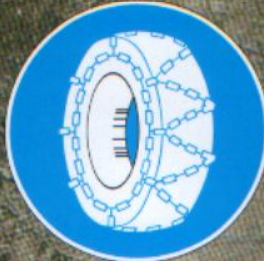
put, odnosno deo puta na kome se vozila u normalnim uslovima moraju kretati najmanje onom brzinom (u km/h) koja je označena na znaku.

II-40

Biciklistička staza

označava put kojim se moraju kretati bicikli, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.

II-39

Lanci za sneg

označava deo puta na kome motorna vozila, osim motocikla, mopeda, lakih tricikala, teških tricikala, lakih četvorocikala, teških četvorocikala radnih mašina, traktora i motokultivatori, moraju na pogonskim točkovima imati lance za sneg kad je na kolovozu sneg.

II-41

Pešačka staza

označava posebno izgrađenu stazu kojom se pešaci moraju kretati, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.

II-41.1

Spojene staze za bicikliste i pešake

označava put po kome se odvojeno kreću samo biciklisti i pešaci, u svojim stazama.

II-42

Staza za jahače

označava stazu kojom se moraju kretati jahači, a po kojoj je zabranjeno kretanje drugim učesnicima u saobraćaju.

(čl. 26 Pravilnika)

III-27.1

Prestanak najmanje dozvoljene brzine

označava mesto odakle
prestaje obaveza kretanja
najmanje propisanom
brzinom.

III-29.2

Završetak biciklističke staze

III-29.1

Prestanak obaveze nošenja lanaca za sneg

III-29.5

Završetak spojene biciklističke i pešačke staze

III-29.3

Završetak pešačke staze

III-29.4

Završetak staze za jahače

Ovi znakovi označavaju mesta na putu odakle prestaju da važe odgovarajuće zabrane i obaveze koje su pre tog mesta uspostavljanje saobraćajnim znakovima postavljenim na tom putu.

II-43

II-43.1

II-43.2

II-43.3

II-43.4

Obavezan smer
znakovi koji označavaju smer kojim se vozila moraju kretati

Osnovna boja znakova
obaveze je plava.

Simboli i natpisi na
znakovima obaveze su
bele boje.

II-45

**Obavezno obilaženje s
desne strane**

II-45.1

**Obavezno obilaženje s
leve strane**

II-44

II-44.1

II-44.2

Dozvoljeni smerovi

znakovi označavaju smerove u kojima se vozila smeju kretati.

II-45.2

II-45.3

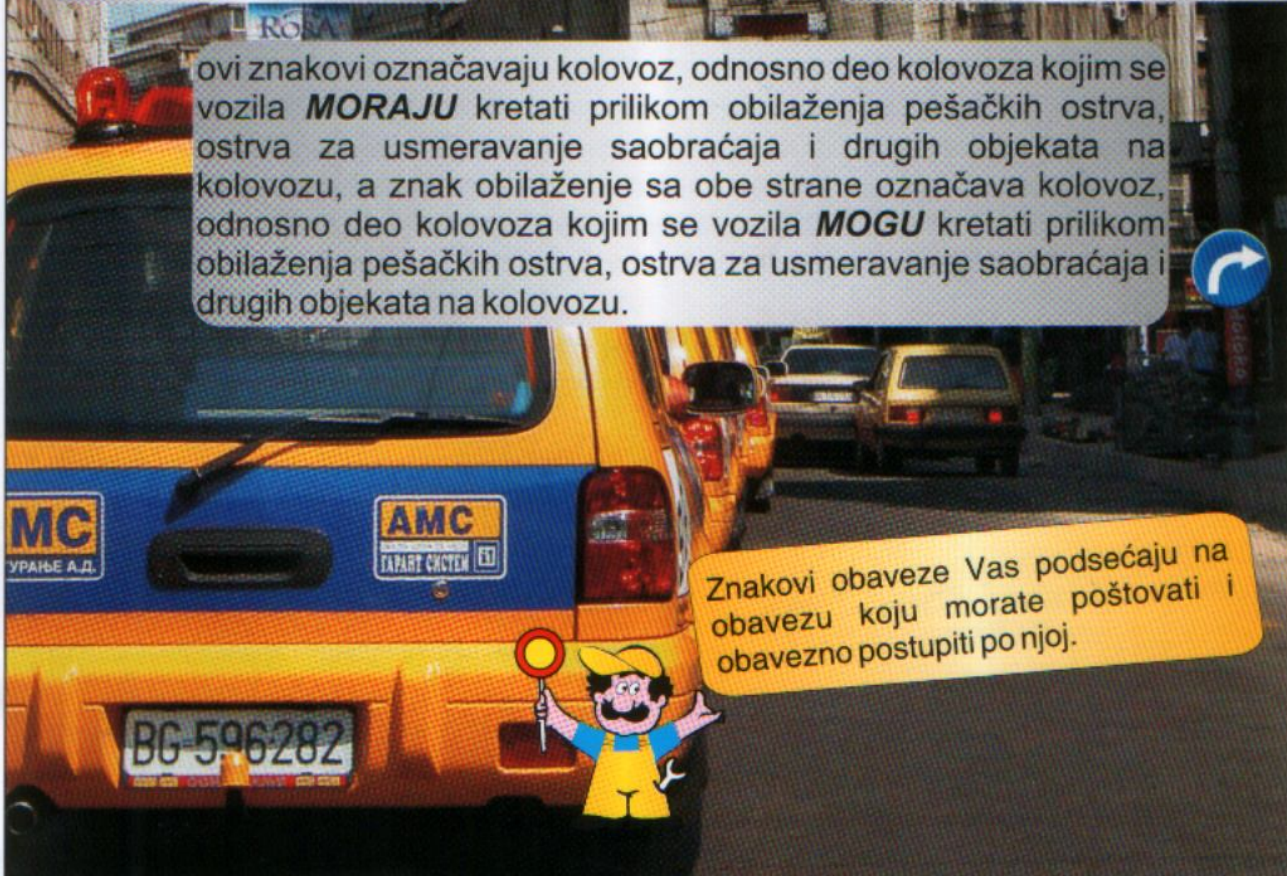
Kružni tok saobraćaja

Obilaženje sa obe strane

ovi znakovi označavaju kolovoz, odnosno deo kolovoza kojim se vozila **MORAJU** kretati prilikom obilaženja pešačkih ostrva, ostrva za usmeravanje saobraćaja i drugih objekata na kolovozu, a znak obilaženje sa obe strane označava kolovoz, odnosno deo kolovoza kojim se vozila **MOGU** kretati prilikom obilaženja pešačkih ostrva, ostrva za usmeravanje saobraćaja i drugih objekata na kolovozu.

Znakovi obaveze Vas podsećaju na obavezu koju morate poštovati i obavezno postupiti po njoj.

Na Vašim putovanjima po zemljama Evrope, nailazićete na različite saobraćajne znakove. Simboli na znakovima su slični simbolima na znakovima u Republici Srbiji te ćete ih lako prepoznati.

(čl. 26. 39. 40. 44. 45. Pravilnika)

Znakovi obaveštenja pružaju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja o putu kojim se kreću, nazivima mesta kroz koji put prolazi i udaljenosti do tih mesta, prestanku važenja znakova izričitih naredbi, kao i druga obaveštenja koja im mogu biti korisna.

Posebne grupe znakova obaveštenja su:

- znakovi za vođenje saobraćaja,
- znakovi za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi,

Znakovi obaveštenja imaju oblik kvadrata, pravougaonika ili kruga.

Izuzetno, znak "strelasti putokaz", završava se strelasto.

Osnova znakova obaveštenja je bele boje sa simbolima i natpisima crne boje, žute boje sa simbolima i natpisima crne boje, odnosno plave ili zelene boje sa simbolima i natpisima bele boje.

Turistička signalizacija koristi se za obaveštavanje i upućivanje korisnika do turističkih odredišta.

Za vođenje saobraćaja do turističkih odredišta koriste se znakovi saobraćajne turističke signalizacije:

- turistički strelasti putokaz,
- turistička putokazna tabla, i
- turistička informaciona tabla.

Osnova znakova turističke signalizacije za turistička odredišta od izuzetnog značaja je braon boje sa natpisima bela boje i simbolima crne boje na beloj osnovi.

Za ostala turistička odredišta osnova znaka je bele boje, okvir i natpisi crne boje, a simboli sa odgovarajućim piktogramima.

Pojedini znakovi obaveštenja kada se postavljaju:

- na autoputu imaju polje zelene boje, sa ivicama i slovima bele boje,
- na motoputu polje je plave boje sa ivicom i slovima bele boje,
- na ostalim putevima polje je žute boje sa ivicom crne boje i slovima crne boje.

III-1

Prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smera

obaveštava vozača da na uskom prolazu ima pravo prvenstva u odnosu na vozila koja dolaze iz suprotnog smera.

III-2

Put sa jednosmernim saobraćajem

obaveštavaju učesnike u saobraćaju o jednosmernom putu.

III-2.1

III-3

Put sa prvenstvom prolaza

označava put ili deo puta na kome vozila imaju prvenstvo prolaza u odnosu na vozila koja se kreću putevima koji se ukrštaju s tim putem, odnosno delom puta.

III-4

Završetak puta sa prvenstvom prolaza

III-6

Označeni pešački prelaz

označava mesto na kome se nalazi obeležen pešački prelaz.

III-7

Podzemni ili nadzemni pešački prolaz

III-9

Slepi put

označava blizinu i položaj puta koji nema izlaz (slepi put). Položaj simbola u znaku III-9 mora da odgovara položaju slepog puta u odnosu na put na kome se postavlja taj znak.

III-10

Smer kretanja vozila koje namerava da skrene ulevo na raskrsnici na kojoj je skretanje ulevo zabranjeno

III-11

Prestrojavanje vozila

označava prethodno obaveštenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka.

Simboli na znaku treba da odgovaraju stvarnom stanju broja saobraćajnih traka i načinu prestrojavanja na njima.

III-17

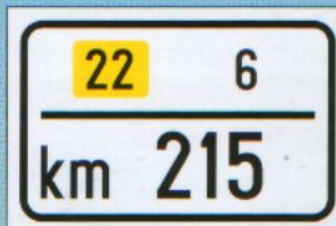
Broj puta

III-17.1

Kilometraža puta

III-17.2

III-18

Broj međunarodnog puta
označava broj međunarodnog puta.

Broj puta, broj deonice puta i kilometraža

označavaju broj puta, odnosno deonice i stacionažu puta.

PRESTANAK ZABRANA

ovi znakovi označavaju mesto odakle prestaje zabrana predhodnog ograničenja ili zabrane

III-25

Prestanak zabrane preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice, mopeda, lakih tricikala i lakih četvorocikala

III-26

Prestanak zabrane preticanja za teretna vozila

čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t da preteču druga motorna vozila, osim motocikla bez prikolice, mopeda, lakih tricikala i lakih četvorocikala.

III-27

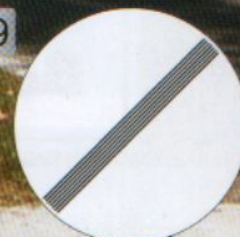
Prestanak ograničenja brzine

III-28

Prestanak zabrane davanja zvučnih znakova

III-29

Prestanak svih zabrana

III-19

Autoput

označava mesto odakle počinje autoput.

III-20

Završetak autoputa

označava mesto na kome se završava autoput.

III-21

Motoput

označava mesto odakle počinje motoput.

III-22

Završetak motoputa

označava mesto na kome se završava motoput.

III-23

Naziv naseljenog mesta

označava teritoriju i naziv naseljenog mesta u koje ulazi put i granicu od koje počinje to naseljeno mesto.

III-24

Završetak naseljenog mesta

koji označava mesto na kome se završava naseljeno mesto kroz koje prolazi put.

III-23.1

Naselje

označava mesto od koga počinje naselje i od koga se primenjuju propisi o saobraćaju u naselju.

III-24.1

Završetak naselja

koji označava mesto na kome se završava naselje i od koga prestaju da važe propisi o saobraćaju u naselju.

III-30

Zona u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja

označava mesto u naselju odakle se ulazi u zonu u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vreme, bez obzira da li se za parkiranje na određeno vreme plaća naknada ili se ne plaća.

Znaku III-30 može biti dodata dopunska tabla na kojoj će se naznačiti dani ili sati za koje ograničenje važi.

III-31

Izlaz iz zone u kojoj je ograničeno trajanje parkiranja

označava mesto u naselju na kome se izlazi iz zone u kojoj je sprovedeno opšte ograničenje trajanja parkiranja na određeno vreme

III-32

Parkiralište

označava parkiralište, na znaku ili na dopunskoj tabli može se odgovarajućim simbolima ili natpisima označiti: način parkiranja, smer u kome se nalazi parkiralište, udaljenost parkirališta, kategorije vozila kojima je parkiralište namenjeno, kao i eventualno vremensko ograničenje parkiranja

III-32.1

Parking garaža

označava garažu sa parking mestima.

III-33

Vremenski ograničeno parkiranje

označava parkiralište na kome je parkiranje vozila vremenski ograničeno

III-34

Bolnica

označava blizinu bolnice i upozorenje vozaču da svojim vozilom ne stvara suvišnu buku

III-33.1

Parkiraj i vozi se

označava parkiralište gde vozilo može da se parkira i da se putovanje dalje nastavi nekim drugim transportnim sredstvom, koje može biti prikazano simbolom.

III-35

Stanica za prvu pomoć

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi stanica za prvu pomoć.

III-36

Radionica za opravku vozila

označava blizinu mesta na kome se nalazi radionica za opravku vozila.

III-37

Telefon

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi telefonska govornica.

III-38

Benzinska stanica

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi benzinska stanica.

III-39

Hotel ili motel

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi hotel, odnosno motel. Na delu znaka ispod belog polja može se upisati reč: "hotel" ili "motel", zavisno od vrste ugostiteljskog objekta koji se označava.

III-40

Restoran

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi restoran.

III-41

Kafana

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi kafana.

III-42

Teren uređen za izletnike

označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi teren uređen za izletnike.

III-43

Teren za kampovanje pod šatorima

označava blizinu terena ili teren uređen za kampovanje pod šatorima.

Na ovim znakovima ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.

III-44

**Teren za kampovanje
u prikolicama**

označava blizinu terena
ili teren za boravak u
prikolicama.

III-45

**Teren za kampovanje
pod šatorima i u
prikolicama**

označava blizinu terena ili
teren za kampovanje pod
šatorima i u prikolicama.

III-46

Planinarski dom

označava blizinu
mesta ili mesto na
kome se nalazi
planinarski dom.

III-47

**Vozilo za pomoć
na putu**

označava blizinu mesta ili
mesto u kome se nalazi
služba za pružanje
pomoći u slučaju kvara
na vozilu.

III-48

Vatrogasna služba

označava blizinu
mesta ili mesto u kome
se nalazi služba za
gašenje požara.

III-49

**Autobusko
stajalište**

označava mesto na
kome se nalazi
autobusko stajalište.

III-50

**Tramvajska
stanica**

označava mesto na
kome se nalazi
tramvajska stanica.

III-51

Aerodrom

označava blizinu
aerodroma ili mesto
aerodroma.

III-52

Luka - pristanište

označava blizinu luke,
pristaništa, odnosno
trajekta ili mesto u kome
se nalazi luka, prista-
nište, odnosno trajekt.

Na ovim znakovima ili dopunskoj tabli može se simbolima ili natpisima označiti smer u kome se nalazi mesto, prostor ili služba na koje se znak odnosi, kao i udaljenost u metrima.

III-53

Informacija

označava blizinu mesta ili mesto u kome se mogu dobiti turističke informacije.

III-54

Prohodnost puta

označava da je planinski put, odnosno prelaz preko planinskog vrha otvoren ili zatvoren. Ako je prolaz otvoren, polje 1 je zelene boje i ima natpis „otvoren” odnosno ako je prelaz zatvoren polje 1 je crvene boje i ima natpis „zatvoren”. Ako je prolaz zatvoren, na polju 2 se ispisuje naziv mesta do kog je put otvoren.

Ako je prolaz otvoren, polje 3, sadrži simbol znaka „lanci za sneg” ili simbol „lanci ili gume za sneg” u zavisnosti od stanja puta.

III-55

Broj serpentine

označava broj serpentine sa nadmorskom visinom.

III-56

Putni objekat

označava naziv putnog objekta od posebnog značaja (vijadukt, tunel i sl.).

III-57

Planinski prevoj

označava planinski prevoj sa nadmorskom visinom.

III-60

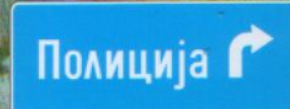
Brzina koja se preporučuje na određenom delu puta

III-58

Река
označava naziv reke preko koje put prelazi.

III-59

Станица полиције
označava blizinu mesta ili mesto na kome se nalazi stanica полиције.

III-62

УЛИЦА
Войводе Степе

Tabla za označavanje naziva ulica

označava naziv ulice.
Znak može imati i kućne brojeve bloka na koji se odnosi.

III-63

III-63.1

III-63.2

III-63.3

Tabla za usmeravanje

označavaju mesto gde se nailazi na oštru krivinu.

III-66

Tabla za označavanje izlaza

označava mesto izlaska sa autoputa.

III-68

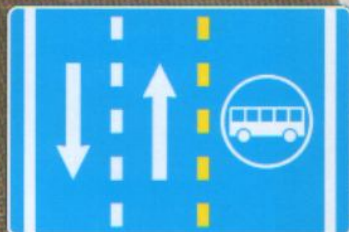

Deca na putu

označava mesto u čijoj se blizini nalazi škola i pešački prelaz koje deca često koriste.

III-69

Saobraćajna traka za vozila javnog prevoza putnika

označava saobraćajnu traku koja je namenjena samo za kretanje vozila javnog prevoza putnika.

III-69.1

završetak saobraćajne trake za vozila javnog prevoza putnika

III-70

Ograničenje najveće dozvoljene brzine na putevima u Republici Srbiji

označava opšte ograničenje najveće dozvoljene brzine u Republici Srbiji prema vrsti puta i obaveze upotrebe svetala.

III-71

Saobraćajna traka za spora vozila

označava početak saobraćajne trake kojom se moraju kretati vozila koja se kreću brzinom manjom od brzine označene na znaku.

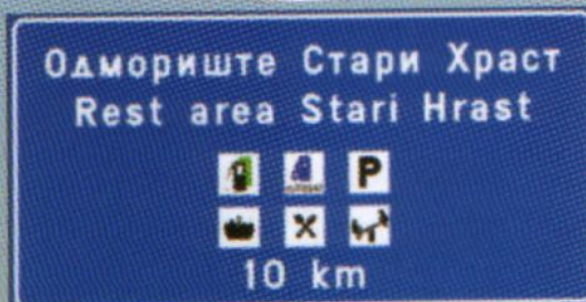
III-79

Prepreka za usporavanje saobraćaja

označava nailazak na mesto gde su postavljeni elementi za usporavanje saobraćaja.

III-73

Odmorište

označava nailazak na višenamenski objekat na putu čiji se sadržaj označava piktogramima.

III-74

Izlazak na odmorište

označava mesto izlaska sa puta do višenamenskog objekta. Na znaku, ukoliko je potrebno, može da se upiše udaljenost do sledećeg takvog objekta.

III-71.1

Završetak saobraćajne trake za spora vozila

III-77

Pešačka zona
označava početak zone
namenjene isključivo za
kretanje pešaka.

III-77.1

Kraj pešačke zone
označava kraj pešačke
zone.

III-78

Zona 30
označava zonu u kojoj je
brzina kretanja vozila
ograničena do 30 km/h.

III-78.1

Kraj zone 30
označava završetak zone u
kojoj je ograničena brzina
kretanja vozila do 30 km/h.

III-81

**Zona usporenog
saobraćaja**
označava mesto od kojeg
počinje zona usporenog
saobraćaja.

III-81.1

**Kraj područja
usporenog saobraćaja**
označava mesto gde se
završava zona usporenog
saobraćaja.

III-80

Opasna deonica puta

označava nailazak na posebno opasnu deonicu puta i njenu dužinu. Umesto znaka „opasnost na putu“ može da se upiše znak opasnosti koji bliže objašnjava prirodu opasnosti. Na znaku mogu biti najviše dva znaka koji definišu prirodu opasnosti. Visina slova za ispisivanje reči „Opasnost!“ i dužine deonice je 105 mm i 140 mm. Ovaj znak se uvek postavlja sa obe strane puta u smeru kretanja.

III-82

Зона школе

Zona škole

označava mesto od kojeg počinje zona škole.

III-82.1

Зона школе

Završetak zone škole

III-83

Način korišćenja saobraćajne trake

označava da određena saobraćajna traka nije namenjena za kretanje vozila pojedinih vrsta vozila čiji je simbol prikazan na znaku. Broj saobraćajnih traka na znaku mora da odgovara situaciji na terenu.

III-84

Naizmenično propuštanje vozila

označava mesto gde se zbog završavanja saobraćajne trake, suženja kolovoza i smanjenja broja saobraćajnih traka, vozila naizmenično uključuju u jednu saobraćajnu traku.

III-85

III-85.1

Izlaz u slučaju opasnosti

označavaju izlaz za pešake u slučaju opasnosti.

III-92

Контрола брзине
Speed control**Kontrola brzine kretanja**

označava početak deonice na kojoj se vrši kontrola brzine kretanja vozila.

III-86

III-86.1

Udaljenost izlaza u slučaju opasnosti

označavaju smer u kome se nalazi izlaz za slučaj opasnosti i udaljenost do njega.

ZNAKOVI OPASNOSTI

Označeni pešački prelaz

označava blizinu mesta na putu na kome se nalazi obeleženi pešački prelaz.

Raskrsnica sa kružnim tokom saobraćaja

označava blizinu raskrsnice na kojoj se saobraćaj odvija u kružnom toku.

Blizina avionske piste

ZNAKOVI OBAVEŠTENJA I OBAVEZA

Označeni pešački prelaz

označava mesto na kome se nalazi obeleženi pešački prelaz.

Kružni tok saobraćaja

Aerodrom

označava blizinu aerodroma ili mesto aerodroma.

ZNAKOVI ZABRANE

Zabrana preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice, mopede, lakog tricikla i lakog četvorocikle

Zabrana preticanja za teretna vozila
čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t, osim motocikla bez prikolice, mopeda lake tricikle i lake četvorocikle.

Zabrana davanja zvučnih znakova

Ograničenje brzine
vozila ne smeju kretati brzinom (u km/h) većom od brzine koja je označena na znaku.

ZNAKOVI OBAVEŠTENJA
PRESTANAK ZABRANE

Prestanak zabrane preticanja svih motornih vozila, osim motocikla bez prikolice, mopede, lakog tricikla i lakog četvorocikle

Prestanak zabrane preticanja za teretna vozila
čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5 t, osim motocikla bez prikolice, mopeda lake tricikle i lake četvorocikle.

Prestanak zabrane davanja zvučnih znakova

Prestanak ograničenja brzine

(čl. 28. 29. 33. 34. 36. Pravilnika)

Znakovi za vođenje saobraćaja

Znakovima obaveštenja za vođenje saobraćaja učesnici u saobraćaju se obaveštavaju o smerovima kretanja, odnosno smerovima kretanja po saobraćajnim trakama, do određenih mesta.

Znakovima za vođenje saobraćaja učesnicima u saobraćaju se daju:

1. prethodna obaveštenja o smeru kretanja,
2. obaveštenja o prestrojavanju,
3. obaveštenja o skretanju i
4. obaveštenje o potvrdi smera kretanja.

Broj i način koji obaveštenja koji se daju učesnicima u saobraćaju zavisi od kategorije puta.

Na znakovima za vođenje saobraćaja koriste se odredišta i značajne raskrsnice koje se nalaze na teritoriji Republike Srbije, kao i mesta iz susednih zemalja do kojih put vodi.

Na znakovima za vođenje saobraćaja na autoputevima može da se upiše broj puta na saobraćajnim znakovima za davanje obaveštenja.

Ako nije moguće da broj puta bude upisan na znaku, može da se doda izvan znaka kao samostalni znak, i to: pravo odnosno iznad, ispod ili sa desne strane znaka, u visini natpisa, za odredišta za koje se skreće.

Na znakovima za vođenje saobraćaja na autoputevima ne upisuju se piktogrami niti udaljenost do odredišta osim na znaku „potvrda pravca“ na kome se upisuje udaljenost do odredišta.

Boja osnove znaka za vođenje saobraćaja je:

- za znakove na autoputu zelene boje
- za znakove na motoputu plave boje
- za znakove na ostalim putevima, koji nisu autoput niti motoput žute boje
- za znakove sa odredištima turističkog karaktera braon boje i
- za znakove čije je odredište određeni objekat bele boje.

Znakovi za vođenje saobraćaja su:

III-8

Raskrsnica

III-8.1

Kružna raskrsnica

Znakovi označavaju međusobni položaj i pravce puteva i nazive mesta do kojih vode putevi koji se ukrštaju.

Na znaku se mogu upisati brojevi puteva i brojevi međunarodnih puteva.

Na znaku "raskrsnica" može biti upisana udaljenost do raskrsnice na koju se znak odnosi, ispod dolazeće strelice.

Na istom znaku na liniji poprečnih pravaca mogu biti umetnuti saobraćajni znakovi.

III-11.1

Н. Београд - Ушће
N. Beograd - Ušće
Сава центар
Sava centar

III-12

Београд 4
Beograd 4

Prestrojavanje vozila sa nazivima naseljenih mesta

Znak označava prethodno obaveštenje vozaču radi prestrojavanja na raskrsnici na putevima sa više saobraćajnih traka.

Simboli na znaku treba da odgovaraju stvarnom stanju broja saobraćajnih traka i načinu prestrojavanja na njima. Na znaku moraju biti ispisani nazivi odredišta.

Strelasti putokaz

Znak označava pravac puta od odredišta ili karakterističnog objekta. Na strelasti putokaz mogu da se ispišu dva naziva odredišta ako se ispisuju jednim pismom ili jezikom, odnosno samo jedan ako se ispisuju na dva jezika ili pisma. Na znak mogu da se ispišu broj puta i udaljenost do odredišta, odnosno objekta.

ZNAKOVI ZA VOĐENJE SAOBRAĆAJA

III-13

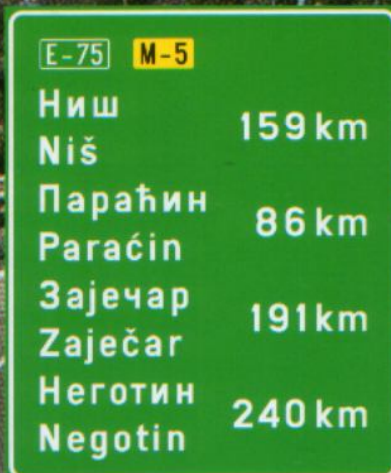
Putokazna tabla

Znak označava pravac puta za naseljeno mesto ispisano na znaku.

Znak može da ima najviše tri polja za označavanje smerova kretanja. Na svakom polju mogu da se ispišu nazivi dva odredišta ako se ispisuju jednim jezikom i pismom. Ukoliko se nazivi odredišta ispisuju na dva pisma ili jezika svako polje može da ima samo naziv jednog odredišta

Ovaj znak može da se postavi i iznad kolovoza i svako polje znaka postavlja se kao poseban znak iznad saobraćajnih traka na koje se znak odnosi.

III-61

Potvrda pravca

Znak označava potvrdu pravca kretanja posle prolaska raskrsnice. Znak sadrži naziv mesta i udaljenost, izraženu u km do mesta u koje vodi put na kome je znak postavljen.

Na znaku može da bude ispisano najviše šest naziva odredišta, ukoliko se nazivi odredišta ispisuju jednim pismom ili na jednom jeziku, odnosno četiri naziva odredišta ako se ispisuju na dva pisma ili na dva jezika, kao i udaljenost u kilometrima do tih mesta.

III-64

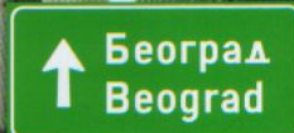

Pretputokaz za izlaz

Znak koji na autoputu i putu sa raskrsnicama u više nivoa označava pravac kretanja do naseljenih mesta ispisanih na znaku.

III-65

III-65.1

Putokaz za izlaz

Ovi znakovi koji na autoputu i putu sa raskrsnicama u više nivoa označavaju pravac kretanja do naseljenih mesta ispisanih na znakovima.

Ovi znakovi se postavljaju iznad kolovoza.

III-65.2

Putokaz za izlaz

Ovaj znak se postavlja na bankini.

Znakovi obaveštenja

ZNAKOV ZA POĐENJE SAOBRAĆAJA

III-67

III-67.1

III-67.2

Putokaz za prestrojavanje za kretanje do određenog mesta

Znakovi obaveštavaju vozače o korišćenju saobraćajne trake za kretanje do naseljenog mesta ispisanog na znaku.

III-72

Preputokazna tabla za izlaz

Znak koji na autoputu i raskrsnicama u više nivoa označava položaj putnih pravaca do naseljenih mesta ispisanih na njemu.

III-76

Ovaj znak se postavlja na ukrštanju autoputa sa drugim putem.

III-76.1

Naziv petlje

Znakovi obaveštavaju o nazivu petlje na koju se nailazi.

Ovaj znak se postavlja na ukrštanju dva autoputa.

(čl. 38. Pravilnika)

Znakovi obaveštenja za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu

III-85

Predznak za obilazak

Znak označava smer i tok preusmerenog saobraćaja kada je zbog radova na putu, privremenih prepreka ili oštećenje kolovoza, put zatvoren. Kod dužeg preusmeravanja na znaku mora da bude dopunska tabla sa natpisom „Obilaznica... km“.

III-86.1

III-86

Skretanje saobraćaja iz jedne kolovozne trake u drugu

Znakovi označavaju mesto, odnosno blizinu mesta, gde se vrši skretanje saobraćajnih traka, pri čemu broj saobraćajnih traka ostaje isti. Položaj strelica na znaku mora da odgovara stanju na terenu.

Обилазак
Obilazak

Obilazak

Služi za usmeravanje vozila na obilazni put.

500 m

III-87

III-87.1

III-88

III-88.1

Zatvaranje saobraćajne trake

Znakovi označavaju mesto gde počinje zatvaranje jedne saobraćajne trake namenjene za kretanje u istom smeru. Broj i položaj strelica na znaku mora da odgovara broju saobraćajnih traka na terenu.

Predznak za zatvaranje saobraćajne trake

Znakovi označavaju udaljenost do mesta na kome se zatvara jedna saobraćajna traka. Broj i položaj strelica na znaku mora da odgovara broju saobraćajnih traka na terenu.

III-89

200 m

III-89.1

200 m

III-90

200 m

III-89.2

200 m

III-89.3

200 m

Predznak za preusmeravanje saobraćaja na putu sa fizički razdvojenim kolovozima

Znakovi označavaju režim kretanja i način preusmeravanja saobraćaja. Znakovi III-89 i III-89.2 označavaju blizinu mesta gde se dvosmerni saobraćaj sa fizički razdvojenih kolovoznih traka preusmerava na deo puta na kome kolovozne trake nisu fizički razdvojene, odnosno na kome su odvojene samo oznakama na kolovozu.

Znakovi III-89.1, i III-89.3 označavaju blizinu mesta gde se saobraćaj sa dela puta na kome kolovozne trake nisu fizički razdvojene, odnosno na kome su odvojene samo oznakama na kolovozu, preusmerava na put sa fizički razdvojenim kolovoznim trakama.

Predznak za neposredno regulisanje saobraćaja na mestu na kome se izvode radovi

Znak koji vozače obaveštava o blizini mesta na kome je, zbog radova na putu, privremenih prepreka ili oštećenja kolovoza, uvedeno naizmeničano propuštanje vozila, koja neposredno regulišu ovlašćena lica.

III-91

Ograničenje korišćenja saobraćajne trake

Znak označava da određena saobraćajna traka nije namenjena za kretanje pojedinih vrsta vozila čiji je simbol prikazan na znaku.

Broj saobraćajnih traka na znaku mora da odgovara situaciji na terenu.

(čl. 39. 40. 41. 42. 43. Pravilnika)

Znakovi obaveštenja koji se odnose na turističku signalizaciju

Turistička signalizacija koristi se za obaveštavanje i upućivanje korisnika do turistističkih odredišta.

Za vođenje saobraćaja do turističkih odredišta koriste se znakovi saobraćajne turističke signalizacije:

- 1) turistički strelasti putokaz,
- 2) turistička putokazna tabla, i
- 3) turistička informaciona tabla.

Znakovi turističke signalizacije postavljaju se samostalno kao znakovi „turistički strelasti putokaz“ (III-12) i „turistička tabla“ (III-13), odnosno kao umetnuta osnova ili jedno polje na znaku „turistička tabla“, (III-13).

Znak „turistička informaciona tabla“ (III-75) koji označava odredište ili objekat turističkog značaja, sadrži naziv turističkog odredišta, simbol (grafički prikaz) i udaljenost do odredišta.

Znakovi saobraćajne turističke signalizacije postavljaju se u blizini turističkih odredišta, na poslednjoj raskrsnici sa pristupnim putem koji direktno vodi do turističkog odredišta. Za odredišta izuzetnog i velikog značaja, ovi znakovi mogu da se postave i na prethodnoj važnoj raskrsnici.

Turistička saobraćajna signalizacija se ne postavlja na autoputu, osim ako to nije izuzetno značajan turistički objekat i znamenitost koja se nalazi u neposrednoj blizini autoputa, izvan naseljenog mesta ili je do nje izgrađen poseban pristupni put.

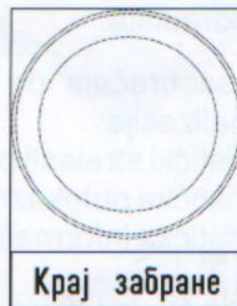
Ovi znakovi ne spadaju u grupu saobraćajnih znakova i ne smeju da imaju obeležja saobraćajne signalizacije. Mogu da imaju drugačiji oblik i slike turističkih objekata u drugačijoj tehnici. Za ove znakove ne važe odredbe koje se odnose na primenu pisma za ispisivanje naziva na saobraćajnim znakovima prema SRPS standardima, odnosno tekst na ovim tablama se može ispisivati na srpskom i engleskom jeziku.

Dopunska tabla mora da ima ista svojstva u pogledu boje osnove i retrorefleksije, kao i znak uz koji se dopunska tabla postavlja, a boja natpisa i simbola na dopunskoj tabli mora biti ista kao i boja natpisa i simbola na znaku uz koji se dopunska tabla postavlja.

Izuzetak predstavljaju dopunska tabla (IV-5) koja daje dodatna obaveštenja o vrsti i načinu korišćenja vremenske zone parkiranja.

IV-5

(čl. 50. Pravilnika)

Širina dopunske table postavljene uz znak na putu ne sme biti veća od dužine one strane znaka uz koji se dopunska tabla postavlja, odnosno od prečnika znaka, ako je znak u obliku kruga, osim ako se postavlja uz znak II-1 (ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza).

II-1

(čl. 47. Pravilnika)

Uz znakove opasnosti, znakove izričitih naredbi i znakove obaveštenja mogu biti postavljene dopunske table.

Dopunska tabla je obavezna uz znak:

III-34

III-35

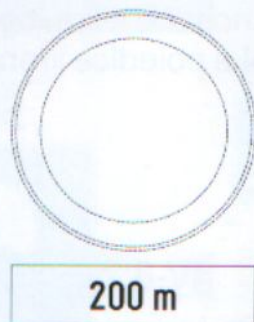

III-37

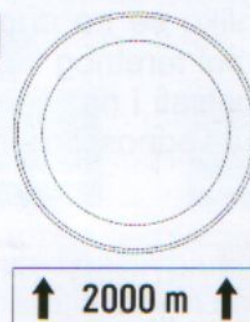
Ako udaljenost tih objekata nije ispisana na samom znaku.
Dopunske table su:

IV-1

dopunska tabla označava udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i početka dela puta, odnosno mesta na koje se znak odnosi.

IV-2

ova dopunska tabla označava dužinu dela puta na kome preči opasnost označena znakom, odnosno na kome se primenjuje izričita zabrana, obaveze, odnosno ograničenje označeno znakom.

IV-3

dopunska tabla označava udaljenost između znaka uz koji je postavljena dopunska tabla i objekta, terena ili dela puta na koji se obaveštenje odnosi.

IV-4

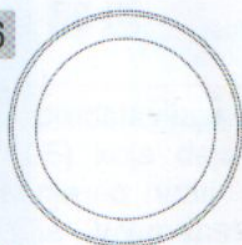
dopunska tabla označava vreme za koje izričita zabrana, obaveze, odnosno ograničenje važi, ako ne važi neprekidno.

(čl. 113. Pravilnika)

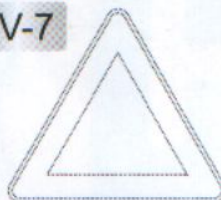
Dopunske table se postavljaju ispod donje ivice saobraćajnih znakova na koji se dopunska tabla odnosi.

IV-6

dopunska tabla simbolom bliže određuje značenje znaka uz koji se ističe. Ukoliko se na dopunskoj tabli nalazi simbol teretnog vozila, na tabli se može upisati i najveća dozvoljena masa koja se odnosi na teretno vozilo.

IV-7

dopunska tabla koja označava blizinu dela puta, odnosno mesta na kome postoji opasnost od klizavog kolovoza zbog nastanka poledice ili snega.

IV-8

IV-8.1

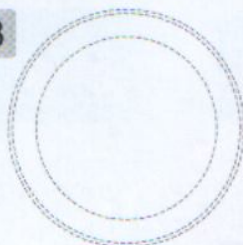

IV-8.2

dopunske table označavaju primenu zabrane parkiranja ili zaustavljanja vozila do znaka, od znaka, odnosno s jedne ili druge strane znaka

IV-8.3

IV-8.4

IV-8.5

Dopunska tabla označava položaj parkirališta ili garaža i udaljenost do njega.

IV-10

IV-11

IV-12

Ove dopunske table označavaju način parkiranja na trotoaru koje se reguliše znakom III-32 i to:

IV-10 parkiranje na trotoaru pod uglom u odnosu na podužnu osu kolovoza,

IV-11 parkiranje na trotoaru paralelno sa podužnom osom kolovoza,

IV-12 parkiranje na trotoaru upravno na podužnu osu kolovoza.

III-32

IV-13

IV-14

IV-15

Ove dopunske table označavaju način parkiranja kada se ono izvodi delom na trotoaru, a delom na kolovozu, koje se reguliše znakom III-32 i to:

IV-13 parkiranje na trotoaru i kolovozu pod uglom u odnosu na podužnu osu kolovoza,

IV-14 parkiranje na trotoaru i kolovozu paralelno sa podužnom osom kolovoza,

IV-15 parkiranje na trotoaru i kolovozu upravno na podužnu osu kolovoza.

IV-16

IV-17

IV-18

Ove dopunske table označavaju način parkiranja na kolovozu, koja se reguliše znakom III-32, i to:

IV-16 parkiranje na kolovozu pod uglom, u odnosu na podužnu osu kolovoza,

IV-17 parkiranje na kolovozu paralelno sa podužnom osom kolovoza,

IV-18 parkiranje na kolovozu upravno na podužnu osu kolovoza.

Dopunske table

(čl. 47. Pravilnika)

IV-19

Dopunska tabla označava deonicu puta na kome se sneg čisti mašinski i postavlja se za vreme čišćenja snega uz znak „Opasnost na putu“ I-25.

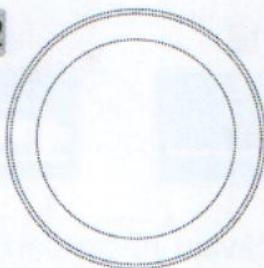
IV-21

Dopunska tabla označava da je parkiralište, odnosno parking mesto rezervisano za vozila lica sa invaliditetom i postavlja se uz III-32 i III-32.1;

IV-22

Dopunska tabla označava vrstu oštećenja na kolovozu i dužinu puta na koju se odnosi.

IV-20

IV-21.1

Ove dopunske table označavaju vremenske uslove u kojima važi znakom označena opasnost ili izričita naredba, i to IV-20 kada pada kiša i IV-20.1 kada je na kolovozu sneg.

IV-23

Dopunska tabla „pružanje puta sa pravom prvenstva prolaza“ označava put sa prvenstvom prolaza.

Položaj simbola mora da odgovara konkretnom položaju puta sa prvenstvom prolaza u odnosu na sporedni put i postavlja se uz znakove II-1, II-2 i III-3.

Znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka

Znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka moraju u svemu da imaju izgled i sadržaj znakova propisanih pravilnikom i imaju isto značenje.

Znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka mogu da budu:

- kontinuirani znakovi koji su slični fiksnim saobraćajnim znakovima i jedina razlika je da se korišćenjem elektro-mehaničkih sredstava mogu prikazivati različite poruke (rotirajući znakovi u obliku prizmi, lamela ili rotirajućeg zastora),
- nekontinuirani znakovi koji oblikuju poruke korišćenjem individualnih elemenata koji mogu da budu u jednom od dva stanja (ili više) i time mogu da oblikuju različite poruke na istoj prednjoj površini znaka (znakovi sa optičkim vlaknima LED diodama ili tečnim kristalima).

Ako se znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka izvode kao kontinuirani znakovi moraju da zadovolje sledeće uslove:

- značenje simbola mora da bude jasno najmanje na 150 m udaljenosti,
- intenzitet osvetljenosti znaka mora da bude prilagođen uslovima okruženja i mora da bude obezbeđen noćni model rada.

(čl. 54. 56. i 57. Pravilnika)

Poruka koju prikazuju znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka može da se sastoji od teksta odnosno simbola.

Kada se znakovi sa izmenljivim sadržajem poruka postavljaju duž autoputa, bez obzira da li su poruke povezane ili ne, rastojanje između znakova ne sme da bude manje od 400 m, a optimalno rastojanje je 700 m.

Minimalno rastojanje između znakova sa izmenljivim sadržajem na putevima sa dve trake po smeru je 300 m.

Za postavljanje znakova sa izmenljivim sadržajem poruka, zbog konstrukcije znakova koriste se portali i poluportali ili posebno konstruisani stubovi nosači.

Znakovi sa izmenljivim sadržajem pružaju veliku pomoć vozačima, pogotovo ako je na tom delu puta došlo do nekih promena što se tiče stanja puta, režima saobraćaja, ograničenja ili neke opasnosti.

Oznake na kolovozu i trotoaru

(čl. 152 .ZOBS-a)

-Oznakama na kolovozu učesnicima u saobraćaju stavljaju se do znanja ograničenja, zabrane i obaveze i daju obaveštenja, odnosno vrši se usmeravanje kretanja učesnika u saobraćaju.

-Oznake na kolovozu mogu biti izvedene samostalno ili uz druge saobraćajne znakove, pri čemu njihovo značenje mora biti međusobno usaglašeno.

- Oznake na kolovozu čine linije, strelice, natpisi i druge oznake.

- Oznake na kolovozu mogu imati i reflektujuća svojstva.

- Na javnom putu van naselja, sa savremenim kolovozom za saobraćaj u oba smera na kome postoje samo dve saobraćajne trake, te trake moraju da budu odvojene odgovarajućom razdelnom linijom na kolovozu, a na državnom putu prvoga reda obeležene i ivičnim linijama.

- Oznake na trotoaru, učesnicima u saobraćaju stavljaju do znanja ograničenja, zabrane i obaveze, kao i obaveštenja.

(čl. 59. Pravilnika)

Oznake na kolovozu su:

- uzdužbe oznake
- poprečne oznake
- ostale oznake na kolovozu i trotoaru.

Oznake na kolovozu čine linije, strelice, natpisi i oznake.

Oznake na kolovozu su bele boje

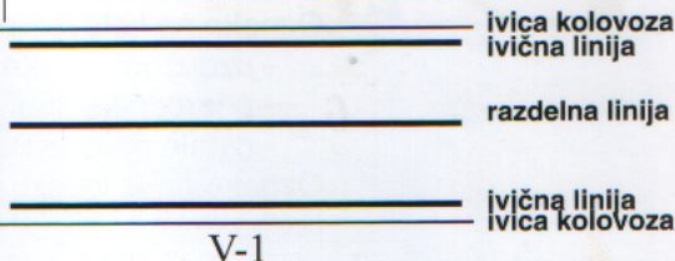
(čl. 60. Pravilnika)

Izuzetno, žute boje su:

- oznake mesta na kolovozu i trotoaru na kojima je zabranjeno parkiranje,
- privremene oznake na kolovozu koje se koriste prilikom izvođenja radova na putu,
- linije za odvajanje saobraćajnih traka za kretanje vozila javnog prevoza putnika i
- oznake kojima se obeležavaju mesta za određene namene (autobuska stajališta, taksi vozila, policije i dr.)

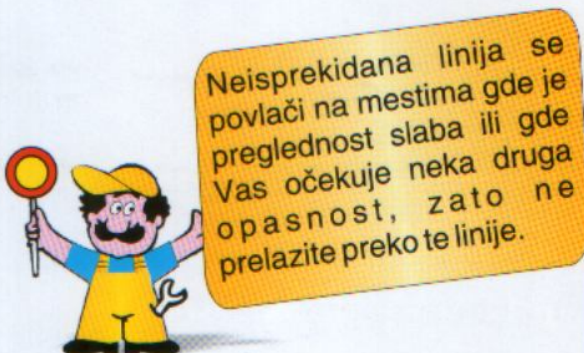

Uzdužne oznake na kolovozu

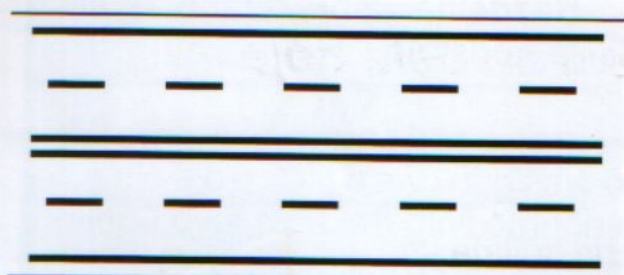

(čl. 65. Pravilnika)

- uzdužne oznake na kolovozu su razdelne linije, ivične linije i linije upozorenja.
- razdelna linija, razdvaja kolovoz na kolovozne trake, odnosno na saobraćajne trake.
- razdelne linije izvode se kao neisprekidane, isprekidane ili kombinovane.
- isprekidane i neisprekidane razdelne linije izvode se kao obične ili udvojene.

- Neisprekidana razdelna linija označava zabranu prelaženja preko te linije i zabranu kretanja po toj liniji.

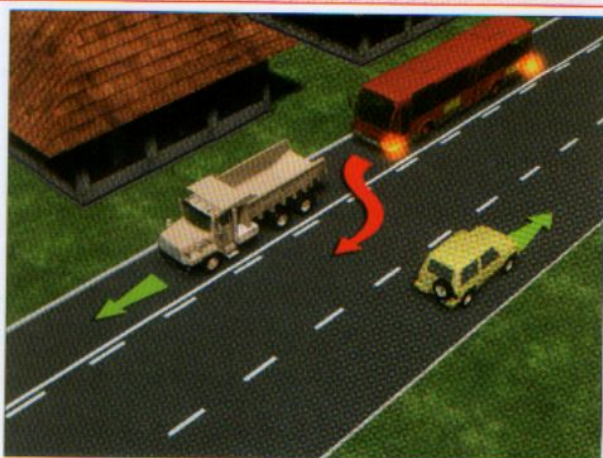
ivična linija

udvojena,
neisprekidana
razdelna linija

ivična linija

V-2

Udvojena neisprekidana razdelna linija označava zabranu prelaska preko te linije ili kretanje po njima.

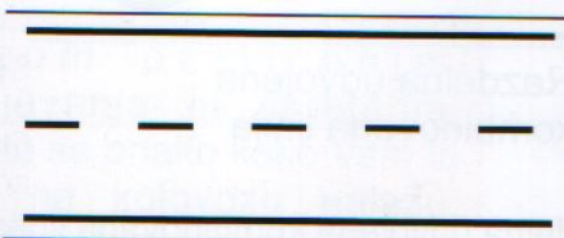
150 do 250 m

- Udvojena neisprekidana razdelna linija izvodi se na kolovozima sa dvosmernim saobraćajem.
- Sa dve i više saobraćajnih traka po smeru.
- Sa neparnim brojem saobraćajnih traka, ako je u oba smera zabranjeno preticanje tako da se priikom preticanja koristi saobraćajna traka namenjena za kretanje iz suprotnog smera.
- U tunelima ili na prilazima tunelima u dužini od 150m do 250m.
- Na putnim objektima (mostovi, tuneli...) i
- ako to zahtevaju saobraćajni uslovi ili uslovi bezbednosti na putu ili okruženju.

(čl. 65. Pravilnika)

Razdelna isprekidana linija koristi se za:

- razdvajanje kolovozne trake na putu sa samo po jednom saobraćajnom trakom za svaki smeri
- razdvajanje kolovozne trake na saobraćajne trake.

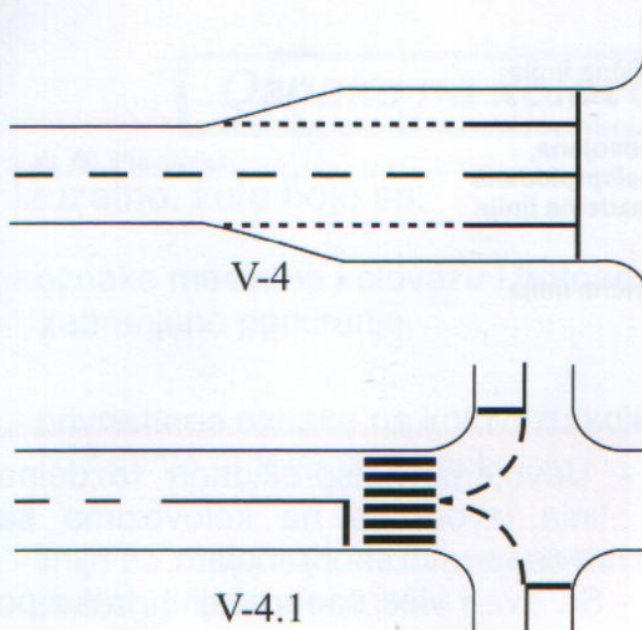
ivična linija

isprekidana
razdelna linija

ivična linija

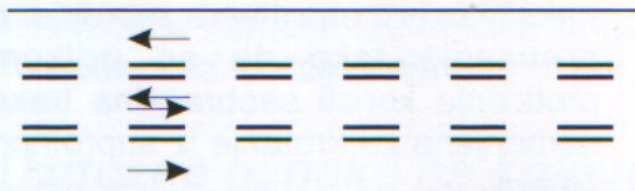
V-3

Isprekidana razdelna linija može biti obična i kratka isprekidana linija.

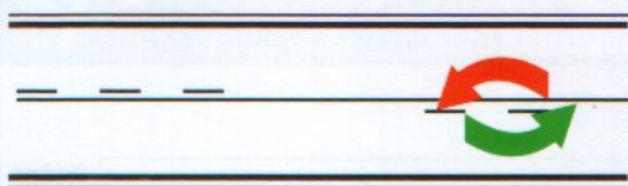
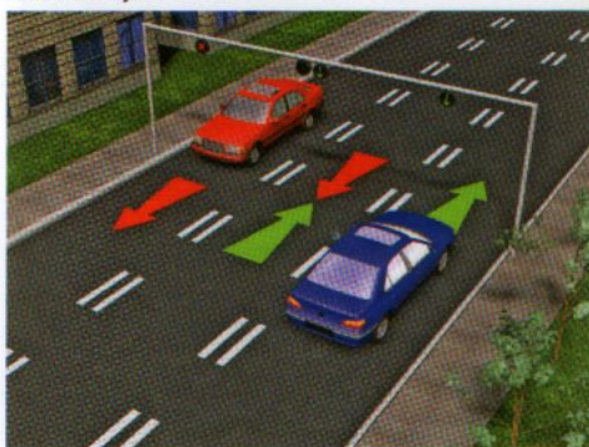
- Razdelna isprekidana kratka linija, koristi se:

- na prilaznim kracima za obeležavanje posebnih saobraćajnih traka za levo i desno skretanje na raskrsnici (V-4).
- Kao razdelna linija na dvosmernim biciklističkim stazama i
- kao linija vodilja za kretanje vozila kroz raskrsnicu (V-4.1).

Razdelna udvojena isprekidana linija koristi se za obeležavanje saobraćajnih traka sa izmenjivim smerom kretanja na kojima je saobraćaj regulisan uređajima za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova.

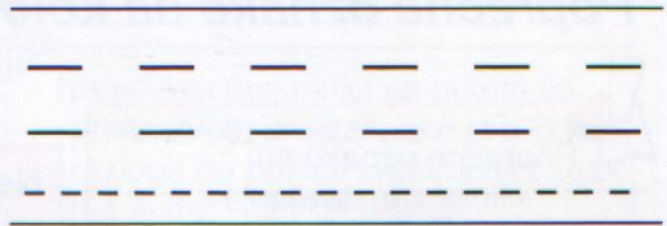
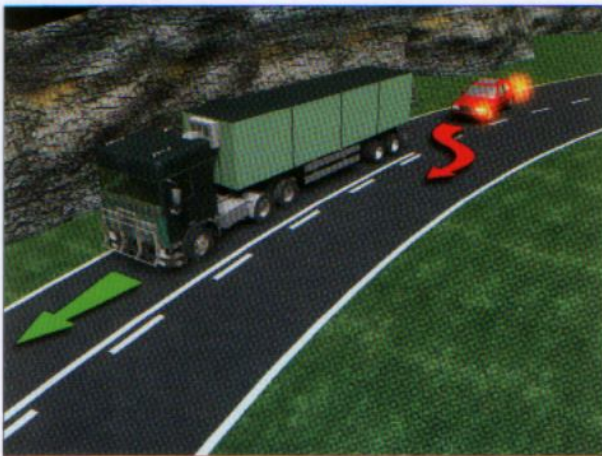
dvostruka
isprekidana
razdelna linija

Razdelna udvojena kombinovana linija

- Razdelna udvojena kombinovana linija označava zabranu prelaska preko te linije ili kretanje po njoj, za vozila koja se kreću kolovoznom trakom u kojoj je neisprekidana linija bliža desnoj ivici kolovoza od isprekidane.

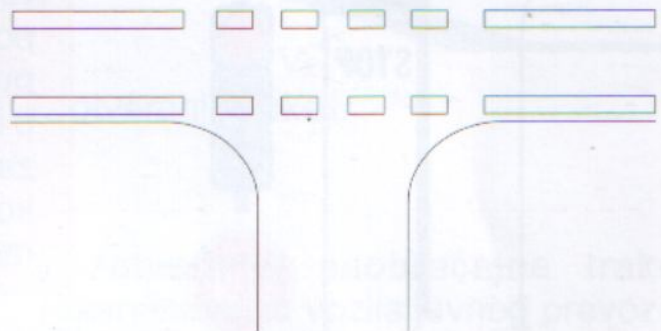
- Razdelna udvojena kombinovana linija koristi se za razdvajanje kolovoznih traka na mestima gde uslovi preglednosti dopuštaju preticanje samo u jednom smeru, tako da se koristi saobraćajna traka namenjena za kretanje iz suprotnog smera.

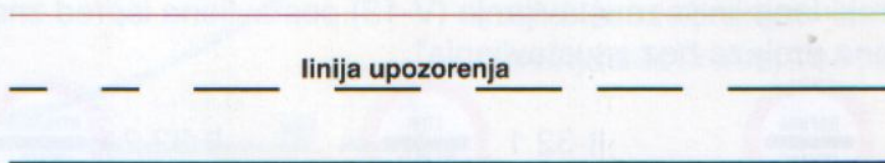
V-7

Ivična linija služi da označi ivicu vozne površine kolovoza.

Ivična linija može biti neisprekidana i isprekidana.

V-8

V-9

Linija upozorenja, koristi se za najavljivanje blizine neisprekidane linije.

Prilikom preticanja, prestrojavanja ili skretanja, ponašajte se onako kako Vam to oznake na kolovozu nalažu, bezbednije je!

Poprečne oznake na kolovozu

(čl.68. 69. Pravilnika)

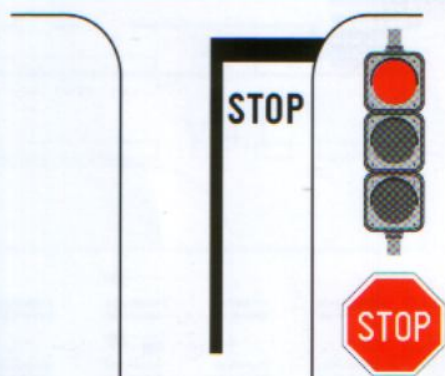

Poprečne oznake su:

- linija zaustavljanja
- kosnici
- graničnici
- pešački prelazi i
- prelazi biciklističke staze preko kolovoza.

- Neisprekidana linija zaustavljanja (V-13), postavljena ispred svetlosnog saobraćajnog znaka, označava mesto na kolovozu neposredno pre koga vozač mora da zaustavi vozilo samo ako mu je svetlosnim saobraćajnim znakom zabranjen prolaz.

- Neisprekidana linija zaustavljanja (V-13) postavljena na prilazu raskrsnici sa putem sa prvenstvom prolaza, gde je postavljen znak „obavezno zaustavljanje” (II-2), označava mesto na kolovozu neposredno pre koga vozač mora da zaustavi vozilo.

V-13 Linija zaustavljanja neisprekidana

(čl. 69. Pravilnika)

- Neisprekidana linija zaustavljanja (V-13) postavljena ispred znaka "Zabrana prolaza bez zaustavljanja"

II-32

II-32.1

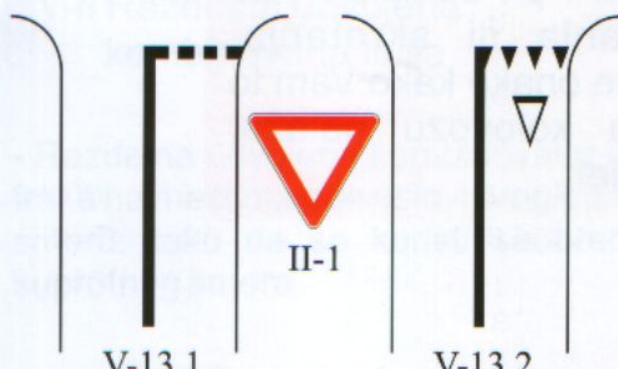
II-32.2

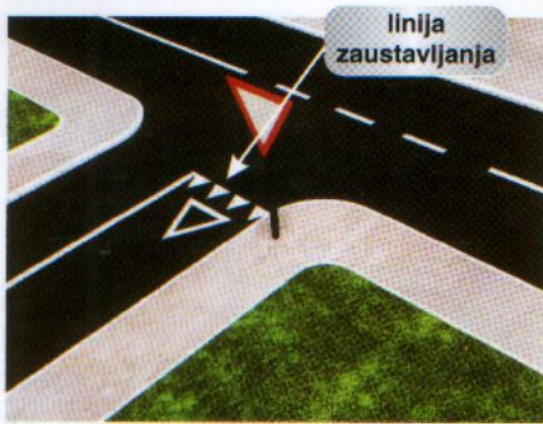
koji označavaju blizinu carinarnice, policije ili naplatnog mesta za putarinu, označava mesto neposredno pre koga vozač mora da zaustavi vozilo. Ispred neisprekidane linije zaustavljanja na kolovozu može da se obeleži reč "STOP".

- Isprekidana linija zaustavljanja (V-13.1 i V-13.2) postavljena na raskrsnici, na putu sa prvenstvom prolaza, gde je postavljen znak „ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza” (II-1), označava mesto na kome je vozač dužan da ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću putem na koji nailazi i da, po potrebi, zaustavi vozilo pre linije zaustavljanja.

- Neposredno pre linije zaustavljanja (V-13.1 i V-13.2) na kolovozu može da se obeleži saobraćajni znak „ukrštanje sa putem sa prvenstvom prolaza.

V-13.1 V-13.2
Linija zaustavljanja isprekidana

- Na prilazu raskrsnici sa putem sa prvenstvom prolaza, ako iz bilo kog razloga ne postoji saobraćajni znak II-1 ili II-2,

linije V-13 i V-13.1 imaju značenje kao da znak postoji.

V-14

V-14.1

Kosnik označava mesto zatvaranja ... otvaranja trake i trake...

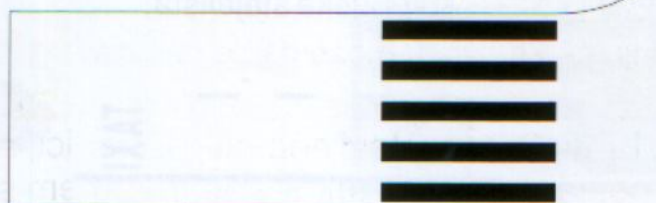
V-14.2

- zatvaranja saobraćajne trake rezervisane za vozila javnog prevoza putnika.

V-15

- Graničnik označava deo kolovoza na kome je zabranjen saobraćaj zbog ulivanja saobraćaja sa prilaznog puta.

V-16

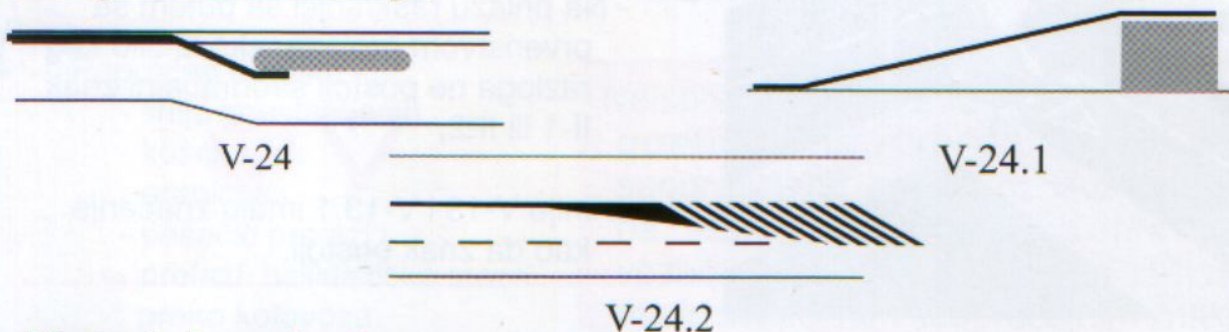
- Pešački prelaz, označava deo površine kolovoza namenjen za prelaz pešaka.

- Na kolovozu pored pešačkog prelaza koji se nalazi u blizini škole mora da stoji natpis „ŠKOLA”. Pešački prelazi na državnim putevima kroz naselja obeležavaju se obavezno na platformi ispred koje se ugrađuju zvučne trake.

V-17

- Prelaz biciklističke staze preko kolovoza je deo površine kolovoza namenjen isključivo za prelaz biciklista.

Linije usmeravanja**Natpisi na kolovozu****STOP**

V-25

ŠKOLA ŠKOLA

V-25.1

BUS

V-25.2

TAXI

V-25.3

V-25.4

V-25.5

V-25.6

Označavanje saobraćajnih površina za posebne namene

V-26

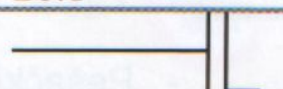
Obeležavanje mesta gde je zabranjeno
zaustavljanje - parkiranje

na trotoaru

i

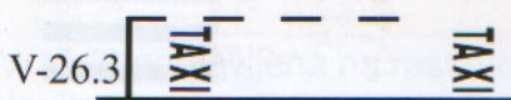
kolovozu

V-26.1

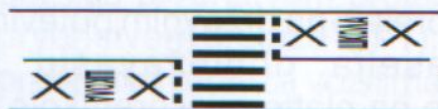
V-26.2

Mesto rezervisano za
autobuska stajališta.

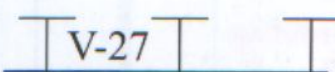

V-26.3

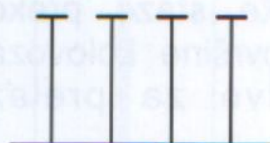
Mesto rezervisano za taksi vozila.

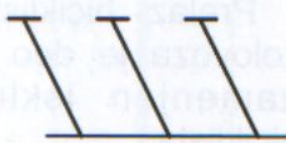
V-26.4

Parking mesto

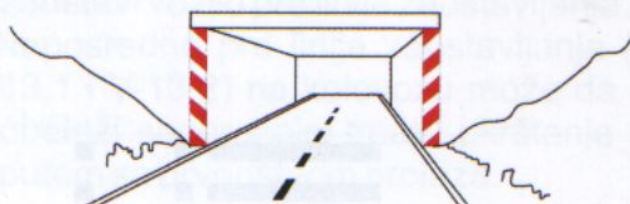
V-27

V-27.2

V-27.1

V-28

Elementi konstrukcije i opreme
javnih puteva.

Ostale oznake na kolovozu i trotoaru

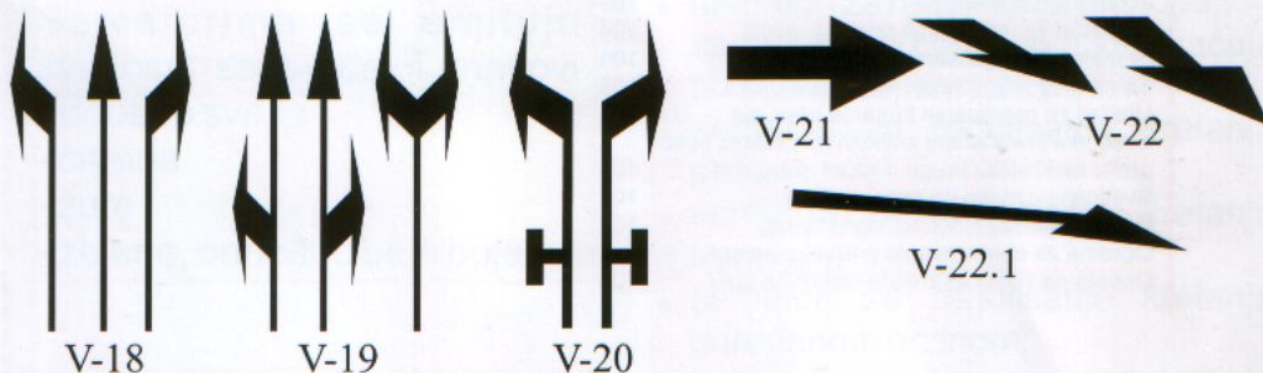

(čl. 74. Pravilnika)

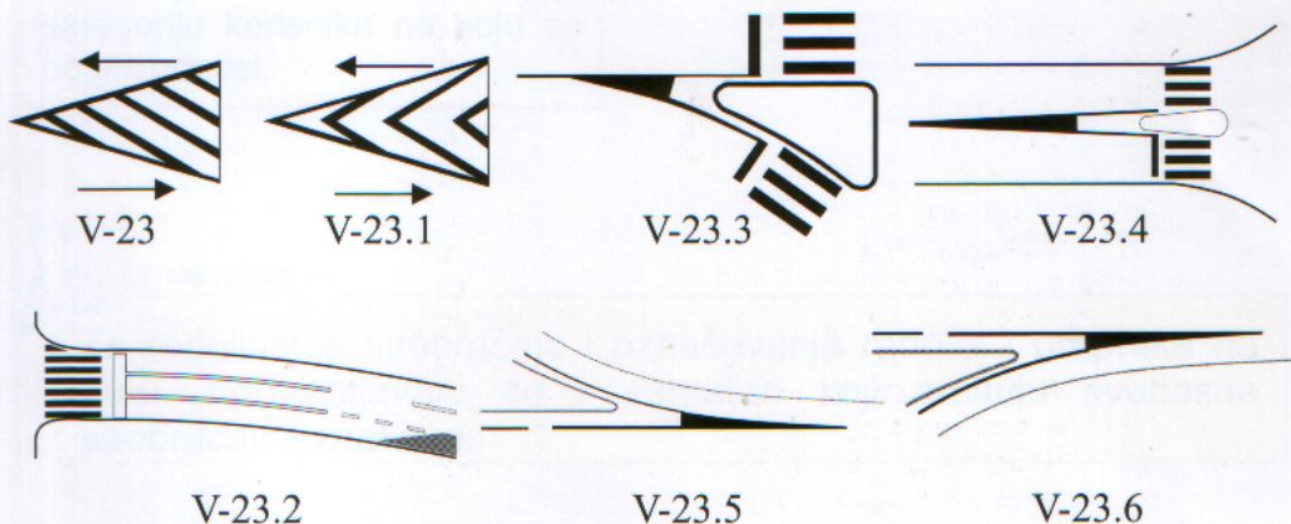
Ostale oznake na kolovozu i trotoaru su:

- strelice,
- polja za usmeravanje saobraćaja,
- linije usmeravanja,
- natpisi,
- oznake za označavanje saobraćajnih površina za posebne namene,
- obeležavanje mesta za parkiranje i
- vertikalne oznake (oznake na predmetima uz ivicu kolovoza).

Strelice:

Polja za usmeravanje saobraćaja

Svetlosni saobraćajni znakovi i svetlosne oznake

SADRŽAJ

Uređaji za davanje svetlosnih signala	99
Semafori za regulisanje kretanja vozila	100
Značenje svetlosnog saobraćajnog znaka	101
Dodatni svetlosni saobraćajni znak	102
Semafori za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama	103
Semafori za regulisanje pristupa vozila	104
Semafori za regulisanje kretanja pešaka	104
Semafori za regulisanje kretanja bicikala	105
Uređaji za regulisanje kretanja tramvaja	105
Svetlosni saobraćajni znakovi na prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou	106
Svetlosne oznake na putu	106
Privremena saobraćajna signalizacija	108
Oprema za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu	108

Uređaji za davanje svetlosnih signala (semafori)

(čl. 82. Pravilnika)

Semaforima se emituju svetlosni saobraćajni znakovi odnosno svetla

- crvene
- žute
- zelene, odnosno bele boje.

Svetlosni saobraćajni znakovi mogu biti i sa grafičkim prikazom, koji dodatno objašnjava njegovo značenje, odnosno definiše kategoriju korisnika na koju se pojam odnosi.

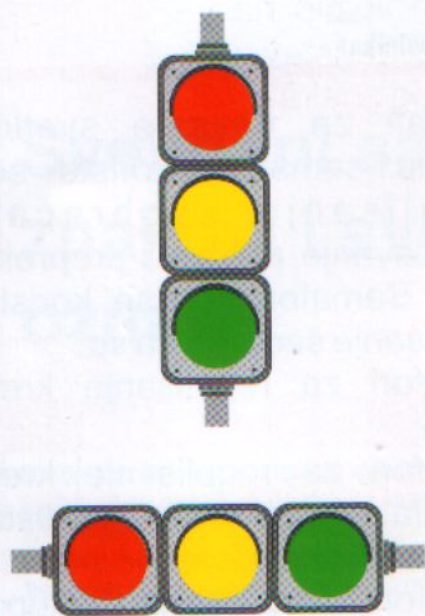
(čl. 82. Pravilnika)

- Uređaji za davanje svetlosnih signala semafori, koriste se za regulisanje saobraćaja i označavanje radova i prepreka na putu. Semafori koji se koriste za regulisanje saobraćaja su:
- semafori za regulisanje kretanja vozila;
- semafori za regulisanje kretanja bicikala i mopeda na biciklističkim trakama ili stazama;
- semafori za regulisanje pristupa;
- semafori za regulisanje saobraćaja po saobraćajnim trakama;
- semafori za regulisanje kretanja pešaka;
- semafori za regulisanje kretanja tramvaja;
- semafori za regulisanje kretanja određenom brzinom;
- i semafori kojima se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge.

(čl. 136 . ZOBS-a)

Za regulisanje saobraćaja i označavanje radova i prepreka na putu, upotrebljavaju se i semafori koji emituju svetlosne saobraćajne znakove.

Semafori za regulisanje kretanje vozila

VI - 1

(čl. 84. Pravilnika)

Na semaforu za regulisanje kretanja vozila na prilazu raskrsnici postavljaju se po vertikalnoj osi, jedno ispod drugog:

- crveno,
- žuto i
- zeleno svetlo

Ako je semafor postavljen iznad saobraćajne trake, svetla mogu biti postavljena po horizontalnoj osi, jedno pored drugog:

- crveno
- žuto i
- zeleno svetlo, gledano sa leva na desno.

(čl. 136. ZOBS-a)

Svetlo koje daju semafori može biti postojano (neprekidno) ili trepćuće (prekidajuće).

(čl. 85. Pravilnika)

Zeleni svetlosni saobraćajni znakovi bez grafičkog simbola, se primenjuju kada se neko od kretanja realizuje sa ili bez postojanja dozvoljenog konflikta sa nekim od vozačkih ili pešačkih tokova na raskrsnici.

(čl. 115. Pravilnika)

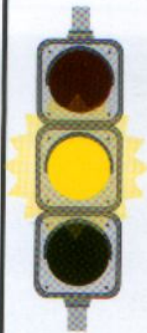
Semafor se postavlja uvek pored kolovoza, sa desne strane u smeru kretanja vozila.

(čl. 84. Pravilnika)

Semaforu se može pridodati tajmer za odbrojanje preostalog vremena do pojave zelenog signalnog svetla i grafički ili tekstualna interpretacija poruke koja se želi preneti vozačima.

Značenje svetlosnog saobraćajnog znaka

ŽUTO SVETLO

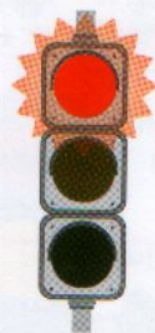
Zabranjen prolaz , osim u slučaju kada se vozilo ne može bezbedno zaustaviti ispred navedenog znaka.

ZELENO SVETLO

Dozvoljen prolaz

CRVENO SVETLO

Zabranjen prolaz

CRVENO SVETLO

UPALJENO ZAJEDNO SA ŽUTIM

Znači da je zabranjen prolaz i nagoveštaj da će se uključiti zeleno svetlo.

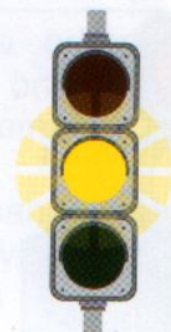

Crveno i zeleno svetlo ne sme da bude uključeno istovremeno.

Zeleno svetlo može biti trepćuće i znači da je dozvoljen prolaz i nagoveštaj skorog prestanka dozvoljenog prolaza sa uključenjem žutog, a zatim crvenog svetla.

- Žuto svetlo može da bude uključeno kao postojano samostalno svetlo u intervalu od prestanka zelenog do pojave crvenog svetla ili istovremeno sa crvenim svetlom pre uključenja zelenog svetla ili kao samostalno trepćuće svetlo.

Dodatni svetlosni saobraćajni znak

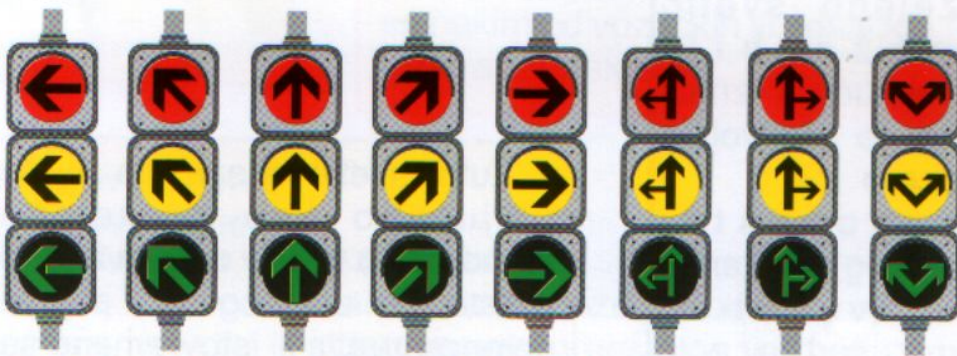
(čl. 86. Pravilnika)

- Postavlja se sa odgovatajuće strane semafora, u visini na kojoj se nalazi zeleno svetlo u obliku zelene strelice-uslovni znak,
- Dodatni svetlosni saobraćajni znak se prikazuje samo kada je na semaforu kome pripada, uključeno crveno svetlo i dozvoljava prelaz vozilima u smeru strelice ali tek pošto propuste sve učesnike u saobraćaju kojima je dozvoljen prolaz preko raskrsnice (pešake i vozače).

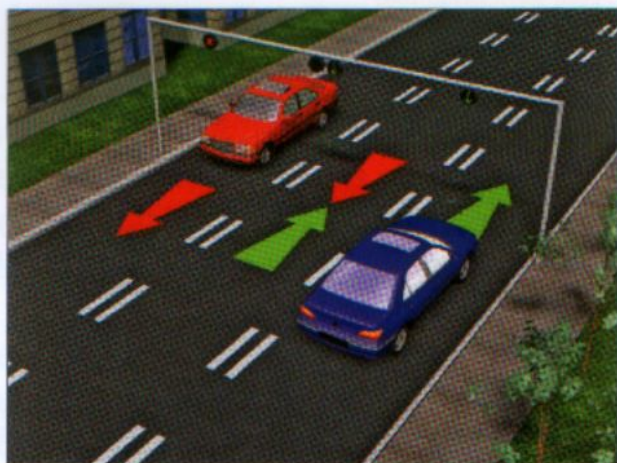
(čl. 85. Pravilnika)

- Semafori koji daju direkcione svetlosne saobraćajne znakove (VI-2.1 - VI-2.8), koriste se za regulisanje kretanja vozila na jednom ili više prilaza raskrsnici ili na jednom ili više krakova raskrsnice ili za kretanje vozila iz jednog ili više smerova kretanja.
- Zeleni direkcioni svetlosni saobraćajni znak sa grafičkim simbolom jednom ili dve strelice se primenjuje kada je obezbeđeno da se kretanje vozila u smeru određeno strelicom, odnosno strelicama, odvija bezkonfliktno.

VI - 2.1 VI - 2.2 VI - 2.3 VI - 2.4 VI - 2.5 VI - 2.6 VI - 2.7 VI - 2.8

Semafori za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama

(čl. 87. Pravilnika)

- Semafori za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama, koriste se za regulisanje kretanja vozila po saobraćajnim trakama u određenim vremenskim periodima.
- Ovi semafori se postavljaju iznad saobraćajne trake na koju se odnose i za svaku saobraćajnu traku ponaosob. Grafička forma svetlosnih saobraćajnih znakova je prikaz crvenih ukrštenih linija i zelene strelice sa vrhom okrenutim nadole, na podlozi crne boje.

VI - 3.1

- Saobraćajna traka kojom je zabranjeno kretanje.

(čl. 88. Pravilnika)

- Saobraćajna traka kojom je dozvoljeno kretanje.

- Semafor za regulisanje promene saobraćajne trake u obliku žute strelice usmerene koso na dole, koristi se za promenu saobraćajne trake kojom se vozilo kreće.

- Semafor se postavlja iznad saobraćajne trake, odnosno u saobraćajnoj traci koju vozilo mora napustiti u smeru određenom strelicom. Svetlosni saobraćajni znak se izvodi kao žuta trepćuća strelica usmerena na dole, na crnoj podlozi.

VI - 4

(čl. 92. Pravilnika)

- Semafori za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom broičanom oznakom, preporučuju brzinu kojom vozila treba da se kreću da bi na narednom semaforu imala slobodan prolaz.

- Svetlosni saobraćajni znakovi za regulisanje kretanja vozila određenom brzinom, mogu biti sa najviše tri svetla, gde broj koji označava preporučenu brzinu svetli belom bojom na crnoj pozadini.

Semafori za regulisanje pristupa vozila

(čl. 94. Pravilnika)

VI - 10.1

- Semafori za regulisanje pristupa vozila su semafori kojima se prikazuju svetlosni saobraćajni znaci u vertikalnoj osi, jedno ispod drugog i to crveno svetlo gore, a zeleno svetlo dole, odnosno po horizontalnoj osi i to crveno svetlo levo, a zeleno desno.
- Semafori za regulisanje pristupa vozila, koriste se na mestima gde se učesnici u saobraćaju primaju pojedinačno i gde je potrebno označiti da je određeni kanal za opslugu otvoren ili zatvoren.

Semafori za regulisanje kretanja pešaka

(čl. 90. Pravilnika)

VI - 6

ZELENO SVETLO
slobodan prolaz

CRVENO SVETLO
zabranjen prolaz

- Za regulisanje kretanja pešaka upotrebljavaju se semafori za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova crvenim i zelenim svetlima, kojima može biti pridodat uređaj za davanje zvučnih signala ili uređaj za odbrojavanje preostalog vremena čekanja.

- Svetla mogu biti postavljena po vertikalnoj osi i to:

- crveno svetlo gore, a
- zeleno svetlo dole,
- odnosno po horizontalnoj osi i to:
- crveno svetlo levo, a
- zeleno svetlo desno.

Svetla se sastoje od svetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pešaka ili od tamne površine na kojoj se nalazi svetleća silueta pešaka crvene ili zelene boje.

(čl. 90. Pravilnika)

Svetla ne smeju biti upaljena istovremeno, s tim da zeleno svetlo može biti trepćuće u određenom vremenskom intervalu, pre pojave crvenog svetla.

Semafori za regulisanje kretanja bicikala

(čl. 89. Pravilnika)

VI - 8

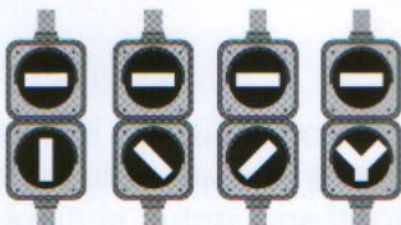
- Kretanje bicikala i mopeda po biciklističkim trakama, odnosno bicikala po biciklističkim stazama, može se regulisati upotrebom semafora kojima se daju, trobojni svetlosni saobraćajni znakovi na kojima se svetla postavljaju po vertikalnoj osi jedno ispod drugog i to crveno gore, žuto u sredini i zeleno dole.

- Grafički simbol bicikla izvodi se kao crni simbol u crvenom i žutom svetlu, odnosno kao zeleni simbol na crnoj podlozi.

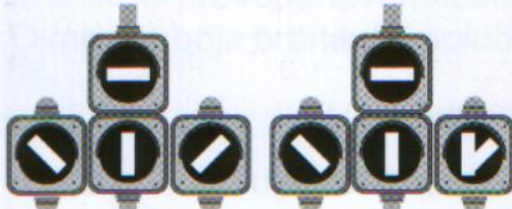
- Semafori za regulisanje kretanja bicikala koriste se ako je biciklistička staza izvan lokacije obeleženog pešačkog prelaza ili bicikli imaju drugačije elemente vođenja na raskrsnici u odnosu na pešake.

Uređaji za regulisanje kretanja tramvaja

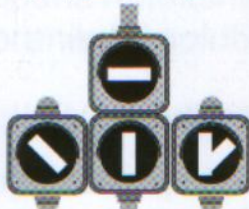
(čl. 91. Pravilnika)

VI - 7.1 VI - 7.2 VI - 7.3 VI - 7.4

VI - 7.8

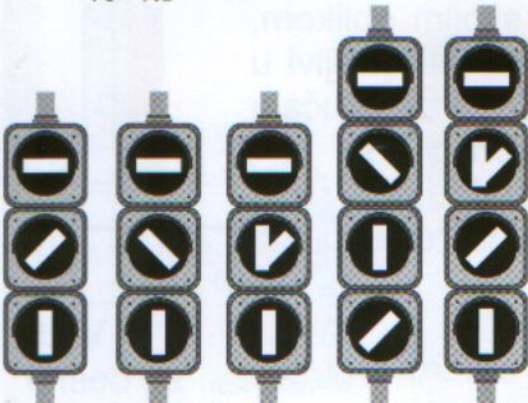

VI - 7.9

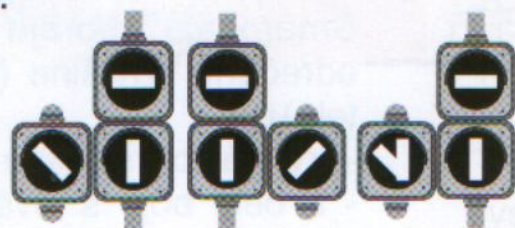
- Za regulisanje kretanja tramvaja upotrebljavaju se uređaji za davanje svetla bele boje na podlozi crne boje. Svetla su u obliku položene, uspravne ili kose crte ili kombinacija istih.

- Ovi semafori mogu da se koriste u kombinaciji sa semaforima kojima se reguliše kretanje vozila.

- Ako vozila javnog gradskog prevoza koriste istu saobraćajnu traku kojom se kreću tramvaji za regulisanje njihovog kretanja koriste se isti ovi uređaji.

VI - 7.10 VI - 7.11 VI - 7.12 VI - 7.13 VI - 7.14

VI - 7.5

VI - 7.6

VI - 7.7

Svetlosni saobraćajni znakovi na prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou

(čl. 93. Pravilnika)

Svetlosnim saobraćajnim znakovima na prelazima puta preko železničke pruge u istom nivou, najavljuje se približavanje voza, spuštanje branika ili polubranika ili označavaju da je branik, polubranik u spuštenom položaju.

VI-9

Svetlosni saobraćajni znak postavlja se na prelazima puta preko železničke pruge u nivou sa ili bez branika odnosno polubranika.

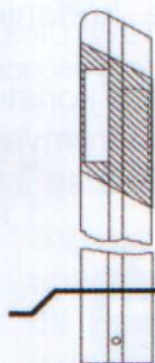
- Svetlosni saobraćajni znakovi daju se naizmeničnim paljenjem dva okrugla crvena svetla i mogu im biti pridodati zvučni uređaji.
- Svetla na ovom znaku nalaze se jedno pored drugog u horizontalnoj osi, na tabli koja ima oblik ravnostranog trougla sa vrhom okrenutim naviše, čije boje i mere odgovaraju merama znaka opasnosti.

Svetlosne oznake na putu

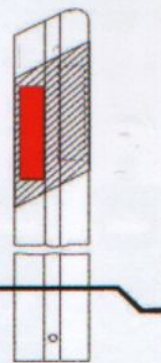
(čl. 95. Pravilnika)

- Na putevima van naseljenog mesta postavljaju se smerokazi i značke za obeležavanje ivice kolovoza. Smerokazi i značke svojim oblikom, merama i načinom izrade moraju biti uočljivi u svim vremenskim uslovima, a posebno u slučaju smanjene vidljivosti (noć, magla, sneg i sl). Smerokazi moraju imati reflektujuća tela određene površine (folije ili druga reflektujuća tela) i to:

- crvene boje s desne strane,
- a bele boje s leve strane u smeru kretanja vozila.

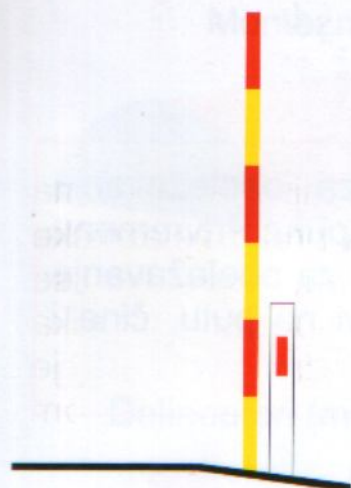

V-25
sa leve
strane puta

V-25
sa desne
strane puta

- Pod značkama za obeležavanje puta, podrazumevaju se štapovi obojeni naizmenično poljima crvene i žute boje, širine po 30 cm.

V-26

II-45

V-27

- Tabla za označavanje vrha razdelnog ostrva postavlja se na vrhu ostrva radi upozorenja vozačima na nailazak na razdelno ostrvo (V-27).

Tabla ima naizmenično crna i žuta polja.

Na vrhu table obavezno se postavlja, jedan od znakova iz grupe II-45.

Ovaj znak i tabla se izrađuju sa unutrašnjim osvetljenjem ili od reflektujućeg materijala.

(čl. 95 i 96. Pravilnika)

- Branici i polubranici na prelazima puta preko železničke pruge u nivou moraju biti označeni sa najmanje tri crvene reflektujuće ili svetlosne oznake od kojih je jedna smeštena na sredini branika, a druge dve bliže krajevima branika ili prevučena refleksnom materijom duž celog branika.

Osnovna boja branika ili polubranika je bela.

- Prolaskom svojim vozilom na crveno svetlo, ugrožavate bezbednost saobraćaja i svoji tuđe živote. Zato, poštuju svetla na semaforu.

Privremena saobraćajna signalizacija

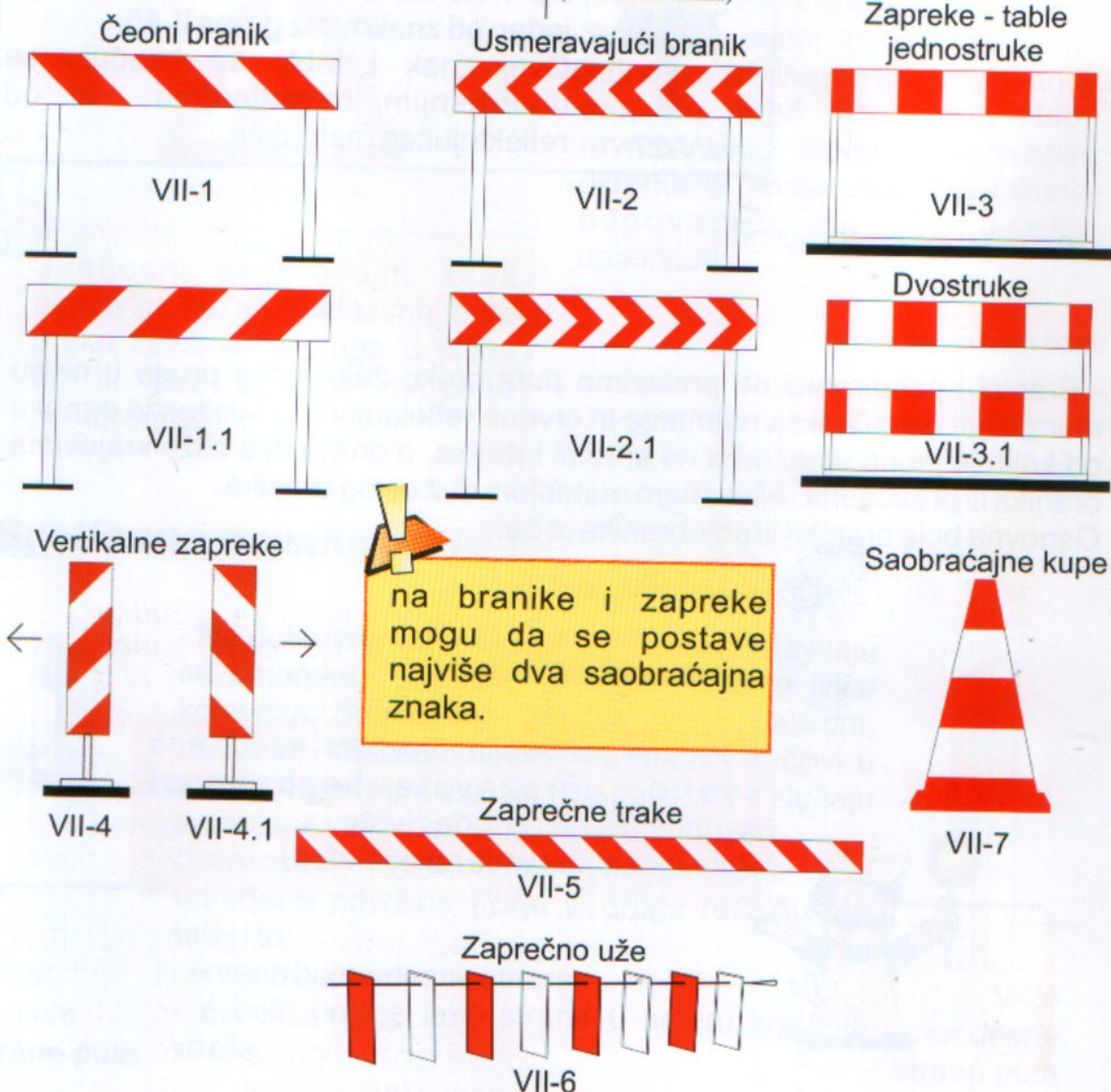
(čl. 97 i 98. Pravilnika)

Privremena saobraćajna signalizacija se koristi za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu. Privremenu saobraćajnu signalizaciju pored znakova obaveštenja za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu, čine i saobraćajni znakovi i oprema.

Oprema za obeležavanje prepreka na putu i mesta na kome se izvode radovi na putu

(čl.98. Pravilnika)

Montažni ivičnjak

VII - 8

Razdvajajuća ograda

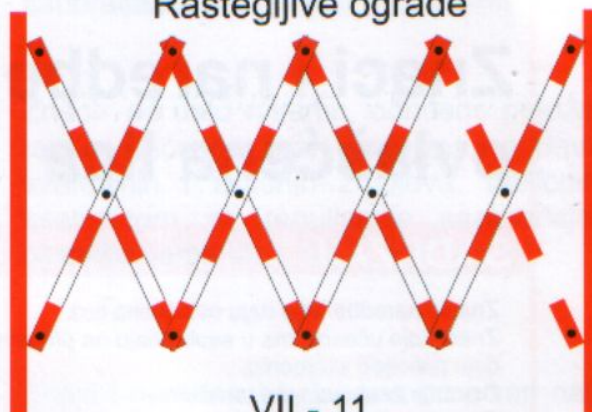
VII - 9

Delineatori (markeri)

VII - 10

Rastegljive ograde

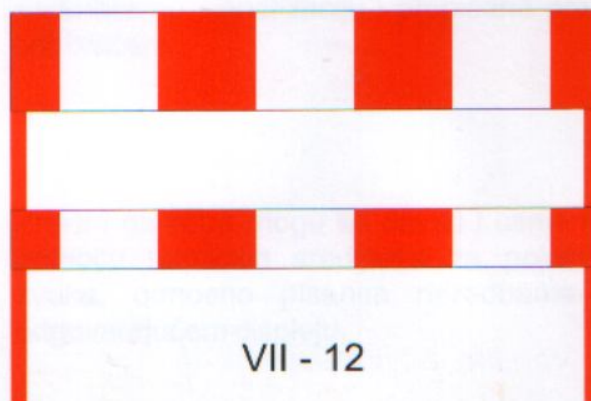

VII - 11

Signalna tabla za označavanje radova na putu

VII - 13

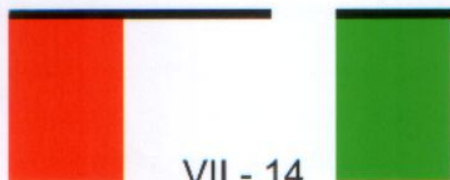

VII - 12

Davanje znakova za regulisanje saobraćaja na delu puta na kome se izvode radovi ili gde je nastala prepreka koja se ne može odmah otkloniti

Regulisanje saobraćaja na takvom delu puta, vrši se zastavama zelene i crvene boje, dimenzije najmanje 40 x 40 cm.

- Kada radnik određen od strane izvođača radova, drži podignutu zelenu zastavu, prolaz je slobodan.
- Kada je podignuta crvena zastavica, prolaz je zabranjen.

VII - 14

5

PRIRUČNIK ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA

DEO

Znaci i naredbe koje daju ovlašćena lica

SADRŽAJ

Znaci i naredbe koje daju ovlašćena lica	111
Znaci koje učesnicima u saobraćaju na putevima daju policijski službenici	112
Davanje znakova stop tablicom	116
Zvučni znakovi pištaljkom	117
Svetlosni znaci koje daje policijski službenik	118

Znaci i naredbe koje daju ovlašćena lica

Učesnici u saobraćaju moraju postupiti po znacima i naredbama koje daje policijski službenik ili zakonom ovlašćeno drugo lice za neposredno regulisanje ili kontrolu saobraćaja.

Znaci se daju rukama, odnosno položajem tela ovlašćenog lica, uređajima za davanje svetlosnih i zvučnih znakova, tablicom ili zastavicom za regulisanje saobraćaja, a naredbe usmeno.

Znaci i naredbe se daju na propisan način i moraju biti jasni, nedvosmisleni, uočljivi, odnosno čujni i imaju prvenstvo u odnosu na saobraćajnu signalizaciju i propisana pravila saobraćaja.

ZNACI I NAREDBE MOGU SE DAVATI I IZ VOZILA.

Znaci i naredbe mogu se davati i usmeno ili pomoću tehničkih sredstava za pojačanje zvuka, odnosno pisanim naredbama na odgovarajućem displeju.

Na delu puta na kome se izvode radovi i gde je nastala prepreka koja se ne može odmah ukloniti, regulisanje saobraćaja mogu da obavljaju najmanje dva, za to određena radnika izvođača radova, odnosno upravljača puta.

Kada ovlašćeno lice ili policijski službenik reguliše saobraćaj, tada morate postupiti po njegovim znacima ili naredbama, a ne po pravilima saobraćaja, saobraćajnim znakovima ili semaforima.

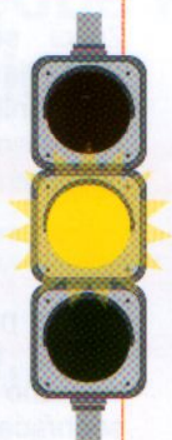
(čl. 2. Pravilnika)

Znaci koje učesnicima u saobraćaju na putevima daju policijski službenici

Rukama i položajem tela

ZABRANA PROLAZA OBAVEZNO ZAUSTAVLJANJE

OBAVEZNO ZAUSTAVLJANJE (žuto svetlo na semaforu) - Desna ruka podignuta vertikalno sa dlanom otvorene šake usmerenim prema levo - znači zabranu prolaza za sve vozače, osim za one vozače čija se vozila, u času kada policijski službenik podigne ruku, ne mogu na bezbedan način zaustaviti, a za pešake - znači zabranu da prelaze kolovoz.

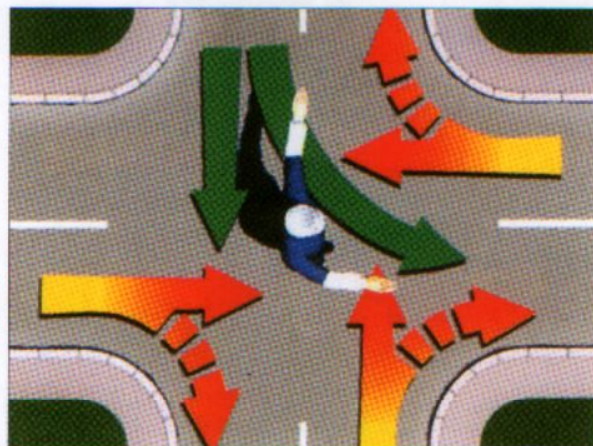
OBAVEZNO ZAUSTAVLJANJE ZA VOZAČE PREMA KOJIMA JE OKRENUT DLAN

Desna ruka podignuta vertikalno sa dlanom otvorene šake usmerenim prema napred - znači obavezno zaustavljanje za sve vozače prema kojima je okrenut dlan i prsa policijskog službenika. Ovaj znak ima navedeno značenje samo kada se policijski službenik nalazi na kolovozu, pri čemu se za davanje znaka mora izabrati pregledno i bezbedno mesto. Prilikom davanja ovog znaka, policijski službenik može dodatnim znakom rukom pokazati određenom vozaču gde da pomeri i zaustavi svoje vozilo radi bezbedne kontrole

ZABRANA PROLAZA ZA SVE UČESNIKE U SAOBRAĆAJU ČIJI SMER KRETANJA SEČE SMER PREDRUČENE RUKE

Desna ruka horizontalno predručena sa dlanom otvorene šake usmerenim prema levo - znači zabranu prolaza za sve učesnike u saobraćaju čiji smer kretanja seče smer predručene ruke.

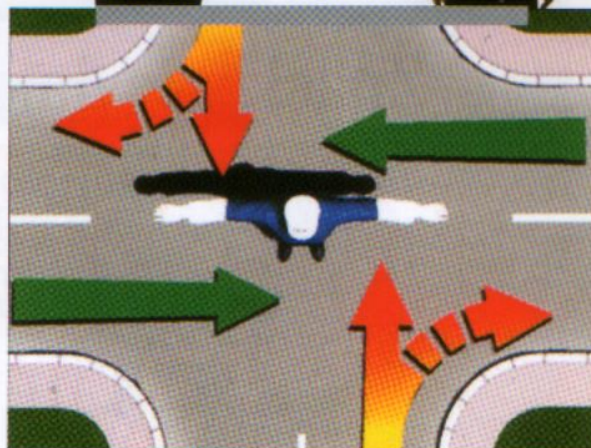
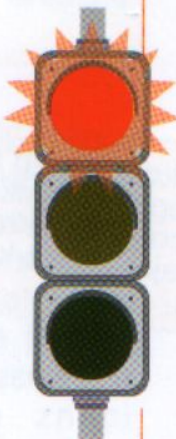
SLOBODAN PROLAZ

Kada vozači vozilima dolaze policijskom službeniku koji reguliše saobraćaj sa njegovih bočnih strana, tada imaju pravo prolaza.

ZABRANJEN PROLAZ

Telo u normalnom stojećem ili telo u istom stavu sa rukama horizontalno odručenim znači da vozači koji vozilima dolaze iz pravca u kome su okrenuta leđa, odnosno prsa policijskog službenika moraju zaustaviti svoja vozila, a da vozači koji vozilima dolaze sa njegovih bočnih strana imaju pravo prolaza.

(čl. 2. Pravilnika)

SMANJENJE BRZINE

Lagano mahanje horizontalno odručenom rukom gore-dole, sa dlanom otvorene šake okrenutim na dole, znači da vozač u čijem smeru se daje taj znak treba da smanji brzinu kretanja vozila.

POVEĆANJE BRZINE

Horizontalno predručena ruka savijena u laktu, sa otvorenom šakom i kružno kretanje podlaktice i šake (u smeru okretanja točkova vozila na koje se znak odnosi) - znači da vozač u čijem smeru se daje ovaj znak, treba da ubrza kretanje vozila.

ZAUSTAVLJANJE VOZILA

Horizontalno odručena ruka sa dlanom otvorene šake usmerenim prema određenom vozilu - znači da je vozač tog vozila obavezan da zaustavi vozilo.

BLIŽE POMERANJE VOZILA

Horizontalno odručena ruka sa dlanom otvorene šake okrenutim na gore i lagano mahanje podlaktice i šake savijanjem u laktu - znači da vozač u čijem smeru se daje znak treba da pomeri svoje vozilo bliže raskrsnici, odnosno ovlašćenom licu koje daje znak.

Prilikom kontrole od strane policijskog službenika ili ovlašćenog lica za regulisanje saobraćaja, budite korektni i ljubazni.

Pojedine znake policijski službenik može da daje ne samo na raskrsnici već i prilikom regulisanja saobraćaja na otvorenom putu (van raskrsnice). Značenje je isto.

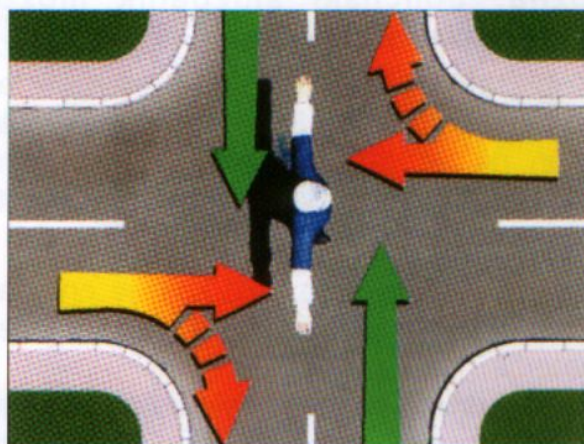
Kada je saobraćaj zaustavljen znacim kojima se naređuje zaustavljanje saobraćaja, pojedinim vozačima policijski službenik može dati znak da ubrzaju kretanje svog vozila, a pešacima da požure, ako se time omogućava brže i bezbednije odvijanje saobraćaja.

Propisane znake kojima se naređuje smanjenje brzine kretanja, ubrzanje kretanja i zaustavljanje vozila, policijski službenici mogu davati i iz vozila, odnosno motocikla, kada policijski službenik, odnosno vozilo ima vidno obeležje policije.

Ako reguliše saobraćaj na raskrsnici, znake kojima se naređuje zaustavljanje svih vozila i zabrana prolaza za određene učesnike u saobraćaju policijski službenik može davati samo ako se nalazi u središtu raskrsnice.

Izuzetno ako bi se time efikasnije i bezbednije regulisao saobraćaj, znake može davati i policijski službenik koji se nalazi na drugom pogodnom mestu na kolovozu raskrsnice, pod uslovom da je lako uočljiv od strane svih učesnika u saobraćaju kojima su znaci namenjeni.

Ako se na raskrsnici nalazi više policijskih službenika koji pomažu u regulisanju saobraćaja, znaci koje oni daju moraju biti usklađeni sa znacima koje daje policijski službenik koji se nalazi u središtu raskrsnice.

Ako se na raskrsnici nalazi više policijskih službenika koji regulišu saobraćaj, znaci koje oni daju moraju biti međusobno usklađeni.

Davanje znakova STOP tablicom

Za davanje znakova kojima se naređuje zaustavljanje, zabrana prolaza i smanjenje, odnosno ubrzanje kretanja vozila, policijski službenik može upotrebljavati stop tablicu.

Stop tablica mora biti presvučena reflektujućom materijom ili izrađena na način da se može osvetliti sopstvenim izvorom svetlosti, koji emituje svetlost crvene boje.

Osnova je žute boje, oko koje je crvena ivica čije su površine od reflektujuće materije.

Osnova druge strane je bele boje oko koje je ivica crvene boje. U ovu osnovu je ugrađeno svetleće telo koje može da emituje postojano, odnosno treptuće svetlo crvene boje.

Na osnovi stop tablice koju koriste policijski službenici ispisan je tekst "STOP POLICIJA".

Zvučni znaci pištaljkom

Zvučni znaci pištaljkom primenjuju se samo u kombinaciji sa znacima koji se daju rukom i to samo kad se policijski službenik nalazi van vozila.

Zvučni znaci koji se daju pištaljkom imaju sledeća značenja:

JEDAN DUŽI ZVIŽDUK

Znači poziv učesnicima u saobraćaju koji ga čuju da obrate pažnju na policijskog službenika koji će dati odgovarajući znak.

VIŠE UZASTOPNIH KRATKIH ZVIŽDUKA

Znači da je neko od učesnika u saobraćaju postupio protivno datom znaku, pravilima saobraćaja ili postavljenim saobraćajnim znakovima.

Zvučni znaci daju se pištaljkom, odnosno posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova na motornom vozilu (sirena).

Ako se zvučni znak sastoji od više uzastopnih kratkih zvižduka, svi učesnici u saobraćaju koji čuju ovaj znak dužni su da se, osmatranjem policijskog službenika, obaveste da li se taj znak odnosi na njih. Uporedo sa davanjem ovog znaka, policijski službenik dužan je da pokaže rukom na kog se učesnika u saobraćaju dati znak odnosi i šta je on obavezan da učini.

Ovaj znak se daje samo pri regulisanju saobraćaja na raskrsnici i prilikom davanja znaka rukom policijskog službenika.

(čl. 8. 11. Pravilnika)

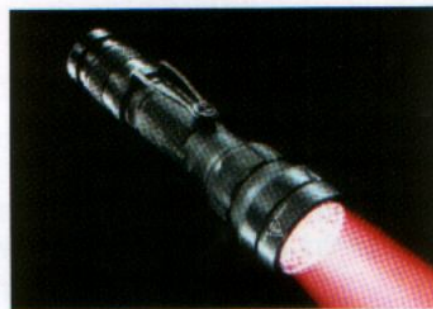
Svetlosni znaci koje daje policijski službenik

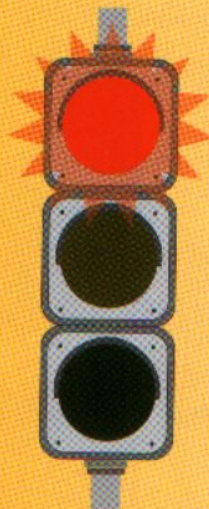
U vršenju kontrole i regulisanja saobraćaja, policijski službenik može da daje svetlosne znake. Svetlosni znaci daju se posebnim uređajima za davanje svetlosnih znakova na motornom vozilu, ručnom baterijskom lampom i sl.

Svetlosni znak koji se daje baterijskom lampom koja emituje postojano crveno svetlo i kojom policijski službenik maše upravo na uzdužnu osu puta, znači obavezu za vozača vozila koje se kreće na delu puta gde se taj svetlosni znak daje i na koga se znak odnosi, da bezbedno zaustavi svoje vozilo na kolovozu, a po mogućnosti van kolovoza, neposredno ispred policijskog službenika koji taj znak daje. Za ostale učesnike u saobraćaju ovaj znak označava obavezu da smanje brzinu kretanja svog vozila, odnosno da se kreću sa povećanom oprežnošću.

Prilikom davanja svetlosnog znaka policijski službenik mora da se nalazi na preglednom i bezbednom mestu na kolovozu.

Kamerama se snima saobraćaj.
Ne ispitujte njihov kvalitet!

Stiže Vam kazna za prekršaj ako ste:

- vozili žutom trakom,
- prekoračili dozvoljenu brzinu
- prošli kroz crveno svetlo na semaforu.

Saobraćajna pravila

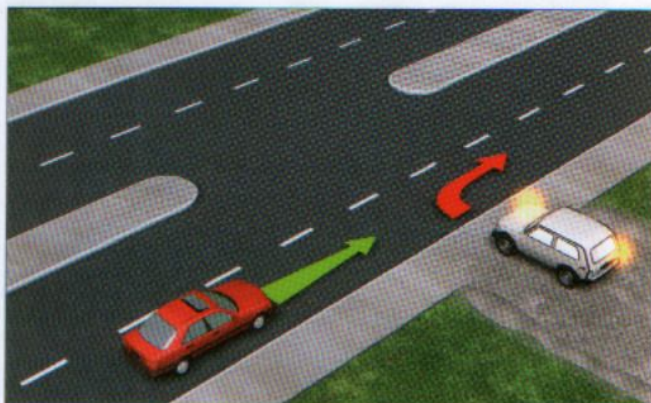
SADRŽAJ

Uključivanje i isključivanje vozila u saobraćaju	121
Uključivanje autobusa za javni prevoz putnika	123
Prevoz dece	124
Kretanje vozila po putu	125
Kretanje pešaka	129
Prelaženje preko kolovoza	133
Obaveze vozača prema pešacima	135
Saobraćaj bicikala, mopeda, tricikala, četvorocikala i motocikala	137
Saobraćaj zaprežnih vozila i učešće životinja u saobraćaju	140
Odstojanje između vozila	143
Mimoilaženje	144
Mimoilaženje na putu sa uzdužnim nagibom	145
Obilaženje	147
Preticanje	149
Brzina kretanja	155
Pešačka zona, zona usporenog saobraćaja, zona „30“, zona škole	157
Zaštita životne sredine	158
Tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja	159
Skretanje	160
Polukružno okretanje	162
Zaustavljanje i parkiranje	164
Obeležavanje zaustavljenog vozila na kolovozu	169
Saobraćaj na prelazu puta preko železničke pruge	170
Saobraćaj u tunelu	172
Zvučni i svetlosni znaci upozorenja	172
Saobraćaj na autoputu i motoputu	174
Upotreba svetala u saobraćaju	176
Prevoz tereta na vozilu	180
Vučenje vozila	182
Upotreba žutog rotacionog ili trepćućeg svetla	184

Uključivanje i isključivanje vozila u saobraćaju

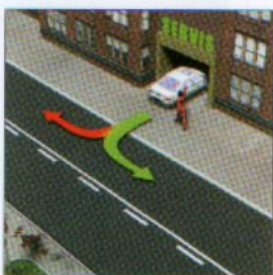
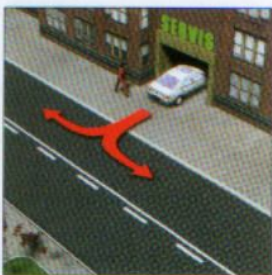

Vozač sme da se uključi vozilom u saobraćaj na putu sa površine na kojoj se ne vrši saobraćaj ili sa mesta na kome je vozilo bilo zaustavljeno ili parkirano ili da se uključi vozilom u saobraćaj, samo ako se uverio da time neće ometati ostale učesnike u saobraćaju i o tome obavestio druge učesnike u saobraćaju.

S PARKING PROSTORA

Uključivanje s parking prostora je dozvoljeno tek kada vozač propusti vozila koja se kreću kolovoznom trakom na koju namerava da se uključi.

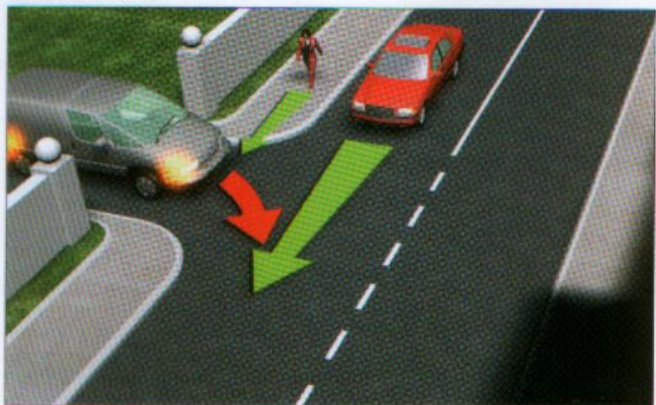
SA ZEMLJANOG PUTA

Sa zemljanog puta kada propusti vozila koja se kreću putem na koji se uključuje.

IZ DVORIŠTA, GARAŽE ILI DRUGE POVRŠINE

Kada se vozač uključuje u saobraćaj iz dvorišta, garaže ili druge površine, u uslovima nedovoljne preglednosti ili vidljivosti, dužan je da bezbedno uključjenje izvede uz pomoć lica koje se nalazi na pogodnom mestu van vozila i koje mu daje odgovarajuće znakove.

Iz garaže ili dvorišta, kada propusti pešake na trotoaru i vozila u saobraćaju.

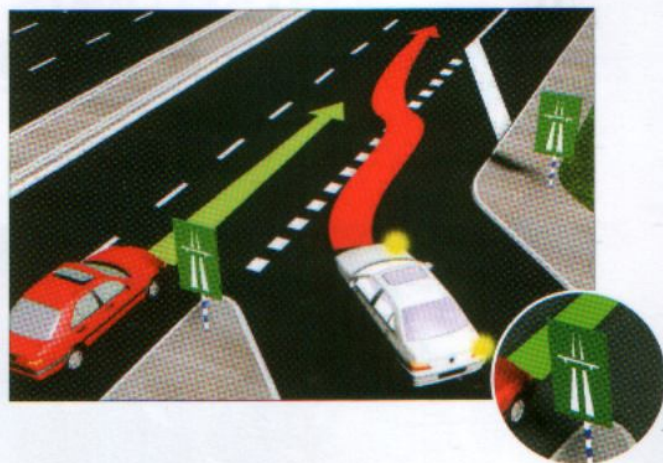
(čl. 103. ZOBS-a)

UKLJUČIVANJE NA AUTOPUT ILI MOTOPUT

Na autoput, odnosno motoput, vozač može da se uključi, odnosno isključi samo prilaznim putem namenjenim za uklučenje na taj put, odnosno isključenje sa puta.

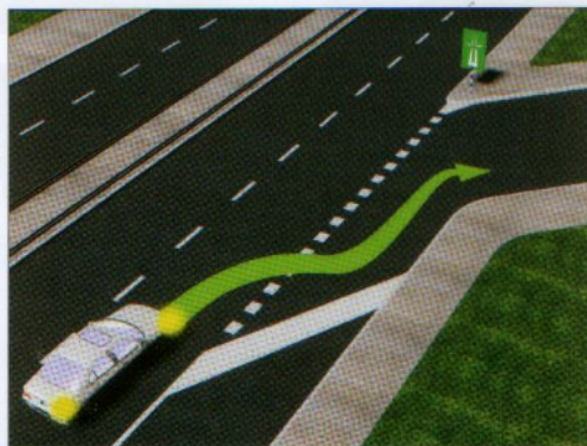
Vozač koji se motornim vozilom uključuje u saobraćaj na autoput ili motoput dužan je da:

- koristi saobraćajnu traku za uklučivanje, kada takva traka postoji u produženju priključnog puta i da se u saobraćaj na taj put uključi dajući znak pokazivačem pravca, na način kojim ne ugrožava saobraćaj vozila koja se kreću po tom putu,
- propusti vozila koja se kreću po tom putu, ako na mestu na kome se uključuje u saobraćaj na autoputu ne postoji posebna traka za uklučivanje.

ISKLJUČIVANJE SA AUTOPUTA I MOTOPUTA

Vozač koji se vozilom isključuje iz saobraćaja sa autoputa ili motoputa, dužan je da svojim vozilom blagovremeno zauzme položaj na krajnjoj desnoj saobraćajnoj traci i da što pre pređe na saobraćajnu traku za isključivanje, ako takva traka postoji na ulazu u priključni put.

Uključivanje autobusa za javni prevoz putnika

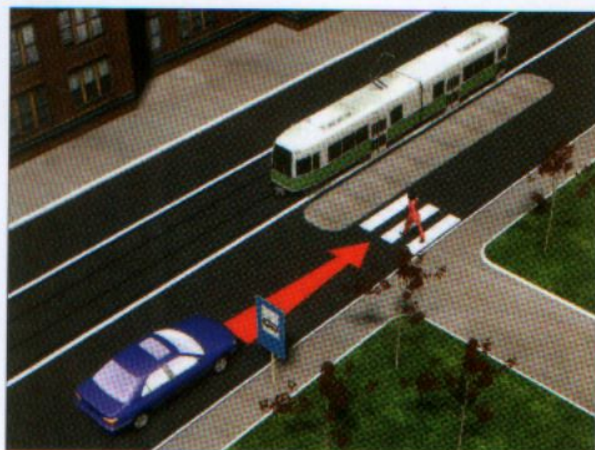
Vozač je dužan da, u naselju, omogući uključivanje u saobraćaj autobusu koji se propisno uključuje u saobraćaj sa stajališta.

Lice koje zbog ulaska, odnosno izlaska iz vozila treba da stupi na kolovoz, dužno je da se prethodno uveri da stupanjem na kolovoz ne ometa saobraćaj i ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

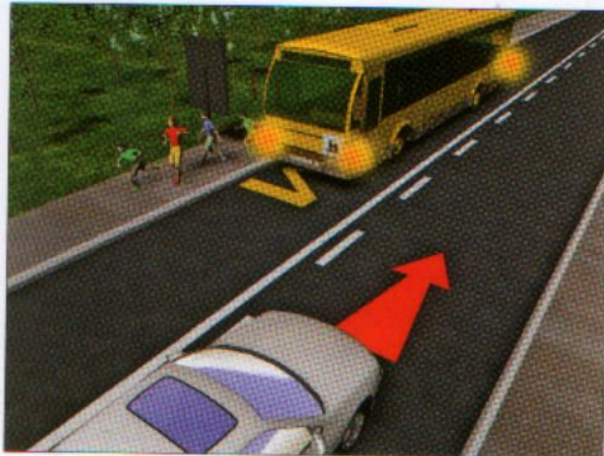
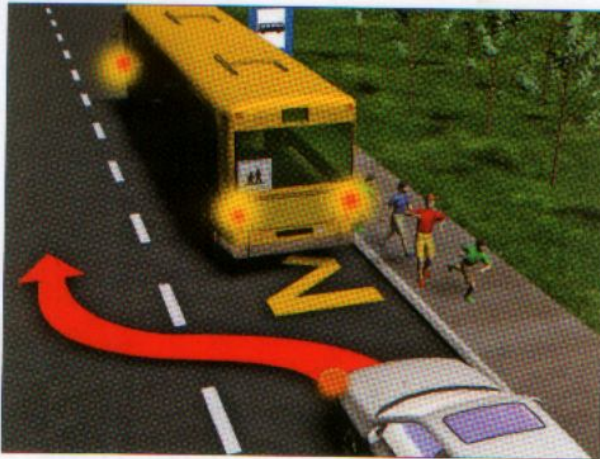

Vozač vozila koje obilazi vozilo za javni prevoz putnika, odnosno autobus kojim se obavlja prevoz putnika za sopstvene potrebe, koje se nalazi na stajalištu, mora da upravlja vozilom tako da ne ugrožava lice koje u to vozilo ulazi ili izlazi.

Vozač vozila mora da se zaustavi iza vozila za javni prevoz putnika, kada lica koja ulaze, odnosno izlaze iz tog vozila, moraju da pređu preko saobraćajne trake, odnosno biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

Prevoz dece

Ukoliko se vozilo za organizovan prevoz dece zaustavlja radi ulaska ili izlaska dece, na putu sa po jednom saobraćajnom trakom po smeru, vozači ostalih vozila su dužni da se zaustave dok deca ulaze ili izlaze iz vozila.

Za vreme ulaska i izlaska dece iz vozila, vozač tog vozila mora uključiti sve pokazivače pravca.

Vozilo kojim se vrši organizovan prevoz dece mora biti obeleženo posebnim znakom.

Na stajalištima vozila javnog gradskog prevoza, deca se često pojavljuju iza ili ispred vozila javnog prevoza. Zato uvek u ovakvim situacijama smanjite brzinu kretanja vašeg vozila i ne dozvolite da vas deca iznenade.

Kretanje vozila po putu

Za kretanje vozila vozač mora da koristi površinu namenjenu za saobraćaj one vrste vozila kojim upravlja, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

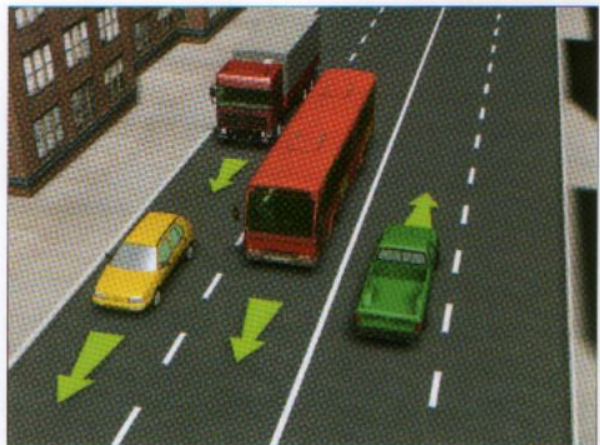
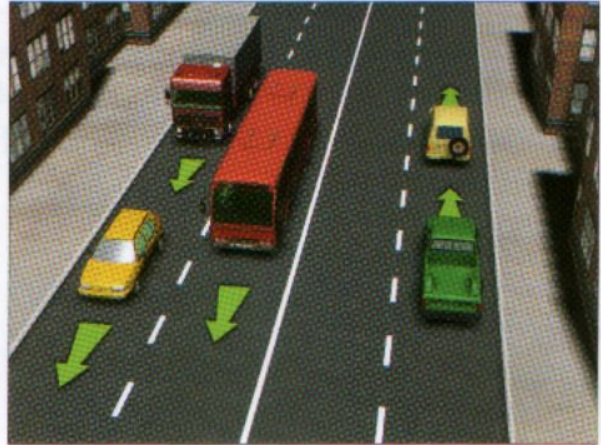
Vozilo se kreće desnom stranom kolovoza u smeru kretanja.

Vozač je dužan da vozilo u kretanju drži što bliže desnoj ivici kolovoza i na tolikoj udaljenosti od nje da, s obzirom na brzinu kretanja vozila, uslove saobraćaja i na stanje i osobine puta, ne ugrožava druge učesnike u saobraćaju i ne izlaže sebe opasnosti.

Na putu u naselju sa najmanje dve saobraćajne trake za isti smer, vozač može da se kreće vozilom saobraćajnom trakom koja se ne nalazi uz desnu ivicu kolovoza, ako time ne ometa vozila koja se kreću iza njegovog vozila.

Ovo se ne odnosi na vozača teretnog vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg, vozača vozila koje na ravnom putu ne može razviti brzinu veću od 40 km/h i na vozača vozila koje nije motorno vozilo, osim na delu puta ispred raskrsnice ili drugog mesta na kome vozilo skreće ulevo, odnosno kada vrši preticanje ili obilaženje

3.500 kg
40 km/h

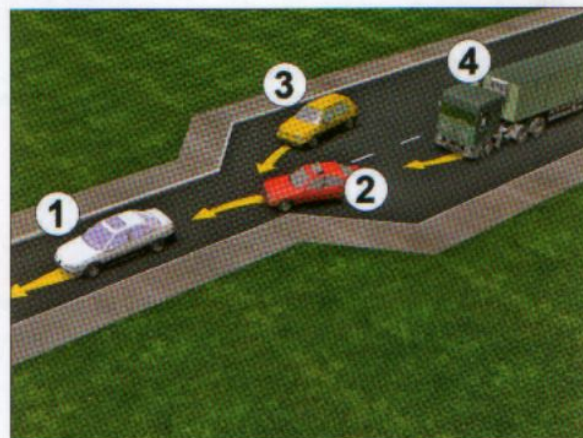

Na putu sa kolovozom za saobraćaj vozila u oba smeru, na kome postoje tri saobraćajne trake, vozač se svojim vozilom mora kretati krajnjom desnom saobraćajnom trakom u pravcu kretanja.

Srednja saobraćajna traka se koristi za preticanje ili skretanje ulevo.

Ukoliko je na putu sa više saobraćajnih traka za kretanje u istom smeru onemogućen saobraćaj na jednoj od traka ili se traka završava, vozač koji se kreće u istom smeru, u saobraćajnoj traci pored, dužan je da omogući uključivanje jednog vozila u traku kojom se on kreće.

Tramvajskom bašticom, odnosno saobraćajnom trakom namenjenom za kretanje vozila za javni prevoz putnika, dozvoljen je saobraćaj vozila sa prvenstvom prolaza i vozila pod pratnjom.

Na delu puta koji je klizav zbog snega, leda, blata i sl. kao i na delu puta koji je oštećen, vozač je dužan da prilagodi brzinu kretanja svog vozila prema stanju i uslovima puta i da ne ugrožava bezbednost učesnika u saobraćaju ne prilagođenom vožnjom.

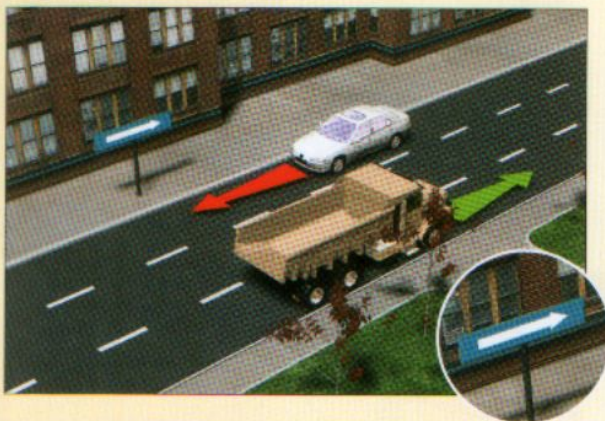
ZABRANJENO JE:

Na putu za saobraćaj vozila u oba smera na kome postoje najmanje četiri saobraćajne trake, da se vozač vozilom kreće, odnosno prelazi na kolovoznu traku namenjenu za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.

Na putu za saobraćaj vozila u oba smera na kome postoje tri saobraćajne trake, da se vozač vozilom kreće saobraćajnom trakom koja se nalazi uz levu ivicu puta u pravcu kretanja vozila.

Na putu na kome su kolovozne trake fizički odvojene jedna od druge, da se vozač vozilom kreće kolovoznom trakom namenjenom za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.

Na putu za saobraćaj vozila u jednom smeru, da se vozač vozilom kreće u zabranjenom smeru.

Da se vozač kreće vozilom unazad.

Kretanje vozilom unazad dozvoljeno je isključivo na kratkom delu puta, onom stranom kolovoza kojom se do tada vozilo kretalo unapred ako se time ne ugrožavaju niti ometaju drugi učesnici u saobraćaju.

(čl. 37. 38. ZOBS-a)

ZABRANJENO JE:

Kretanje vozila unazad na nepreglednom delu puta, pri smanjenoj vidljivosti, u tunelima, na delu puta gde je zabranjeno zaustavljanje i na prelazima preko železničke pruge.

Kretanje vozilom u nazad i na autoputu i motoputu.

Vozač ne sme naglo da uspori vozilo, osim u slučaju izbegavanja neposredne opasnosti.

Vozač koji znatno usporava vozilo dužan je da to učini na način kojim neće ugroziti, odnosno ometati vozače koji se kreću iza njega.

Krećite se propisno po putu, i saobraćajnom trakom koja je namenjena za kretanje vašeg vozila. Kada bi svi to poštovali, znatno bi se smanjio broj saobraćajnih nezgoda.

Kretanje pešaka

Na putu koji ima trotoar ili drugu površinu namenjenu za kretanje pešaka, odnosno površinu pored kolovoza pogodnu za kretanje pešaka, pešak je dužan da se kreće tim površinama.

Radi obilaženja neke prepreke na trotoaru, pešak je dužan da, pre stupanja na kolovoz, obrati pažnju na udaljenost i brzinu kretanja vozila koje mu se približava i da se prethodno uveri da stupanjem na kolovoz ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

Ukoliko se pešak kreće po kolovozu na putu van naselja, mora da se kreće što bliže levoj ivici kolovoza u smeru kretanja, na način kojim ne ometa ili ne sprečava saobraćaj vozila.

Na putu koji nema trotoar ili drugu površinu namenjenu za kretanje pešaka, pešaci mogu koristiti za kretanje kolovoz u širini najviše do jednog metra, računajući od ivice kolovoza.

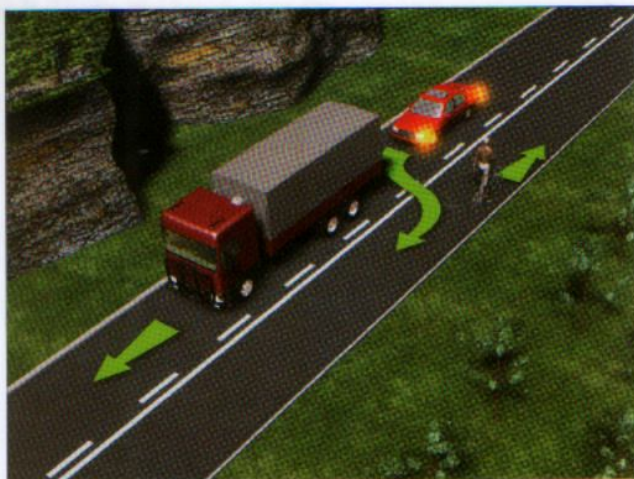
Kada se kreću kolovozom pešaci su dužni da se kreću jedan za drugim, osim lica koje vodi dete mlađe od sedam godina starosti.

1 m

7
godina

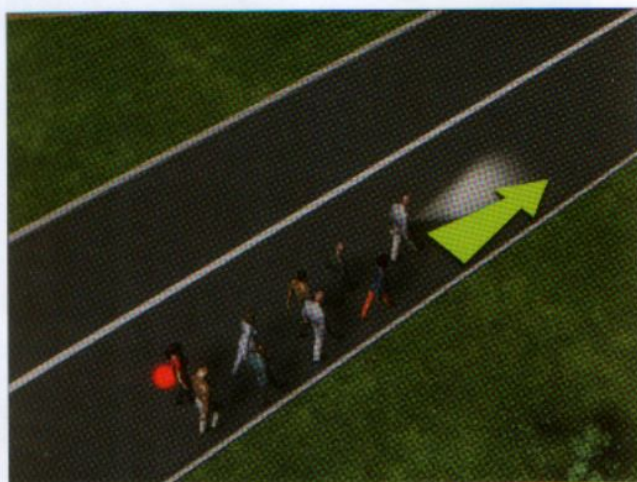
(čl. 81. 93. 95. ZOBS-a)

Izuzetno, pešak može da se kreće uz desnu ivicu kolovoza samo kada je takvo kretanje za njega bezbednije (nepregledna krivina, provalija, usek, odron i sl.).

Pešak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, osobe sa invaliditetom koje se kreću u invalidskim kolicima, moraju se kretati uz desnu ivicu kolovoza u smeru kretanja.

Kolona pešaka koja se kolovozom kreće pod kontrolom vođača (organizovana kolona pešaka) mora se kretati uz desnu ivicu kolovoza u smeru kretanja.

Organizovana kolona pešaka ne sme da onemogućava normalno odvijanje saobraćaja niti da bude duža od 100 metara.

100 m

Ukoliko se kolovozom kreće više organizovanih kolona pešaka, odstojanje između pojedinih kolona mora biti najmanje 30 metara.

30 m

Prilikom kretanja noću i u uslovima smanjene vidljivosti:

- pešak koji se kreće po kolovozu na javnom putu van naselja, mora biti osvetljen ili označen reflektujućom materijom,
- pešak koji na kolovozu vuče ili gura ručna kolica mora da nosi svetloodbojni prsluk ili na levoj strani kolica drži upaljeno najmanje jedno belo ili žuto svetlo koje mora biti uočljivo sa prednje i zadnje strane, osim kada je ulično osvetljenje takvo da su pešak i kolica dovoljno vidljivi.

- pešaci koji se kreću po kolovozu u organizovanoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki, vojnih ili policijskih jedinica, dužni su da nose svetloodbojni prsluk ili napred drže upaljeno najmanje jedno belo ili žuto svetlo, a na zadnjoj strani svetlo crvene boje,
- vođa i goniči životinja, kada se kreću po kolovozu van naselja, moraju da nose svetloodbojni prsluk.

ZABRANJENO JE:

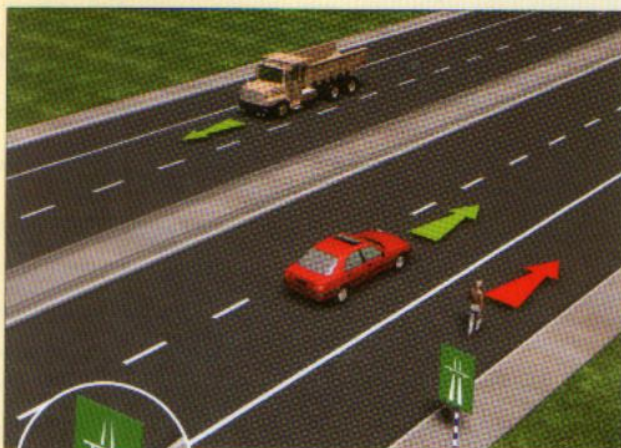
Da se pešak kreće i zadržava na kolovozu, izuzev u slučajevima predviđenim zakonom, kao i da iznenada stupi na kolovoz.

Da se pešak koji učestvuje u saobraćaju u kolicima za osobe sa invaliditetom, ili se vozi na koturaljkama, skejtbordu i slično, pridržava za vozilo u pokretu.

Kretanje pešaka putem na kome je pešacima saobraćajnim znakom zabranjeno kretanje.

Da pešak stupiti ili se kreće po kolovozu autoputa ili motoputa.

(čl. 98. ZOBS-a)

Zabrana ne važi za:

- policijskog službenika tokom obavljanja službene dužnosti,
- lice koja obavlja uviđaj saobraćajne nezgode ili učestvuje u uviđaju,
- radnika koji obavlja radove,
- lice koje obavlja poslove na otklanjanju posledica saobraćajne nezgode ili neispravnosti na vozilu i teretu,
- lice koje pruža hitnu medicinsku ili prvu pomoć,
- inspektora za puteve tokom obavljanja službene dužnosti kao i na radnike uprave puta,
- vozača vozila koje je prinudno zaustavljeno.

Sva gore navedena lica i mesta na kojima ona preduzimaju radnje moraju biti obeležena na način da se omogući bezbednost svih učesnika u saobraćaju.

Pešaci, krećite se kolovozom samo površinama koje su namenjene za vaše kretanje, i uvek se trudite da vidite i da budete viđeni.

Prelaženje preko kolovoza

Prilikom prelaska preko kolovoza pešak ne sme da upotrebljava mobilni telefon niti da koristi slušalice na ušima.

Na pešačkom prelazu budite strpljivi i pružite pomoć hendikepiranim i slepim licima, starijim osobama i deci.

Pešak je dužan da preko kolovoza i biciklističke staze prelazi pažljivo i najkraćim putem, nakon što se uveri da to može da učini na bezbedan način.

Na putu sa pešačkim prelazom ili posebno izgrađenim prelazom, odnosno prolazom za pešake, pešak je dužan da se pri prelaženju puta kreće tim prelazom, odnosno prolazom, ako oni nisu od njega udaljeni više od 100 metara.

Na pešačkom prelazu, na kome saobraćaj nije regulisan svetlosnim saobraćajnim znacima ni znacima koje daje policijski službenik, pešak je dužan da se pre stupanja na pešački prelaz, prethodno uveri da može da pređe na bezbedan način, tako da stupanjem na kolovoz ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

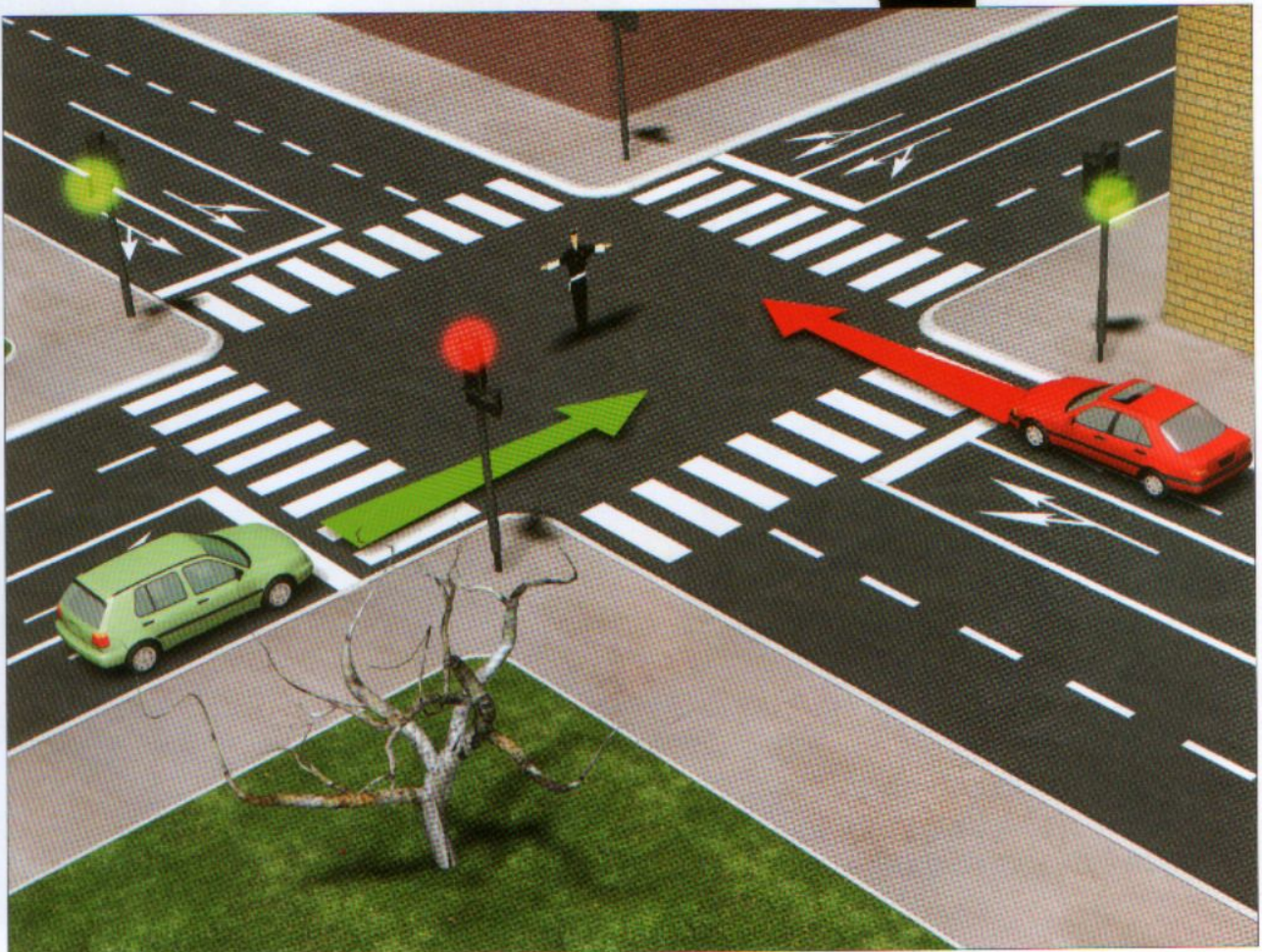

(čl. 97. ZOBS-a)

Na pešačkom prelazu, na kome je saobraćaj pešaka regulisan svetlosnim saobraćajnim znacima, pešak je dužan da postupa u skladu sa tim znacima.

Na pešačkom prelazu, na kome je saobraćaj pešaka regulisan znacima koje daje policijski službenik, pešaci mogu da prelope kolovoz samo kad je datim znakom dozvoljen prelaz.

Obaveze vozača prema pešacima

Ukoliko je saobraćaj na pešačkom prelazu regulisan svetlosnim saobraćajnim znakovima ili znakovima policijskog službenika, vozač je dužan da svoje vozilo zaustavi ispred pešačkog prelaza kada mu je datim znakom zabranjen prolaz, a ako mu je na takvom prelazu datim znakom dozvoljen prolaz, vozač je dužan da propusti pešaka koji je već stupio na pešački prelaz ili pokazuje nameru da će stupiti na pešački prelaz dok mu je svetlosnim saobraćajnim znakom ili znakom policijskog službenika prelaz bio dozvoljen.

Ukoliko se pešački prelaz nalazi na ulazu na bočni put, vozač koji skreće na taj put dužan je da skretanje izvrši na bezbedan način i da propusti pešaka koji je već stupio ili stupa na pešački prelaz ili pokazuje nameru da će stupiti na pešački prelaz, a po potrebi, zaustavi svoje vozilo.

Vozači, nemojte pokušavati da obilazite ili pretičete vozilo ispred obeleženog pešačkog prelaza koje se zaustavilo da propusti pešaka. Veoma je opasno!

(čl. 99. ZOBS-a)

Vozač koji skreće na bočni put na čijem ulazu ne postoji pešački prelaz dužan je da propusti pešake koji su već stupili ili stupaju na kolovoz.

Ukoliko na pešačkom prelazu saobraćaj nije regulisan uređajima za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova niti znacima policijskih službenika, vozač je dužan da prilagodi brzinu vozila tako da u svakoj situaciji koju vidi ili ima razloga da predvidi može bezbedno da zaustavi vozilo ispred pešačkog prelaza i propusti pešaka koji je već stupio ili stupa na pešački prelaz ili pokazuje nameru da će stupiti na pešački prelaz.

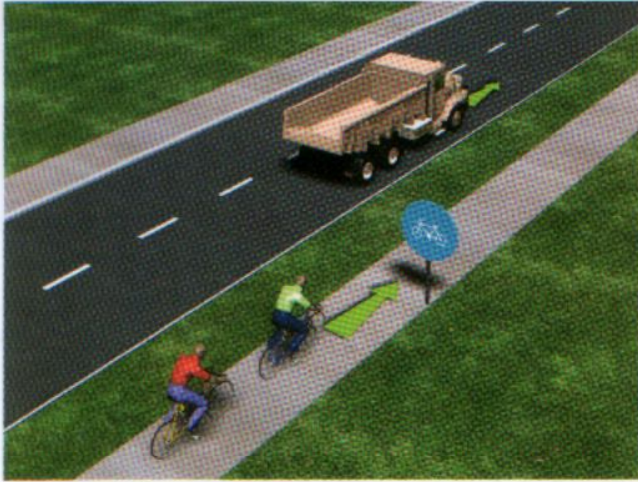
Ukoliko su pešaci deca, nemoćna lica, slepe osobe koje se kreću uz upotrebu belog štapa ili psa vodiča, osobe sa invaliditetom koje se kreću u invalidskim kolicima, ili za kretanje koriste druga ortotičko - protetička pomagala, vozač je obavezan da zaustavi vozilo i da ih propusti.

ZABRANJENO JE:

Vozač ne sme vozilom da preseca organizovanu kolonu pešaka koja se kreće po kolovozu.

Saobraćaj bicikla, mopeda, tricikla, četvorocikla i motocikla

Vozač bicikla ne sme da se kreće biciklističkom stazom brzinom većom od 35 km/h.

35
km/h

Ukoliko na putu postoji biciklistička traka, vozač bicikla, mopeda i lakog tricikla mora da se kreće desnom biciklističkom trakom u odnosu na smer kretanja saobraćaja.

Na biciklističkim stazama za saobraćaj u oba smera vozila, vozač bicikla mora da se kreće desnom stranom u smeru kretanja vozila.

Ako se dva ili više vozača bicikala, mopeda, tricikala i motocikala kreću u grupi, dužni su da se kreću jedan za drugim.

Za vožnju bicikla, gde ne postoji posebna staza, odnosno traka, sme da se koristi kolovoz u širini od najviše jedan metar od desne ivice kolovoza.

1 m

Dete mlađe od 12 godina ne sme da upravlja biciklom na javnim putevima.

12
godina

Izuzetno u pešačkoj zoni, zoni usporenog saobraćaja, zoni "30", zoni škole i nekategorisanom putu, biciklom može upravljati i dete sa navršenih devet godina.

9
godina

Izuzetno u pešačkoj zoni i zoni usporenog saobraćaja, biciklom može da upravlja i dete mlađe od devet godina ako je pod nadzorom lica starijeg od 16 godina.

16
godina

Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti dete do osam godina starosti, ako je na biciklu ugrađeno posebno sedište, prilagođeno veličini deteta i čvrsto spojeno sa biciklom.

Motocikl može da ima bočno sedište za prevoz putnika.

Kočnice na biciklima, mopedima, motociklima, triciklima i četvorociklima moraju biti ugrađene i izvedene za svaki točak u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

18
godina

8
godina

Bicikl, moped i motocikl u saobraćaju na putu mogu da imaju priključno vozilo sa dva točka namenjeno za prevoz tereta, priključeno tako da je obezbeđena stabilnost vozila u kom ne smeju da se prevoze putnici. Priključno vozilo ne sme biti šire od jednog metra, a na zadnjoj levoj strani mora imati poziciono svetlo crvene boje ili trouglasti katadioptr ako je vuče bicikl.

1m

Motocikl s tri točka kao i četvorocikli koji imaju kabinu vozača moraju imati i pokazivače pravca.

Vozač i putnik motocikla, mopeda, tricikla i četvorocikla moraju za vreme vožnje nositi na glavi zakopčanu homologovanu zaštitnu kacigu, na način propisan deklaracijom proizvođača kacige.

Uređaj za davanje zvučnih znakova na biciklima i mopedima mora biti ugrađen i izveden tako da ispunjava uslove propisane Pravilnikom.

ZABRANJENO JE:

Da se dete mlađe od 12 godina prevozi na mopedu, triciklu, motociklu i četvorociklu.

Da vozač bicikla, mopeda, tricikla i motocikla upravlja vozilom na način kojim se umanjuje stabilnost vozila i ometa druge učesnike u saobraćaju, a naročito da:

- ispušta upravljač iz ruku,
- sklanja noge sa pedala,
- se pridržava za drugo vozilo,
- vodi, vuče ili potiskuje druga vozila, odnosno životinje, osim da vuče priključno vozilo za bicikl,
- dopusti da vozilo kojim upravlja bude vučeno ili potiskivano,
- prevozi predmete koji mogu da ga ometaju tokom upravljanja,
- upotrebljava na oba uva slušalice za audio uređaje.

Da se dva vozača bicikla, mopeda, tricikla i motocikla kreću uporedo.

Kretanje bicikla, mopeda, tricikla i četvorocikla na autoputu

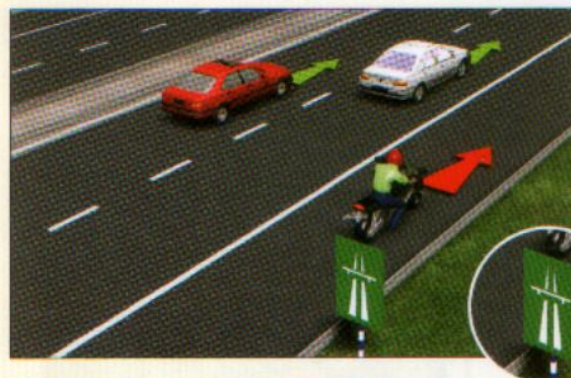
i motoputu

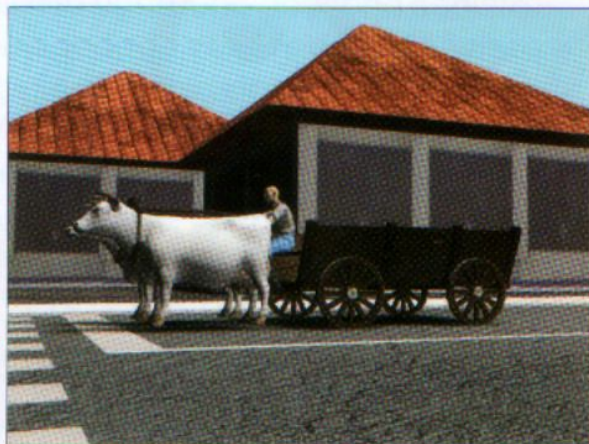
Kretanje na putu na kome je saobraćajnim znakom zabranjeno kretanje.

Da vozač bicikla, mopeda, tricikla, odnosno motocikla, prevozi lice koje je pod uticajem alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci ili iz drugih razloga nije sposobno da upravlja svojim postupcima.

Saobraćaj zaprežnih vozila i učešće životinja u saobraćaju

14
godina

Vozač zaprežnog vozila mora biti uzrasta od najmanje 14 godina života i sposoban da kontroliše upregnute životinje.

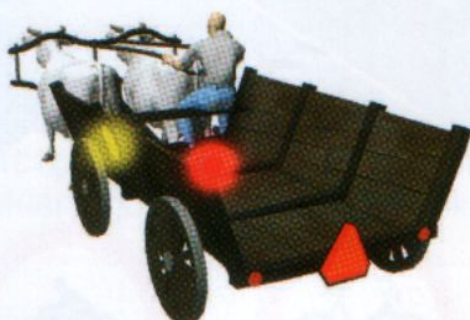
Vozač zaprežnog vozila je dužan da u saobraćaju na putu zaprežnim vozilom upravlja iz vozila ili da vodi upregnutu stoku krećući se sa njene desne strane.

Zaprežno vozilo mora da ima uređaje za kočenje koji moraju omogućavati bezbedno zaustavljanje zaprežnog vozila.

Zaprežno vozilo koje se kreće iza drugog zaprežnog vozila mora se kretati na odstojanju od najmanje 50 metara, da bi se omogućilo preticanje bržim vozilima.

Za zaprežno vozilo koje se kreće na putu može biti privezano jedno grlo stoke, i to sa desne strane zadnjeg dela vozila.

50
metara

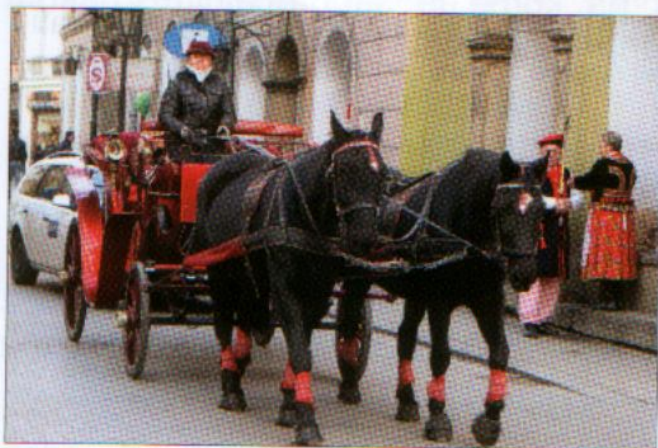
Zaprežno vozilo mora da ima upaljeno najmanje jedno belo svetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svetlo na zadnjoj strani. Ova svetla moraju biti postavljena na uzdužnoj osi vozila ili na njegovoj levoj strani, a ako se na zaprežnom vozilu nalazi samo jedna svetiljka, postavlja se na vidnom mestu na levoj strani vozila.

vodiči i goniči životinja, kada se kreću po kolovozu van naselja, moraju da nose svetloodbojni prsluk.

Domaće životinje mogu biti na putu samo u pratnji lica koja su dužna da ih vode i obezbeđuju tako da životinje ne ugrožavaju bezbednost saobraćaja.

Ukoliko se životinje prevoze u vozilu, prevoz se mora obavljati na način da se ne ugrožava ili ometa vozač, odnosno ostali učesnici u saobraćaju. Životinje koje se nalaze pored puta moraju biti pod nadzorom ili obezbeđene tako da ne mogu izaći na put.

Životinje se vode ili gone što bliže desnoj ivici kolovoza na takav način da drugi učesnici u saobraćaju ne budu ugroženi.

Jahači za kretanje mogu koristiti kolovoz puta samo ukoliko je to omogućeno režimom saobraćaja na tom putu. Za kretanje jahača po kolovozu shodno se primenjuju odredbe zakona koje se primenjuju za kretanje bicikala.

Na zadnjoj strani ovih vozila mora se nalaziti reflektujuća oznaka sporih vozila homologovana prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

ZABRANJENO JE:

Kretanje zaprežnog vozila na autoputu, motoputu, državnim putevima prvog reda kao i biciklističkim stazama, kao i pristup životinjama, odnosno vođenje životinja.

Kretanje zaprežnog vozila na putu ili delu puta na kome je saobraćajnim znakom kretanje ovog vozila zabranjeno.

Životinje voditi iz vozila ili sa vozila.

Da se zaprežno vozilo ostavlja na putu bez nadzora vozača ili drugog lica sposobnog da kontroliše upregnute životinje.

Da vlasnik, gonič, odnosno vodič životinja na javnim putevima hrani, zadržava ili prikuplja životinje, kao i da ih na putu ostavlja bez nadzora. Jahač ili drugo lice koje vodi životinju dužan je da ukloni sve materije koje je životinja nanela na put.

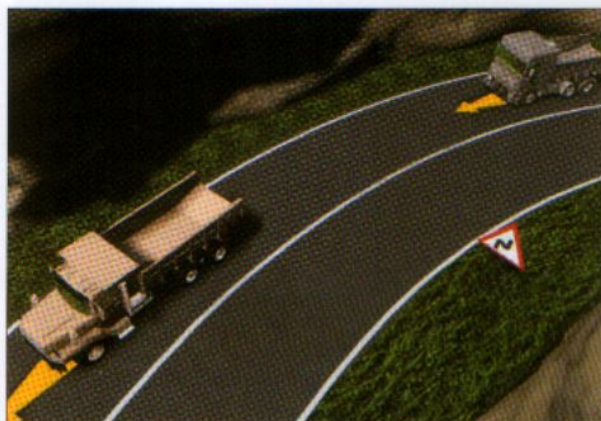

Odstojanje između vozila

Vozač mora da drži bezbedno odstojanje od vozila koje se kreće ispred njega, tako da može blagovremeno da uspori ili se zaustavi, ako vozilo ispred njega uspori ili se zaustavi.

Prilikom procene odstojanja koje će držati vozač mora da vodi računa o sledećim faktorima:

- brzini kretanja vozila ispred sebe i svog vozila
- što je brzina veća, rastojanje mora biti veće
- stanju i uslovima puta, jer ako je put prekriven šljunkom i sitnim kamenjem, teže je kočiti i potreban je veći put da se vozilo zaustavi
- vremenskim prilikama, pošto je mnogo teže zaustaviti vozilo na putu prekrivenom vodom, snegom ili ledom i da u tim uslovima rastojanje mora da bude veće, a kočenje postepeno iz više puta
- psihofizičkoj sposobnosti vozača, što znači da vozač koji ima veću praksu, kondiciju i koncentraciju, bolje poznaje vozilo i put, na vreme će reagovati i lakše odrediti bezbedno odstojanje nego vozač koji psihički i fizički nespreman sedne za upravljač
- vidljivosti, jer ako je smanjena vidljivost (noć, magla, dim, prašina i sl.) vozač mora smanjiti brzinu i povećati odstojanje kako bi blagovremeno zaustavio svoje vozilo.

Kada se na javnom putu van naselja koji ima samo jednu saobraćajnu traku za saobraćaj vozila u jednom smeru, kreću jedno za drugim motorna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg ili čija je dužina veća od sedam metara, vozač takvog vozila je dužan da, osim kada vrši preticanje ili se priprema za preticanje, između svog i vozila koje se kreće ispred njega, drži odstojanje koje omogućava bezbedno preticanje od strane vozila koja se kreću iza njega.

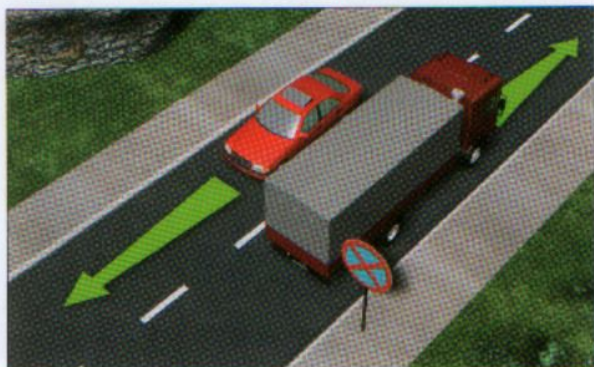
3.500 kg

7 metara

Ovo se ne odnosi se na deo puta na kome je preticanje zabranjeno.

Mimoilaženje

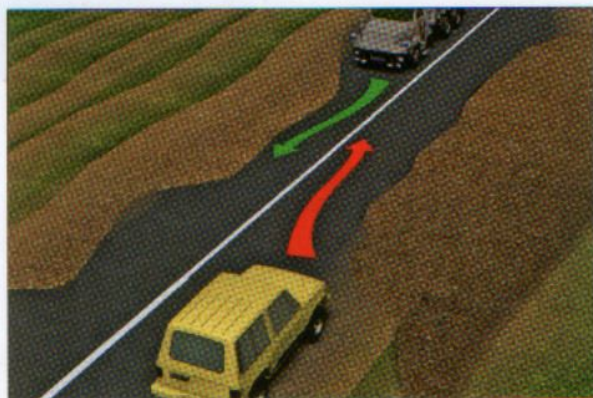

Prilikom mimoilaženja vozač je dužan da sa svoje leve strane ostavi dovoljno rastojanja između svog vozila i vozila sa kojim se mimoilazi, po potrebi i da vozilo pomeri ka desnoj ivici kolovoza.

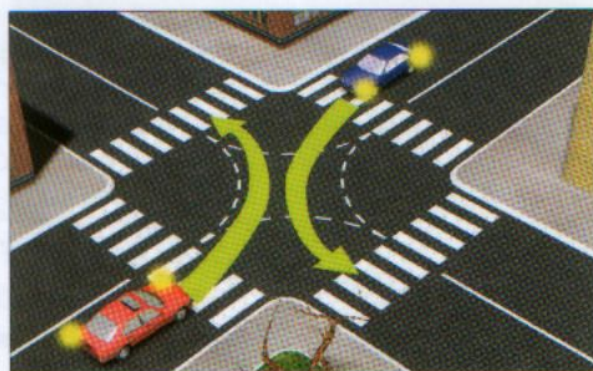
Pri mimoilaženju sa pešakom, vozač je dužan da drži bezbedno rastojanje između vozila i pešaka.

Ukoliko zbog prepreke na putu ili drugih učesnika u saobraćaju vozač tako ne može da postupi, dužan je da uspori kretanje svog vozila i da ga, po potrebi, zaustavi da bi propustio vozilo iz suprotnog smera.

Ukoliko je zbog nedovoljne širine puta ili prepreke mimoilaženje onemogućeno, vozač kojem je to, s obzirom na karakteristike i stanje puta i okolnosti saobraćaja, lakše da izvede, dužan je da se prvi zaustavi i po potrebi, kretanjem unazad ili na drugi način, pomeri svoje vozilo i zauzme na putu položaj koji omogućava mimoilaženje.

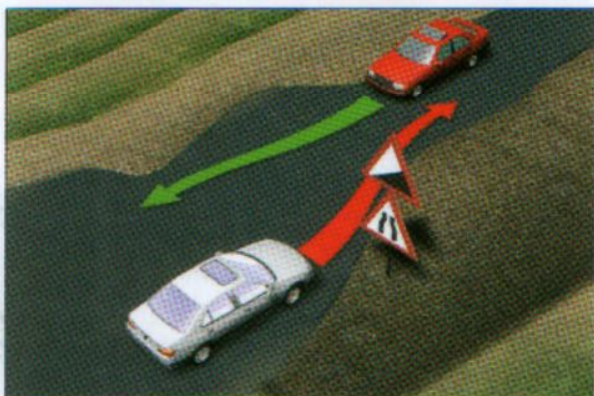

Kada na raskrsnici vozila dolaze iz suprotnih smerova i skreću u levo, vozač mimoilazi vozilo iz suprotnog smera tako što ga propušta sa svoje desne strane.

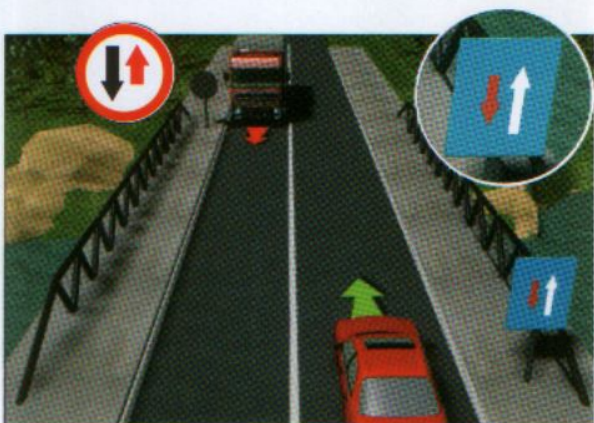
Mimoilaženje na putu sa uzdužnim nagibom

Na delu puta koji je saobraćajnim znakom označen kao opasan uspon, odnosno kao opasna nizbrdica, na kome je mimoilaženje vozila nemoguće ili je veoma otežano, vozač vozila koje se kreće niz nagib dužan je da zaustavi svoje vozilo na pogodnom mestu ako primeti da mu drugo vozilo ide u susret uz nagib.

Izuzetno, vozač koji se kreće uz nagib dužan je da zaustavi svoje vozilo ako ispred sebe ima pogodno mesto za zaustavljanje, koje omogućava bezbedno mimoilaženje i ako bi, u slučaju da tako ne postupi, mimoilaženje zahtevalo kretanje unazad jednog od vozila.

Ako je prvenstvo prolaza na putu sa uzdužnim nagibom regulisano saobraćajnim znakovima, onda se postavljaju dva saobraćajna znaka i to:

Prvenstvo prolaza za vozila iz suprotnog smera, odnosno zabranu stupanja na uski deo puta pre nego što tim delom pređu vozila iz suprotnog smera i

Prvenstvo prolaza u odnosu na vozila iz suprotnog smera, koji obaveštava vozača da na uskom prolazu ima pravo prvenstva u odnosu na vozila koja dolaze iz suprotnog smera.

Mimoilaženje na putu sa uzdužnim nagibom

Prvenstvo prolaza na usponu može takođe biti regulisano:

- svetlosnim saobraćajnim znakovima (značenje svetla je isto kao na semaforu) i
- znacima i naredbama koje daje ovlašćena lica koja regulišu saobraćaj;

Na delu puta koji je saobraćajnim znakom označen kao opasan uspon, odnosno kao opasna nizbrdica, kada jedno od vozila koja se mimoilaze mora da se kreće unazad, kretaće se unazad:

- svako vozilo koje se susrelo sa vozilom koje vuče priključno vozilo,
- teretno vozilo koje se susrelo sa autobusom,
- vozilo koje se susrelo sa vozilom više vrste,
- ako se mimoilaze vozila iste vrste - vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uslove i položaj vozila na putu, lakše da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib.

vozila se klasifikuju od niže ka višoj vrsti na sledeći način: motocikli kao i mopedi, tricikli i četvorocikli, putničko vozilo, traktor, radna mašina, teretno vozilo, autobus i skup vozila.

Na usponu poštuju pravila o prvenstvu prolaza jer će te na taj način ubrzati protok saobraćaja.

Obilaženje

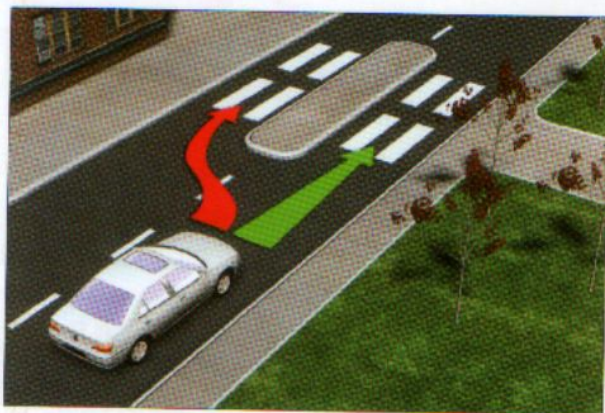

obilaženje je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se ne pomera, objekta ili prepreke na kolovozu,

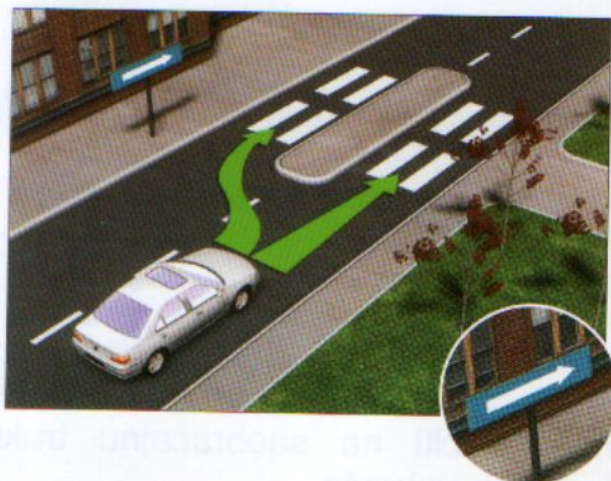
Pre nego što započne obilaženje, vozač je dužan da se pogledom predhodno uveri da mu je saobraćajna traka iz suprotnog smera slobodna, zatim da neko vozilo iza njega nije već započelo preticanje njegovog vozila, uključi pokazivač pravca i tek tada bezbedno izvrši obilaženje.

Posle obilaženja vozač je dužan da se, bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju, vrati u saobraćajnu traku kojom se kretao pre toga.

Ako se na sredini kolovoza nalazi površina koja nije namenjena za saobraćaj vozila, objekat ili uređaj, vozila moraju da ih obilaze sa desne strane.

Površine, objekti ili uređaji koji se nalaze na sredini puta sa jednosmernim saobraćajem mogu da se obilaze sa obe strane, ako saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

Preticanje ili obilaženje vozač sme da vrši samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smera kada na putu ima dovoljno prostora za bezbedno izvođenje tih radnji.

Vozač ne sme da vrši obilaženje kada time može ugroziti druge učesnike u saobraćaju:

- ako je vozač koji se kreće iza njega otpočeo preticanje ili obilaženje,
- kolone vozila,
- ako je vozač ispred njega na istoj saobraćajnoj traci dao znak za preticanje ili obilaženje,
- ako bi time ugrozio bezbednost saobraćaja ili ometao saobraćaj iz suprotnog smera,
- ako po izvršenom obilaženju ne bi mogao da se vrati u saobraćajnu traku kojom se kretao pre toga bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju,
- zaustavnom trakom,
- na početku prevoja, na prevoju, ispred i u nepreglednoj krivini, osim na kolovozu sa najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u istom smeru,
- u tunelu, osim u tunelu sa najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u istom smeru,
- vozila koje se približava pešačkom prelazu ili ga prelazi,
- vozila koje se zaustavilo i zaustavlja radi propuštanja pešaka na pešačkom prelazu,
- kolone vozila pod pratnjom,
- saobraćajnom trakom za spora vozila,
- na način da prelazi vozilom preko neisprekidane uzdužne linije pri čemu koristi saobraćajnu traku namenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smera.

Obilaženje zaustavljene kolone na putu je zabranjeno ako se vozač nakon obilaženja ne bi mogao bezbedno uključiti na saobraćajnu traku namenjenu kretanju vozila u smeru u kome se on kreće.

Preticanje

Preticanje se vrši sa leve strane vozila koje se pretiče.

Pre nego što započne preticanje, vozač je dužan:

- da se uveri da mu je saobraćajna traka za kretanje vozila iz suprotnog smera slobodna;
- da vozač vozila iza njega nije započeo preticanje;
- da uključi pokazivač pravca i upozori ostale učesnike u saobraćaju o svojoj nameri,
- da se uveri da su ispunjeni svi uslovi za bezbedno preticanje, i tada izvrši preticanje;
- Preticanje vozač sme da vrši samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smera kada na putu ima dovoljno prostora za bezbedno izvođenje tih radnji

Posle preticanja vozač je dužan da se, bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju, vrati u saobraćajnu traku kojom se kretao pre toga.

Vozač koji pretiče dužan je da svoje vozilo drži na potrebnom rastojanju i odstojanju od vozila koje pretiče, tako da ga ne ometa niti ugrožava druge u saobraćaju.

Preticanje je prolaženje učesnika u saobraćaju pored drugog učesnika u saobraćaju koji se kreće kolovozom u istom smeru,

Vozač kome je dat znak za preticanje dužan je da pomeri svoje vozilo ka desnoj ivici kolovoza.

Vozač ne sme da povećava brzinu kretanja svog vozila dok ga drugo vozilo pretiče.

Preticanje bicikla, mopeda i motocikla bez bočne prikolice dozvoljeno je i kod pune linije, ako vozač svojim vozilom ne prelazi preko nje.

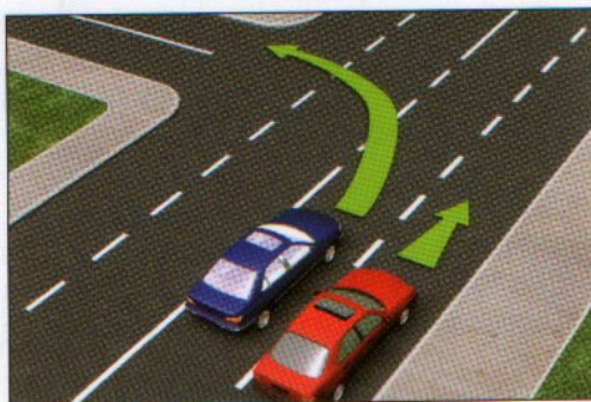
Na putu na kome postoje najmanje dve saobraćajne trake namenjene za saobraćaj vozila u istom smeru, na kome su kolone vozila, brže kretanje vozila u jednoj traci od kretanja vozila u drugoj traci ne smatra se preticanjem.

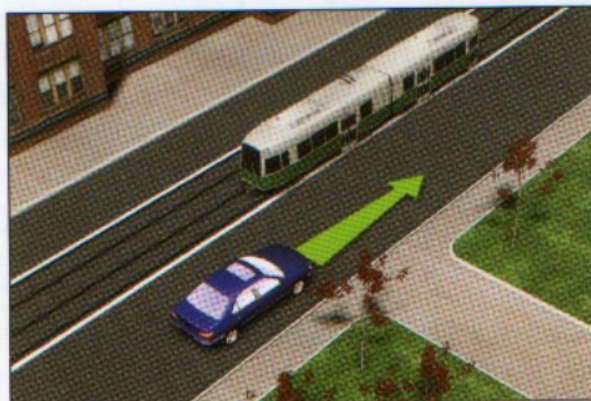
Na putu u naselju na kome postoje najmanje dve saobraćajne trake namenjene za saobraćaj vozila u istom smeru, prolaženje sa desne strane vozila koje se ne kreće krajnjom desnom saobraćajnom trakom, ne smatra se preticanjem.

Preticanje sa desne strane

Preticanje mora da se vrši sa desne strane ako je vozilo na kolovozu zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulevo.

Tramvaj koji se kreće po šinama postavljenim na sredini kolovoza sme da se pretiče samo sa desne strane, ako između njega i desne ivice kolovoza postoji saobraćajna traka.

Preticanje je dozvoljeno i na raskrsnici sa kružnim tokom saobraćaja.

Preticanje je dozvoljeno i na:

- na početku prevoja, na prevoju, ispred i u nepreglednoj krivini, ako na kolovozu ima najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u istom smeru,

- u tunelu, sa najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u istom smeru,

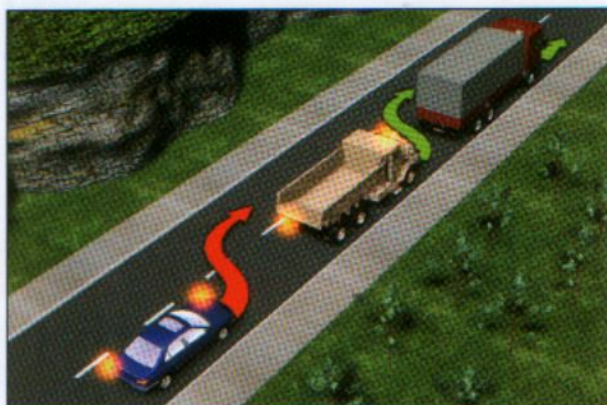

Posle preticanja ili obilaženja vozač je dužan da se, bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju, vrati u saobraćajnu traku kojom se kretao pre toga.

Pretičite samo na mestima gde je to dozvoljeno i bezbedno za vas i druge učesnike u saobraćaju.

Zabranjeno je preticanje

Vozač kome je dat znak za preticanje dužan je da pomeri svoje vozilo ka desnoj ivici kolovoza.

Kada vozač time može ugroziti druge učesnike u saobraćaju.

- kolone vozila,
- ako je vozač koji se kreće iza njega otpočeo preticanje ili obilaženje,
- ako je vozač ispred njega na istoj saobraćajnoj traci dao znak za preticanje ili obilaženje,
- ako bi vozač time ugrozio bezbednost saobraćaja ili ometao saobraćaj iz suprotnog smera,
- ako po izvršenom preticanju vozač ne bi mogao da se vrati u saobraćajnu traku kojom se kretao pre toga bez ometanja ili ugrožavanja ostalih učesnika u saobraćaju,
- zaustavnom trakom,
- na početku prevoja, na prevoju, ispred i u nepreglednoj krivini,

Zabranjeno je preticanje

- u tunelu,
- vozila koje se približava pešačkom prelazu ili ga prelazi,
- vozila koje se zaustavilo i zaustavlja radi propuštanja pešaka na pešačkom prelazu,
- na prelazu puta preko železničke ili tramvajske pruge,
- kolone vozila pod pratnjom,
- saobraćajnom trakom za spora vozila,
- na mestu gde je to zabranjeno saobraćajnom signalizacijom,
- na način da prelazi vozilom preko neisprekidane uzdužne linije pri čemu koristi saobraćajnu traku namenjenu za kretanje vozila iz suprotnog smera.

Brzina kretanja

Ako vozač vozi sporo u meri u kojoj ometa normalan saobraćaj, dužan je da na prvom odgovarajućem mestu omogući da ga drugo vozilo bezbedno pretekne, obide ili prođe.

Na putu van naselja vozač ne sme vozilom da se kreće brzinom većom od brzine dozvoljene saobraćajnim znakom.

- Vozač je dužan da brzinu kretanja vozila prilagodi osobinama i stanju puta, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, gustini saobraćaja i drugim saobraćajnim uslovima, tako da vozilo može blagovremeno da zaustavi pred svakom preprekom koju pod datim okolnostima može da vidi ili ima razloga da predvidi, odnosno da vozilom upravlja na način kojim ne ugrožava bezbednost saobraćaja.
- Sve odredbe zakona koje se odnose na brzinu primenjuju se na trenutno izmerenu brzinu i srednju (prosečnu) brzinu.
- Na putu u naselju, vozač ne sme vozilom da se kreće brzinom većom od 50 km/h, odnosno brzinom većom od brzine dozvoljene postavljenim saobraćajnim znakom za celo naselje ili njegov deo.
- Izuzetno, na putu u naselju, čiji saobraćajno-tehnički elementi to omogućavaju, može da se saobraćajnim znakom dozvoli kretanje vozilom brzinom i do 80 km/h.
- 120 km/h na autoputu,
- 100 km/h na motoputu,
- Na putu van naselja vozač ne sme vozilom da se kreće brzinom većom od 80 km/h

Brzina kretanja vozila na putevima prema vrsti vozila

- Brzina kretanja vozila na putevima prema vrsti vozila ograničava se na:
- 80 km/h - za autobuse i autobuse sa priključnim vozilom za prevoz tereta kao i za teretna motorna vozila čija najveća dozvoljena masa nije veća od 7.500 kg, osim na autoputu gde je najveća dozvoljena brzina 100 km/h,
- 80 km/h - za motorna vozila koja vuku priključno vozilo za stanovanje (karavan),
- 70 km/h - za autobuse kada se vrši organizovani prevoz dece, za zglobne autobuse bez mesta za stajanje, za teretna motorna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 7.500 kg i za teretna motorna vozila sa priključnim vozilom, osim na autoputu gde je najveća dozvoljena brzina 90 km/h,
- 50 km/h - za autobuse sa priključnim vozilom za prevoz lica, za gradske autobuse, autobuse koji, pored ugrađenih sedišta imaju i određena mesta za stajanje,
- 40 km/h - za traktore, odnosno 30 km/h kada se u priključnom vozilu koje vuče traktor prevozi najmanje jedno lice,
- 20 km/h - za turistički voz i radnu mašinu na kojoj se prevoze lica.

Brzina kretanja vozila na putevima prema vrsti vozila

- U teretna vozila i skupove vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3500 kg i u autobuse mora biti ugrađen ispravan graničnik brzine.

preko
3,500
kg

Kada ovo vozilo učestvuje u saobraćaju na putu, dužno ja da ima ugrađen ispravan graničnik brzine i da ga koristi shodno njegovoj nameni.

U ovim zonama deca se uvek pojavljuju u velikom broju, po nekad neoprezno. Zato smanjite brzinu kretanja i po potrebi zaustavite svoje vozilo i ako imate prvenstvo prolaza.

Pešačka zona

- Pešačka zona je deo puta, ulice ili deo naselja po kome je dozvoljen isključivo saobraćaj pešaka.
- Pešačka zona mora biti obeležena propisanom saobraćajnom signalizacijom.
- U pešačkoj zoni, u određenom vremenskom periodu, nadležni organ opštine ili grada, može dozvoliti kretanje određenih vozila brzinom kretanja pešaka, tako da ne ugrožavaju pešake.

Zona usporenog saobraćaja

- Zona usporenog saobraćaja vozila je deo puta, ulice ili deo naselja u kome kolovoz koriste pešaci i vozila.
- Vozač je obavezan da se u zoni usporenog saobraćaja kreće tako da ne ometa kretanje pešaka i biciklista, brzinom kretanja pešaka, a najviše 10 km/h.
- Zona usporenog saobraćaja mora biti obeležena propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Zona "30"

- Zona "30" je deo puta, ulice ili naselja u kojoj je brzina kretanja vozila ograničena do 30 km/h.
- Zona "30" mora biti obeležena propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Zona škole

U naselju
od 7⁰⁰ do 21⁰⁰

Van naselja
od 7⁰⁰ do 21⁰⁰

- Zona škole je deo puta ili ulice koja se nalazi u neposrednoj blizini škole, i kao takva obeležena je odgovarajućom saobraćajnom signalizacijom.

- Brzina kretanja vozila u zoni škole u naselju je ograničena do 30 km/h, a van naselja do 50 km/h, u vremenu od 7,00 do 21,00 sat, osim ako saobraćajnim znakom vreme zabrane nije drugačije određeno.

- U zoni škole nadležni organ za saobraćaj naložiće upravljaču puta primenu posebnih tehničkih sredstava za zaštitu bezbednosti dece.

- Upravljač puta dužan je da primeni posebna tehnička sredstva.

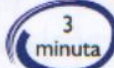
Zaštita životne sredine

Učesnici u saobraćaju ne smeju da preduzimaju radnje koje mogu izazvati ili izazivaju ugrožavanje životne sredine.

Vozilo u saobraćaju ne sme da prouzrokuje prekomernu buku

Vozač motornog vozila je dužan da isključi motor:

- na zahtev policajca ili drugog službenog lica,
- kada je to određeno saobraćajnom signalizacijom,
- kada je vozilo zaustavljeno u tunelu duže od jednog minuta,
- kada vozilo stoji duže od tri minuta.

Učesnici u saobraćaju ne smeju, na putu ili pored njega, da ispuštaju, odnosno odlažu materije, otpad kojim se ugrožava život i zdravlje ljudi, životinja, biljaka ili zagađuje životna sredina.

Ministarstvo ili nadležni organ opštine, odnosno grada za poslove saobraćaja može, na predlog ministarstva ili nadležnog organa opštine, odnosno grada za zaštitu životne sredine, ograničiti ili zabraniti saobraćaj određenih ili svih vrsta motornih vozila na određenoj deonici puta, u vreme kada je zagađenje vazduha prekoračilo propisane normative.

Tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja

- Tehničkim sredstvima za usporavanje saobraćaja učesnicima u saobraćaju se fizički ograničava brzina kretanja vozila, odnosno dodatno se upozoravaju da brzina kojom se kreću nije bezbedna.
- Tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja su fizičke prepreke, vibracione i šušteće trake.
- Tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja moraju biti obeležena propisanom saobraćajnom signalizacijom.
- Fizičke prepreke za usporavanje saobraćaja dozvoljeno je postavljati samo na opštinskim putevima u naselju. Izuzetno, fizičke prepreke za usporavanje saobraćaja mogu se postavljati na državnim putevima u zonama škola, vrtića i drugih objekata pored kojih je radi bezbednosti svih učesnika u saobraćaju dodatno ograničena dozvoljena brzina u naselju.

Tehnička sredstva za usporavanje saobraćaja postavljaju se prema projektu na koji saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja, odnosno organ lokalne samouprave nadležan za poslove saobraćaja.

Skretanje

SKRETANJE UDESNO

Vozač vozila koji skreće udesno dužan je da skretanje izvrši krećući se krajnjom saobraćajnom trakom koja se proteže uz desnu ivicu kolovoza, ako saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

Vozač vozila koji skreće udesno dužan je da propusti vozilo koje se kreće sa njegove desne strane, saobraćajnom trakom za vozila javnog prevoza putnika.

SKRETANJE ULEVO

Vozač vozila koji skreće ulevo dužan je da skretanje izvrši krećući se krajnjom levom saobraćajnom trakom koja se proteže uz razdelnu liniju, odnosno saobraćajnom trakom koja se proteže uz levu ivicu puta sa jednosmernim saobraćajem, ako saobraćajnim znakom nije drukčije određeno.

SKRETANJE ULEVO U ULICI SA VIŠE SAOBRAĆAJNIH TRAKA

Vozač skreće iz krajnje leve saobraćajne trake na njegovoj kolovoznoj traci, u krajnju levu saobraćajnu traku na kolovoznoj traci kojom namerava da se kreće, odnosno u njemu najbližu saobraćajnu traku.

SKRETANJE ULEVO U ULICI U KOJOJ SU KOLOVOZNE TRAKE ODVOJENE OSTRVOM

Vozač skreće u krajnju levu saobraćajnu traku na kolovoznoj traci.

SKRETANJE ULEVO IZ DVOSMERNE U JEDNOSMERNU ULICU

Vozač skreće u krajnju levu saobraćajnu traku, odnosno uz levu ivicu kolovoza.

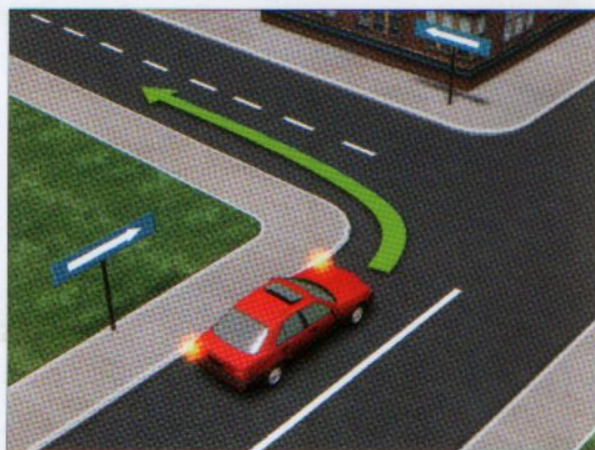
SKRETANJE ULEVO IZ JEDNOSMERNE U DVOSMERNU ULICU

Iz jednosmerne ulice vozač skreće uvek iz krajnje leve saobraćajne trake.

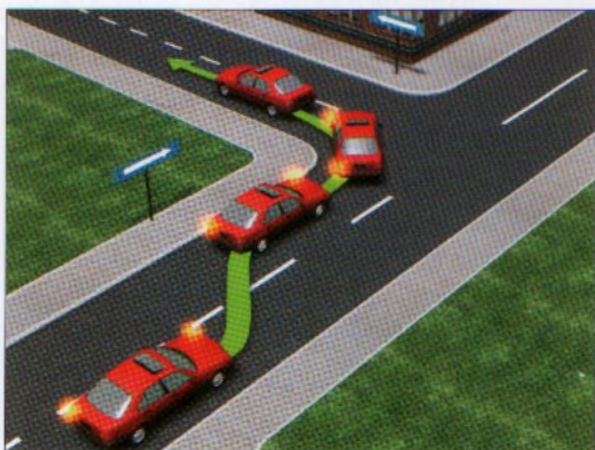
SKRETANJE ULEVO IZ JEDNOSMERNE U JEDNOSMERNU ULICU

Vozač skreće iz krajnje leve saobraćajne trake u njemu najbližu saobraćajnu traku, a to je takođe krajnja leva saobraćajna traka koja se proteže uz levu ivicu kolovoza.

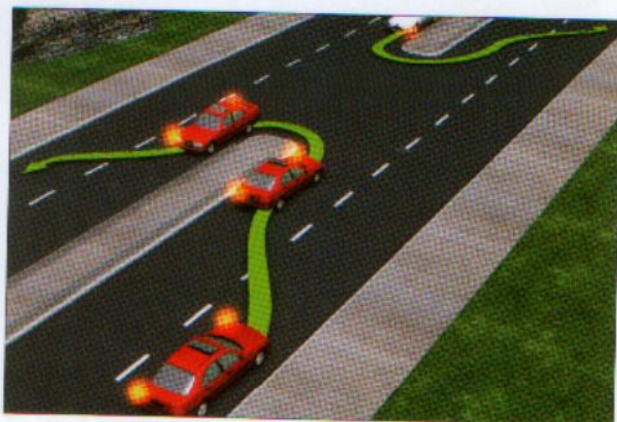

POSTUPAK PRI SKRETANJU ULEVO IZ JEDNOSMERNE ULICE U JEDNOSMERNU ULICU SA PRESTROJAVANJEM

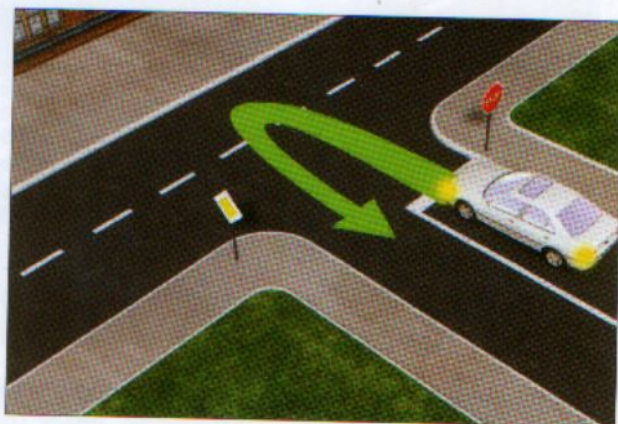
Prilikom menjanja saobraćajne trake ulevo i udesno, kao i prilikom skretanja, vozač je dužan da jasno i blagovremeno obavesti o svojoj nameri druge učesnike u saobraćaju, dajući im odgovarajuće znake, koje po izvršenoj radnji mora da prestane da daje. Pre nego što započne neku od ovih radnji, vozač je dužan da se uveri da to može učiniti bez opasnosti za druge učesnike u saobraćaju.

Polukružno okretanje

- Polukružno okretanje vozač može izvršiti pod uslovom da tom prilikom ne dovodi ostale učesnike u saobraćaju u opasnost i da ga može izvesti bezbedno.
- Polukružno okretanje vozač može izvršiti samo ako mu to nije zabranjeno:

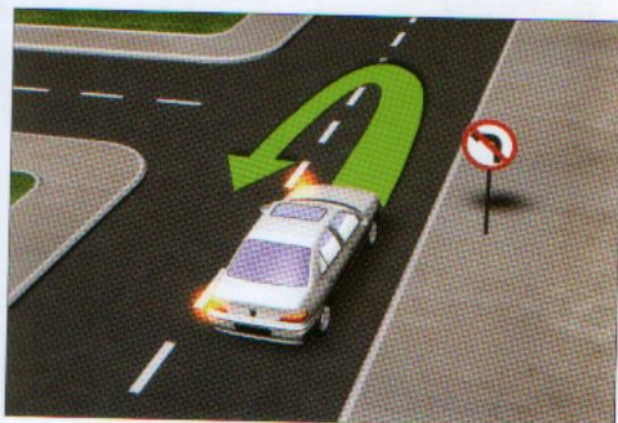
- pravilima saobraćaja,
- saobraćajnim znakom,

- oznakama na kolovozu,
- ili znacima koje daje ovlašćeno lice.

Pre nego što započne polukružno okretanje vozač je dužan da propusti vozila koja imaju prvenstvo prolaza, pokazivačem pravca upozori ostale učesnike u saobraćaju o svojoj nameri i zatim bezbedno izvrši polukružno okretanje.

- I u ovakvoj situaciji polukružno okretanje je dozvoljeno, jer saobraćajni znak zabrane na slici, zabranjuje samo skretanje ulevo, ali ne i polukružno okretanje, jer za zabranu polukružnog okretanja postoji drugi saobraćajni znak.

ZABRANJENO JE VRŠITI POLUKRUŽNO OKRETANJE:

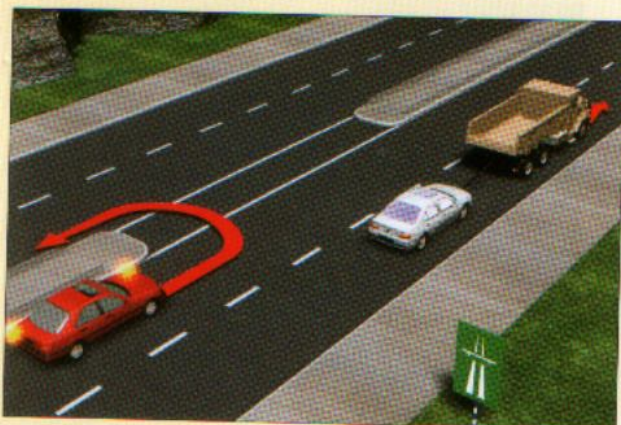
- U tunelu, na mostu, vijaduktu, podvožnjaku, nadvožnjaku, kao i u uslovima smanjene vidljivosti, odnosno na mestu gde je nedovoljna preglednost, kao i na delu puta koji nema dovoljnu širinu za polukružno okretanje tog vozila.

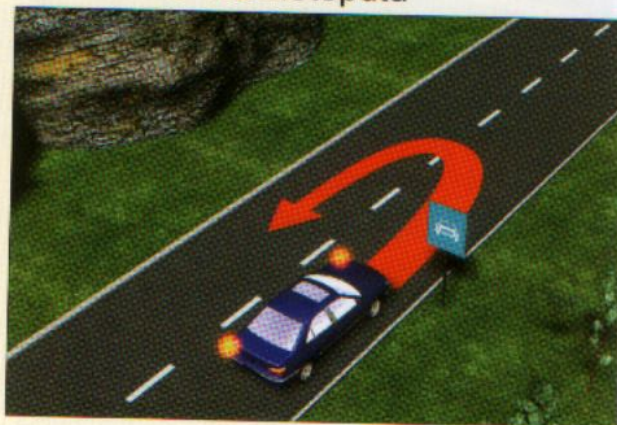
- Na prelazu puta preko železničke pruge

- Na autoputu

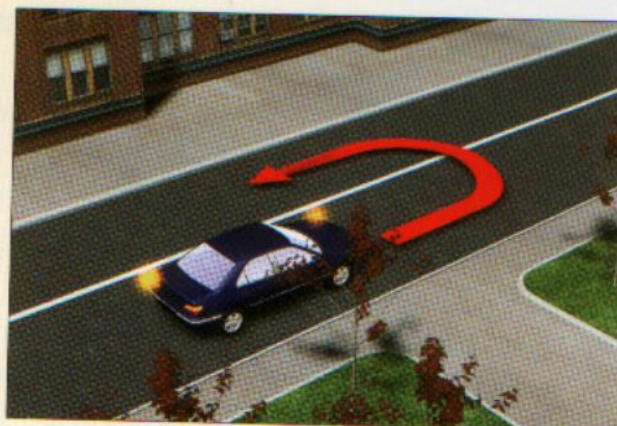
- Na motoputu

- U jednosmernoj ulici

- Preko neisprekidane linije

Zaustavljanje i parkiranje

ZAUSTAVLJANJE VOZILA

do
3 min.

je svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri minuta, pri čemu vozač ne napušta vozilo, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj.

PARKIRANJE VOZILA

preko
3 min.

je svaki prekid kretanja vozila, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj, koje se ne smatra zaustavljanjem.

- Na javnom putu van naselja, vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo dužan je da uvek kad za to postoji mogućnost, zaustavi ili parkira vozilo van kolovoza.
- Vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo na javnom putu dužan je da ga zaustavi, odnosno parkira, neposredno uz desnu ivicu kolovoza, a na javnom putu na kome se saobraćaj odvija samo u jednom smeru, sme da ga zaustavi, odnosno parkira, uz desnu ili levu ivicu kolovoza.

Deca se često pojavljuju između parkiranih vozila. U tim situacijama smanjite brzinu kretanja svog vozila i pomerite svoje vozilo ulevo. Ujedno razmislite da li ste i vi parkiranjem vašeg vozila na nedozvoljenom mestu uticali na to da se neko dete iznenada pojavi u toj situaciji.

Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu, saobraćajne nezgode ili drugog opravdanog razloga, prinuđen da vozilo zaustavi na kolovozu, dužan je da preduzme sve mere da vozilom ne dovede u opasnost druga vozila i da ga što pre ukloni sa kolovoza.

Ukoliko je vozač zbog neispravnosti na vozilu, saobraćajne nezgode ili iz drugog opravdanog razloga, prinuđen da vozilo zaustavi na šinama, dužan je da ga sa šina odmah ukloni, a ako to nije moguće, da odmah preduzme potrebne mere da vozači šinskog vozila na vreme budu upozoreni na opasnost.

- Vozač može da zaustavi ili parkira vozilo na mestima koja se nalaze na sredini kolovoza, samo ako su ta mesta obeležena saobraćajnim znakom kao mesta za parkiranje vozila.
- Prilikom parkiranja vozač je dužan da vozilo parkira na jednom parking mestu predviđenom za parkiranje te vrste vozila.
- Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smeju da se otvaraju vrata, ako se time ometa kretanje drugih učesnika u saobraćaju ili ugrožava bezbednost saobraćaja.

Kada se vozač parkira svojim vozilom na naizbrdici, prednje točkove mora okrenuti prema ivičnjaku i ubaciti ručicu menjača u položaj za rikverc, kako bi obezbedio da vozilo ne krene nizbrdo.

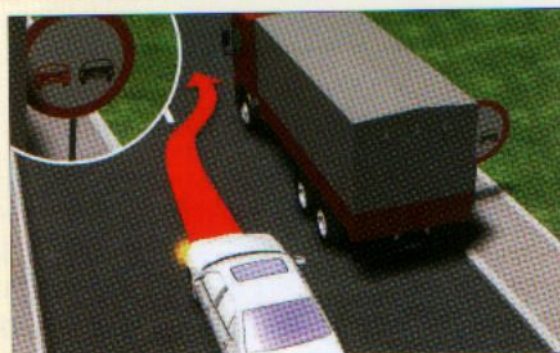
Na usponu prednje točkove vozač okreće prema sredini kolovoza i ručicu menjača treba ubaciti u položaj za prvu brzinu, da bi sprečio polazak vozila nizbrdo.

Vozač koji ostavlja vozilo na putu, pre nego što napusti vozilo, dužan je da preduzme sve potrebne mere kojim se sprečava da se vozilo samo pokrene sa mesta na kome je zaustavljeno, odnosno parkirano kao i da preduzme sve potrebne mere da obezbedi vozilo od neovlašćene upotrebe.

VOZAČ NE SME DA ZAUSTAVI ILI PARKIRA VOZILO

- na pešačkom prelazu i na prelazu biciklističke staze preko kolovoza kao i na odstojanju, odnosno rastojanju manjem od pet metara od tih prelaza,
- na raskrsnici i na odstojanju, odnosno rastojanju manjem od pet metara od najbliže ivice poprečnog kolovoza,
- na prelazu puta preko železničke pruge, odnosno tramvajskih šina i na rastojanju, odnosno odstojanju manjem od pet metara od prelaza, kao i u blizini železničke pruge, odnosno tramvajskih šina, ako se time sprečava saobraćaj vozila koja se kreću po šinama.
- u tunelu, u podvožnjaku, u galeriji, na mostu, na nadvožnjaku,
- u blizini vrha prevoja ili u krivini gde je preglednost puta nedovoljna ili se obilaženje vozila ne može izvršiti bez opasnosti,
- na delu puta gde bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne linije na kolovozu, suprotne ivice kolovoza ili prepreke na putu bila manja od tri metra,
- na mestu na kome bi zaklanjalo saobraćajni znak,
- na biciklističkoj stazi, odnosno traci,
- Ukoliko se uz desnu ivicu kolovoza nalaze tramvajske ili druge šine.

VOZAČ NE SME DA ZAUSTAVI ILI PARKIRA VOZILO

- na stajalištu za vozila javnog saobraćaja i na odstojanju, odnosno rastojanju manjem od 15 metara ispred i iza oznake na kolovozu kojim je stajalište označeno,
- na putu na kome su kolovozne trake fizički odvojene, osim ako je to dozvoljeno saobraćajnim znakom,
- iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu mrežu komunalnih službi,
- na mestu na kome bi se onemogućio pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu,
- na trotoaru, osim ako je to dozvoljeno (regulisano) saobraćajnom signalizacijom, i ako na trotoaru, kada je vozilo parkirano, ostane slobodan prolaz za pešake najmanje širine 1,60 metara, koji ne sme biti uz ivicu kolovoza,
- na pešačkoj stazi, odnosno na delu trotoara koji je namenjen za kretanje lica sa posebnim potrebama,
- na trgovima, na pešačkoj zoni i protivpožarnom putu,
- na pristupnoj saobraćajnici, kolskom prolazu između stambenih zgrada, odnosno prolazima u blokovima naselja,
- na saobraćajnicima van uličnih parkirališta koje povezuju parking prostore i stambene zgrade sa drugim saobraćajnicama,
- na kolskom ulazu, odnosno izlazu iz zgrade, dvorišta ili garaže

VOZAČ NE SME DA ZAUSTAVI ILI PARKIRA VOZILO

- na saobraćajnoj traci za uključivanje, isključivanje, zaustavnoj traci, saobraćajnoj traci za vozila javnog prevoza i tramvajskoj baštici,
- na parking mestu koje je dopunskom tablom saobraćajnog znaka ili oznakom na kolovozu obeleženo kao mesto za parkiranje za vozila za osobe sa invaliditetom, ako na vozilu ne poseduje odgovarajuću oznaku,
- na parking mestu koje je dopunskom tablom saobraćajnog znaka ili oznakom na kolovozu označeno kao mesto rezervisano za vozila određenih korisnika, kada vozilo kojim upravlja ne pripada tim vozilima,
- na površinama na kojima je saobraćajnim znakom zabranjen saobraćaj vozila.

Izuzetno, vozač vozila kojim se obavlja auto taksi prevoz putnika, može zaustaviti vozilo na mestima gde je zabranjeno zaustavljanje ili parkiranje, kao i u saobraćajnoj traci za vozila javnog prevoza kojim se ne kreću tramvaji, i to samo za vreme potrebno za ulazak, odnosno izlazak putnika.

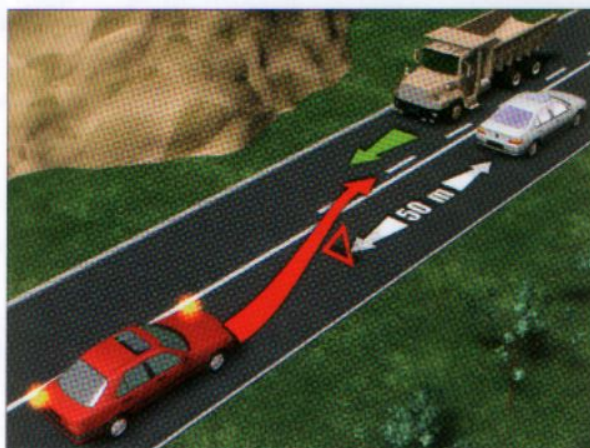
Parkiranjem na zabranjenom delu puta stvarate nepotrebnu gužvu u saobraćaju i nezadovoljstvo ostalih učesnika u saobraćaju.

Obeležavanje zaustavljenog vozila na kolovozu

- Vozač je dužan da motorno, odnosno priključno vozilo, osim motocikla bez bočnog sedišta i mopeda, koje je zaustavljeno na kolovozu obeleži sigurnosnim trouglom:
- kada je bio prinuđen da svoje vozilo zaustavi na mestu ili delu puta na kome mu je zaustavljanje ili parkiranje zabranjeno, osim na parking mestu koje je dopunskom tablom saobraćajnog znaka ili oznakom na kolovozu označeno kao mesto rezervisano za vozila određenih korisnika, kada vozila kojim upravlja ne pripada tim vozilima,
- kada je vozilo zaustavljeno na kolovozu na takvom mestu da vozači vozila koja se kreću istim smerom ne mogu ili teško mogu blagovremeno da ga uoče,
- na putu van naselja, kao i na putu u naselju noću ili u uslovima smanjene vidljivosti kada je mesto na kome se vozilo zaustavlja nedovoljno osvetljeno.

Ako se vozač nalazi van svog vozila, na kolovozu, dužan je da nosi svetloodbojni prsluk.

Sigurnosni trougao postavlja se na kolovoz iza zaustavljenog vozila, u vertikalnom položaju i na udaljenosti koja na putu van naselja ne može biti manja od 50 metara, a u naselju 10 metara, tako da vozač koji nailazi iz smera na kome je znak postavljen može blagovremeno da zaustavi svoje vozilo, odnosno da bezbedno obiđe zaustavljeno vozilo.

van naselja
50
metara

u naselju
10
metara

Kada je na putu zaustavljena kolona motornih vozila, znak se postavlja isto, s tim što se umesto jednog znaka postavljaju na kolovoz dva znaka, jedan pored drugog.

Pored sigurnosnog trougla, na vozilu moraju biti uključeni svi pokazivači pravca.

(čl. 100, 149, 153. ZOBS-a)

Saobraćaj na prelazu puta preko železničke pruge

Nailazak na prugu sa branicima

Nailazak na prugu bez branika

Na prelazu puta preko železničke pruge, vozač je dužan da propusti šinsko vozilo koje se kreće po železničkoj pruzi.

Vozač koji se vozilom približava prelazu puta preko železničke pruge, dužan je da kretanje vozila podesi tako da ga može zaustaviti pred uređajem za zatvaranje saobraćaja na prelazu ili pred uređajem za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje voza, odnosno da može da zaustavi vozilo pre nego što stupi na železničku prugu.

Prelaz puta preko železničke pruge mora biti obeležen propisanom saobraćajnom signalizacijom.

Na prelazu puta sa savremenim kolovoznim zastorom (asfalt, beton, kocka i sl.) preko železničke pruge moraju se postaviti semafori kojima se najavljuje približavanje voza.

Na prelazu puta preko železničke pruge postavljaju se branici ili polubranici kojima se zabranjuje i sprečava prelazak vozila preko železničke pruge, kojima mogu biti pridodati uređaji za davanje zvučnih znakova koji upozoravaju na spuštanje branika, odnosno polubranika.

Svetlosni saobraćajni znakovi kojima se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou daju se naizmeničnim paljenjem dva crvena trepćuća svetla u obliku kruga.

(čl. 101, 149. ZOBS-a)

Na semaforu mogu se dodati zvučni uređaji kojima se učesnici u saobraćaju obaveštavaju o tome da je dat svetlosni saobraćajni znak kojim se najavljuje približavanje voza.

Svetlosni saobraćajni znak označava obavezu učesnika u saobraćaju da se zaustave.

Učesnici u saobraćaju dužni su da se zaustave pred prelazom puta preko železničke pruge, ako je uređaj za zatvaranje saobraćaja spušten, ako je taj uređaj počeo da se spušta ili ako se daju svetlosni ili zvučni znaci koji upozoravaju da će taj uređaj početi da se spušta, odnosno kada im je svetlosnim saobraćajnim znakom kojim se najavljuje približavanje voza prelazu puta preko železničke pruge u istom nivou bez branika, zabranjen prolaz.

Pešaci, biciklisti, motociklisti, goniči stoke i vozači, ne pokušavajte prelaz preko železničke pruge provlačenjem između spuštenih branika ili polubranika. VEOMA JE OPASNO!

Saobraćaj u tunelu

Vozač motornog vozila dužan je da za vreme kretanja kroz tunel drži na vozilu upaljena kratka svetla za osvetljavanje puta.

ZABRANJENO JE:

- preticanje vozila u tunelu, osim u tunelu sa najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u istom smeru,
- polukružno okretanje,
- kretanje vozilom u nazad,
- zaustavljanje i parkiranje vozila.

Zvučni i svetlosni znaci upozorenja

(čl. 59. ZOBS-a)

Vozač ne sme da upotrebljava zvučni znak promenljive frekvencije, osim u slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Vozač je dužan da upotrebi zvučni znak upozorenja kada to zahtevaju razlozi bezbednosti saobraćaja, a naročito:

- na putu van naselja zbog upozorenja drugom učesniku u saobraćaju da želi da ga pretekne ili obiđe, ako bi bez tog znaka postojala opasnost nastanka saobraćajne nezgode,
- ako se pored kolovoza nalazi dete koje ne obraća pažnju na kretanje vozila,
- na putu van naselja pre ulaska u nepreglednu i uzanu krivinu ili dolaska na prevoj, gde je mimoilaženje otežano.

Vozač je dužan da zvučni znak upozorenja daje u meri koja je dovoljna da se drugi učesnici u saobraćaju upozore.

Svetlosni znak upozorenja daje se uzastopnim ili naizmeničnim paljenjem dugih svetala, vodeći računa da se time ne zaslepljuju vozači koji dolaze iz suprotnog smera.

Vozač može noću, umesto zvučnog znaka upozorenja, da upotrebi svetlosni znak upozorenja. Taj znak vozač može da upotrebi i u naselju prilikom preticanja drugog vozila.

Svetlosni znak upozorenja vozač može da upotrebi i danju, ako takav način upozorenja više odgovara uslovima na putu.

Vozač vozila je dužan da na javnom putu uključi sve pokazivače pravca na vozilu, ukoliko je propisana obaveza postojanja takvog uređaja za to vozilo:

- za vreme ulaska ili izlaska putnika,
- ako upozorava druge učesnike na opasnost u saobraćaju,
- u uslovima izrazito smanjene vidljivosti (gusta magla, dim i sl.),
- ako je poslednji u koloni vozila koja se zaustavila na putu izvan naselja, osim ako je kolona zaustavljena zbog postupanja po saobraćajnom znaku ili pravilu saobraćaja,
- ako se kreće unazad,
- ako se zaustavi na kolovozu, osim prilikom parkiranja na obeleženom parkingu, odnosno zbog postupanja po saobraćajnom znaku ili pravilu saobraćaja.

(čl. 102. 104. ZOBS-a)

Saobraćaj na autoputu i motoputu

Autoputem i motoputem dozvoljeno je kretanje samo motocikla, putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa, sa ili bez priključnih vozila.

Najveća dozvoljena brzina vozila je:

na autoputu 120 km/h

na motoputu 100 km/h

Autoputem i motoputem ne smeju se kretati vozila čija je najveća konstruktivna brzina manja od 50 km/h.

Ovo se ne odnosi na policijska i vojna vozila.

Na autoputu i motoputu sa više saobraćajnih traka namenjenih kretanju vozila u jednom smeru, vozač motornog vozila mora se kretati krajnjom desnom saobraćajnom trakom, osim ako nije zauzeta vozilima koja se kreću u koloni, kao i prilikom preticanja.

Na autoputu i motoputu sa tri ili više saobraćajnih traka, namenjenih za saobraćaj vozila u jednom smeru, vozači teretnih vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg i skupova vozila čija je dužina veća od sedam metara, smeju da koriste samo dve saobraćajne trake koje se prostiru uz desnu ivicu kolovoza.

Vozači ovih vozila, na autoputu i motoputu sa dve saobraćajne trake namenjenih za kretanje vozila u jednom smeru, mora se kretati krajnjom desnom saobraćajnom trakom, osim prilikom preticanja.

(čl. 102. 104. 105. ZOBS-a)

U slučaju zastoja saobraćaja na autoputu, gde ne postoji zaustavna traka, vozači su dužni da ostave slobodan prostor za prolaz vozila pod pratnjom i vozila sa pravom prvenstva prolaza, na taj način što će vozači koji se nalaze u desnoj saobraćajnoj traci zauzeti položaj uz desnu ivicu saobraćajne trake, a vozači koji se nalaze u levoj saobraćajnoj traci zauzeti položaj uz levu ivicu saobraćajne trake, tako da ostavljen prostor mora biti dovoljan za nesmetani prolaz ovih vozila.

Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu ili iz drugih razloga prinuđen da zaustavi vozilo na kolovozu autoputa ili motoputa, dužan je da ga zaustavi na zaustavnoj traci i da preduzme potrebne mere da vozilo što pre ukloni sa kolovoza.

ZABRANJENO JE:

Kretanje vozila zaustavnom trakom.

Da vozač na autoputu i motoputu zaustavlja i parkira motorno vozilo, osim na mestima koja su za to posebno uređena i obeležena.

Da vozač na autoputu i motoputu vrši polukružno okretanje vozilom niti da se kreće vozilom unazad.

Na autoputu i motoputu kretanje pešacima, zaprežnim vozilima, mopedima, biciklima, triciklima, četvorociklima, traktorima i radnim mašinama.

Vozila pod pratnjom i vozila sa pravom prvenstva prolaza, mogu se kretati zaustavnom trakom kada su ostale saobraćajne trake zauzete vozilima.

(čl. 77. 81. 246. ZOBS-a, čl. 46. 48. Pravilnika)

Upotreba svetala u saobraćaju

Danju, na motornom vozilu za vreme vožnje u saobraćaju na putu, moraju da budu uključena kratka, odnosno dnevna svetla.

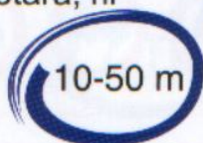
Vozila ne smeju na prednjoj strani da imaju uređaje ili materije koje daju, odnosno odbijaju svetlost crvene boje, a na zadnjoj strani koje daju, odnosno odbijaju svetlost bele boje, izuzev uređaja i materija predviđenih propisima.

Osoba koja koristi invalidska kolica mora na kolicima da ima uključeno najmanje jedno belo ili žuto svetlo na levoj strani koje mora biti uočljivo sa prednje i zadnje strane, osim kada je ulično osvetljenje takvo da je pešak dovoljno vidljiv.

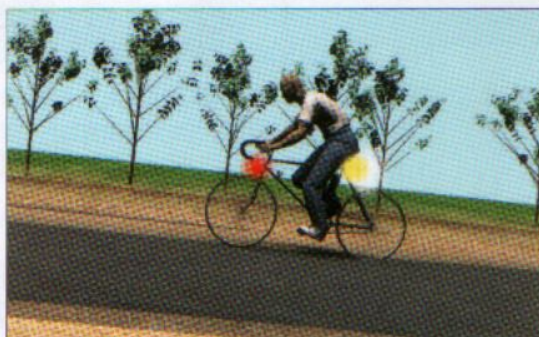
Pešaci koji se kreću po kolovozu u organizovanoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki, vojnih ili policijskih jedinica, dužni su da nose svetloodbojni prsluk ili napred drže upaljeno najmanje jedno belo ili žuto svetlo, a na zadnjoj strani svetlo crvene boje.

Bicikl mora da ima upaljeno jedno belo svetlo na prednjoj strani i jedno crveno svetlo na zadnjoj strani.

Kratko svetlo na biciklu ili mopedu mora biti izvedeno i podešeno tako da osvetljeni deo ravnog puta nije duži od 50 metara, ni kraći od 10 metara.

Glavni farovi na motornim vozilima na dva točka i motornim vozilima na tri točka, koja nisu šira od 1,3 metra, kao i na invalidskim motornim kolicima, moraju biti ugrađeni i izvedeni kao jedan glavni far ili dva glavna fara, od kojih je jedan za kratko svetlo.

(čl. 77. 81. ZOBS-a, čl. 46. 48. Pravilnika)

Zaprežno vozilo mora da ima upaljeno najmanje jedno belo svetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svetlo na zadnjoj strani. Ova svetla moraju biti postavljena na uzdužnoj osi vozila ili na njegovoj levoj strani, a ako se na zaprežnom vozilu nalazi samo jedna svetiljka, postavlja se na vidnom mestu na levoj strani vozila.

Svetla za osvetljavanje puta na motornim vozilima koja na ravnom putu ne mogu razviti brzinu kretanja veću od 30 km na čas, na zaprežnom vozilu i na turističkom vozu mogu biti ugrađena i izvedena samo kao oborena svetla.

30
km/h

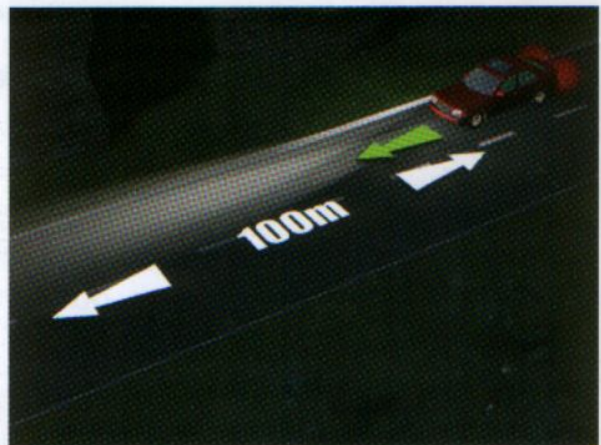
Dugo svetlo

Noću, na motornom vozilu za vreme vožnje u saobraćaju na putu, moraju da budu uključena duga svetla.

Snop svetla je najmanje 100 m.

Svetlost glavnih farova mora biti bele boje. Far dugog svetla ne sme biti postavljen bliže spoljašnjem gabaritu vozila od fara kratkog svetla.

Kada se noću mimoilazite sa vozilima ili pešacima, ne zaboravite da sa dugih pređete na kratka svetla. Bezbednije je za sve.

(čl. 77. 79. ZOBS-a, čl. 48. Pravilnika)

Kratko svetlo

Vozač je dužan da umesto dugih svetala upotrebljava kratka:

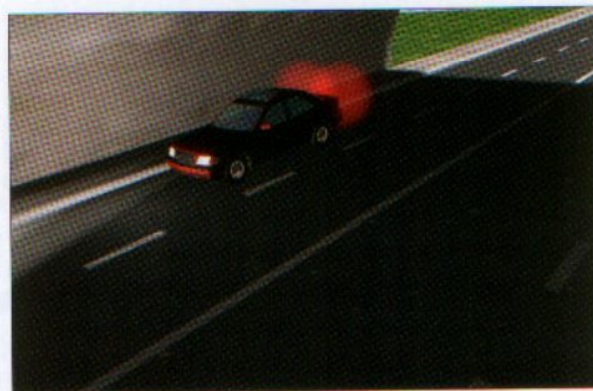
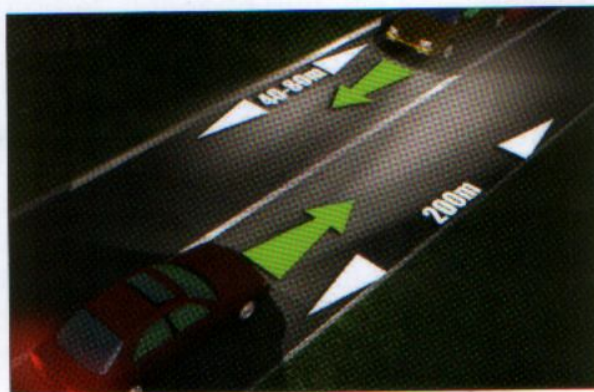
- kad pri mimoilaženju sa drugim vozilom oceni da svetlom svog vozila zaslepljuje vozača vozila koje mu dolazi u susret, a uvek na odstojanju manjem od 200 m,
- ako ometa vozača ispred,
- na putu osvetljenom uličnom rasvetom,
- u tunelu,
- ako ometa upravljača šinskog vozila ili plovila,
- za vreme magle,
- kada je vozilo zaustavljeno.

Ovo se ne odnosi na vozača vozila za koje ne postoji obaveza ugradnje dugih svetala.

Svetlosni snop kratkog svetla, osim traktora, mora biti u stanju da osvetli najmanje 40 m, a najviše 80 m puta, pri normalnoj vidljivosti, i to pri ravnomerno opterećenom motornom vozilu na horizontalnoj površini.

40-80
metara

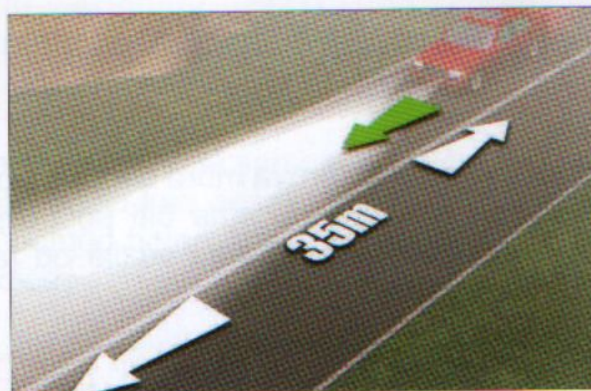
Svetlo za maglu

Za vreme magle, na motornom vozilu moraju da budu uključena kratka svetla, odnosno svetla za maglu ili obe vrste svetala.

Zadnje svetlo za maglu upotrebljava se samo po magli ili u slučaju smanjene vidljivosti.

Svetla za maglu na motornom vozilu moraju biti izvedeni i podešeni tako da osvetljeni deo ravnog puta ispred vozila nije duži od 35 m. Svetlosni snop farova za maglu mora biti simetričan u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

35
metara

Svetla za maglu na motornim vozilima na četiri ili više točkova i na motornim vozilima na tri točka koja su šira od 1,3 m mogu biti ugrađeni i izvedeni kao dva svetla za maglu, a na motociklima kao jedan ili dva simetrično postavljena svetla za maglu, tako da daju svetlost bele ili žute boje. Svetlost za maglu mora biti povezano tako da se može uključiti nezavisno od velikih (kratkih) svetala vozila.

Svetlost za maglu mora imati poseban prekidač.

Svetla za označavanje vozila

Poziciona svetla moraju biti uključena sve vreme kada je uključeno dugo, odnosno kratko svetlo, odnosno svetlo za maglu.

Noću i danju u uslovima smanjene vidljivosti, na vozilu na putu moraju biti uključena zadnja poziciona svetla.

Svetla, odnosno katadiopteri, za vreme vožnje ne smeju da budu zaklonjeni niti zaprljani u meri da su neuočljivi za ostale učesnike u saobraćaju.

U naselju je dovoljno da vozilo ima poziciona, odnosno parkirna svetla na onoj strani vozila koja je okrenuta prema sredini puta.

Na vozilu svetla ne moraju biti uključena ako se ono nalazi na delu puta gde je ulično osvetljenje takvo da je vozilo dovoljno vidljivo, na za to posebno obeleženom mestu.

Zaustavljeno ili parkirano vozilo na kolovozu, noću i u uslovima smanjene vidljivosti, mora imati uključena poziciona, odnosno parkirna, svetla.

Prevoz tereta na vozilu

U saobraćaju na putu vozilo ne sme da se optereti:

- preko nosivosti upisane u saobraćajnu dozvolu, odnosno preko najvećeg osovinskog opterećenja pojedinih osovina određenih od strane proizvođača vozila,
- preko osovinskog opterećenja propisanog tehničkim normativima za vozila i najveće dozvoljene ukupne mase,
- tako da vozilo sa teretom premašuje najveće dozvoljene dimenzije za pojedine vrste vozila (dužina, širina i visina).

Teret na vozilu mora da bude smešten i obezbeđen tako da pri vožnji ostaje u položaju postavljenom prilikom utovara, tako da:

- ne ugrožava bezbednost učesnika u saobraćaju i ne nanosi štetu putu i objektima na putu,
- ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom, kao i da ne utiče na funkcionisanje i korišćenje sklopova i delova vozila,
- ne umanjuje preglednost vozaču,
- ne pada i ne rasipa se sa vozila po putu, odnosno ne vuče se po putu,
- ne zaklanja svetla, registarske tablice i druge propisane oznake na vozilu,
- ne zagađuje životnu sredinu.

Izuzetno vozilo, odnosno skup vozila, sme da učestvuje u saobraćaju na putu, uz posebnu dozvolu nadležnog organa.

Teret u rasutom stanju, sem na priključnom vozilu za traktor, mora da bude prekriven.

(čl. 22. 113. 114. ZOBS-a)

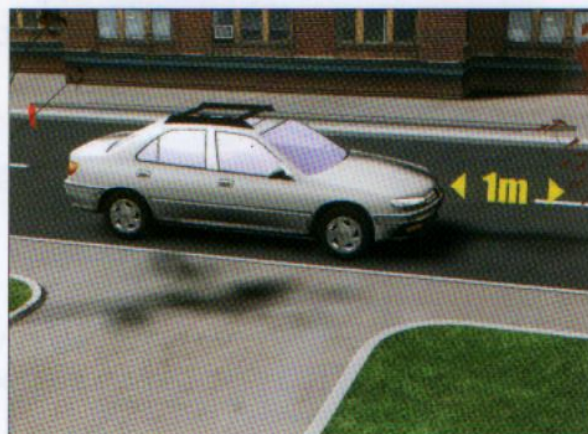
Teret na vozilu ne sme da pređe najudaljeniju tačku na zadnjoj strani vozila za više od $\frac{1}{6}$ svoje dužine, a najviše za 1,5 m, s tim da teret preostalim delom dužine mora biti oslonjen na tovarni prostor. Izuzetno, u saobraćaju na putu može da učestvuje vozilo na kome teret nije smešten na način propisan ovim stavom, ukoliko to odobri upravljač puta.

1,6
dužine1,5
metara

Teret na motornom vozilu može da pređe najudaljeniju tačku na prednjoj strani vozila do jednog metra.

1
metar

Ukoliko teret na vozilu prelazi najudaljeniju tačku na zadnjoj strani vozila, mora biti označen. Kod teretnih i priključnih vozila, teret se označava propisanom tablom, kod ostalih vozila crvenom tkaninom, a u uslovima smanjene vidljivosti crvenim svetlom ili svetloodbojnom materijom crvene boje.

Vozila koja su namenjena za izvođenje radova van puta kada u saobraćaju na putu imaju instalirana oruđa za izvođenje radova, koja nisu sklop vozila već izmenjivo sredstvo za rad, moraju biti propisano označena.

Utovar ili istovar tereta na putu mora se obavljati tako da ne ometa, odnosno ne ugrožava, ostale učesnike u saobraćaju.

Učesnik u saobraćaju je dužan da, bez odlaganja, sa puta ukloni predmet, odnosno materiju koja se na kolovozu našla njegovim činjenjem, kao i predmet, odnosno materiju koja potiče sa vozila kojim upravlja.

(čl. 69, 71, 72, 74. ZOBS-a)

Vučenje vozila

U saobraćaju na putu, motornom vozilu mogu da budu pridodata najviše dva priključna vozila za prevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prevoz lica, a na autoputu i motoputu samo jedno priključno vozilo.

Izuzetno, turistički voz sme da ima najviše tri priključna vozila.

Traktor sme da vuče samo priključno vozilo za traktor, a ostala motorna vozila ne smeju da vuku priključno vozilo za traktor.

Motorno vozilo sme da vuče samo priključno vozilo koje ne umanjuje njegovu stabilnost.

Neispravno motorno vozilo na putu može da se vuče pomoću užeta, krute veze (rude) i oslanjanjem ili vešanjem vozila o vučno vozilo.

Priključno vozilo u kome se prevoze putnici može biti pridodato samo autobusima u javnom gradskom, odnosno prigradskom prevozu.

Motorno vozilo sme da vuče drugo motorno vozilo samo ako ono, zbog neispravnosti ili nedostatka pojedinih delova, ne može samo da se kreće.

Ukoliko se motorno vozilo vuče pomoću užeta ili krute veze, lice koje upravlja vučenim vozilom mora da ima odgovarajuću dozvolu za upravljanje vozilom one kategorije kojoj pripada vozilo koje se vuče.

Motorno vozilo sme da se vuče noću, i danju u slučaju smanjene vidljivosti, isključivo ako na svojoj zadnjoj strani ima uključena zadnja poziciona svetla ili ako ga vuče motorno vozilo koje pri vučenju koristi žuto rotaciono svetlo.

(čl. 70. 71. 72. 73. 75. 76. 85. ZOBS-a)

Za vreme vučenja neispravnog vozila na vučnom vozilu moraju biti uključeni svi pokazivači pravca, a na vučenom ukoliko su ispravni. Na oba vozila mora biti postavljen sigurnosni trougao.

Na motorno vozilo koje vuče drugo motorno vozilo sigurnosni trougao se postavlja sa prednje, a na vučeno vozilo sa zadnje strane.

Odstojanje između vučnog i vučenog motornog vozila, ako se vuče užetom, mora da iznosi od tri do pet metara, a ako se vuče pomoću krute veze, može da iznosi i manje od tri ali ne više od pet metara.

Vučenje natovarenog teretnog vozila sa priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora sa priključnim vozilom, dozvoljeno je samo do prvog mesta pogodnog za pretovar tereta, a izuzetno i do prvog mesta na kome se može otkloniti neispravnost na vozilu.

Motorno vozilo koje na putu vuče neispravno vozilo ne sme se kretati brzinom većom od 40 km/h.

ZABRANJENO JE:

- Vučenje neispravnog vozila na autoputu i motoputu.
- Ukoliko je razlog za vuču nastao za vreme kretanja motornog vozila po autoputu, odnosno motoputu, vučenje je dozvoljeno do prvog isključenja sa autoputa, odnosno motoputa.
- Da motorno vozilo vuče motocikl, moped kao i laki i teški tricikl.
- Da se pomoću užeta vuče motorno vozilo na kome su neispravni uređaji za upravljanje ili uređaji za zaustavljanje, teretno vozilo ili autobus.
- Da se krutom vezom vuče motorno vozilo koje nema ispravan uređaj za upravljanje, niti motorno vozilo čija je ukupna masa veća od ukupne mase vučnog vozila ako mu je neispravna radna kočnica.
- Da se vučenim vozilom prevoze lica, osim vozača koji njime upravlja.
- Da radna mašina i motokultivator u saobraćaju na putu vuku priključno vozilo.

Traktor i radna mašina smeju u saobraćaju na putu da imaju samo priključke za izvođenje radova shodno njihovoj nameni koji moraju biti propisno označeni.

Upotreba žutog rotacionog ili trepćućeg svetla

Vozilo koje se upotrebljava prilikom izvođenja radova, odnosno aktivnosti na putu, a naročito za gradnju, održavanje puteva, električnih, poštanskih i drugih uređaja i instalacija, pružanje pomoći na putu, za odnošenje oštećenih, неисправnih i na nedozvoljenom mestu parkiranih vozila, kao i za održavanje komunalnog reda, mora da ima uključeno žuto rotaciono ili trepćuće svetlo, dok se ti radovi, odnosno aktivnosti, obavljaju na kolovozu ili u blizini kolovoza.

U saobraćaju na putu, uključeno žuto rotaciono ili trepćuće svetlo mora da ima:

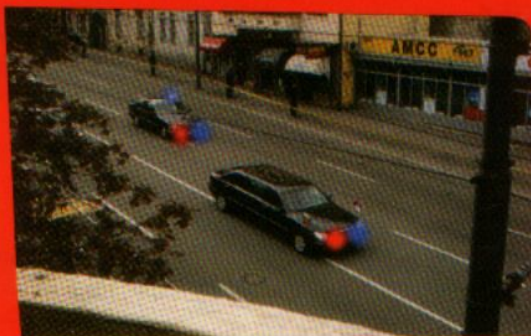
- vozilo koje prelazi propisane dimenzije, odnosno vozilo na kome teret prekoračuje dozvoljene dimenzije i vozilo koje prati takav prevoz kada je to određeno u dozvoli za vanredni prevoz,
- traktor noću, u uslovima smanjene vidljivosti i kada ima priključke za izvođenje radova na najisturenijoj tački tih uređaja,
- radna mašina noću i u uslovima smanjene vidljivosti.

Žuto trepćuće ili rotaciono svetlo može da se upotrebljava na vozilu kao upozorenje za prinudno zaustavljeno vozilo, saobraćajnu nezgodu, priredbu na putu ili drugu prepreku na putu.

Vozač koji se susretne sa vozilom na kome su uključena žuta rotaciona ili trepćuća svetla, dužan je da poveća opreznost i prilagodi brzinu i način kretanja svog vozila.

**Uvek
propustite
vozila pod
pratnjom i
vozila sa
pravom
prvenstva
prolaza!**

Raskrsnice i prioriteti

SADRŽAJ

Vozila pod pratnjom	187
Vozila sa prvenstvom prolaza	189
Pojedina pravila saobraćaja	191
Saobraćaj na raskrsnici	193
Prvenstvo prolaza-pravila saobraćaja	194
Prvenstvo prolaza na raskrsnicama regulisanim saobraćajnim znakovima	196
Prvenstvo prolaza na raskrsnicama regulisanim svetlosnim saobraćajnim znakovima	197
Prvenstvo prolaza na raskrsnicama na kojima saobraćaj reguliše ovlašćeno lice	199
Primeri i način rešavanja prvenstva prolaza na raskrsnicama	200

Vozila pod pratnjom

Vozilo pod pratnjom je vozilo kome je dodeljena pratnja vozila policije, Bezbednosno-informativne agencije, Vojske Srbije, odnosno Vojno-bezbednosne agencije, kada daju posebne zvučne i svetlosne znake. Kao vozilo pod pratnjom smatra se i samo vozilo policije, Vojske Srbije, Bezbednosno-informativne agencije i Vojno-bezbednosne agencije, kada daje posebne zvučne i svetlosne znake.

Posebni svetlosni i zvučni znaci vozila pod pratnjom su crveno i plavo trepćuće svetlo koja se naizmenično pale (crveno i plavo svetlo) i zvučni znak promenljive frekvencije (sirena).

Izuzetno, vozilo pod pratnjom sme davati samo posebne svetlosne znake bez sirene, ako je omogućena dovoljna vidljivost tog vozila i bezbednost učesnika u saobraćaju, osim kada se vozilo pod pratnjom kreće brzinom većom od dozvoljene na tom delu puta.

Radi bolje vidljivosti, vozilo pod pratnjom može pored trepćućih svetala davati i svetlosni znak upozorenja.

Uređaji za davanje posebnih zvučnih i svetlosnih znakova, smeju se ugrađivati i upotrebljavati samo na vozilima kada ta vozila vrše pratnju.

(čl. 106. 107. ZOBS-a)

Vozila pod prатnjom imaju prvenstvo prolaza u odnosu na sva druga vozila, osim u odnosu na vozila koja se kreću raskrsnicom na kojoj je saobraćaj regulisan svetlosnim saobraćajnim znakovima ili znakovima policijskog službenika kada im je tim znakovima zabranjen prolaz i na njih se ne primenjuju odredbe zakona o ograničenju brzine, o propuštanju pešaka, o zabrani presecanja kolone pešaka, o zabrani preticanja i obilaženja vozila, pod uslovom da ne ugrožavaju bezbednost drugih učesnika u saobraćaju.

Vozač koji na putu susretne ili ga sustigne vozilo, odnosno vozila pod prатnjom, dužan je da propusti ta vozila, da im omogući mimoilaženje i preticanje, odnosno obilaženje i, po potrebi, da ukloni vozilo sa kolovoza ili da se zaustavi, kao i da se pridržava naredbi koje mu daju lica iz prатnje, odnosno da kretanje nastavi tek pošto prođu sva vozila pod prатnjom.

Pešaci ne smeju da stupe na kolovoz, odnosno dužni su da se sklone sa kolovoza da bi omogućili nesmetan prolaz vozilima pod prатnjom.

U pogledu međusobnog prava prvenstva prolaza ovih vozila važe opšte odredbe zakona o prvenstvu prolaza.

(čl. 108. ZOBS-a)

Vozila sa prvenstvom prolaza

Vozilo sa prvenstvom prolaza je:

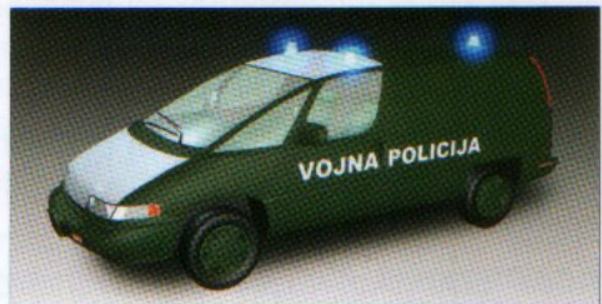
- vozilo policije,
 - Bezbednosno-informativne agencije,
 - Vojske Srbije,
 - Vojno-bezbednosne agencije,
 - hitne medicinske pomoći,
 - odnosno vatrogasne službe,
- kada daju posebne zvučne i svetlosne znake.

Vozila sa prvenstvom prolaza su i vozila ministarstva nadležnog za izvršenje zavodskih sankcija kada prevoze lica lišena slobode, kada daju posebne zvučne i svetlosne znake.

Posebni svetlosni i zvučni znaci vozila sa prvenstvom prolaza su najmanje jedno plavo treptuće ili rotaciono svetlo (plavo svetlo) i zvučni znak promenljive frekvencije (sirena).

Izuzetno, vozilo sa prvenstvom prolaza sme davati samo posebne svetlosne znake bez sirene, ako je omogućena dovoljna vidljivost tog vozila i bezbednost učesnika u saobraćaju, osim kada se vozilo sa prvenstvom prolaza kreće brzinom većom od dozvoljene na tom delu puta i ako bi upotreba sirene onemogućila ili omela uspešno izvršenje službenog zadatka.

Vozila sa prvenstvom prolaza imaju prvenstvo prolaza u odnosu na sva druga vozila, osim u odnosu na vozila pod pratnjom i vozila koja se kreću raskrsnicom na kojoj je saobraćaj regulisan svetlosnim saobraćajnim znacima ili znacima policijskog službenika, kada im je tim znacima zabranjen prolaz i na njih se ne primenjuju odredbe ovog zakona o ograničenju brzine, o propuštanju pešaka, o zabrani presecanja kolone pešaka i o zabrani preticanja i obilaženja vozila, pod uslovom da ne ugrožavaju bezbednost drugih učesnika u saobraćaju.

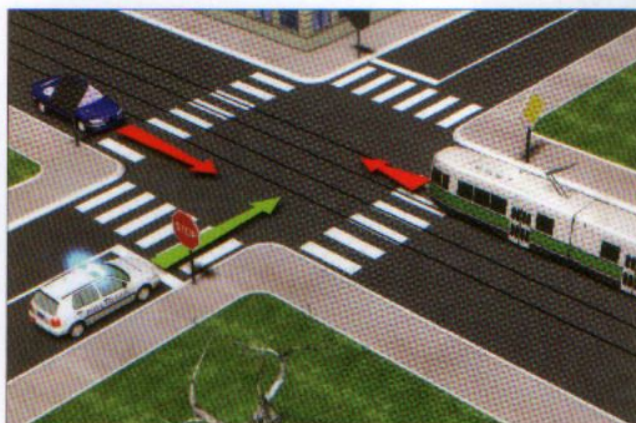

Uređaji za davanje posebnih zvučnih i svetlosnih znakova smeju se upotrebljavati samo na ovim vozilima kada je to neophodno za efikasno i bezbedno izvršenje službene radnje koja ne trpi odlaganje.

(čl. 109. 110. ZOBS-a)

Vozač koji na putu susretne ili ga sustigne vozilo, odnosno vozila sa prvenstvom prolaza, dužan je da propusti ta vozila, da im omogući mimoilaženje i preticanje, odnosno obilaženje, i po potrebi da ukloni vozilo sa kolovoza ili se zaustavi, kao i da se pridržava naredbi koje mu daju lica iz pratnje, odnosno da kretanje nastavi tek pošto ova vozila prođu.

Kada vozilo sa prvenstvom prolaza obezbeđuje prolaz vozilima koja se kreću iza njega, ostali učesnici u saobraćaju imaju obavezu postupanja prema tim vozilima kao prema vozilima sa prvenstvom prolaza.

Lice koje upravlja vozilom sa prvenstvom prolaza dužno je da vodi računa o bezbednosti ostalih učesnika u saobraćaju.

U pogledu međusobnog prava prvenstva prolaza ovih vozila važe opšte odredbe zakona o prvenstvu prolaza.

Kada policijsko vozilo sa prvenstvom prolaza daje istovremeno i svetlosni znak upozorenja, vozač vozila koje se kreće neposredno ispred policijskog vozila koje daje te znake, mora odmah bezbedno da zaustavi svoje vozilo uz desnu ivicu kolovoza, a po mogućnosti van kolovoza.

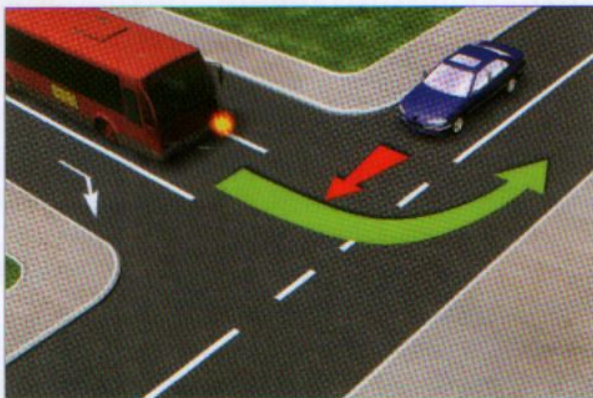
Vozač vozila koje se kreće neposredno iza policijskog vozila koje daje posebne zvučne i svetlosne znake, dužan je da postupi po znacima i naredbama policajca, odnosno da prati policijsko vozilo do pogodnog mesta i da se bezbedno zaustavi iza policijskog vozila.

Pešaci ne smeju da stupe na kolovoz, odnosno dužni su da se sklone sa kolovoza da bi omogućili nesmetan prolaz vozilima sa prvenstvom prolaza.

Pojedina pravila saobraćaja

Učesnici u saobraćaju dužni su da postupaju u skladu sa propisima o pravilima saobraćaja, saobraćajnoj signalizaciji i znacima i naredbama koje daje ovlašćeno službeno lice nadležnog organa.

Učesnici u saobraćaju dužni su da postupaju u skladu sa saobraćajnom signalizacijom i kada time odstupaju od propisa o pravilima saobraćaja. Učesnici u saobraćaju su dužni da postupaju po saobraćajnim znakovima i kada se njihovo značenje razlikuje od značenja oznaka na kolovozu i trotoaru.

Učesnici u saobraćaju dužni su da postupaju u skladu sa svetlosnim saobraćajnim znakom i kad se značenje tog znaka razlikuje od značenja ostalih saobraćajnih znakova ili pravila saobraćaja. Međusobno prvenstvo prolaza učesnika u saobraćaju, koji na raskrsnici svetlosnim saobraćajnim znakovima istovremeno dobijaju pravo prolaza, reguliše se pravilima saobraćaja.

Učesnici u saobraćaju dužni su da postupaju prema znacima, odnosno naredbama koja daju ovlašćena lica (u daljem tekstu: policijski službenici) i kad time odstupaju od svetlosnog saobraćajnog znaka, ili drugog saobraćajnog znaka ili pravila saobraćaja.

(čl. 22. 24. ZOBS-a)

Predmet, odnosno materija koja može da ugrozi, odnosno ometa bezbednost saobraćaja, ne sme se nalaziti na putu.

Učesnik u saobraćaju je dužan da, bez odlaganja, sa puta ukloni predmet, odnosno materiju koja se na kolovozu našla njegovim činjenjem, kao i predmet, odnosno materiju koja potiče sa vozila kojim upravlja.

Vozilo koje je podešeno da njime upravlja osoba sa invaliditetom može, na zahtev te osobe, biti označeno nalepnicom čiji izgled, sadržaj, način postavljanja i bliže uslove za izdavanje utvrđuje ministar nadležan za poslove saobraćaja.

Ukoliko je u mogućnosti i ako time ne ometa bezbednost saobraćaja, učesnik u saobraćaju je dužan, u cilju bezbednosti saobraćaja, da ukloni predmete i prepreke koji ugrožavaju bezbednost saobraćaja sa kolovoza, a ako nije u mogućnosti, dužan je da o tome, bez odlaganja, obavesti policiju ili preduzeće koje se stara o održavanju puta.

Učesnik u saobraćaju je dužan da, bez odlaganja, obavesti policiju o svakom događaju, odnosno pojavi, koja može ugroziti ili ugrožava bezbednost saobraćaja.

Vlasnik, odnosno korisnik vozila, ne sme dozvoliti da se odbačeno vozilo nalazi na putu, odnosno mestu na kome je dozvoljeno zaustavljanje ili parkiranje vozila.

Slepa osoba koja samostalno učestvuje u saobraćaju kao pešak, treba da se kreće uz pomoć belog štapa i/ili obučenog psa vodiča.

Ako je neki vozač pogrešio u saobraćaju, nemojte burno reagovati. Verovatno je i on svestan svoje greške koju je kasno uvideo.

Saobraćaj na raskrsnici

Raskrsnica je deo kolovoza na kome se ukrštaju, spajaju ili razdvajaju putevi u istom nivou.

ukrščaju

spajaju

razdvajaju putevi u istom nivou

Vozač koji se približava raskrsnici dužan je da prilagodi vožnju uslovima saobraćaja na raskrsnici, a naročito da vozi brzinom pri kojoj može da se zaustavi i propusti vozila koja na raskrsnici imaju prvenstvo prolaza.

Vozač je dužan da, na dovoljnom odstojanju pred raskrsnicom, vozilom izvrši prestrojavanje i zauzme položaj na saobraćajnoj traci predviđenoj za prolazak kroz raskrsnicu u smeru u kojem želi nastaviti kretanje.

Vozač ne sme vozilom da uđe u raskrsnicu, i ako ima prvenstvo prolaza ili mu je semaforom to dozvoljeno, ako će se zbog gustine saobraćaja zaustaviti na raskrsnici ili pešačkom prelazu, i time ometati ili onemogućiti saobraćaj vozila, odnosno pešaka.

(čl. 47. ZOBS-a)

Prvenstvo prolaza - pravila saobraćaja

Na raskrsnici ili u susretu sa drugim vozilom, vozač je dužan da propusti vozilo koje dolazi sa njegove desne strane.

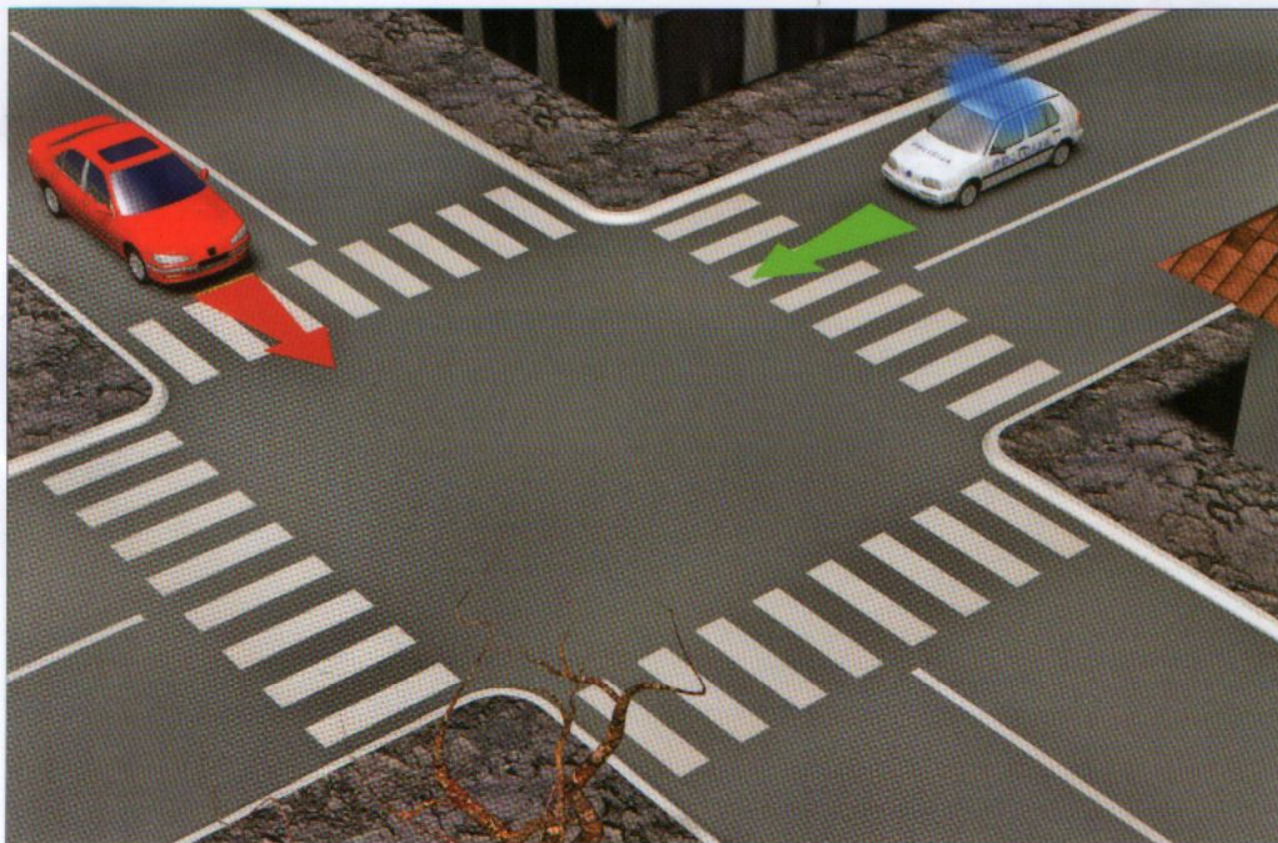

Poštujte pravila saobraćaja o prvenstvu prolaza i na taj način omogućite i sebi i drugima bezbedno odvijanje saobraćaja.

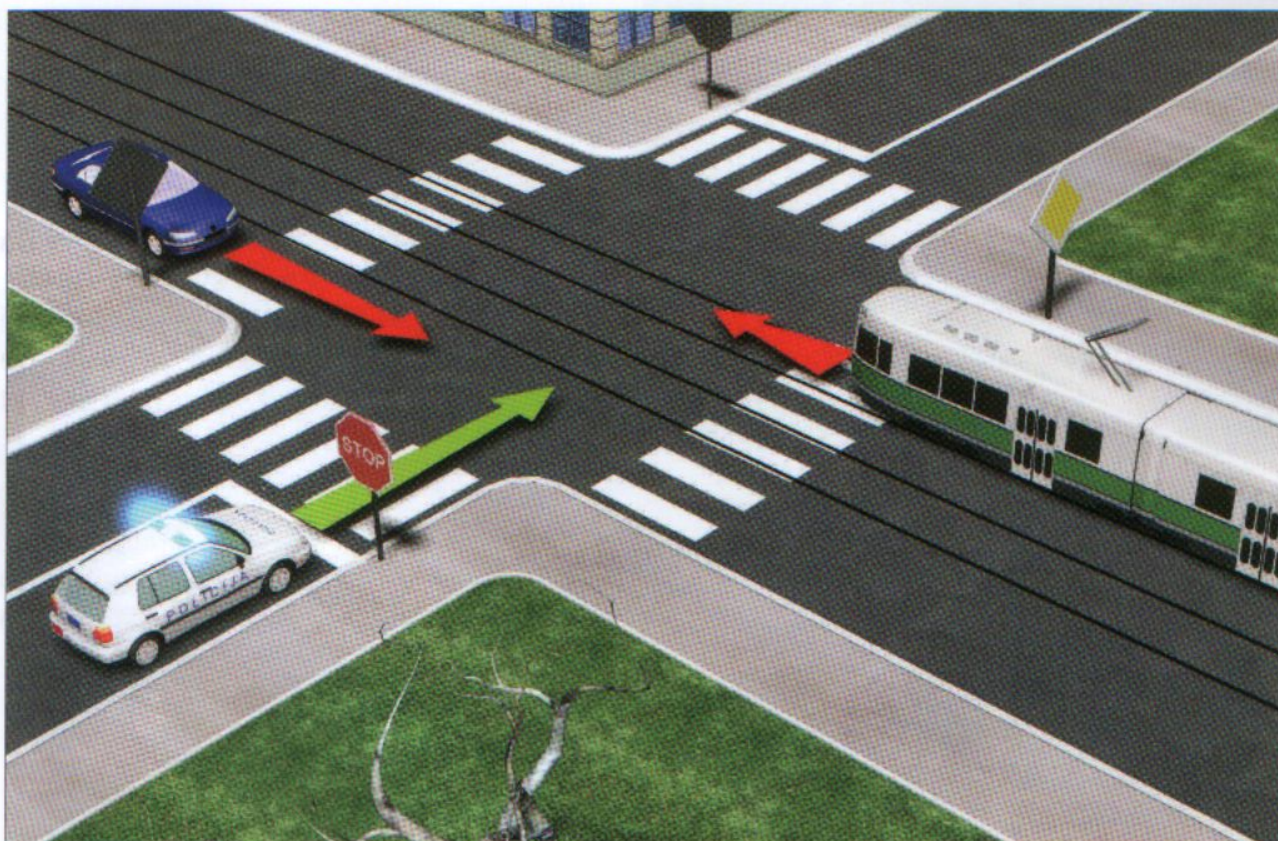
Vozač vozila koji na raskrsnici skreće ulevo, dužan je da propusti vozilo koje, dolazeći iz suprotnog smera na raskrsnici zadržava pravac kretanja ili skreće udesno, ako saobraćajnim znakom nije drukčije određeno.

Izuzetno, tramvaj u svim slučajevima ima prvenstvo prolaza, ako saobraćajnim znakom nije drukčije određeno.

↑ Kada vozila pod pratnjom, ili vozila sa pravom prvenstva prolaza nailaze na raskrsnicu koja je regulisana pravilima saobraćaja, ili na raskrsnicu koja je regulisana saobraćajnim znakovima (osim raskrsnice koja je regulisana

↓ svetlosnom saobraćajnom signalizacijom ili znacima koje daje ovlašćeno lice) tada ima prvenstvo prolaza u odnosu na sva vozila, bez obzira da li dolazi vozilima sa leve ili sa desne strane, ili sa puta koji nema prvenstvo prolaza.

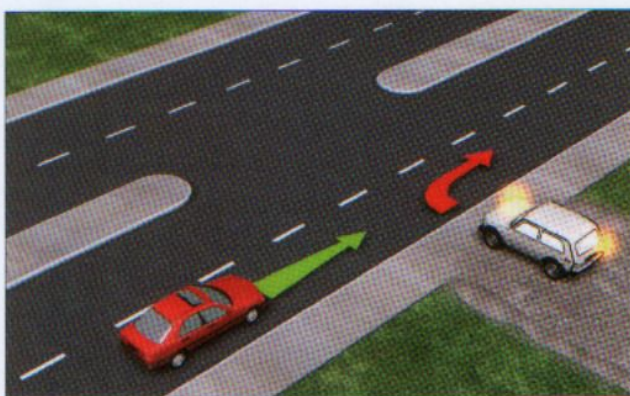
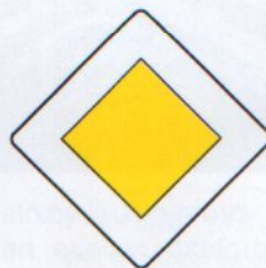

(čl. 47. ZOBS-a)

Prvenstvo prolaza na raskrsnicama regulisanim saobraćajnim znakovima

Vozač koji ulazi vozilom na put sa prvenstvom prolaza dužan je da propusti sva vozila koja se kreću tim putem.

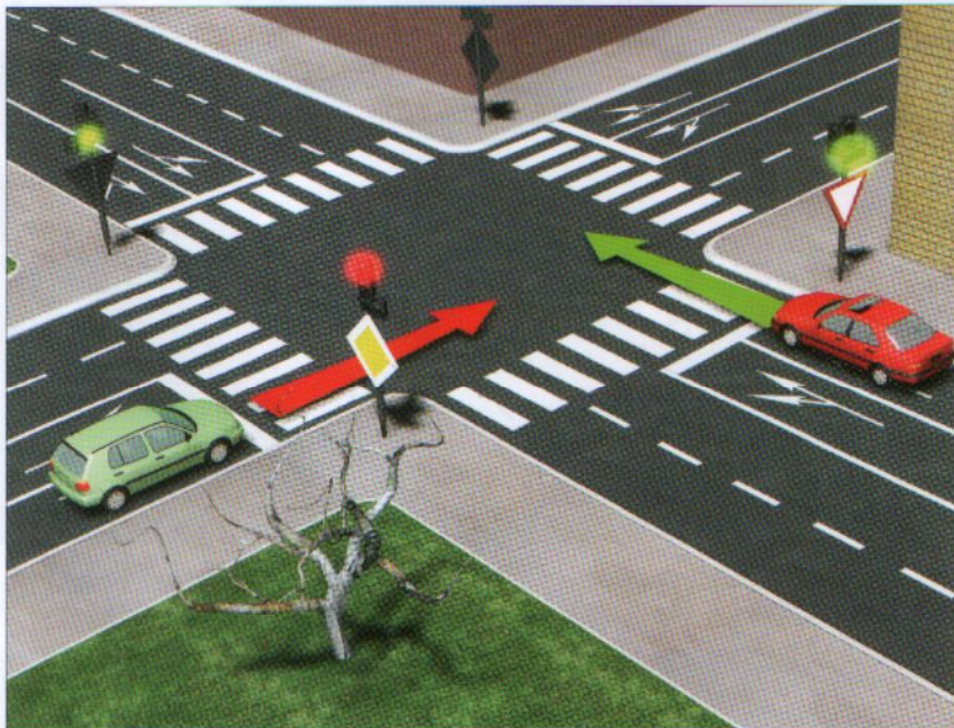

Vozač je dužan da propusti sva vozila koja se kreću putem na koji se uključuje i kada taj put nije saobraćajnim znakom označen kao put sa prvenstvom prolaza, ako vozilom ulazi sa zemljanog puta na put sa savremenim kolovoznim zastorom ili ako na put ulazi sa površine na kojoj se ne vrši javni saobraćaj.

Vozač koji pri skretanju vozila preseca biciklističku stazu ili traku, dužan je da propusti vozila koja se kreću stazom, odnosno trakom.

Prvenstvo prolaza na raskrsnicama regulisanim svetlosnim saobraćajnim znakovima

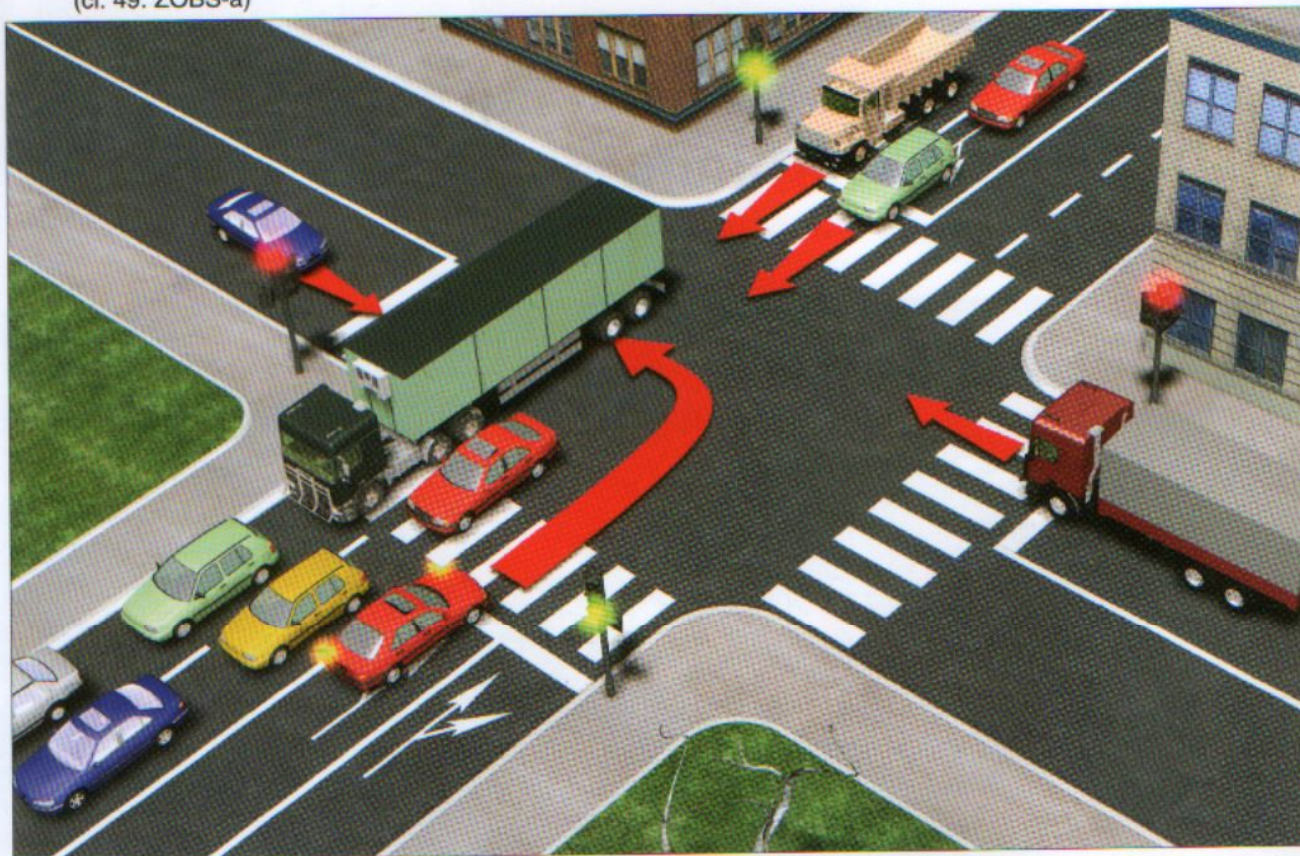

← Na raskrsnici i na drugom mestu na kome je saobraćaj posebno regulisan uređajima za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova, vozači su dužni da postupe prema svetlosnom saobraćajnom znaku, a ne po pravilima saobraćaja ili saobraćajnim znakovima.

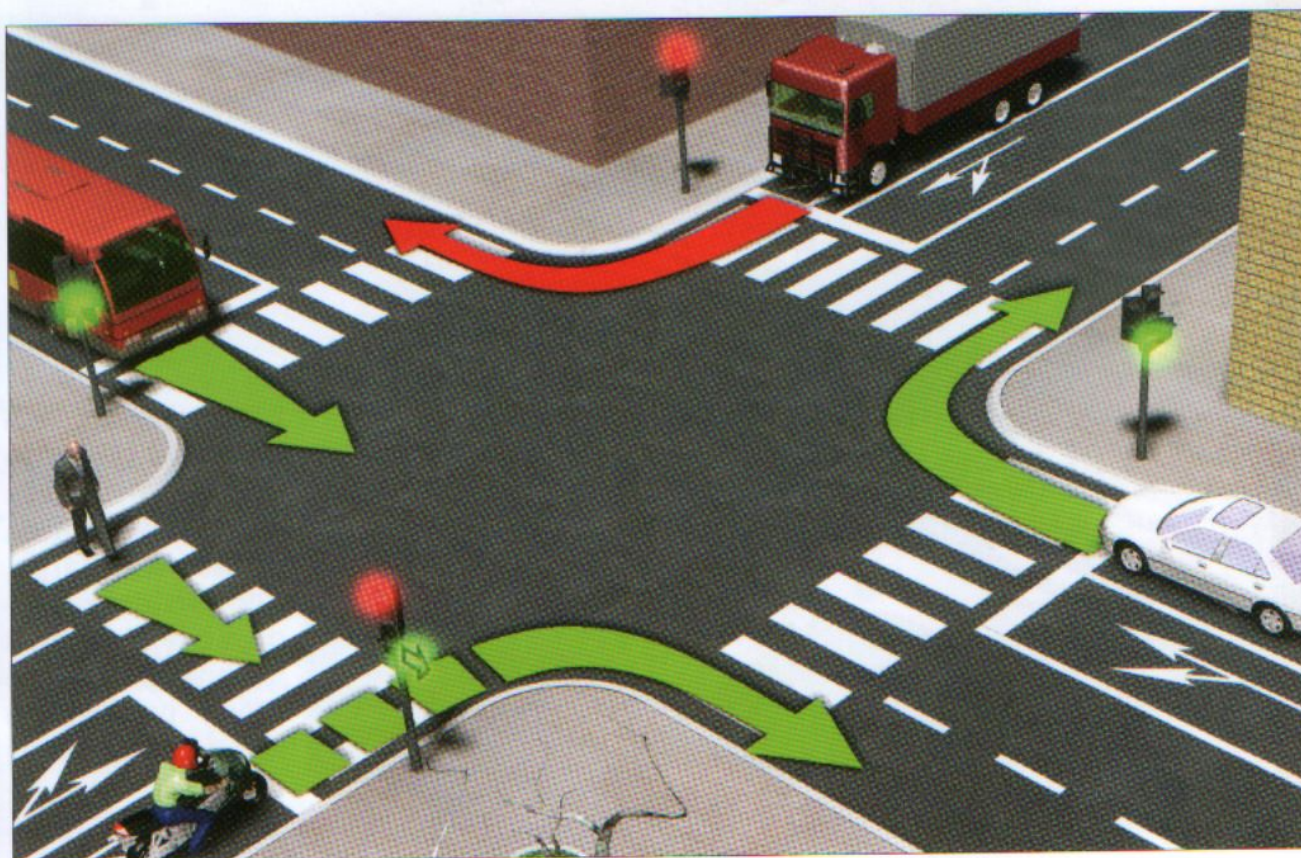
← Vozač koji je vozilom ušao u raskrsnicu na kojoj je saobraćaj regulisan uređajima za davanje svetlosnih saobraćajnih znakova može da napusti raskrsnicu ne čekajući da svetlosnim saobraćajnim znakom saobraćaj bude otvoren u pravcu kojim namerava da produži kretanje, pod uslovom da propusti sve učesnike u saobraćaju koji se kreću pravcem u kome je saobraćaj otvoren.

(čl. 49. ZOBS-a)

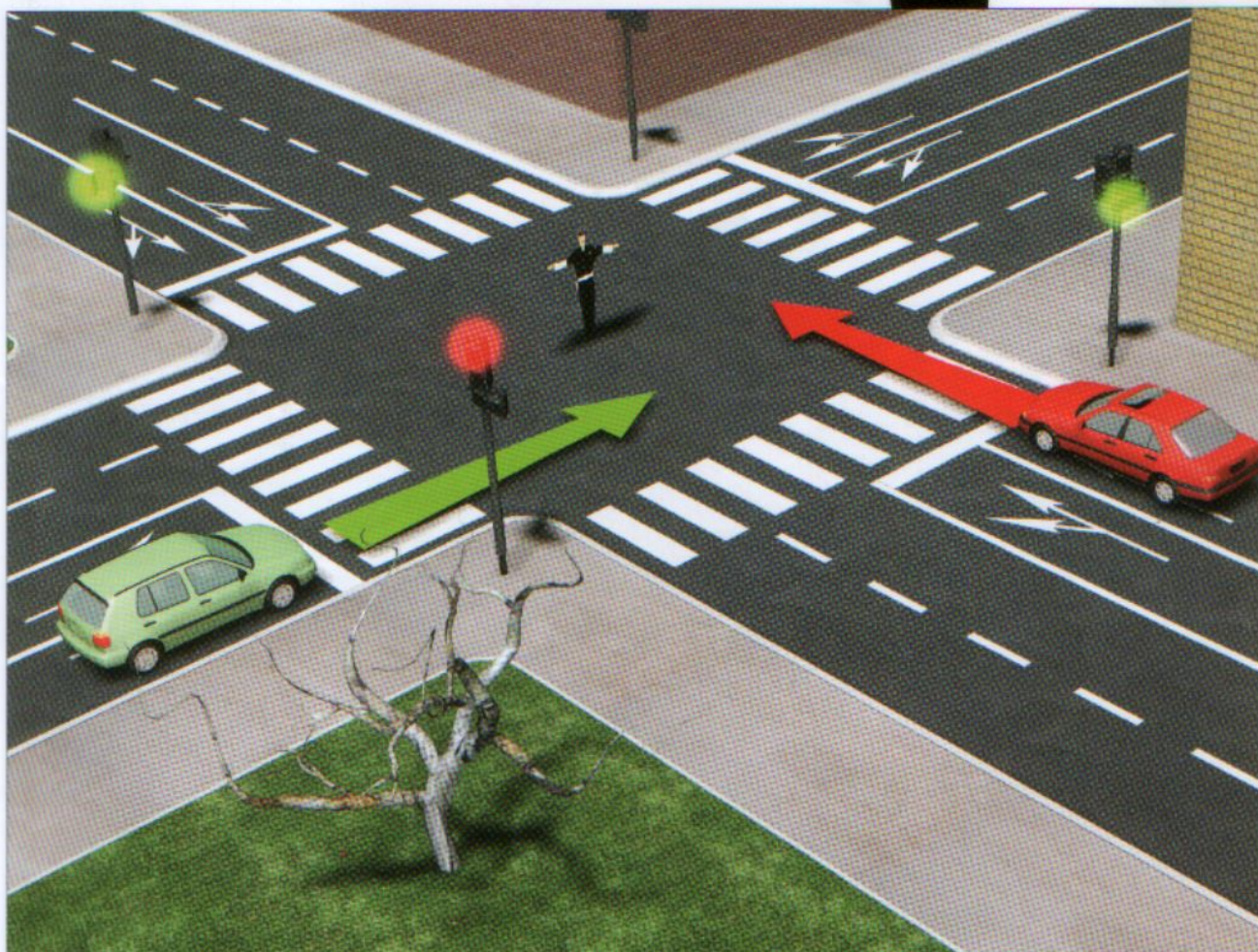
↑ Vozač kome je svetlosnim saobraćajnim znakom dozvoljen ulazak u raskrsnicu ne sme vozilom da uđe u raskrsnicu ako je gustina saobraćaja takva da se on sa vozilom očigledno mora zaustaviti u raskrsnici i da na taj način pri promeni svetlosnog saobraćajnog znaka ometa ili onemogućuje saobraćaj vozila koja dolaze sa bočnih kolovoza.

↓ U ovoj situaciji, kada je vozaču na semaforu upaljeno crveno svetlo i dodatna zelena strelica - udesno, vozač sme skrenuti udesno, ali tek pošto propusti vozila i druge učesnike u saobraćaju (pešake) kojima je upaljeno zeleno svetlo.

Prvenstvo prolaza na raskrsnicama na kojima saobraćaj reguliše ovlašćeno lice

Ako na raskrsnici (bilo da je neregulisana ili regulisana saobraćajnim znakovima ili svetlosnim saobraćajnim znakovima) saobraćaj reguliše ovlašćeno lice, vozači su dužni da postupaju po znacima koje im ono daje, odnosno prvenstvo prolaza imaju vozila kojima on daje prvenstvo prolaza, položajem tela, ruku ili na drugi način. Znači, da ako njegov znak odstupa od pravila saobraćaja, saobraćajnog znaka ili svetlosnog saobraćajnog znaka, vozači su dužni da postupaju po znaku koji daje ovlašćeno lice. ↓

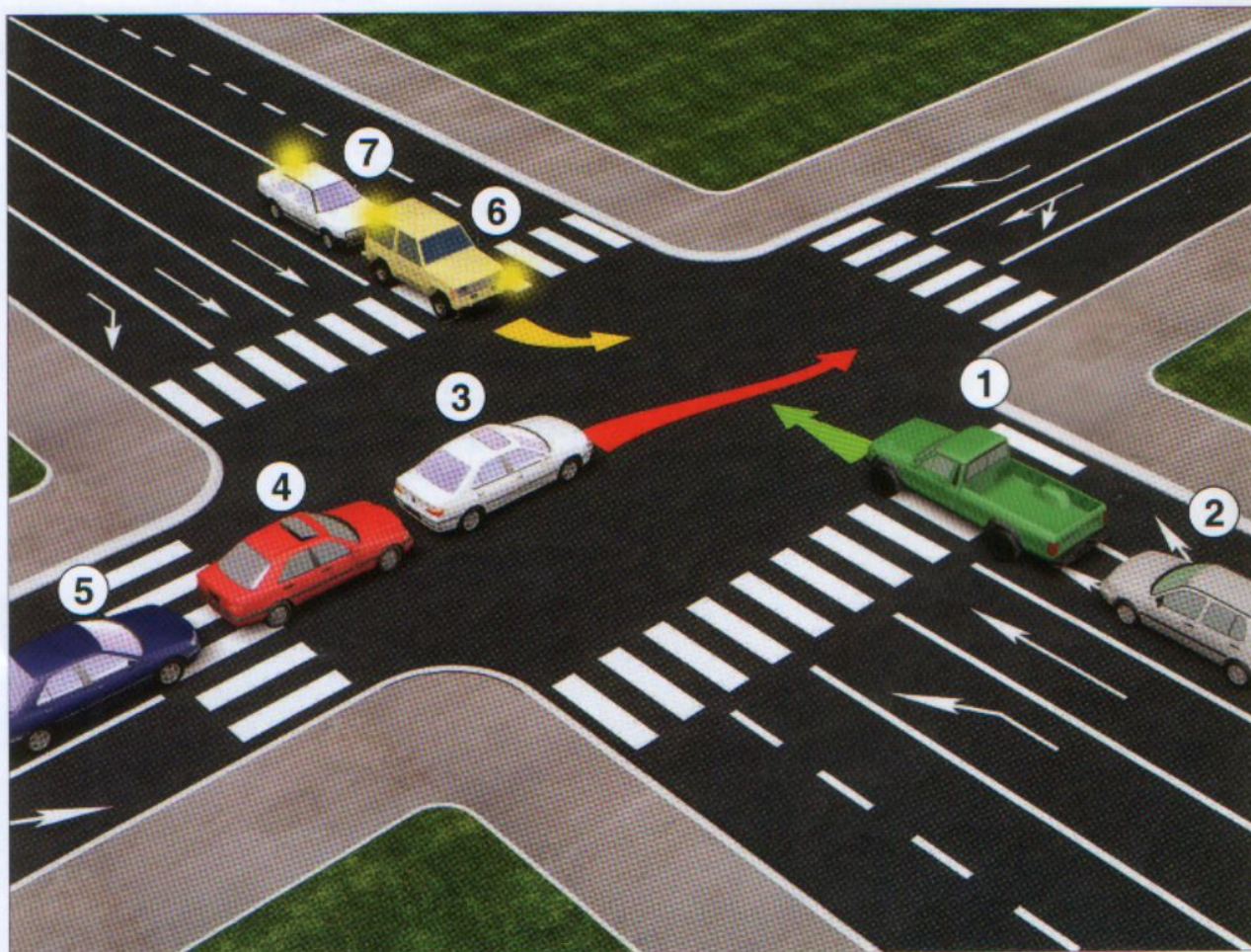

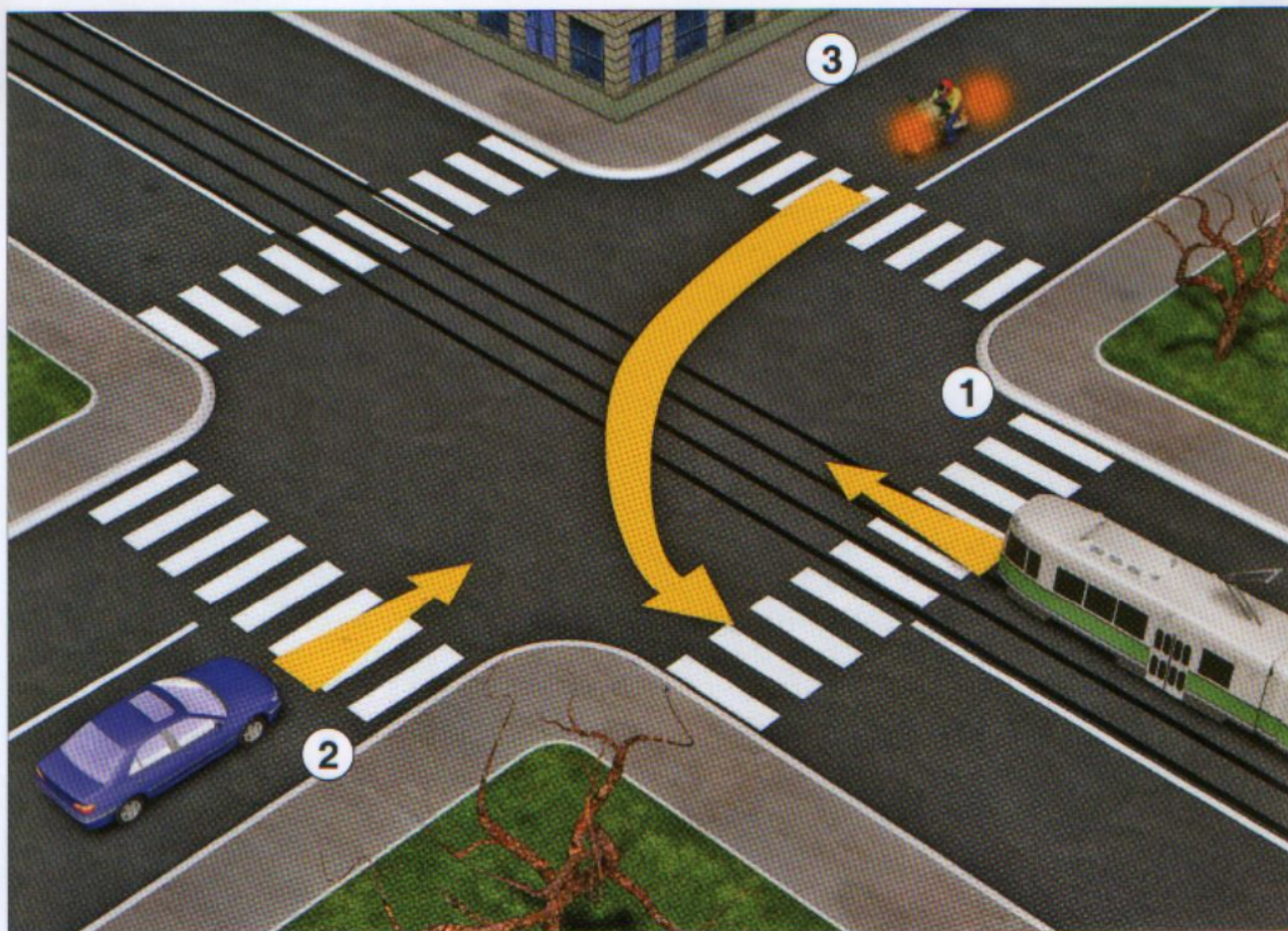
Primeri i način rešavanja prvenstva prolaza na raskrsnicama

A

Kada pogledamo raskrsnicu prvo moramo da odredimo da li je raskrsnica regulisana ili neregulisana. Ako na njoj nema ovlašćenog lica koje reguliše saobraćaj, semafora ili saobraćajnih znakova (kao što se vidi na slici) tada znamo da raskrsnica nije regulisana i primenjujemo pravila saobraćaja - da vozila koja dolaze sa desne strane imaju prvenstvo prolaza. Koristeći to pravilo, redosled prolaska vozila je sledeći:

- prvo prolaze vozila koja nemaju nikoga sa desne strane, a to su vozila br. 1 i 2.
- posle njih prolaze vozila br. 3, 4 i 5 jer neće imati vozila sa desne strane (pošto su vozila koja su trenutno njima sa desne strane 1 i 2 otišla)
- i na kraju prolaze vozila 6 i 7.

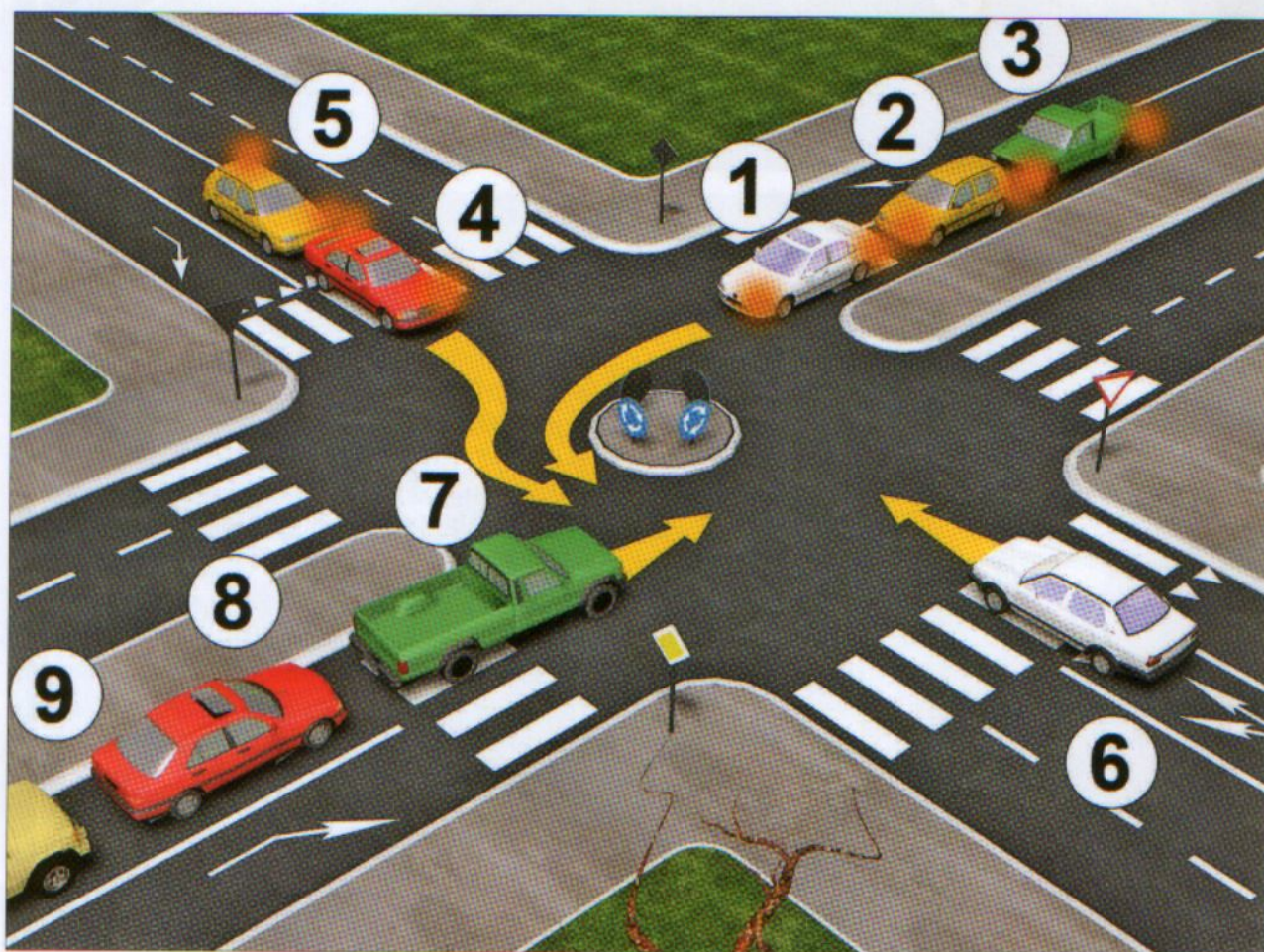
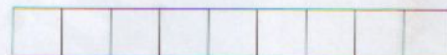

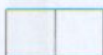
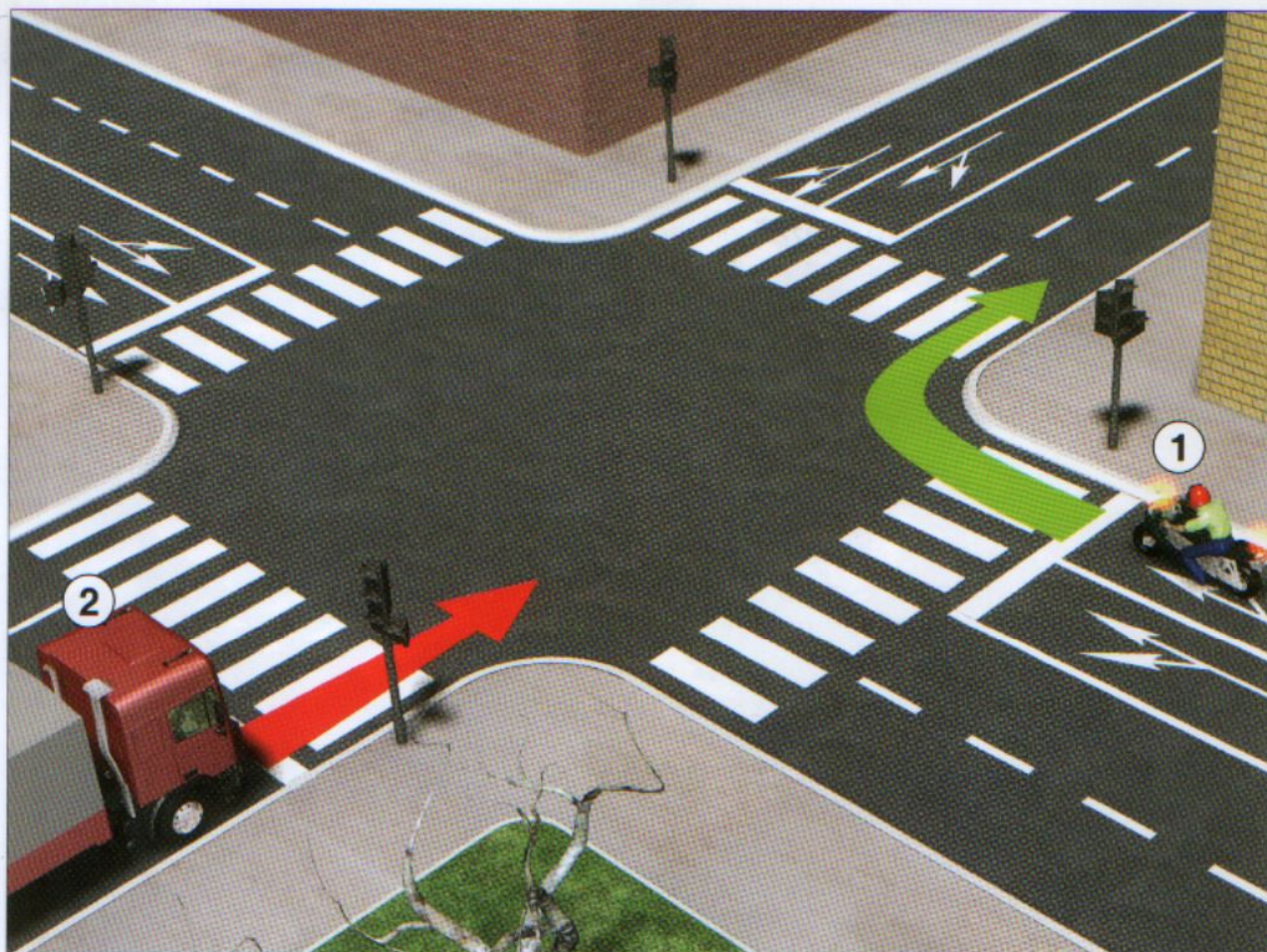
B

I na sledećoj slici vidimo da je raskrsnica neregulisana (nema ni saobraćajnih znakova, ni semafora, a ni lica koje regulišu saobraćaj), ali imamo pored ostalih i vozilo koje se kreće po šinama, pa njega propuštamo prvog bez obzira što imamo motocikl br. 3 koji mu dolazi sa desne strane, pošto na nereguliranim raskrsnicama vozilo na šinama ima prvenstvo prolaza u odnosu na ostala vozila bez obzira da li dolazi sa desne ili leve strane. Posle šinskog vozila (tramvaja) br. 1, preko raskrsnice prolazi vozilo br. 2 jer dolazi sa desne strane vozila br. 3 koje poslednje prelazi preko raskrsnice.

C

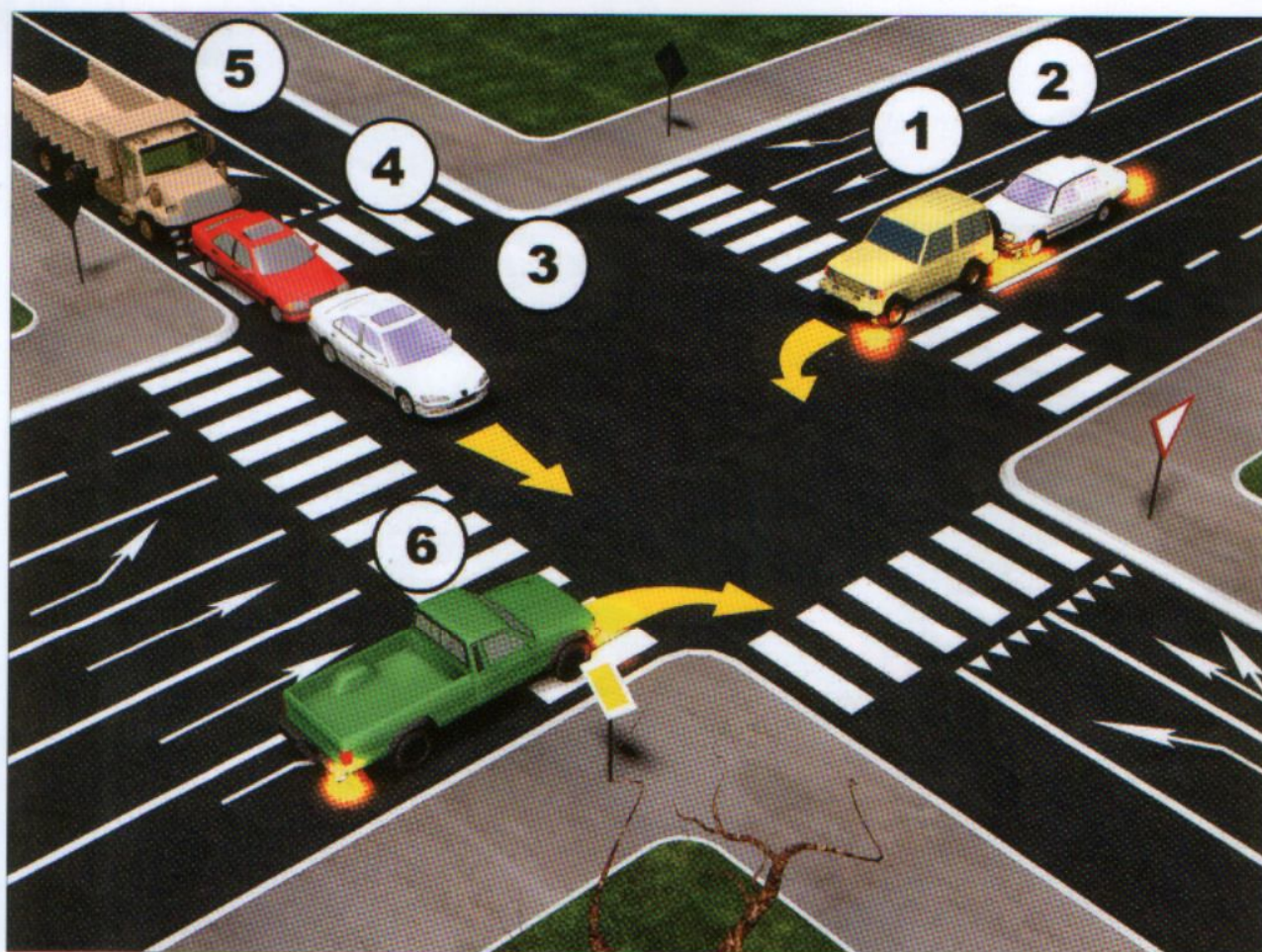
Na ovoj slici vidimo da je raskrsnica regulisana saobraćajnim znakovima pa rešavamo raskrsnicu tako što propuštamo prvo vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza, a zatim vozila koja se kreću putem koji nema prvenstvo prolaza. Putem sa prvenstvom prolaza kreću se vozila br. 7, 8, 9, koja zadržavaju pravac kretanja i ta vozila raskrsnicu prolaze kao prva, a zatim vozila br. 1, 2 i 3, koja se takođe kreću putem sa prvenstvom prolaza, ali skreću ulevo i moraju propustiti vozila iz suprotnog smera. Posle njih, preko raskrsnice prolaze vozila koja se kreću putem koji nema prvenstvo prolaza, a to je vozilo br. 6 koje zadržava pravac kretanja i vozila br. 4 i 5, koja se takođe kreću tim putem, ali skreću ulevo i moraju propustiti vozila iz suprotnog smera.

D

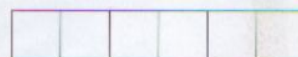
Prilikom rešavanja prvenstva prolaza na raskrsnici takođe treba imati u vidu da se uvek pridržavamo pravila o prvenstvu prolaza, a ne blizine i udaljenosti vozila od raskrsnice, jer udaljenost vozila ne utiče na prvenstvo prolaza. Znači, prvenstvo prolaza ima vozilo broj 1 jer dolazi sa desne strane vozilu broj 2.

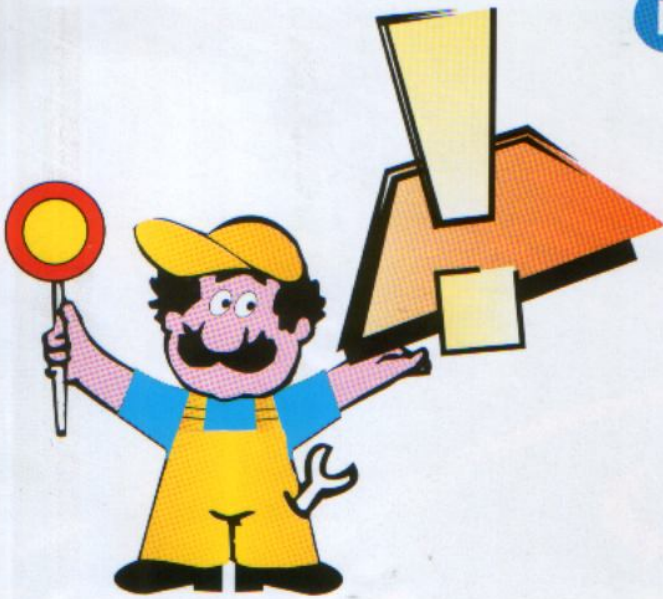

E

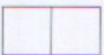
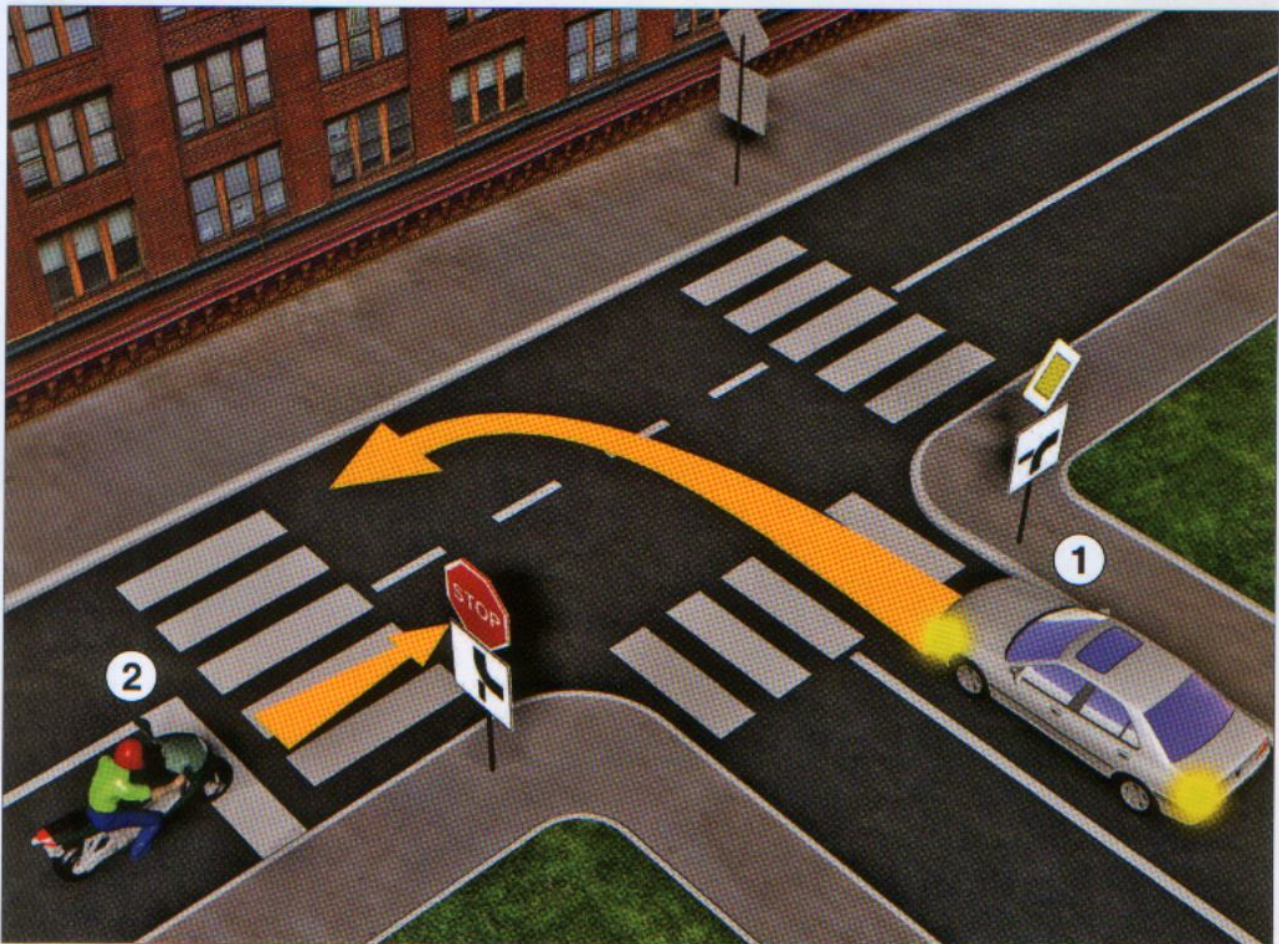
U sledećoj situaciji odmah smo uočili da se radi o raskrsnici koja je regulisana saobraćajnim znakovima, i konstatujemo da preko raskrsnice treba da pređu vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza, a to su vozila br. 6 i vozila br. 1 i 2. Posmatrajući dalje situaciju, vidimo da vozila broj 3, 4 i 5 dolaze sa sporednog puta te ona na kraju prolaze kroz raskrsnicu.

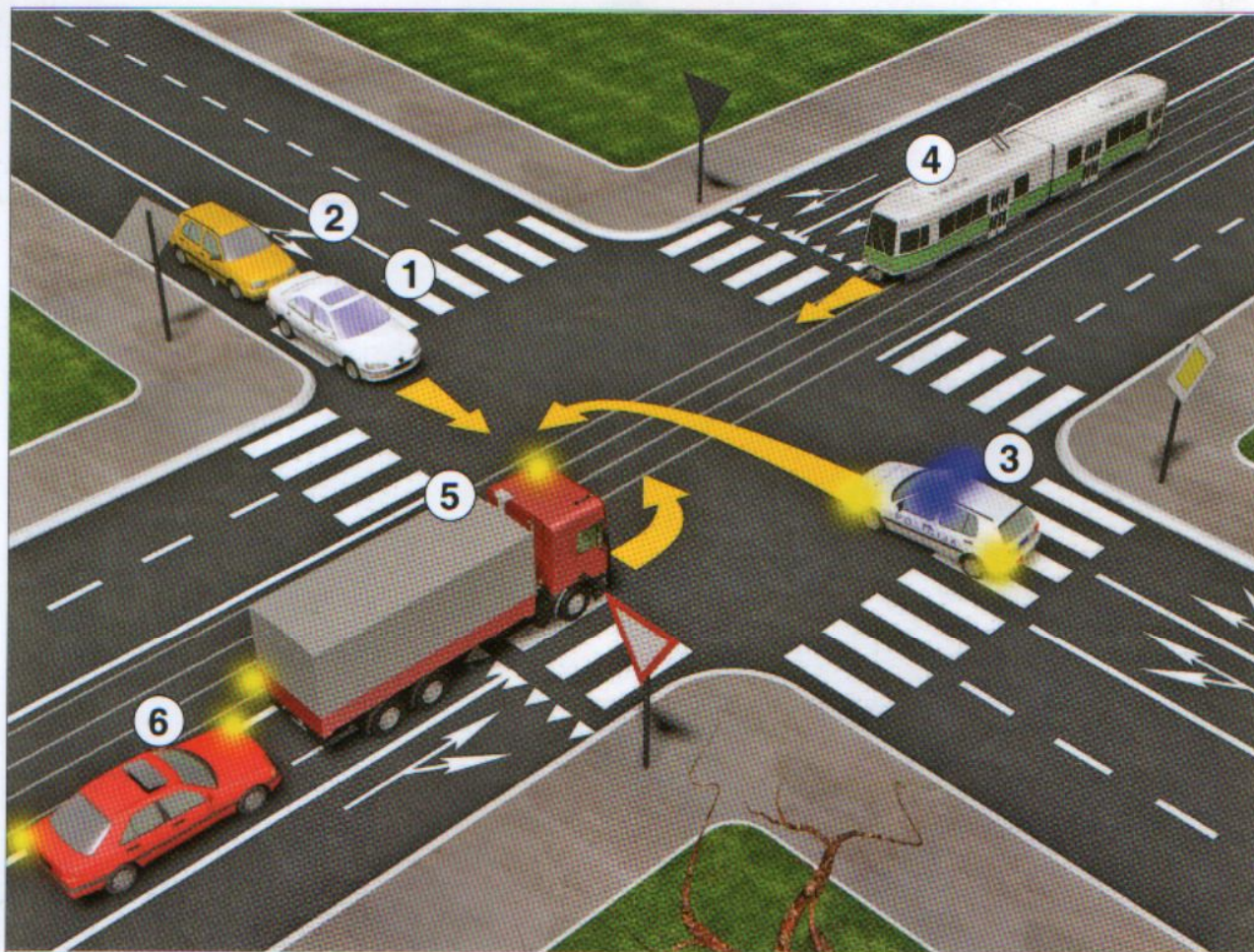

F

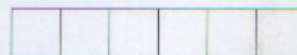
Kada pogledamo ovu raskrsnicu, vidimo da je regulisana saobraćajnim znakovima uz koje je dodata dopunska tabla "pružanje puta sa prvenstvom prolaza". Pošto se putnički automobil br.1 kreće putem sa prvenstvom prolaza, on prvi prelazi preko raskrsnice. U slučaju da je naišlo vozilo sa njegove desne strane koje se takođe kreće putem sa prvenstvom prolaza, tada bi to vozilo imalo prvenstvo prolaza jer mu dolazi sa desne strane. Na kraju ide vozilo br. 2, koje nailazi na raskrsnicu sa puta koji nema prvenstvo prolaza, pa je dužno prethodno da se zaustavi i ustupi prvenstvo prolaza vozilima koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza.

G

Na sledećoj slici imamo raskrsluicu na kojoj je prvenstvo prolaza regulisano saobraćajnim znakovima. Kako se na raskrsnici nalazi vozilo policije u službi (na zadatku) br. 3, tada ono ima prvenstvo prolaza u odnosu na sva vozila. Posle vozila policije preko raskrsnice prolaze vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza, a to su vozila br. 1 i 2. Šinsko vozilo (tramvaj) kada nailazi na raskrsnicu sa puta koji nema prvenstvo prolaza, dužno je da propusti vozila koja se kreću putem sa prvenstvom prolaza, ali ima prvenstvo prolaza u odnosu na vozila, koja se kreću putem koji nema prvenstvo prolaza, pa zato tramvaj br. 4, prolazi pre vozila br. 5 i vozila br. 6

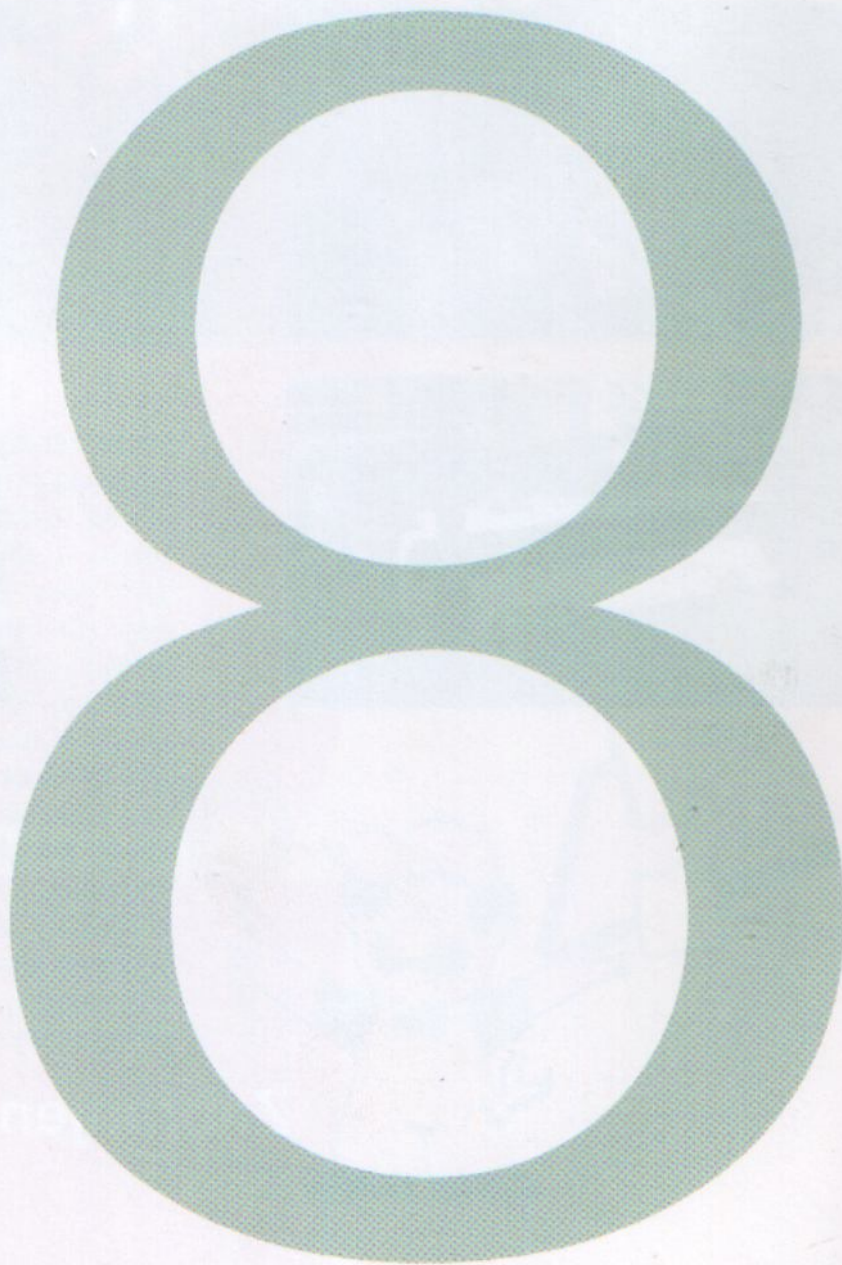
O
p
a
s
n
o

Zabranjeno

Prevoz lica vozilima I vanredni prevoz

SADRŽAJ

Prevoz lica vozilima	209
Vanredan prevoz	210

Prevoz lica vozilima

U motornom vozilu, odnosno na vozilu i priključnom vozilu u saobraćaju na putu, dozvoljeno je prevoziti onoliko lica koliko je označeno u saobraćajnoj dozvoli, na mestima koja su za to predviđena.

Na priključnom vozilu koje vuče traktor može se prevoziti najviše pet lica, a u tovarnom prostoru motokultivatora mogu se prevoziti najviše tri lica.

5
lica

3
lica

Izuzetno, u teretnom vozilu Vojske Srbije, odnosno policije, mogu se prevoziti lica u prostoru za smeštaj tereta.

Lica koja se prevoze u tovarnom prostoru ne smeju stajati, sedeti na stranicama karoserije, na nestabilnom teretu ili teretu koji prelazi visinu tovarnog sanduka.

Lica koja nisu navršila 14 godina života smeju se prevoziti samo u pratnji punoletnog lica.

14
godina

(čl. 115. ZOBS-a)

Vanredni prevoz

Kretanje po putu vozila, odnosno skupa vozila, koja ne ispunjavaju uslove u pogledu dimenzija (dužina, širina i visina), najveće dozvoljene ukupne mase ili osovinskog opterećenja, odnosno na kojima vozilo sa teretom premašuje najveće dozvoljene dimenzije (dužina, širina i visina) za pojedine vrste vozila, predstavlja vanredni prevoz.

Vanredni prevoz se obavlja na osnovu dozvole koju izdaje upravljač puta. Dozvolom se mogu odrediti posebni uslovi pod kojima će se vanredni prevoz obaviti.

Kada je dozvolom određeno da pratnju vanrednog prevoza vrše policijski službenici, saglasnost za prevoz daje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Vanredni prevoz se mora obaviti u skladu sa uslovima koji su određeni u dozvoli za vanredni prevoz.

FIA EUROPEAN RALLY CUP - EAST (COEFF. 10)
BELGRADE 24-26 JUNE 2011

44. RALLY SERBIA

FIA EUROPEAN RALLY CUP - EAST (COEFF. 10)
FIA CENTRAL EUROPEAN ZONE TROPHIES
RALLY CHAMPIONSHIP OF BULGARIA
RALLY CHAMPIONSHIP OF SERBIA
BELGRADE 24-26 JUNE 2011

Republic of Serbia
MINISTRY OF
YOUTH
AND SPORTS

Dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju saobraćajne nezgode

SADRŽAJ ▼

Dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju
saobraćajne nezgode

213

Dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju saobraćajne nezgode

Lice koje se zatekne ili naiđe na mesto saobraćajne nezgode u kojoj ima povređenih lica dužno je da odmah obavesti policiju ili službu hitne medicinske pomoći i da u skladu sa svojim znanjima, sposobnostima i mogućnostima, pruži pomoć licima povređenim u saobraćajnoj nezgodi i po potrebi ih preveze do najbliže zdravstvene ustanove i da preduzme sve što je u njegovoj moći da spreči uvećavanje postojećih, odnosno nastajanje novih posledica.

Vozač, odnosno drugi učesnik saobraćajne nezgode u kojoj je neko lice zadobilo telesne povrede, odnosno poginulo, ili je nastala velika materijalna šteta dužan je da:

- zaustavi vozilo, isključi motor, uključi sve pokazivače pravca, postavi sigurnosni trougao na bezbednom rastojanju, obavesti policiju ili službu hitne pomoći i preduzme druge raspoložive mere kako bi upozorio ostale učesnike u saobraćaju o postojanju nezgode,
- upozori sva lica da se sklone sa kolovoza da ne bi bila povređena i da ne bi uništavala tragove nezgode,
- obavesti policiju i ostane na mestu nezgode do dolaska policije i završetka uviđaja,
- ukaže pomoć povređenima, odnosno prvu pomoć ili medicinsku pomoć u skladu sa svojim znanjima, sposobnostima i mogućnostima,
- da preduzme sve mere zaštite koje su u njegovoj moći da se spreči nastajanje novih i uvećavanje postojećih posledica i povreda,
- da obezbedi tragove i predmete nezgode, pod uslovom da time ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

(čl. 168. 172. ZOBS-a)

Ukoliko na mestu saobraćajne nezgode nije prisutan vlasnik, odnosno vozač drugog vozila koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, prisutni vozač učesnik u saobraćajnoj nezgodi dužan je da odsutnom licu, odnosno vlasniku drugog vozila dostavi svoje ime i prezime i adresu stana.

Izuzetno, može se udaljiti sa mesta nezgode ako mu je neophodna hitna medicinska pomoć ili radi prevoženja povređenog do najbliže zdravstvene ustanove, a zatim se vrati na mesto nezgode čim bude u mogućnosti.

Vozač odnosno učesnik saobraćajne nezgode u kojoj je nastala samo manja materijalna šteta dužan je da:

- upozori ostale učesnike u saobraćaju o postojanju vozila i drugih prepreka na putu, ukoliko ih sam ne može ukloniti,
- ukloni vozilo i druge predmete sa kolovoza, ako onemogućavaju ili ugrožavaju odvijanje saobraćaja, odnosno ako preti opasnost od novih saobraćajnih nezgoda,
- upozori sva lica da se sklone sa kolovoza da ne bi ometala saobraćaj,
- ostavi podatke o sebi i vozilu vozaču oštećenog vozila ili držaocu druge oštećene stvari u nezgodi, odnosno policiji,
- preduzme mere zaštite koje su u njegovoj moći da se spreči nastajanje novih i uvećavanje postojećih posledica nezgode.

-popuni Evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi u slučaju kada ovlašćeno lice ne vrši uviđaj saobraćajne nezgode

Ako učesnik u saobraćajnoj nezgodi u kojoj je nastala samo manja materijalna šteta na drugom vozilu, zbog odsutnosti vozača drugog vozila, nije u mogućnosti da pruži lične podatke i podatke o osiguranju vozila, dužan je da o toj nezgodi obavesti nadležni organ unutrašnjih poslova i da dostavi svoje lične podatke i podatke o oštećenom vozilu.

Osiguravajuće društvo prilikom izdavanja polise obaveznog osiguranja od autoodgovornosti osiguraniku izdaje i Evropski izveštaj o saobraćajnoj nezgodi.

Lice ovlašćeno Zakonom, dužno je da izađe na mesto saobraćajne nezgode sa povređenim, odnosno poginulim licima ili kada je nastupila velika materijalna šteta, sačini uviđajnu dokumentaciju (zapisnik o uviđaju, skica lica mesta, situacioni plan, foto dokumentacija i sl).

Policijski službenik dužan je da izađe na mesto saobraćajne nezgode u kojoj je nastala manja materijalna šteta, ako to zahteva jedan od učesnika saobraćajne nezgode ili lice koje je pretrpelo materijalnu štetu u toj nezgodi i izvrši uviđaj.

Lice koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi ne sme uzimati alkoholna pića ili psihoaktivne supstance dok se ne izvrši uviđaj.

Ovlašćeno lice koji vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj ima poginulih, odnosno povređenih lica, odrediće da se neposrednim učesnicima saobraćajne nezgode uzme krv ili krv i urin radi utvrđivanja količine alkohola u krvi, odnosno prisustva psihoaktivnih supstanci u organizmu.

Prilikom vršenja uviđaja saobraćajne nezgode u kojoj nema poginulih, odnosno povređenih lica, službeno lice će vozače koji su učestvovali u saobraćajnoj nezgodi obavezno podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava (alkometar, droga test i dr).

Ukoliko su na vozilu koje je učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi očigledno neispravni sklopovi i uređaji vozila bitni za bezbedno kretanje vozila, odnosno ukoliko vozilo nije u voznom stanju, ovlašćeno službeno lice će isključiti vozilo iz saobraćaja i oduzeti registarske tablice.

Nakon obavljenog uviđaja vozač, odnosno vlasnik vozila, dužan je da vozilo, teret, stvari ili drugi materijal rasut po putu, bez odlaganja ukloni sa kolovoza.

Ovlašćeno službeno lice će vozaču izdati potvrdu o privremeno oduzetim registarskim tablicama.

Isključenje vozila iz saobraćaja traje dok se nadležnom organu ne dostavi dokaz da je vozilo tehnički ispravno.

Ukoliko vozač, ne postupi po tome, teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova naložiće upravljaču puta da o trošku vlasnika, na sigurno mesto, ukloni vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal sa kolovoza.

Upravljač puta dužan je da bez odlaganja postupi po nalogu i obezbedi prohodnost puta.

Kada nađete na saobraćajnu nezgodu, stanite i pokušajte da pomognete povređenima. Vaša mala pomoć može da bude velika za onoga ko je povređen.

90 ГОДИНА СА ВАМА 1921 - 2011

ТРАДИЦИЈА СИГУРНОСТИ

Обавезно осигурање моторних возила

Каско осигурање

www.ams.co.rs

Кориснички центар: 0800 009 009

AMC
ОСИГУРАЊЕ

Osiguranje vozila, registracija, tehnički pregled

SADRŽAJ

Polisa osiguranja	219
Zelena karta	219
Izveštaj o saobraćajnoj nezgodi	220
Registracija motornih i priključnih vozila	221
Tehnički pregled motornih i priključnih vozila	224

Polisa osuguranja

Da bi zaštitili vlastiti ekonomski interes, vlasnici, odnosno korisnici motornih vozila, dužni su po zakonu zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za štetu koju upotrebom motornog vozila nanese trećim licima zbog smrti, telesnih povreda, narušenja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari.

Osiguranjem od auto-odgovornosti je pokrivena građansko pravna odgovornost za štetu pričinjenu trećim licima upotrebom motornog vozila, što praktično znači da štetu koju prouzrokuje vozač motornog vozila trećem licu, a koje je osigurano od auto-odgovornosti u momentu nastanka štete neće platiti on, već osiguravajuća kuća koja je izdala polisu.

Osigurano lice gubi prava iz osiguranja ukoliko vozilo nije korišćeno u skladu sa njegovom namenom:

- ako je njime upravljalo lice bez dozvole ili mu je oduzeta dozvola;
 - ako je vozilo tehnički bilo neispravno, a ta okolnost je vozaču bila poznata;
 - ako je napustio mesto saobraćajne nesreće, a da nije dao lične podatke i podatke o osiguranju;
 - ako je štetu napravio namerno ili pod uticajem alkohola ili psihoaktivnih supstanci
- U ovom slučaju Društvo za osiguranje nadoknađuje štetu oštećenom licu a zatim isplaćenu naknadu i ostale troškove regresira od lica koje je odgovorno za štetu.

- Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju, donosi mnogo novina koje bi vozačima trebalo da donesu sigurnost u naplati štete.
- Jedna od njih je uvođenje evropskog izveštaja, obrasca koji se popunjava u slučaju saobraćajne nesreće;
- Preduslov za korišćenje EI, je udes sa manjom materijalnom štetom, da nema povređenih ali i da se vozači sporazumeju ko je kriv za udes. U slučaju saobraćajne nezgode učesnici su dužni da popune, potpišu i međusobno razmene EI.
- Evropski izveštaj, vozači su dužni da nose iz polisu obaveznog osiguranja.

Obaveza vlasnika odnosno učesnika u saobraćajnoj nezgodi da osiguravajuće društvo obavesti o saobraćajnoj nezgodi u roku od 15 dana od dana nezgode.

Zelena karta

Zelena karta osiguranja je dokaz da za svoje vozilo imate zaključeno osiguranje autoodgovornosti kod domaćeg osiguravajućeg društva i njime obezbeđujete osiguravajuću zaštitu za eventualne materijalne i nematerijalne štete koje možete pričiniti trećim licima u saobraćajnoj nezgodi, prilikom boravka u nekoj od zemalja članicama sistema zelene karte.

Važnost ovog dokumenta je od trenutka izdavanja pa do isteka premije obaveznog osiguranja.

Izveštaj o saobraćajnoj nezgodi

IZVEŠTAJ O SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI

List 1/2

1. Datum nezgode 02.12.2009	Vreme nezgode 15:45	2. Mesto: Država: SRB	Mesto: Beograd Cvijičeva 17	3. Povređeni učesnici, uključujući i lakše povređene: da ☐ ne ☒
4. Materijalna šteta na drugim vozilima pored A i B da ☐ ne ☒		5. Svedoci, imena, adrese, telefon: Ristić Jovan, Beograd, Vojkovića 12; 075/003-003		

VOZILO A	
6. Ugovarač osiguranja/osiguranik (vidi polis osiguranja)	
Prezime: Marković	
Ime: Marko	
Adresa: Markovića 17	
Poštanski broj: 11000	Država: SRB
Telefon ili e-mail: 072/001-001	
7. Vozilo	
MOTorno VOZILO	PRIKOLICA
Marka, tip: FIAT Punto	
Registarska oznaka: BG=000-00	Registarska oznaka
Država u kojoj je vozilo registrovano: SRB	Država u kojoj je vozilo registrovano:

8. Osiguravajuća kuća (vidi polis osiguranja)	
Naziv: DUNAV OSIGURANJE ADO	
Broj ugovora: 00057924	
Broj "zelenog kartona"	
Polisa osiguranja ili "zeleni karton" važe od: 14.06.2009	do: 14.06.2010
Filijala (ili biro ili posrednik):	
Naziv: DUNAV OSIGURANJE ADO	
Adresa: Ustanička 128	
Beograd	Država: SRB
Telefon ili e-mail:	
Da li je materijalna šteta na vozilu osigurana ugovorom? ne ☐ da ☒	

9. Vozač (vidi vozačku dozvolu)	
Prezime: Filipović	
Ime: Savo	
Datum rođenja: 18.05.1971.god	
Adresa: Jovana Marića 12	
Novi Sad	Država: SRB
Telefon ili e-mail: 074/002-002	
Vozačka dozvola br.: 021744	
Kategorija (A, B, ...): B	
Vozačka dozvola važi do: 13.05.2011	

12. OKOLNOSTI KOJE SU DOVELE DO NEZGODE

Obeležite odgovarajuće polje krstićem kako bi ste precizirali skicu	
A	B
☐ 1 *parkiran/zaustavljen	☐ 1
☐ 2 *napustio parking/otvarao vrata	☐ 2
☐ 3 parkirao	☐ 3
☐ 4 napuštao parking, privatni posed, put	☐ 4
☐ 5 počeo da skreće na parking, privatni posed, put	☐ 5
☐ 6 upravo ulazio u kružni tok	☐ 6
☐ 7 prolazio kružnim tokom	☐ 7
☐ 8 naleteo tokom vožnje u istom smeru i u istoj traci na zadnji deo vozila	☐ 8
☐ 9 vozio u istom smeru a u drugoj traci	☐ 9
☐ 10 menjao traku	☐ 10
☐ 11 preticao	☐ 11
☐ 12 skretao udesno	☐ 12
☐ 13 skretao ulavo	☐ 13
☐ 14 vozio unazad	☐ 14
☐ 15 prešao u traku koja je predviđena za kretanje vozila u suprotnom smeru	☐ 15
☐ 16 dolazio sa desne strane (na raskrsnici)	☐ 16
☒ 17 nije poštovao znak prednosti ili crveno svetlo na semaforu	☐ 17
1. ◀ navedite broj označenih polja ▶ 0	

Obavezan potpis oba vozača	
Ne predstavlja premetanje odgovornosti, već jedino utvrđivanje identiteta i okolnosti koje služe bržem regulisanju štete	
13. Skica nezgode u trenutku nastanka udesa	13.
Navedi: 1. pravac trake puta 2. smer kretanja vozila A i B strelicama 3. poziciju vozila u trenutku sudara 4. saobraćajne znake 5. kućne brojeve	

10. Obeležite mesto inicijalnog udara na vozilu A strelicom: →	Ulica Cvijićeva br. 17	10. Obeležite mesto inicijalnog udara na vozilu B strelicom: →
11. Vidljiva oštećenja na vozilu A: Far L i D; krilo, hauba, maska, hladnjak	11. Vidljiva oštećenja na vozilu B: D. krilo, D. Far hauba, branik	
14. Vlastite napomene: Osećam se krivim za nastalu nezgodu	15. Potpisi vozača	14. Vlastite napomene: Normalno sam se kretao, izletelo mi je drugo vozilo.

Registracija motornih i priključnih vozila

Za registrovano vozilo izdaje se saobraćajna dozvola, registarske tablice i registraciona nalepnica.

Izuzetno ne moraju se registrovati:

- motorna i priključna vozila koja su prepravljena ili popravljena, kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja ili prikazivanja svojstva,
- novoproduzvedena vozila koja se kreću od proizvođača do skladišta,
- vozila koja se kreću od mesta preuzimanja kao neregistrovana do mesta u kome će biti registrovana,
- radi sprovođenja propisanog carinskog postupka.

U saobraćaju na putu mogu da učestvuju samo motorna i priključna vozila za koje je izdata saobraćajna dozvola, registarske tablice i registraciona nalepnica. Motorno i priključno vozilo ne sme da učestvuje u saobraćaju na putu nakon isteka roka važenja registracione nalepnice.

Za ova vozila izdaju se tablice za privremeno označavanje i potvrda o njihovom korišćenju sa rokom važenja najduže 15 dana.

do 15
dana

Na vozilu u saobraćaju na putu, propisane registarske tablice i registraciona nalepnica moraju biti postavljane na propisan način.

Registraciona nalepnica se izdaje sa rokom važenja od jedne godine.

1
godina

(čl. 268. 269. 271. 274. ZOBS-a)

Izuzetno, na zahtev vlasnika ili korisnika, registraciona nalepnica se izdaje na kraći vremenski period koji ne može biti kraći od jednog meseca za:

- vozilo od istorijskog značaja (oldtajmere) i
- motorna ili priključna vozila koja nisu prvenstveno namenjena za učestvovanje u saobraćaju.

min 1
mesec

Izuzetno u saobraćaju na putu može da učestvuje registrovano vozilo nakon isteka roka važenja registracione nalepnice, radi odlaska na tehnički pregled, opravku, odnosno ispitivanje, ako je označeno tablicama za privremeno označavanje i ako mu je izdata potvrda o njihovom korišćenju.

Vozilo se registruje na ime vlasnika.

Ako je vozilo svojina više lica, registruje se na ime jednog od vlasnika, prema njihovom sporazumu.

Ako je vozilo predmet ugovora o finansijskom lizingu, odnosno zakupu, pored podataka o vlasniku, u saobraćajnu dozvolu biće upisani i podaci o primaocu lizinga odnosno zakupcu.

Kad upravlja vozilom vozač mora imati kod sebe saobraćajnu dozvolu i dužan je da je pokaže na zahtev ovlašćenog lica.

U saobraćaju na putu ne smeju učestvovati vozila koja su isključena iz saobraćaja u skladu sa odredbama zakona.

Vlasnik, odnosno korisnik registrovanog vozila, ako u roku od 30 dana od dana isteka važenja registracione nalepnice ne podnese zahtev za izdavanje nove registracione nalepnice, dužan je da vrati registarske tablice organu koji je iste izdao.

30
dana

(čl. 247. ZOBS-a)

(čl. 247. ZOBS-a)

Vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je da, na zahtev policijskog službenika, da podatke o identitetu lica kome je dao vozilo na upravljanje, odnosno korišćenje.

Fizičko lice, vlasnik, odnosno korisnik vozila ne sme dati vozilo na upravljanje licu koje je pod dejstvom alkohola, odnosno psihoaktivnih supstanci ili je u tolikoj meri umorno, bolesno ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposobno da bezbedno upravlja vozilom, nema vozačku dozvolu odgovarajuće kategorije ili je rok važenja vozačke dozvole istekao.

Tehnički pregled motornih i priključnih vozila

Radi utvrđivanja tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila vrši se tehnički pregled tih vozila.

Na tehničkom pregledu se utvrđuje da li je motorno, odnosno priključno vozilo tehnički ispravno i da li ispunjava druge tehničke propise i uslove za učešće u saobraćaju.

Tehnički pregledi vozila mogu biti:

- redovni,
- vanredni i
- kontrolni.

Redovni tehnički pregled

Redovnom godišnjem tehničkom pregledu vozilo se podvrgava pre izdavanja saobraćajne dozvole, odnosno izdavanja registracione nalepnice. Ovaj tehnički pregled se može izvršiti do 30 dana pre podnošenja zahteva za registraciju, odnosno nakon isteka roka važenja saobraćajne dozvole.

Redovni šestomesečni tehnički pregled se mora obaviti pre isteka roka od šest meseci od dana početka važenja saobraćajne dozvole, odnosno registracione nalepnice. Redovni šestomesečni tehnički pregled se može obaviti najranije 15 dana pre isteka napred navedenog roka.

Redovni tehnički pregledi su godišnji i šestomesečni.

30
dana pre

Izuzetno novoproduковано vozilo nakon registracije se podvrgava sledećem redovnom tehničkom pregledu nakon dve godine.

2
godine

15
dana pre

(čl. 264. 265. 266. ZOBS-a)

Redovnom šestomesečnom tehničkom pregledu se moraju podvrgavati:

- motorna i priključna vozila kojima se obavlja javni prevoz,
- autobusi,
- motorna i priključna vozila za prevoz opasnih materija,
- motorna i priključna vozila koja se koriste za obuku kandidata za vozače,
- motorna vozila koja imaju ugrađene uređaje za davanje posebnih svetlosnih i zvučnih znakova ili se upotrebljavaju kao vozila pod pratnjom i vozila sa pravom prvenstva prolaza,
- motorna i priključna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3.500 kg,
- motorno, odnosno priključno vozilo za iznajmljivanje bez vozača (rent-a-car),
- motorno vozilo starosti preko 15 godina (starost vozila se utvrđuje u odnosu na godinu proizvodnje).

preko
3.500 kg

preko
15 godina

Vanredni tehnički pregled vozila

Vanredni tehnički pregled obavlja se nakon popravke i pre puštanja u saobraćaj vozila, kod kojeg su u saobraćajnoj nezgodi ili na drugi način oštećeni vitalni sklopovi i uređaji bitni za bezbedno učestvovanje vozila u saobraćaju, odnosno koje nakon toga nije bilo u voznom stanju, kao i vozila koje je isključeno iz saobraćaja zbog tehničke neispravnosti utvrđene na kontrolnom tehničkom pregledu.

U saobraćaju na putu ne smeju učestvovati ova vozila dok se na redovnom šestomesečnom pregledu ne utvrdi da su tehnički ispravna.

Kontrolni tehnički pregled vozila

Kontrolni tehnički pregled se vrši po nalogu ovlašćenog lica Ministarstva unutrašnjih poslova, odnosno inspektora za drumski saobraćaj, radi kontrole tehničke ispravnosti vozila.

Na kontrolni tehnički pregled može se uputiti samo vozilo koje je u voznom stanju, odnosno vozilo kod kojeg u saobraćajnoj nezgodi nije došlo do mehaničkih oštećenja uređaja i sklopova od presudnog značaja za bezbedno upravljanje vozilom.

Posebne mere i ovlašćenja

SADRŽAJ ▼

Posebne mere i ovlašćenja	227
Oduzimanje vozačke dozvole	228
Izvršenje mera zabrane upravljanja	229
Kontrolni zdravstveni pregled	229
Isključenje vozila iz saobraćaja	230
Upućivanje vozila na kontrolni tehnički pregled	231
Snimanje saobraćaja	232
Premeštanje vozila	233

Posebne mere i ovlašćenja

Posebne mere i ovlašćenja preduzimaju se radi sprečavanja ugrožavanja bezbednosti učesnika u saobraćaju, odnosno omogućavanja odvijanja saobraćaja.

Posebne mere, odnosno ovlašćenja su:

- isključenje vozača iz saobraćaja,
- zadržavanje vozača,
- upućivanje vozača na kontrolni lekarski pregled,
- utvrđivanje prisustva alkohola ili psihoaktivnih supstanci kod učesnika u saobraćaju,
- zaustavljanje, odnosno upućivanje radi zaustavljanja vozila na bezbednom mestu ili uključivanja na put za tu vrstu ili kategoriju vozila,
- isključenje vozila iz saobraćaja,
- nalaganje mera radi otklanjanja, odnosno sprečavanja nastanka opasnosti na putu,
- snimanje saobraćaja i učesnika u saobraćaju korišćenjem odgovarajućih sredstava kao i dokumentovanje prekršaja i drugih delikta u saobraćaju,
- privremeno oduzimanje predmeta prekršaja,
- oduzimanje obrasca strane vozačke dozvole kada vozač poseduje više od jedne vozačke dozvole,
- upućivanje na kontrolni tehnički pregled vozila,
- uklanjanje, odnosno premeštanje vozila, kao i postavljanje uređaja kojima se sprečava odvoženje vozila,
- merenje osovinskog opterećenja vozila i ukupne mase vozila.

Posebne mere i ovlašćenja koje se odnose na vozača, shodno se primenjuju na instruktora vožnje, na lice koje nadzire vozača sa probnom vozačkom dozvolom, kandidata za vozača i ispitivača na praktičnom delu vozačkog ispita.

Oduzimanje vozačke dozvole

Vozač je dužan da vozilom u saobraćaju upravlja savesno i na propisan način.

- Teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova koja vozača vodi u evidenciji oduzeće vozačku dozvolu vozaču koji vozilom ne upravlja savesno i na propisan način

Smatra se da vozač ne upravlja vozilom savesno i na propisan način ako je ispunjen najmanje jedan od uslova

- ima 18 ili više kaznenih poena,
- ukoliko je pravnosnažnom presudom osuđen za krivično delo protiv bezbednosti javnog saobraćaja, koje za posledicu ima smrt lica,
- ukoliko je više od jednom u roku od pet godina pravnosnažno osuđen za krivično delo protiv bezbednosti javnog saobraćaja, koje za posledicu ima teške telesne povrede drugog lica,
- ukoliko je više od jednom u roku od tri godine pravnosnažno osuđen za krivično delo protiv bezbednosti javnog saobraćaja, koje za posledicu ima telesne povrede drugog lica ili imovinsku štetu.

Izuzetno vozač koji ima probnu vozačku dozvolu smatraće se da ne upravlja vozilom savesno i na propisan način ako ima 9 ili više kaznenih poena.

Vozaču koji izvrši određeni prekršaj izriču se, odlukom kojom je kažnjen, kazneni poeni u skladu sa zakonom.

Kazneni poeni se brišu nakon isteka 24 meseca od dana pravnosnažnosti odluke o prekršaju.

Kazneni poeni koji su vozaču izrečeni za vreme posedovanja probne vozačke dozvole važe i nakon sticanja vozačke dozvole do njihovog brisanja u skladu sa zakonom.

18
i više

Kaznene poene evidentira teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova koja vodi vozača u evidenciji na osnovu pravnosnažne odluke o kažnjavanju.

9
i više

24
meseca

Izvršenje mera zabrane upravljanja

Zaštitnu meru, odnosno meru bezbednosti izvršava teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova koja vodi vozača u evidenciji, odnosno na čijem području ima prebivalište vozač koji nije upisan u registar vozača.

Meru izrečenu licu koje ima stranu vozačku dozvolu izvršava teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova na čijem je području sedište organa, odnosno suda koji je meru izrekao.

Vreme trajanja zaštitne mere, odnosno mere bezbednosti zabrane upravljanja motornim vozilom teče od dana kada je teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova meru izvršila.

Vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne uračunava se u vreme trajanja mere.

Zaštitna mera, odnosno mera bezbednosti zabrane upravljanja motornim vozilom smatra se izvršenom kada teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, na osnovu pravnosnažne odluke organa, odnosno suda koji je meru izrekao, to vozaču saopšti u pisanoj formi i taj podatak evidentira u registar vozača, odnosno registar stranih vozača kojima je izrečena zaštitna mera, odnosno mera bezbednosti

Zaštitna mera, odnosno mera bezbednosti počinje da teče od dana kad je vozaču saopštena.

Kontrolni zdravstveni pregled

Na kontrolni zdravstveni pregled uputiće se vozač, odnosno instruktor vožnje za koga se posumnja da zbog psihofizičkih smetnji, odnosno nedostataka, nije u stanju bezbedno da upravlja vozilom.

Teritorijalno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova koja vodi vozača u evidenciji, odnosno organ koji je izdao dozvolu (licencu) za instruktora vožnje, uputiće na kontrolni zdravstveni pregled vozača, odnosno instruktora vožnje.

Kontrolni zdravstveni pregled obavlja ovlašćena zdravstvena ustanova.

Organ koji je izdao dozvolu (licencu) za instruktora vožnje, oduzeće vozačku dozvolu odnosno dozvolu (licencu) za instruktora vožnje, licu koje se ne podvrgne kontrolnom zdravstvenom pregledu u određenom roku.

Vozaču, odnosno instruktoru vožnje koji ima pravo da upravlja vozilima više kategorija, a to mu pravo za pojedine kategorije bude oduzeto, izdaće se vozačka dozvola, odnosno dozvola (licenca) za instruktora vožnje, za one kategorije za koje to pravo nije oduzeto.

Isključenje vozila iz saobraćaja

Polijski službenik će isključiti iz saobraćaja vozilo:

- kod koga je tehnički neispravan uređaj za upravljanje ili uređaj za zaustavljanje, odnosno kod koga su u tolikoj meri tehnički neispravni i drugi uređaji i oprema, da mogu ugroziti bezbednost saobraćaja i životnu sredinu,
- koje ima nepropisno smešten, obeležen ili pričvršćen teret,
- koje je opterećeno preko svoje nosivosti za više od 5%,
- ako ne obavlja vanredni prevoz u skladu sa uslovima navedenim u odobrenju o vanrednom prevozu,
- kojim se vrši probna vožnja suprotno uslovima datim u dozvoli,
- koje se vuče na nepropisan način,
- koje ne ispunjava uslove u pogledu dimenzija, najveće dozvoljene ukupne mase ili osovinskog opterećenja, odnosno koje sa teretom premašuje najveće dozvoljene dimenzije (dužina, širina i visina) za pojedine vrste vozila, odnosno kada nema odgovarajuću posebnu dozvolu,
- vozilo koje ima, suprotno odredbama zakona, ugrađene uređaje za davanje posebnih svetlosnih i zvučnih znakova, a vozač uređaje ne ukloni u roku kojim mu je to određeno naredbom policijskog službenika,
- koje nije upisano u jedinstveni registar vozila ili mu je istekao rok važenja registracione nalepnice, odnosno potvrde o korišćenju tablica za privremeno označavanje,
- koje je umesto registarskim tablicama označeno nepropisnim tablicama,
- kojim se obavlja probna vožnja bez dozvole
- koje je registrovano u inostranstvu, a nije osigurano u skladu sa propisima Republike Srbije o obaveznom osiguranju vozila,
- koje nije podvrgnuto kontrolnom tehničkom pregledu na koji je upućen,
- koje nije podvrgnuto merenju osovinskog opterećenja, odnosno ukupne mase na koje je upućeno,
- koje je pojedinačno proizvedeno ili prepravljeno, a nije izvršeno ispitivanje i izdato uverenje o ispitivanju,
- koje je prethodno isključeno iz saobraćaja za vreme dok isključenje traje.

Troškove smeštaja putnika i obezbeđenja vozila i tereta snosi vlasnik, odnosno korisnik vozila koje je isključeno iz saobraćaja.

Isključenje vozila traje do prestanka razloga za isključenje.

Polijski službenik isključiće iz saobraćaja prevozno sredstvo koje zakonom nije određeno kao vozilo, a kreće se po putu.

Polijski službenik narediće vozaču koji se kreće po putu ili delu puta na kome je obavezna upotreba zimske opreme, odnosno lanaca za sneg, a iste ne upotrebljava i time ugrožava ili može ugroziti nesmetano i bezbedno odvijanje saobraćaja, da ih upotrebi.

Upućivanje vozila na kontrolni tehnički pregled odnosno radi merenja osovinskog opterećenja, odnosno ukupne mase

Policijski službenik koji posumnja u tehničku ispravnost vozila može uputiti vozilo na kontrolni tehnički pregled.

Policijski službenik odrediće gde će se kontrolni tehnički pregled izvršiti vodeći računa o vrsti vozila i ovlašćenju za vršenje tehničkog pregleda koje ima privredno društvo, a posebno o udaljenosti objekta za vršenje tehničkog pregleda.

Policijski službenik mora prisustvovati vršenju kontrolnog tehničkog pregleda, radi preduzimanja odgovarajućih mera i radnji, u slučaju kada se na tom pregledu utvrdi da je vozilo tehnički neispravno.

Vozilo na kontrolni tehnički pregled može uputiti i ovlašćeno lice organa nadležnog za poslove saobraćaja.

Vozač je dužan da bez odlaganja postupi po nalogu ovlašćenog lica i omogući vršenje kontrolnog tehničkog pregleda.

Policijski službenik koji posumnja da vozilo ne ispunjava propisane uslove u pogledu osovinskog opterećenja i ukupne mase vozila izvršiće, odnosno narediće da se izvrše merenja ovih karakteristika vozila.

Snimanje saobraćaja i učesnika u saobraćaju korišćenjem odgovarajućih sredstava

Organ nadležan za poslove saobraćaja i organ nadležan za poslove policije, imaju ovlašćenje za snimanje saobraćaja, u svrhu dokumentovanja saobraćajnih prekršaja, ponašanja učesnika u saobraćaju, praćenja bezbednosti i protočnosti saobraća.

Organ nadležan za poslove saobraćaja može, uz prethodno pribavljenu saglasnost organa nadležnog za poslove policije, da ovlasti upravljača puta, javno preduzeće i ustanovu za snimanje saobraćaja u svrhu iz prethodnog stava.

U cilju otkrivanja i dokazivanja prekršaja policijski službenici mogu koristiti vozila sa ili bez spoljnih obeležja policije, sa ugrađenim uređajima za utvrđivanje prekršaja u saobraćaju (vozilo - presretač).

Na vozilo - presretač se, dok vrši utvrđivanje prekršaja i drugih delikata i njihovo dokumentovanje, ne odnose odredbe zakona o ograničenju brzine kretanja, pod uslovom da time ne ugrožava bezbednost saobraćaja.

Vozilo - presretač je vozilo sa prvenstvom prolaza kada daje propisane posebne svetlosne i zvučne znake, najmanje jedno plavo trepćuće ili rotaciono svetlo i zvučni znak promenljive frekvencije. Znakovi se daju nakon što prekršaj bude otkriven i dokumentovan u cilju zaustavljanja i daljeg procesuiranja učinioca prekršaja, odnosno drugog delikta.

Premeštanje vozila

Policijski službenik može premestiti vozilo, odnosno naložiti da se vozilo kojim je upravljao vozač koji je isključen iz saobraćaja, odnosno vozilo koje je isključeno iz saobraćaja, premesti, ako isto ometa nesmetano i bezbedno odvijanje saobraćaja.

Policijski službenik može angažovati privredni subjekat koji je osposobljen za obavljanje ovih poslova, da o trošku vozača, vlasnika ili korisnika, premesti vozilo.

Vlasnik ili korisnik vozila dužan je da naknadi troškove premeštanja, skladištenja i čuvanja vozila i preuzme vozilo odmah po prestanku razloga za premeštanje, a najkasnije u roku od 24 sata.

Poštujte pravila saobraćaja i ne činite prekršaje u saobraćaju, bilo kada upravljate, bilo kada parkirate svoje vozilo. Troškovi kazni ili premeštanja vozila su veliko opterećenje za Vaš budžet.

Uređaji na vozilima

SADRŽAJ

Uređaji za upravljanje vozilom	235
Uređaji za zaustavljanje vozila	238
Radno kočenje	238
Pomoćno kočenje	242
Parkirno kočenje	242
Dugotrajno usporavanje vozila	243
Zaustavni put	244
Uređaji za osvetljavanje puta, označavanje vozila i za davanje svetlosnih znakova	245
Uređaji za osvetljavanje puta	246
Glavni farovi	246
Svetla za maglu	248
Dnevno svetlo	250
Svetla za vožnju unazad	250
Uređaji za označavanje vozila	251
Prednja poziciona svetla	251
Zadnja poziciona svetla	252
Parkirna svetla	252
Gabaritna svetla	253
Svetlo zadnje registarske tablice	253
Rotaciona i trepćuća svetla	254
Katadioptri	255
Svetla za označavanje vozila posebnih namena	256
Oznake sporih vozila	256
Uređaji za davanje svetlosnih znakova	257
Stop svetla	257
Pokazivači pravca	258
Uređaji koji omogućavaju normalnu vidljivost	259
Vozačko ogledalo	260
Uređaji za davanje zvučnih znakova	261
Sigurnosni pojasevi	261
Uređaji za obezbeđenje vozila od neovlašćene upotrebe	262
Uređaji za kretanje	263
Uticaj pravilne vožnje na potrošnju goriva	264
Uređaji za odvođenje izduvnih gasova	265
Tahograf	266
Dimenzije i mase vozila	268
Najveća dozvoljena dužina skupa vozila	269
Najveća dozvoljena širina vozila	269
Najveća dozvoljena visina vozila	269
Najveća dozvoljena masa	270
Farovi i svetla za osvetljavanje radova	270
Uređaji za kontrolu i davanje znakova	270
Branici na vozilima	271
Vozila za prevoz putnika	271
Autobusi klase A i B	272

- Pod uređajima na motornim i priključnim vozilima u saobraćaju na putevima, podrazumevaju se:
- uređaji za upravljanje;
- uređaji za zaustavljanje;
- uređaji za osvetljavanje puta, označavanje vozila i za davanje svetlosnih znakova;
- uređaji koji omogućavaju normalnu vidljivost;
- uređaji za davanje zvučnih znakova;
- uređaji za kontrolu i davanje znakova;
- uređaji za odvođenje i regulisanje izduvnih gasova;
- uređaji za kretanje;
- ostali uređaji.

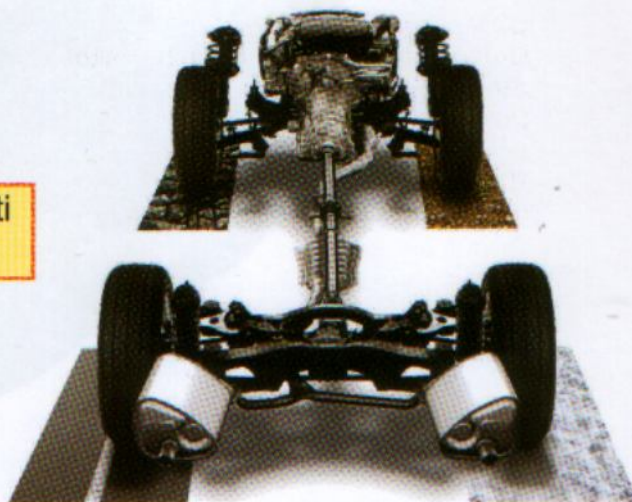
Uređaji za upravljanje vozilom

Uređaj za upravljanje vozilom na svakom vozilu mora ispunjavati osnovne zahteve jednoobraznih tehničkih uslova, biti pouzdan i izveden tako da vozač može lako, brzo i na siguran način menjati pravac kretanja vozila.

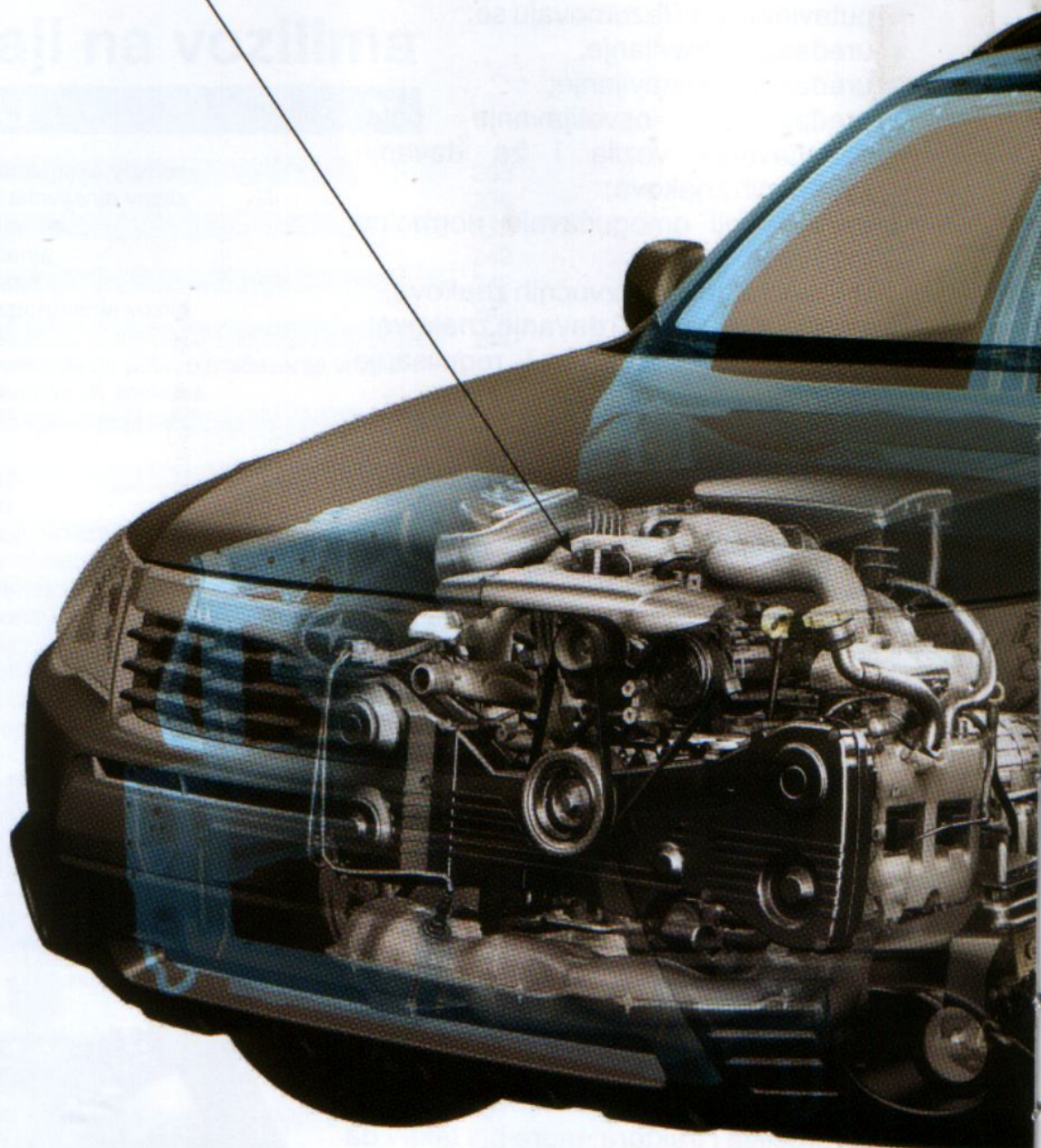

Vozila sa dva traga, ne smeju imati volan na desnoj strani.

Uređaj za upravljanje motornim vozilom, osim mopeda, motocikla, tricikla, četvorocikla i traktora, mora biti takav da se prednji točkovi vozila koji se nalaze u položaju zaokretanja, pri kretanju vozila po horizontalnoj ravnoj površini, posle oslobađanja komande upravljača, sami vraćaju ka položaju za pravolinijsko kretanje.

**Motor je pogonski
agregat vozila**

Sistem odvoda izduvnih gasova

Amortizeri

Kočioni sistem

Subaru Forester

Uređaji za zaustavljanje vozila

Uređaji za zaustavljanje (kočioni sistem) moraju da omoguće vozaču da na bezbedan, brz i efikasan način progresivno smanjuje brzinu kretanja vozila, ili da zaustavi vozilo ili da zadrži vozilo u mestu ako je ono već zaustavljeno, bez obzira na brzinu kojom se ono kreće i opterećenje vozila ako je ono u deklarisanim granicama, a na putu sa uzdužnim nagibom na kome je predviđeno kretanje tog vozila.

Kočni sistem mora da zadovolji sve tehničke uslove propisane jednoobraznim tehničkim uslovima, odnosno uslove propisane pravilnikom.

Kočne obloge ne smeju da sadrže azbest.

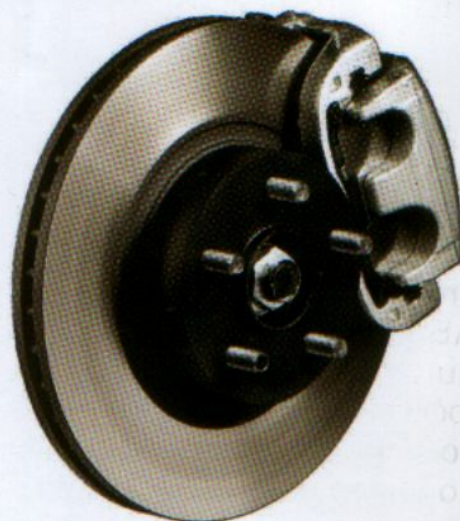

Sistem za kočenje ostvaruje sledeće funkcije:

- radno kočenje;
- pomoćno kočenje;
- parkirno kočenje;
- dugotrajno usporavanje.

Radno kočenje

Radno kočenje omogućava vozaču da može na bezbedan, brz i efikasan način progresivno da smanjuje brzinu kretanja vozila, ili da ga zaustavi, bez obzira na brzinu kojom se ono kreće i opterećenje vozila ako je ono u deklarisanim granicama, a na putu sa uzdužnim nagibom na kome je predviđeno kretanje tog vozila. Kočno dejstvo radnog kočenja mora biti takvo da omogućava postepeno menjanje tog kočnog dejstva. Kočno dejstvo mora da bude takvo da vozač ostvari ovo kočno dejstvo sa svog sedišta, bez skidanja ruku sa komande uređaja za upravljanje.

Radno kočenje moraju imati sva vozila osim:

- lakih priključnih vozila, čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 0,75t
- priključnih vozila najveće dozvoljene mase do 1,5t, ako njihova najveća dozvoljena masa ne prelazi masu vučnog vozila spremnog za vožnju
- priključnih vozila najveće dozvoljene mase do 3t, ako njihova najveća dozvoljena masa ne prelazi masu vučnog vozila spremnog za vožnju i kada se takav skup vozila kreće brzinom manjom od 30km/h
- radno kočenje sa inercionom komandom na priključnim vozilima, osim na poluprikolicama.

0,75
tona

do 1,5
tona

do 3
tone

30
km/h

Protiv blokirajući sistem (u daljem tekstu: ABS) deo je radnog kočenja koji automatski reguliše proklizavanje točkova, u pravcu obrtanja, za vreme kočenja. U slučaju otkaza ABS, radno kočenje mora obezbediti propisane funkcije i zadovoljiti propisane normative kočenja.

Kontrola ispravnosti ABS mora biti obezbeđena putem optičkog indikatora koji mora biti u vidnom polju vozača.

Kočnice moraju biti tako izvedene da omogućavaju lako, ručno ili automatsko, podešavanje zazora u zavisnosti od potrošenosti kočnih obloga. Na vozilima koja imaju ABS, podešavanje zazora u zavisnosti od potrošenosti kočnih obloga mora biti automatsko.

Najveća dozvoljena razlika sile kočenja za radnu kočnicu na točkovima iste osovine iznosi 30 %. Za izračunavanje razlike sile kočenja na točkovima iste osovine uzimaju se najveće izmerene sile kočenja. Za osnovicu izračunavanja procenta razlike sile kočenja točkova na istoj osovini uzima se veća ostvarena sila kočenja.

Neujednačenost sile kočenja po obrtu točka ne sme biti veća od 20%. Procentat neujednačenosti sile kočenja izračunava se na približno polovini najveće sile kočenja. Za osnovicu izračunavanja procenta neujednačenosti sile kočenja uzima se najveća sila kočenja izmerena pri tome.

Radno kočenje vozila: mopeda, motocikala, tricikala, četvorocikala, vozila za prevoz putnika, teretnih i priključnih vozila mora dejstvovati na sve točkove.

Veza između točkova i izvršnih elemenata kočnih površina (kočnica) radnog, pomoćnog i parkirnog kočenja mora biti čvrsta i pouzdana.

Radno, pomoćno i parkirno kočenje motornih vozila, osim mopeda, motocikala, tricikala, četvorocikala, traktora i ostalih vozila (grupa K) izvode se sa najmanje dve nezavisne komande, s tim što radno i parkirno kočenje ne mogu imati istu komandu.

Kočni sistem na motornim vozilima sa istom komandom za radno i pomoćno kočenje mora imati parkirno kočenje koje se može aktivirati dok je vozilo u pokretu.

Radno kočenje priključnog vozila, osim vozila sa inercionom komandom, mora da bude aktivirano istom onom komandom kojom se aktivira i radno kočenje vučnog vozila.

Radno kočenje priključnog vozila, osim vozila sa inercionom komandom, mora da bude aktivirano istom onom komandom kojom se aktivira i pomoćno kočenje vučnog vozila.

Laki tricikli, teški tricikli, laki četvorocikli i teški četvorocikli moraju biti opremljeni sa:

- dva nezavisna sistema radnog kočenja koji zajedno aktivirani obezbeđuju kočenje svih točkova, ili
- radnim kočenjem koji deluje na sve točkove i pomoćnim kočenjem, pri čemu pomoćno kočenje može biti i parkirno kočenje.

Teški tricikli i teški četvorocikli moraju imati parkirno kočenje koje deluje na točak ili točkove najmanje jedne osovine. Sistem za parkirno kočenje mora biti nezavisan od sistema radnog kočenja koji deluje na drugu osovinu ili osovine.

Mopedi i tricikli moraju biti opremljena sa dva sistema radnog kočenja sa nezavisnim komandama i prenosima, od kojih jedan deluje najmanje na prednji točak, a drugi najmanje na zadnji točak.

Sistemi radnog kočenja, mogu imati zajedničku komandu kočenja pod uslovom da otkaz u jednom kočnom sistemu ne utiče na efikasnost drugog.

Ova vozila ne moraju posedovati sistem za parkirno kočenje.

Kočnice na biciklima, mopedima, motociklima, triciklima i četvorociklima moraju biti ugrađene i izvedene za svaki točak u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Motocikli sa bočnim sedištem moraju imati sistem za kočenje ugrađen i izveden sa dva sistema radnog kočenja sa nezavisnim komandama i prenosima, od kojih jedan deluje najmanje na prednji točak, a drugi najmanje na zadnji točak. Bočni točak mora biti kočen sistemom radnog kočenja, ako bez kočenja tog točka, vozilo ne zadovoljava normativ efikasnosti radnog kočenja.

Sistem radnog kočenja, koji deluje na bočni točak, se aktivira istom komandom kao i sistem radnog kočenja zadnjeg točka.

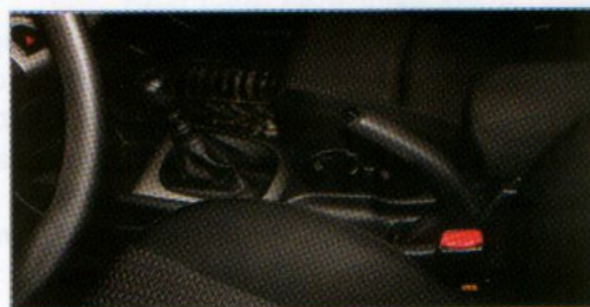
Pomoćno kočenje

Pomoćno kočenje omogućava da se vozilo uspori i zaustavi ako dođe do najviše jednog otkaza u prenosnom sistemu radnog kočenja, sa regulisanim intenzitetom kočenja, pri čemu jedna ruka vozača mora biti slobodna radi upravljanja vozilom.

Parkirno kočenje

Parkirno kočenje omogućava, da se pomoću odgovarajućeg mehaničkog uređaja, spreči pokretanje zaustavljenog vozila, pri čemu se na motornom vozilu izvodi tako da ga vozač može upotrebiti sa vozačkog mesta, a na priključnom vozilu tako da ga vozač može upotrebiti sa vozačkog mesta ili pomoću komande na priključnom vozilu.

Parkirna kočnica motornog vozila, odnosno priključnog vozila kad je ono odvojeno od vučnog vozila, mora obezbediti kočenje sa kočnim koeficijentom od 15%.

Na motornim vozilima koja se pogone akumulisanom električnom energijom, radno ili pomoćno kočenje može biti izvedeno kao elektrootporna ili elektromagnetna kočnica.

Na motornim vozilima sa hidrostatičkim prenosom snage funkcija radne kočnice može biti, delimično ili u potpunosti, ostvarena razlikom pritisaka u ovom sistemu.

Dugotrajno usporavanje vozila

Dugotrajno usporavanje vozila omogućava usporavanje vozila pri kretanju vozila na putu sa uzdužnim padom, i izvodi se tako da ga vozač može upotrebiti sa vozačkog mesta, pri čemu jedna ruka vozača mora biti slobodna radi upravljanja vozilom.

Propisane vrednosti srednjeg usporenja se izjednačavaju sa kočnim koeficijentom koji predstavlja odnos usporenja vozila i 10 m/s^2 a izražavaju se u procentima.

Kočni koeficijent vozila izračunava se kao odnos zbira svih sila ostvarenih tokom merenja na uređaju za merenje kočnih sila i ukupne mase vozila pomnožene sa 10 m/s^2 a izražava se u procentima.

Propisane najmanje vrednosti kočnog koeficijenta, koje su navedene u Tabeli 1, moraju se ostvariti pri dejstvu sile na komandu kočnog sistema koja ne sme preći propisanu silu aktiviranja datu u istoj tabeli.

VRSTA VOZILA	RADNO KOČENJE			POMOĆNO KOČENJE **		
	Kočni koeficijent	Sila aktiviranja		Kočni koeficijent	Sila aktiviranja	
		Nožno aktiviranje	Ručno aktiviranje		Nožno aktiviranje	Ručno aktiviranje
	$K_r \geq [\%]$	$F \leq [\text{daN}]$	$F \leq [\text{daN}]$	$K_p \geq [\%]$	$F \leq [\text{daN}]$	$F \leq [\text{daN}]$
MOPEDI, MOTOCIKLI, TRICIKLI I ČETVOROČIKLI	40	50	20	20	50	20
PUTNIČKO VOZILO	50	50	-	20	50	40
LAKI I TEŠKI AUTOBUS	50	70	-	20	70	60
TERETNO VOZILO	45	70	-	20	70	60
PRIKLJUČNO VOZILO	40	$P_k \leq 6,5 \text{ bar}^*$	-	20	-	-
TRAKTORI, VUČNO VOZILO TURISTIČKOG VOZA	25	60	40	-	-	-
PRIKLJUČNA VOZILA TRAKTORA I TURISTIČKOG VOZA	25	-	-	-	-	-

„RK” je pritisak u komandnom vođu prilikom kočenja u dvovodnim pneumatičkim sistemima.

**Vrednosti za „POMOĆNO KOČENJE” u Tabeli 1 date su za slučaj kada je pomoćno kočenje izvedeno kao poseban sistem.

Normativi kočnog koeficijenta moraju se ostvariti u svim dozvoljenim uslovima opterećenja vozila, bez obzira da li se ispitivanje vrši uređajem za merenje usporenja na putu kada je vozilo u pokretu ili uređajem za merenje sila kočenja sa obrtnim valjcima

Zaustavni put

Prilikom pritiska na komandu radne kočnice vozilo se ne zaustavlja istog momenta, već je potreban izvestan put da bi se ono zaustavilo. Put zavisi ne samo od brzine kretanja, već i od drugih uslova: brzine reagovanja vozača, stanja kolovoza, pneumatika, kočnica i dr.

Put koji pređe vozilo od momenta kada vozač uoči opasnost do momenta zaustavljanja vozila, zove se zaustavni put. To je put koji vozilo pređe od momenta reagovanja vozača, aktiviranja kočnice, pa do zaustavljanja vozila.

U blizini škola i obdaništa, smanjite brzinu kretanja svog vozila, uvek, a pogotovu u mesecu septembru, kada je početak školske godine i maju i junu kada je kraj školske godine.

Uređaji za osvetljavanje puta, označavanje vozila i za davanje svetlosnih znakova

Pod uređajima za osvetljavanje puta i za davanje svetlosnih znakova na motornim i priključnim vozilima odnosno svetlima, podrazumevaju se:

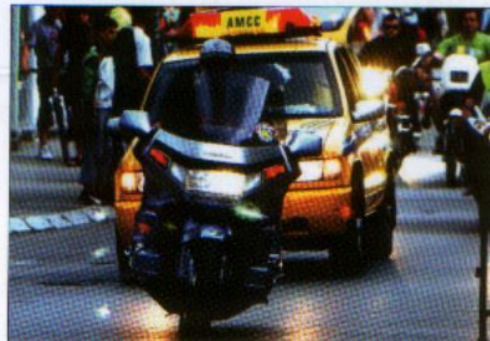
- uređaji za osvetljavanje puta;
- uređaji za označavanje vozila;
- uređaji za davanje svetlosnih znakova.

Na vozilima se u saobraćaju na javnim putevima koriste samo svetla za osvetljavanje puta.

Uređaji za osvetljavanje puta i za davanje svetlosnih znakova, postavljeni na prednjoj strani motornog i priključnog vozila, ne smeju davati svetlost crvene boje vidljivu sa prednje strane vozila niti svetlost bele boje od svetala i reflektujućih materija postavljenih na zadnjoj strani vozila, odnosno vidljivih sa zadnje strane vozila.

Ovo se ne odnosi se na svetla za osvetljavanje puta pri vožnji unazad, pokretno svetlo za istraživanje (reflektor), svetla za osvetljavanje zadnje registarske tablice i registarsku tablicu sa belom reflektujućom materijom, konturne oznake, kao i na crveno trepćuće svetlo na vozilima pod pratnjom.

Istovetni uređaji za osvetljavanje puta i za davanje svetlosnih znakova koji su udvojeni na motornom vozilu na tri ili više točkova, moraju biti postavljeni u istoj horizontalnoj ravni i simetrično u odnosu na uzdužnu vertikalnu ravan vozila i moraju biti iste veličine i boje i dejstvovati istovremeno ujednačenim svetlosnim intenzitetom.

Uređaji za davanje svetlosnih znakova za označavanje pravca kretanja vozila (pokazivači pravca) i parkirna svetla ne moraju da dejstvuju istovremeno.

Ako su ovi uređaji izvedeni kombinovano, moraju da ispunjavaju uslove propisane za svaki pojedini uređaj.

Uređaji za osvetljavanje puta na prednjoj strani vozila moraju biti povezani tako da se ne mogu uključiti dok se ne uključe zadnja i prednja poziciona svetla i svetla za osvetljavanje zadnje registarske tablice, osim kad se koriste za davanje svetlosnih znakova.

Uređaji za osvetljavanje puta

Pod uređajima za osvetljavanje puta na motornim i priključnim vozilima, podrazumevaju se:

- glavni farovi;
- svetla za maglu;
- dnevno svetlo;
- svetla za vožnju unazad;
- farovi i svetla za osvetljavanje mesta na kome se izvode radovi;
- pokretni far (reflektor).

Glavni farovi

Glavni farovi mogu biti izvedeni tako da imaju:

- dugo svetlo;
- kratko svetlo;
- dugo i kratko svetlo.

Svetlosni izvori moraju biti homologovani prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Glavni farovi na motornim vozilima na dva točka i motornim vozilima na tri točka, koja nisu šira od 1,3 m, kao i na invalidskim motornim kolicima, moraju biti ugrađeni i izvedeni kao jedan glavni far ili dva glavna fara, od kojih jedan za kratko svetlo.

Svetla za osvetljavanje puta na motornim vozilima koja na ravnom putu ne mogu razviti brzinu kretanja veću od 30 km/h, na zaprežnom vozilu i na turističkom vozu mogu biti ugrađena i izvedena samo kao oborena svetla.

Svetlost glavnih farova mora biti bele boje. Far dugog svetla ne sme biti postavljen bliže spoljašnjem gabaritu vozila od fara kratkog svetla.

U glavne farove mogu biti ugrađena prednja poziciona svetla.

Kada se uključe duga svetla za osvetljavanje puta, mora automatski da svetli kontrolna plava lampa na kontrolnoj tabli vozila.

Glavni farovi moraju biti povezani tako da prelaz sa svetlosti dugog svetla na svetlost kratkog svetla i obrnuto bude istovremen i putem iste komande.

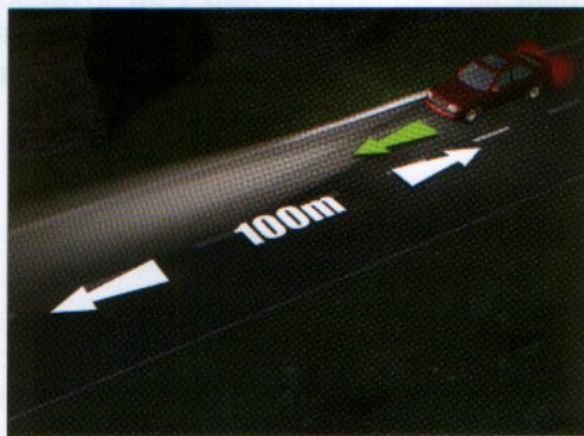
Glavni farovi moraju biti električno povezani tako da se uključuju u kombinaciji sa prednjim pozicionim svetlima, zadnjim pozicionim svetlima, gabaritnim svetlima i svetlom zadnje registarske tablice.

U slučaju da je vozilo za prevoz putnika ili teretno vozilo opremljeno kratkim svetlima sa gasnim izvorom svetlosti obavezan deo opreme je i uređaj za čišćenje farova.

Vozilo može imati farove sa dinamičkim praćenjem vožnje kroz krivinu, koje može biti izvedeno kao zakretanje farova ili uključivanje jednog od svetala za maglu.

Ukoliko se ovaj uređaj ugrađuje naknadno u vozilo mora postojati odgovarajuće uverenje Agencije za bezbednost saobraćaja.

Svetlosni snop kratkog svetla, osim traktora, mora biti u stanju da osvetli najmanje 40 m, a najviše 80 m puta, a svetlosni snop dugog svetla - najmanje 100 m puta ispred vozila noću, pri normalnoj vidljivosti, i to pri ravnomerno opterećenom motornom vozilu na horizontalnoj površini.

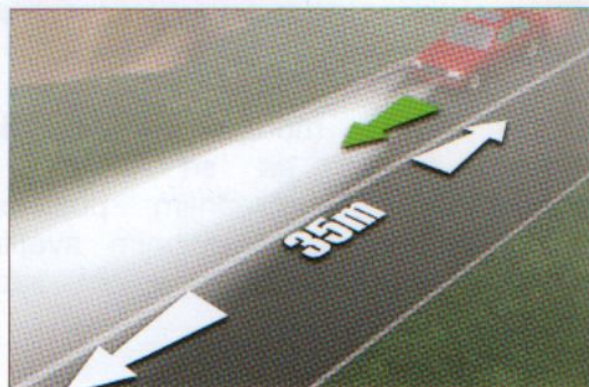

Kratko svetlo na biciklu ili mopedu mora biti izvedeno i podešeno tako da osvetljeni deo ravnog puta nije duži od 50 m ni kraći od 10 m.

Svetla za maglu

Svetla za maglu na motornom vozilu moraju biti izvedena i podešena tako da osvetljeni deo ravnog puta ispred vozila nije duži od 35 m. Svetlosni snop farova za maglu mora biti simetričan u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Svetla za maglu na motornim vozilima na četiri ili više točkova i na motornim vozilima na tri točka koja su šira od 1,3 m mogu biti ugrađeni i izvedeni kao dva svetla za maglu, a na motociklima kao jedan ili dva simetrično postavljena svetla za maglu, tako da daju svetlost bele ili žute boje.

Svetla za maglu ne smeju se postavljati na visinu veću od visine na kojoj su postavljeni farovi kratkog svetla.

Svetla za maglu mogu biti povezana sa sistemom za dinamičko osvetljavanje puta pri skretanju, pri čemu se automatski aktivira samo jedno od svetala.

Svetlo za maglu mora imati poseban prekidač.

Na vozilima prvi put registrovanim u Republici Srbiji nakon 1. marta 2011. godine moraju biti ugrađena i izvedena zadnja svetla za maglu prema jednoobraznim tehničkim uslovima, osim na: mopedima, motociklima, triciklima, četvorociklima, traktorima i ostalim vozilima (zaprežnim, biciklima, invalidskim kolicima, turističkom vozu i sl.)

Zadnja svetla za maglu mogu biti izvedena kao jedno ili dva svetla. Ako je izvedeno kao jedno svetlo tada se mora nalaziti, u odnosu na uzdužnu vertikalnu ravninu simetrije vozila, na levoj strani vozila.

Zadnje svetlo za maglu može da se uključi samo putem posebnog prekidača.

Zadnje svetlo za maglu mora biti povezano tako da se može uključiti samo ako su uključena poziciona svetla i bar jedno svetlo za osvetljavanje puta.

Kontrola uključenosti zadnjeg svetla za maglu mora biti obezbeđena putem kontrolne lampe žute ili zelene boje.

Dnevno svetlo

Svetlost dnevnog svetla mora biti bele boje. Dnevno svetlo može biti ugrađeno u druga svetla. Mesto ugradnje dnevnog svetla odgovara pravilima koja važe za glavne farove vozila.

Pri upotrebi dnevnog svetla nije obavezno da budu uključena prednja i zadnja poziciona svetla, gabaritna svetla ni svetlo zadnje registarske tablice.

Dnevno svetlo se upotrebljava samo po danu i dobroj vidljivosti.

Uključivanje glavnih farova umesto dnevnog svetla(i obrnuto) može biti izvedeno i automatskim uređajem na vozilu.

Svetla za vožnju unazad

Svetla za vožnju unazad na motornim vozilima, osim turističkog voza, traktora, motocikala, lakih četvorocikala i četvorocikala, koja su prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. marta 2011. godine, moraju biti ugrađena i izvedena tako da daju svetlost bele boje, prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Svetla za vožnju unazad na priključnim vozilima mogu biti ugrađena i izvedena tako da daju svetlost bele boje, prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Svetlo za vožnju unazad mora imati prekidač koji se automatski uključuje u momentu uključivanja hoda unazad, i to kad je u električnoj instalaciji omogućen rad motoru.

Uređaji za označavanje vozila

Pod uređajima za označavanje motornih i priključnih vozila, podrazumevaju se:

- prednja poziciona svetla;
- zadnja poziciona svetla;
- zadnje svetlo za maglu;
- parkirna svetla;
- gabaritna svetla;
- svetla zadnje registarske tablice;
- rotaciona i trepćuća svetla;
- katadioptri;
- svetla za označavanje vozila posebnih namena (taksi, javni gradski prevoz, obuka vozača, vozila putne pomoći i sl.);
- oznake dugih, teških i sporih vozila, oznake radilišnih vozila, oznake pokretnih kontenera za smeće, kao i reflektivne površine za označavanje konture vozila i reflektivni reklamni natpisi.

Uređaji za označavanje vozila moraju biti homologovani prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Prednja poziciona svetla

Prednja poziciona svetla na motornom vozilu na četiri ili više točkova i motornom vozilu na tri točka koja su šira od 1,3 m, kao i na priključnom vozilu širine preko 1,6 m, moraju biti ugrađena i izvedena kao dva prednja poziciona svetla, a na motornom vozilu na dva točka i motornom vozilu na tri točka koja nisu šira od 1,3 m kao jedno prednje poziciono svetlo tako da daju svetlost bele boje.

šira od
1,3m

preko
1,6m

Ako je ugrađeno jedno prednje poziciono svetlo, ono mora biti postavljeno u uzdužnoj srednjoj ravni vozila.

Prednja poziciona svetla mogu biti ugrađena u glavne farove.

Prednja poziciona svetla moraju da se uključuju u kombinaciji sa zadnjim pozicionim svetlima, gabaritnim svetlima i svetlom zadnje registarske tablice i moraju biti uključena kada su uključena svetla glavnih farova.

Zadnja poziciona svetla

Zadnja poziciona svetla na motornom vozilu na četiri ili više točkova, motornom vozilu na tri točka koja su šira od 1,3 m i na priključnom vozilu moraju biti ugrađena i izvedena kao dva zadnja poziciona svetla, a na motornom vozilu na dva točka i motornom vozilu na tri točka koja nisu šira od 1,3 m kao jedno ili dva zadnja poziciona svetla tako da daju svetlost crvene boje.

Ako je ugrađeno jedno zadnje poziciono svetlo, ono mora biti postavljeno u uzdužnoj srednjoj ravni vozila.

Zadnja poziciona svetla moraju da se uključuju u kombinaciji sa prednjim pozicionim svetlima, gabaritnim svetlima i svetlom zadnje registarke tablice i moraju biti uključena kada su uključena svetla glavnih farova.

Parkirna svetla

Parkirna svetla na motornim i priključnim vozilima mogu biti postavljena i izvedena na sledeći način, i to:

- na bočnoj strani vozila – u vidu posebnog svetla koje prema prednjoj strani vozila daje svetlost bele boje, a prema zadnjoj strani vozila svetlost crvene boje;
- na prednjoj i zadnjoj strani vozila – u vidu svetla koja daju, i to: prednja svetla – svetlost bele boje usmerenu unapred, a zadnja svetla – svetlost crvene boje usmerenu unazad, s tim da prednje svetlo može biti ugrađeno zajedno sa prednjim pozicionim svetlom ili glavnim farom, a zadnje svetlo zajedno sa zadnjim pozicionim svetlom i sa stop svetlom, ili samo sa stop svetlom, ili samo sa zadnjim pozicionim svetlom.

Gabaritna svetla

Motorna i prikjučna vozila koja su prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. jula 2011. godine, osim traktora, priklučnih vozila traktora, izmenljivih vučnih mašina i ostalih vozila (zaprežnih vozila, bicikala, tricikala sa pedalama, invalidskih kolica, turističkog voza i sl.) a čija širina iznosi više od 2,1 m moraju imati gabaritna svetla.

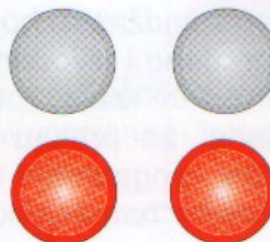
Gabaritna svetla mogu biti postavljena i na vozilima čija širina iznosi od 1,8 m do 2,1 m.

- na prednjem gornjem delu vozila postavljaju se dva svetla koja daju svetlost bele boje usmerenu unapred;
- na zadnjem gornjem delu vozila, osim na vučnom vozilu koje je namenjeno za vuču poluprikolice, postavljaju se dva svetla koja daju svetlost crvene boje usmerenu unazad.

više od
2,1 m

1,8 - 2,1
metara

Gabaritna svetla moraju biti homologovana i postavljena prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Svetlo zadnje registarske tablice

Svetlo zadnje registarske tablice, mora biti ugrađeno i izvedeno tako da daje svetlost bele boje i da se po tablici rasprostire ravnomerno, bez tamnih ili izrazito svetlih mesta osim na lakim četvorociklima i četvorociklima.

Svetlost koja se odbija od registarske tablice ne sme da blješti, a izvor svetlosti ne sme da bude neposredno vidljiv za učesnike u saobraćaju koji se kreću iza vozila.

Svetlost koja osvetljava zadnju registarsku tablicu mora biti takva da je noću, pri dobroj vidljivosti, moguće čitati oznake i brojeve na tablici sa udaljenosti od najmanje 20 m.

Svetlo zadnje registarske tablice mora biti povezano na isti prekidač kojim se uključuju i poziciona svetla.

20
metara

Rotaciona i trepćuća svetla

Rotaciona i trepćuća svetla na vozilima mogu biti izvedena tako da daju samo svetlost žutonarandžaste, crvene ili plave boje i moraju biti postavljena na najvišem mestu vozila i vidljiva sa svih strana.

Rotaciono ili trepćuće svetlo na vozilima namenjenim za održavanje puteva i instalacija, vozilima namenjenim za pružanje pomoći na putu i traktorima, mora biti ugrađeno i izvedeno kao najmanje jedno rotaciono ili trepćuće svetlo tako da daje svetlost žutonarandžaste boje. To svetlo može biti ugrađeno i izvedeno i na vozilu namenjenom za pratnju organizovanih kolona, za pratnju vozila kojima se prevoze vangabaritni tereti i opasni tereti, na vozilu namenjenom za ispitivanja na putu, kao i na vozilu koje je zbog neispravnosti zaustavljeno na kolovozu.

Rotaciono ili trepćuće svetlo plave boje može se postaviti samo na vozilima namenjenim za hitnu medicinsku pomoć, vatrogasnim vozilima, vozilima organa unutrašnjih poslova i na vozilima Vojske Srbije.

Trepćuća svetla na vozilima pod pratnjom mogu biti postavljena i izvedena tako da daju trepćuću svetlost crvene i plave boje.

Katadiopteri

Katadiopteri na motornim vozilima na četiri ili više točkova i motornim vozilima na tri točka koja su šira od 1,3 m moraju biti ugrađeni i izvedeni kao dva zadnja katadioptera crvene boje, a na motornim vozilima na dva točka i motornim vozilima na tri točka koja nisu šira od 1,3 m – kao jedan zadnji katadiopter crvene boje i ne smeju biti trouglastog oblika.

Dva prednja bela katadioptera na priključnom vozilu i motornom vozilu sa skrivajućim farovima moraju biti ugrađena i izvedena tako da ne smeju biti trouglastog oblika. Sva ostala vozila mogu imati prednje katadioptere.

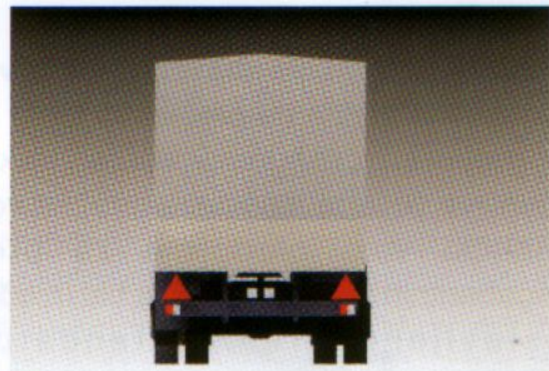
Dva zadnja crvena katadioptera na priključnom vozilu moraju biti ugrađena i izvedena u obliku ravnostranog trougla, sa vrhom okrenutim naviše.

Ako je na vozilu ugrađeno više od dva katadioptera, oni moraju biti u paru.

Ako je ugrađen samo jedan prednji ili samo jedan zadnji katadiopter, on mora biti postavljen u uzdužnoj srednjoj ravni vozila.

Na traktorima kod kojih su postavljena dva para zadnjih katadioptera jedan par mora zadovoljavati zahteve jednoobraznih tehničkih uslova.

Prednji i zadnji katadiopteri, osim trouglastih, mogu biti ugrađeni zajedno sa odgovarajućim prednjim ili zadnjim svetlima.

Na motornim vozilima čija dužina prelazi 6 m i svim priključnim vozilima, prvi put registrovanim u Republici Srbiji nakon 1. marta 2011. godine moraju biti ugrađeni bočni katadiopteri žute boje prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Svetla za označavanje vozila posebnih namena

Svetla za označavanje vozila posebnih namena smeju se upotrebljavati samo na odgovarajućim vozilima, kao na primer na vozilima taksi prevoza, javnog gradskog prevoza, obuka vozača, vozila putne pomoći i sl.

Svetla za označavanje vozila posebnih namena moraju biti tako konstruisana da se prilikom upotrebe ne mogu od strane drugih učesnika u saobraćaju pogrešno protumačiti, moraju biti bezbedno učvršćena za upotrebu do najveće konstruktivne brzine vozila i takvog oblika i sadržine da ne ometaju druge učesnike u saobraćaju odnosno nemaju uvredljivu sadržinu.

Oznake sporih vozila

Oznake sporih vozila obavezne su za vozila čija najveća brzina ne prelazi 30 km/h kao i za traktore, priključna vozila traktora, izmenljive vučene mašine, zaprežna vozila, turistički voz, platforme za prevoz vangabaritnih tereta, a moraju biti izrađene i postavljene prema standardu i homologovane i postavljene prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Tabla za označavanje sporih vozila postavlja se uvek na zadnju stranu sporog vozila i to tako da je vrh zasečenog trougla okrenut na gore, dok mu je osnovica paralelna sa površinom kolovoza. Tabla se postavlja centralno tako da je na polovini širine zadnje strane vozila. Tabla mora biti vidno istaknuta i u celosti vidljiva za vozače koji se kreću iza sporog vozila. Tabla za označavanje sporog vozila ne sme zaklanjati uređaje za davanje svetlosnih znakova na vozilu. Na skupu vozila tabla se postavlja na zadnjoj strani zadnjeg vozila.

Oznake radilišnih vozila obavezne su na vozilima koja po prirodi svog posla često stoje nepokretna na radilištima na putu i na radnim mašinama kada njihova širina prelazi 2,5 m. Oznake moraju odgovarati i biti postavljene u skladu sa standardom.

Uređaji za davanje svetlosnih znakova

Pod uređajima za davanje svetlosnih znakova podrazumevaju se:

- stop svetla;
- pokazivači pravca;
- uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača pravca;
- svetlosni znak upozorenja.

Stop svetla

Stop svetla na motornom vozilu na četiri ili više točkova, motornom vozilu na tri točka koja su šira od 1,3 m i na priključnom vozilu moraju biti ugrađena i izvedena kao najmanje dva stop svetla na zadnjoj strani vozila, a na motornom vozilu na dva točka i motornom vozilu na tri točka koja nisu šira od 1,3 m i lakom četvorociklu i četvorociklu kao najmanje jedno stop svetlo na zadnjoj strani vozila tako da daju svetlost crvene boje.

Putnička vozila prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. marta 2011. godine moraju imati ugrađeno treće stop svetlo na srednjoj uzdužnoj ravni vozila.

Motorna vozila koja na ravnom putu ne mogu razviti brzinu kretanja veću od 25 km/h ne moraju imati stop svetlo.

šira od
1,3m

do
1,3m

do
25km/h

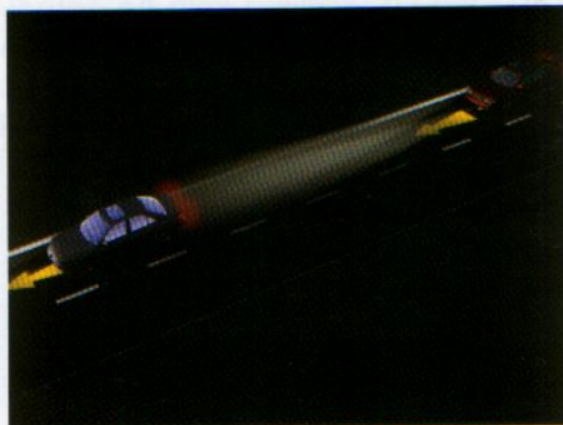
Ako je na vozilu ugrađeno samo jedno ili više stop svetala, ona moraju biti postavljena simetrično u odnosu na uzdužnu srednju ravan vozila.

(Čl. 70. 71. Pravilnika)

Stop svetla mogu biti ugrađena zajedno sa drugim zadnjim svetlima.

Stop svetla moraju biti povezana tako da se uključuju pri upotrebi radne kočnice vozila. Pri intenzivnom kočenju stop svetla mogu imati ugrađen trepćući efekat u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Pokazivači pravca

Pokazivači pravca na motornom vozilu na tri, četiri ili više točkova i na priključnom vozilu moraju biti ugrađeni i izvedeni na sledeći način, i to:

- na motornom vozilu koje nije duže od 6 m:
- dva prednja bočna i dva zadnja pokazivača pravca, i
- dva prednja, dva zadnja i dva bočna pokazivača pravca, ili
- dva prednja i dva zadnja pokazivača pravca;
- na motornom vozilu koje je duže od 6 m i na vučnom motornom vozilu:
- dva prednja bočna i dva zadnja pokazivača pravca, ili
- dva prednja, dva bočna i dva zadnja pokazivača pravca;
- na priključnom vozilu dva zadnja pokazivača pravca.

Pokazivači pravca na motornom vozilu na dva točka mogu biti ugrađeni i izvedeni kao:

- dva prednja i dva zadnja pokazivača pravca, ili
- dva pokazivača pravca na upravljaču, vidljiva spreda i pozadi.

Svetlost pokazivača pravca mora biti žute boje.

Uključivanje pokazivača pravca mora biti nezavisno od uključivanja bilo kog drugog svetla na vozilu.

Svi pokazivači pravca, postavljeni na istoj strani vozila, moraju se uključivati i isključivati putem iste komande.

Kontrola funkcionisanja pokazivača pravca mora biti obezbeđena putem optičke ili zvučne kontrolne naprave.

Vozila za prevoz putnika i teretna vozila prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. jula 2011. godine, moraju obavezno imati kontrolu funkcionisanja i putem optičke i zvučne kontrolne naprave u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača pravca na motornim vozilima mora biti ugrađen i izveden tako da se može uključiti posebnim prekidačem, a kontrola funkcionisanja mora se obezbediti putem crvene kontrolne lampe koja je u vidnom polju vozača.

Uređaji koji omogućavaju normalnu vidljivost

(Čl. 71. 72. Pravilnika)

Pod uređajima na vozilima koji omogućavaju normalnu vidljivost u saobraćaju na putu podrazumevaju se:

- vetrobran i spoljna prozorska okna kabine i karoserije;
- uređaj za brisanje vetrobrana (brisač vetrobrana);
- uređaj za kvašenje spoljne strane vetrobrana (perač vetrobrana);
- ogledalo koje vozaču omogućava osmatranje puta i saobraćaja (vozačko ogledalo).

(Čl. 76. 110. 101. Pravilnika)

Vetrobran i sva stakla na motornom ili priključnom vozilu, osim prednjeg vetrobrana na motociklu i mopedu s dva ili tri točka i bez kabine vozača, lakom četvorociklu bez kabine vozača i četvorociklu koji nemaju kabinu vozača, moraju biti homologovani i ugrađeni u skladu sa odredbama jednoobraznih tehničkih uslova.

Providne površine na prikolicama u sastavu turističkog voza ne moraju biti homologovane.

Vetrobran se ne sme naknadno zatamnjavati. Bočna stakla u ravni vozača mogu biti naknadno zatamnjena tako da ukupna vrednost prigušenja svetla ne prelazi 25%. Ostala stakla na vozilu mogu biti naknadno zatamnjena bez ograničenja ukupne vrednosti prigušenja svetla pri čemu na vozilu moraju biti ugrađena dva bočna retrovizora.

Vozačko ogledalo

(Čl. 75. Pravilnika)

Vozačko ogledalo na motornom vozilu mora biti ugrađeno i izvedeno kao najmanje:

- jedno vozačko ogledalo na traktoru i putničkim vozilima sa najviše dva sedišta;
- dva vozačka ogledala na motociklu, ako je motocikl prvi put registrovan nakon 1. jula 2011. godine i na traktoru kao i na turističkom vozu;
- dva vozačka ogledala na putničkom automobilu sa četiri ili više sedišta, od kojih je jedno smešteno unutar karoserije, a drugo izvan karoserije na levoj strani vozila;
- dva vozačka ogledala na autobusu, putničkom automobilu koji vuče kamp prikolicu i trolejbusu sa obe spoljašnje strane prednjeg dela ovih vozila i jedno vozačko ogledalo unutar karoserije;
- dva vozačka ogledala na teretnim vozilima sa obe spoljašnje strane prednjeg dela tih vozila.

Vozačko ogledalo mora biti homologovano prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Vozačko ogledalo postavljeno unutar karoserije putničkog vozila mora se nalaziti na mestu na kome ga vozač sa svog sedišta može podešavati rukom.

Uređaji za davanje zvučnih znakova

Uređaj za davanje zvučnih znakova na motornom vozilu mora biti ugrađen i izveden kao najmanje jedan uređaj tako da daje jednolične zvuke nepromenljivog intenziteta i mora biti homologovan i ugrađen u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Na motorna vozila namenjena za hitnu medicinsku pomoć, vatrogasna vozila, vozila organa unutrašnjih poslova i vozila Vojske Srbije, može biti ugrađen i izveden i poseban uređaj za davanje znakova od niza naizmenično proizvedenog zvuka od dve različite frekvencije.

Komanda uređaja za davanje zvučnih znakova mora biti postavljena tako da je pristupačna vozaču sa njegovog sedišta.

Uređaj za davanje zvučnih znakova na biciklima i mopedima mora biti ugrađen i izveden tako da ispunjava uslove propisane Pravilnikom.

Sigurnosni pojasevi

(Čl. 101. Pravilnika)

Sigurnosni pojasevi i njihov priključci, odnosno vozila, shodno njihovim vrstama, moraju da budu homologovanog tipa.

Vozila za prevoz putnika i teretna vozila koja su prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. marta 2012. godine, moraju imati sigurnosne pojaseve za sva deklarirana sedišta, izuzev lakih i teških autobusa, gradskih i prigradskih autobusa, kao i gradskih i prigradskih autobusa namenjenih da voze putnike koji sede, odnosno koji stoje.

Sigurnosni pojasevi mogu, u slučaju potrebe, biti produženi odgovarajućim namenskim produžecima.

Tricikli i četvorocikli, ukoliko su opremljeni zaštitnim ramom oko vozača i putnika mogu imati sigurnosni pojas.

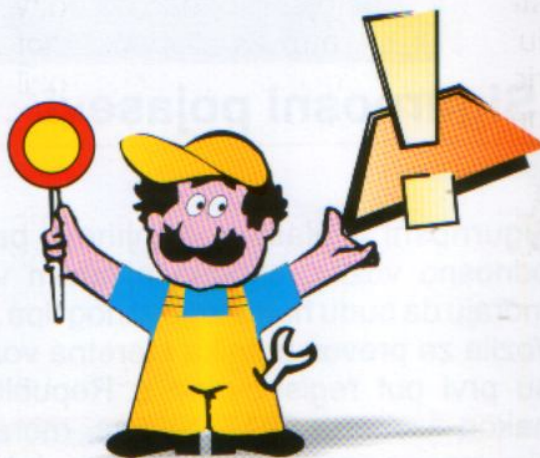
Bezbednosna sedišta za decu koje se postavljaju u vozila moraju biti homologovana u skladu s jednoobraznim tehničkim uslovima i moraju da budu postavljena na način kako to preporučuju proizvođač dečjeg sedišta i proizvođač vozila.

Nasloni za glavu u putničkim automobilima moraju biti ugrađeni i izvedeni za sva sedišta, koja su okrenuta prema napred ili prema nazad, za koja imaju ugrađene sigurnosne pojaseve, i obrnuto.

Uređaji za obezbeđenje vozila od neovlašćene upotrebe (Čl. 103. Pravilnika)

Uređaj za obezbeđenje vozila od neovlašćene upotrebe mora biti ugrađen i izveden tako da spreči okretanje točka upravljača ili pomeranje ručice menjača, ili da deluje na sistem prenosa i spreči okretanje pogonskih točkova (osim kočnih sistema), ili da ima poseban sistem kojim se sprečava puštanje motora u rad.

Ovaj uređaj mora biti stalno ugrađen u vozilu i mora biti izveden tako da se ne može uključiti kad se vozilo nalazi u pokretu.

Uređaji za kretanje

Uređaji za kretanje vozila kao što su točkovi i gusenice moraju biti konstruisani i izvedeni od takvog materijala da ne oštećuju kolovozni zastor.

Pneumatici na vozilima moraju biti deklariranih dimenzija od strane proizvođača vozila, zavisno od najveće konstruktivne brzine kretanja vozila i najveće dozvoljene mase vozila na kome su pneumatici postavljeni.

Pneumatici moraju biti homologovani prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Pneumatici na istoj osovini vozila moraju biti jednaki po tipu, vrsti (letnji, zimski), konstrukciji (radijalni, dijagonalni i sa ukrštenim pojasevima), nosivosti i dimenzijama.

Dubina gazećeg sloja pneumatika mora biti viša od fabrički dozvoljene dubine označene TWI oznakama, odnosno ako iste ne postoje najmanja dozvoljena dubina je 1,6 mm za mopede, motocikle, tricikle, četvorocikle i putnička vozila i 2,0 mm za ostale vrste vozila.

U periodu od 1. novembra do 1. aprila vozila moraju biti opremljena zimskom opremom. Van navedenog perioda vozila mogu biti opremljena zimskom opremom.

Dubina gazećeg sloja na pneumaticima za zimsku upotrebu ne sme biti manja od 4 mm.

Nepravilno

Pravilno

Na vozilima se ne smeju postavljati pneumatici sa klinovima.

Na motornim vozilima mogu se koristiti obnovljeni pneumatici, osim na upravljajućim točkovima.

Obnovljeni pneumatici koji se koriste na turističkim i međugradskim autobusima moraju biti deklarirani da se mogu koristiti do brzina 100 km/h.

Obnovljeni pneumatici moraju na bočnoj strani pneumatika imati oznaku „RETREAD“, pored toga moraju imati i četvorocifrenu oznaku nedelje i godine kada je izvršeno obnavljanje, i moraju biti homologovani prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Uticaj pravilne vožnje na potrošnju goriva

Često vozači u cilju smanjenja potrošnje goriva na nizbrdici gase motore i izbacе ručicu menjača iz brzine u neutralni položaj i tako se kreću koristeći s vremena na vreme samo kočnicu. Takva vožnja, ne samo da nije bezbedna, već je veoma opasna jer direktno utiče na bezbednost kako vozača, tako i ostalih učesnika u saobraćaju.

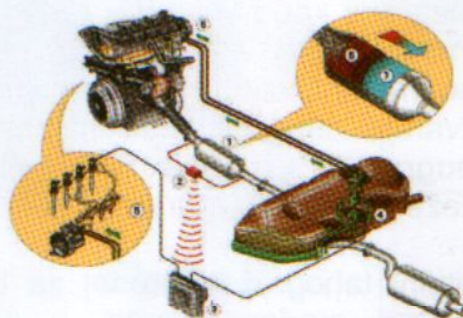
Potrošnja goriva je određena od strane proizvođača vozila koji je, na osnovu ispitivanja i podešavanja rada motora, ustanovio prosečnu potrošnju goriva. Kako bi vaše vozilo trošilo goriva, onoliko koliko je proizvođač ustanovio, morate se pridržavati uputstva koje je on dao u deklaraciji, kako za način vožnje, tako i za ispravnost motora i ostalih uređaja i sklopova, pa do pneumatika, jer svaki element neispravno korišćen, može da utiče na veću potrošnju goriva, vašeg vozila.

Uređaji za odvođenje i regulisanje izduvnih gasova

Izlaz (izvod) izduvne cevi uređaja za odvođenje i ispuštanje izduvnih gasova na vozilima ne sme biti usmeren u desnu bočnu stranu motornog vozila niti sme prelaziti gabarite vozila po dužini ili širini.

Na izduvnoj cevi mora se nalaziti uređaj za prigušivanje zvuka izduvnih gasova koji se ne može isključiti, osim za potrebe čišćenja.

Naknadno ugrađeni prigušivači, moraju biti homologovani u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

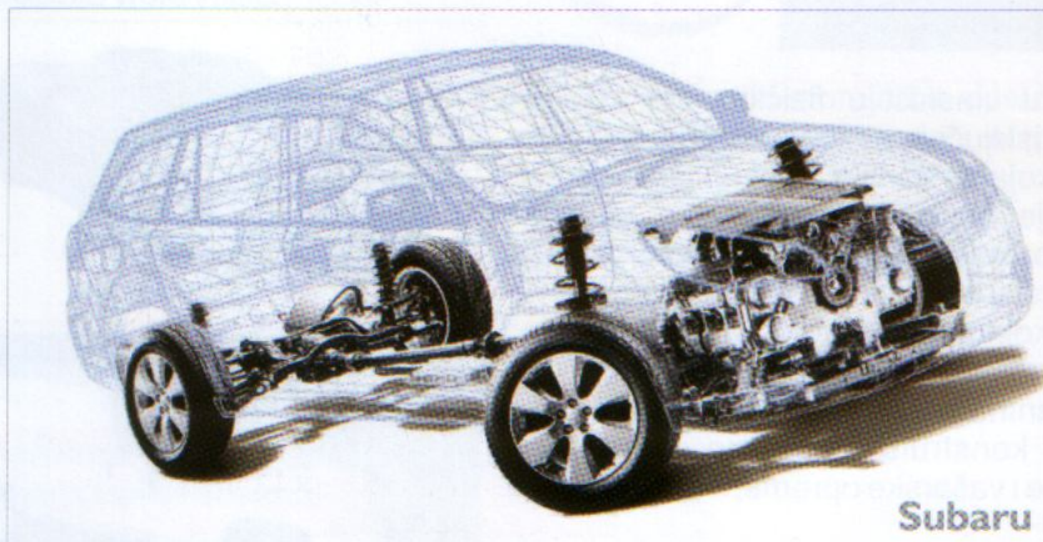

CITROËN C4

Vozila koja su homologovana i proizvedena sa katalizatorom ne smeju se koristiti bez katalizatora. Naknadno ugrađeni katalizatori moraju biti homologovani u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Uređaj za odvođenje i ispuštanje izduvnih gasova na traktoru može biti ugrađen i izveden na najvišoj tački vozila. Način ugradnje mora obezbediti da vozač traktora bude zaštićen od uticaja izduvnih gasova.

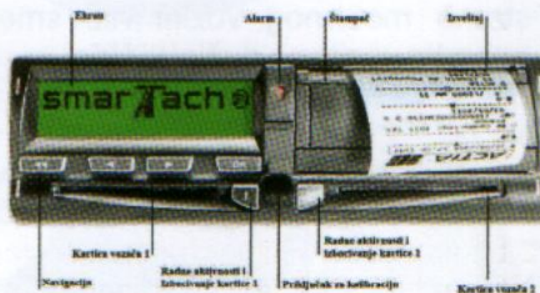

Subaru

Tahograf

- Tahograf može biti analogni digitalni
- analogni tahograf je uređaj za beleženje brzine i pređenog puta, u drumskom transportu, kao i vremena rada i odmora, pomoću kojeg se zapisuju podaci na tahografski listić na kom vrh pisača ostvaruje zapis mehaničkim pritiskom na tahografski listić, a koji omogućava beleženje podataka za jedan dan;
- digitalni tahograf je uređaj za beleženje brzine i pređenog puta, u drumskom transportu, kao i vremena rada i odmora pomoću kojeg se zapisuju podaci u radnu memoriju i memorijsku karticu, a koji omogućava čuvanje podataka za period od 365 dana;

za
1 dan

365
dana

Tahograf mora biti ugrađen:

- na putničkim automobilima na kojima se obavlja obuka kandidata za vozače, i to digitalni tahograf nakon 1. jula 2011.
- na lakim i teškim autobusima, gradskim i prigradskim autobusima i trolejbusima;
- na teretnim vozilima, odnosno skupu vozila koja imaju najveću dozvoljenu masu preko 3,5t

preko
3,5t

Tahograf ne moraju imati:

- vozila u vlasništvu fizičkih lica koja se koriste isključivo za lične potrebe;
- vozila koja se koriste za skupljanje mleka i vraćanje kontejnera za mleko odnosno transport mlečnih proizvoda namenjenih za životinjsku ishranu;
- vozila koja upotrebljavaju vojska, policija i civilna zaštita;
- ambulantna vozila;
- vozila konstruisana samo za prevoz cirkuske i vašarske opreme;

- vozila za pomoć na putu i odnošenje neispravnih vozila;
- vozila koja se koriste za putna ispitivanja radi tehničkog razvoja;
- vozila namenjena samo za prevoz košnica;
- komunalna vozila za odnošenje smeća, održavanje puteva, telekomunikacione servise, radio i tv reportažna vozila i vozila za detekciju radio tv signala;
- vozila koja se koriste za nadzor i održavanje puteva.

Tahograf i graničnik brzine moraju da:

- budu pregledani u ovlašćenoj organizaciji;
- budu žigosani važećim žigom;
- poseduju važeće uverenje o ispravnosti;
- budu označeni odgovarajućom informativnom nalepnicom na kojoj se podaci o serijskom broju tahografa odnosno graničnika brzine i zadnjih osam znakova VIN oznake vozila poklapaju sa faktičkim stanjem;
- budu plombirani na svim spojnim tačkama instalacije, prenosnog sistema i predviđenih mesta u unutrašnjosti tahografa, bez oštećenja plombi i njihovih ležišta, plombama sa žigom ovlašćene laboratorije;
- budu ispravni bez vidljivih mehaničkih oštećenja.
- tahograf i nosač podataka (tahografski, odnosno dijagramski listić i memorijska kartica) moraju da odgovaraju jednoobraznim tehničkim uslovima i uslovima propisanim Evropskim sporazumom o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodne prevoze (AETR) s Protokolom.

Vozač mora na kraju svakog radnog dana raditi ispis iz digitalnog tahografa za taj dan, kao i da evidentira ostale podatke kojima se dokazuje ispunjavanje uslova u pogledu obaveznih odmora i trajanja vremena upravljanja.

Profesionalni vozači moraju ubuduće imati dokaze za svako svoje vreme vožnje, odmora i drugih radnih aktivnosti za svaki dan u godini. Zato je posebno važno voditi tačnu evidenciju radnih aktivnosti ali i tačno vreme početka godišnjeg i drugih odmora, slobodnih dana, bolovanja i odsustva sa posla. Dokazi za radne i druge aktivnosti su zapisi na dijagramskim listićima (podaci zapamćeni na vozačkim karticama kod digitalnih tahografa i preneti u bazu podataka na PC računaru) odnosno uvrenja izdata od strane firme za sve vrste odsustvovanja sa posla.

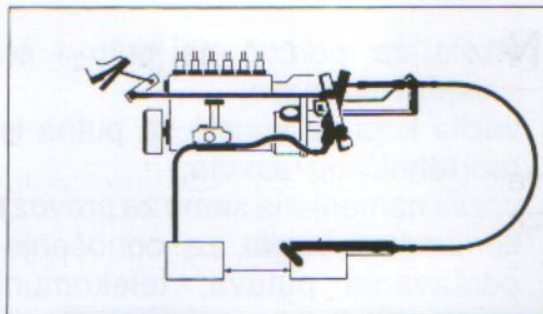

Novoproduzvedena vozila koja su prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. jula 2011. godine moraju imati digitalni tahograf.

(Čl. 16. 80. Pravilnika i čl. 45, ZOBS-a)

Graničnik brzine ne moraju da imaju vozila čija je najveća konstruktivna brzina niža od zakonom normirane za tu vrstu vozila, vozila službi za spasavanje i delovanje u vanrednim situacijama, vozila javnih komunalnih službi i vozila javnog gradskog prevoza.

- u teretna vozila i skupove vozila čija najveća dozvoljena masa prelazi 3,5t i u autobuse mora biti ugrađen ispravan graničnik brzine

Dimenzije i mase vozila

Najveća dozvoljena dužina vozila, iznosi:

- za motorno vozilo, osim autobusa, bicikla, mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla 12,00m

- za priključna vozila i priključna vozila koja vuku traktori 12m

- za autobus sa dve osovine – 13,50 m;

- za autobus sa najmanje tri osovine – 15,00 m;

- za zglobni autobus – 18,75 m;

- za zglobni autobus sa dve ili više okretnica – 25 m;

- za bicikle, mopede, motocikle, tricikle i četvorocikle – 4,00 m;

- za ostala vozila osim turističkog voza 12,00 m.

Najveća dozvoljena dužina skupa vozila

Najveća dozvoljena dužina skupa vozila iznosi:

- za tegljač sa poluprikolicom – 16,50 m
- za vučno vozilo sa prikolicom – 18,75 m;
- za skup vozila namenjen za prevoz kontejnera ili vozila – 21,00 m;
- za turistički voz – 40,00 m.

16,50

18,75

21

40

Najveća dozvoljena širina vozila

Najveća dozvoljena širina vozila iznosi 2,55 m, osim:

- za radnu mašinu i izmenjivu vučenu mašinu za poljoprivredu i šumarstvo, za koje najveća dozvoljena širina iznosi – 3,00 m;
- za teretna i priključna vozila sa nadograđenom hladnjačom sa zidom debljine preko 45 mm, za koje najveća dozvoljena širina iznosi – 2,6 m;
- za teretno vozilo koje ima izmenljive uređaje za održavanje puteva, za koje najveća dozvoljena širina iznosi – 3,00 m.

2.55

3

2.6

3

4

Najveća dozvoljena visina vozila iznosi 4,0m

Najveća dozvoljena visina vozila osim bicikla, mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla iznosi 2,5 m.

Klirens vozila mora omogućavati da vozilo opterećeno do najveće dozvoljene mase može da pređe prepreku visine 10 cm.

2,5

0,1

Najveća dozvoljena ukupna masa motornog vozila i skupa vozila

(Čl. 20. Pravilnika)

Najveća dozvoljena ukupna masa motornog vozila i skupa vozila iznosi 40 t.

Ukupna masa motornog vozila i prikolica ne sme da prelazi vrednost najveće dozvoljene mase vozila koja je deklarirana na identifikacionoj tablici motornog vozila.

40
tona

Ukupna masa priključnog vozila ne sme biti veća od ukupne mase vučnog vozila za više od 50 %.

50%

Farovi i svetla za osvetljavanje mesta na kome se izvode radovi

(Čl. 52. Pravilnika)

Farovi i svetla za osvetljavanje mesta na kome se izvode radovi, mogu biti ugrađeni i izvedeni na vozilu tako da daju svetlost bele boje i da ne ometaju ostale učesnike u saobraćaju.

Vozila koja imaju dodatne farove i svetla koja su ugrađena van prostora predviđenih pravilnikom (dodatni farovi na krovu i sl.) moraju posedovati pokrivku za ove farove i svetla.

Uređaji za kontrolu i davanje znakova na motornim vozilima

(Čl. 79. Pravilnika)

Pod uređajima za kontrolu i davanje znakova na motornim vozilima podrazumevaju se na putničkim automobilima:

- brzinomer sa putomerom i svetiljkom za osvetljavanje,
- kontrolna plava lampa za dugo svetlo,
- svetlosni ili zvučni znak za kontrolu rada pokazivača pravca,
- digitalni tahograf na vozilima za obuku vozača nakon 1. jula 2011. godine;

Na motociklima, lakim četvorociklima i četvorociklima:

- brzinomer sa putomerom i svetiljkom za osvetljavanje,
- kontrolna plava lampa za veliko svetlo, osim na motociklu i lakom četvorociklu sa motorom radne zapremine do 50 cm³;

do
50 cm³

Branici na vozilima

Branici na putničkim i lakim teretnim vozilima moraju biti ugrađeni i izvedeni na prednjoj i zadnjoj strani vozila, a na drugim motornim vozilima na četiri ili više točkova najmanje na prednjoj strani tih vozila.

Branici ne smeju imati oštre ivice i moraju biti postavljeni tako da predstavljaju najisturenije delove vozila.

Priključci za vuču, u slučaju neispravnosti, na vozilima na motorni pogon moraju biti ugrađeni i izvedeni na pristupačnom mestu tako da omoguće spajanje užeta ili poluge za vuču i da osiguraju bezbedno vučenje tog vozila pomoću užeta ili poluge za vuču.

Vozila sa jednim tragom moraju imati najmanje jedan uređaj koji im omogućava da se parkiraju u uspravnom položaju.

Vozila za prevoz putnika

U vozila za prevoz putnika podrazumevaju se:

- putničko vozilo, koje ima najviše devet sedišta uključujući i sedišta za vozača.
- laki autobus, vozilo koje ima više od devet sedišta uključujući i sedišta za vozača, i koje ima najveću dozvoljenu masu koja ne prelazi 5 t.
- teški autobus, vozilo koje ima više od devet sedišta uključujući i sedišta za vozača, i koje ima najveću dozvoljenu masu koja prelazi 5 t.

9
sedišta

do
5 tona

preko
5 tona

Ovi autobusi se svrstavaju u tri klase, i to:

Klasa 1 - gradski autobus, jeste autobus ili trolejbus koji uz mesta za sedenje, pored prostora za stajanje između sedišta, ima i poseban prostor za stajanje putnika, i ima opremu za olakšano ulazanje i izlaženje putnika pri čestim zaustavljanjima i njihovo pomeranje duž vozila.

Klasa 2 - prigradski autobus, jeste autobus koji pored mesta za sedenje ima mesta za stajanje isključivo na prolazu između sedišta.

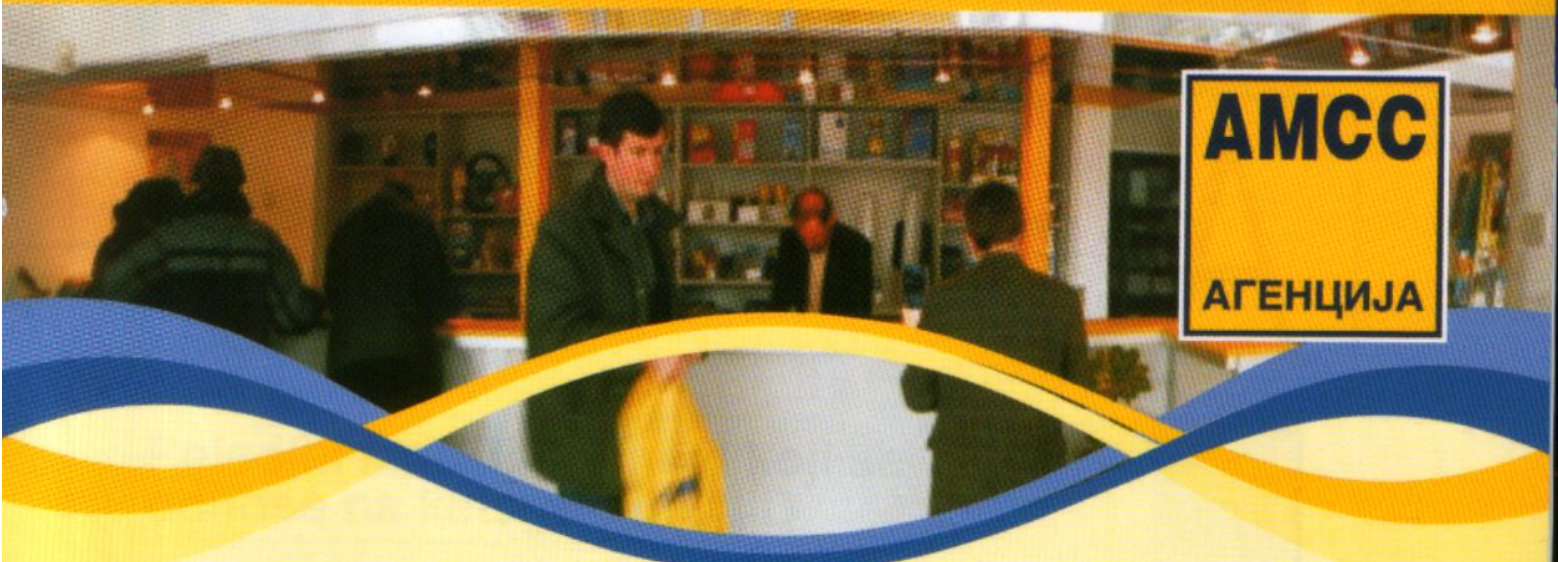
Klasa 3 - međugradski autobus, jeste autobus koji ima isključivo mesta za sedenje.

Autobusi klase A i B

Klasa A - gradski i prigradski autobus, jeste vozilo koje je namenjeno da vozi putnike koji sede, odnosno koji stoje. Ako je gradski i prigradski autobus namenjen za prevoz putnika i koji sede i koji stoje tada taj autobus ima sedišta i dodatke za putnike koji stoje.

Klasa B - međugradski autobus, jeste vozilo koje nije namenjeno za prevoz putnika koji stoje i koje nema dodatke za putnike koji stoje.

AMCC

АГЕНЦИЈА

- AMSS članstvo ● међународна vozačka dozvola ●
- AMS Osiguranje ● dozvola za upravljanje tuđim vozilom u inostranstvu ●
- zeleni karton ● kupoprodajni ugovor ● auto-karte ●
- auto-kozmetika ● sve za auto-škole ● sve za tehničke preglede ●
- obavezna oprema za Vaše vozilo: trougao, prva pomoć, sijalice ... ●
- novo izdanje priručnika za polaganje vozačkog ispita „VOZAČ“ ●

AMSS Agencija d.o.o.

Beograd, Ruzveltova 43, tel.: 011 32 91 054, info@amss-agencija.rs

За безбедан пут и миран сан, postanite члан

DEO

PRIRUČNIK ZA POLAGANJE VOZAČKOG ISPITA

Dodatak za C i D kategoriju

SADRŽAJ

Pojedini izrazi i pojmovi	275
Trajanje upravljanja	276
Ukupna masa vozila	278
Osovinsko opterećenje vozila	279
Uređaji za kontrolu i davanje znakova	281
Gabaritna svetla	282
Oznake dugih i teških vozila	282
Konturne oznake vozila	283
Priključna vozila	284

Pojedini izrazi i pojmovi koji se odnose na kategoriju C I D

- zglobni autobus je laki ili teški autobus koj se sastoji od dva ili više jasno razdvojenih delova koji su međusobno povezani tako da putnici mogu da se slobodno kreću između njih, a delovi su čvrsto povezani tako da mogu biti odvojeni jedino u radionicama;
- tegljač je teretno vozilo namenjeno za vuču poluprikolica;
- platforma za prevoz vangabaritnih tereta je vozilo koje je po konstrukciji namenjeno za prevoz tereta koji je po dimenzijama i masama preko granica dozvoljenih pravilnikom, a u saobraćaju učestvuje pod posebnim uslovima;
- klirens je najmanja visina čvrstih delova vozila iznad stajne površine ne računajući točkove;
- graničnik brzine je uređaj, dograđen na pogonski agregat ili je sastavni deo sistema za upravljanje pogonskim agregatom, koji je namenjen da ograničava najveću brzinu kretanja motornih vozila;

Na lakim i teškim autobusima graničnik brzine mora biti ugrađen na način da se ova vozila ne mogu kretati brzinom većom od 100 km na čas.

Trajanje upravljanja motornim vozilom, odnosno skupom vozila

Kada upravlja teretnim vozilom ili skupom vozila čija je dozvoljena masa veća od 3,500 kg ili autobusom, vozač ne sme imati dnevno vreme upravljanja duže od devet sati, odnosno najviše dva puta nedeljno po deset sati.

Vozač vozila, odnosno skupa vozila mora nakon 4 sata i 30 minuta upravljanja vozilom napraviti pauzu (prekid upravljanja vozilom radi odmora) u trajanju od najmanje 45 minuta.

Vozač može pauzu koristiti tako da napravi više pauza u trajanju od po najmanje 15 minuta raspoređenih tokom vožnje, s tim da vreme upravljanja ne sme biti duže od 4 sata i 30 minuta.

Ukupno vreme upravljanja vozilom ne sme preći 90 sati u razdoblju od dve uzastopne nedelje.

preko
3,500 kg

9
sati

4 sata i
30 min.

45
min.

15
min.

4 sata i
30 min.

90
sati

2
nedelje

8
sati

5
min.

Izuzetno, vozač autobusa, trolejbusa i tramvaja u javnom gradskom prevozu putnika, sme upravljati vozilom najduže osam sati, uz uslov da na polaznim stajalištima ima prekid vožnje od najmanje pet minuta.

Vozač mora da iskoristi dnevni odmor u roku od 24 sata nakon završetka prethodnog dnevnog i nedeljnog odmora.

24
sata

Izuzetno, ako se u upravljanju vozilom smenjuju najmanje dva vozača, svaki od njih mora da iskoristi dnevni odmor u trajanju od najmanje 9 sati, najkasnije 30 sati nakon završetka prethodnog dnevnog ili nedeljnog odmora.

9
sati

30
sati

Odmor vozač mora koristiti van vozila ili u vozilu kada se ono ne kreće.

Vozač mora da započne sa korišćenjem nedeljnog odmora najkasnije nakon 6 dvadesetčetvorosatnih perioda od završetka prethodnog nedeljnog odmora.

6

Dva klinasta podmetača moraju postojati, na vidnom mestu, u motornim i priključnim vozilima, čija najveća dozvoljena masa prelazi 5 t tako da ih vozač može, po potrebi, koristiti.

preko
5t

Koristiti obavezno za vreme odmora vozača.

Ukupna masa vozila

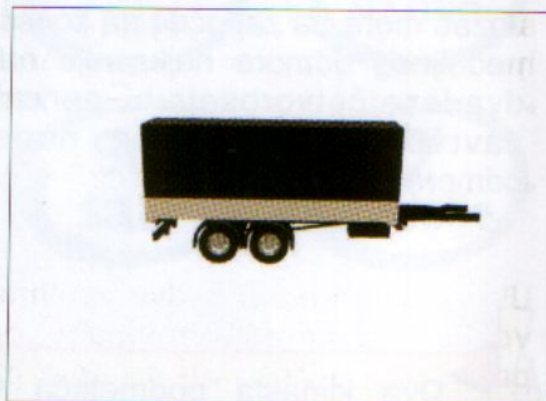
Ukupna masa motornog vozila ne sme da prelazi sledeće vrednosti i to:

- za dvoosovinsko motorno vozilo – 18 t;
- za troosovinsko motorno vozilo – 26 t;
- za četveroosovinsko motorno vozilo sa najmanje dve upravljajuće osovine – 32 t, pri čemu maksimalno osovinsko opterećenje bilo koje osovine ne prelazi 9,5 t;
- za troosovinski zglobni autobus – 28 t;
- za laki tricikl – 0,57 t;
- za teški tricikl – 1,3 t;
- za teški tricikl za prevoz tereta – 2,5 t;
- za laki četvorocikl – 0,55 t;
- za teški četvorocikl za prevoz lica – 0,60 t;
- za teški četvorocikl za prevoz tereta – 1,55 t.

Ukupna masa prikolica, ne sme da prelazi:

- za jednoosovinsku prikolicu – 10 t;
- za dvoosovinsku prikolicu – 18 t;
- za troosovinsku prikolicu – 24 t.

Ukupna masa skupa vozila, ne sme da prelazi:

Skupa vozila sa 5 ili 6 osovina:

- za dvoosovinsko motorno vozilo sa troosovinskom prikolicom – 40 t,
- za troosovinsko motorno vozilo sa dvo ili troosovinskom prikolicom – 40 t;

Tegljača s poluprikolicom s ukupno 5 ili 6 osovina:

- za dvoosovinski tegljač s troosovinskom poluprikolicom – 40 t,
- za troosovinski tegljač s dvo ili troosovinskom poluprikolicom – 40 t,
- za troosovinski tegljač s dvo ili troosovinskom poluprikolicom kada prevozi 40-stopni ISO kontener (ili dva 20-stopna ISO kontenera odnosno izmenjive transportne sudove) – 44 t;

- **Skupa vozila s četiri osovine koji se sastoji od dvoosovinskog motornog vozila i dvoosovinske prikolice – 36 t;**
- **Tegljača sa poluprikolicom sa ukupno četiri osovine, pri čemu su i tegljač i poluprikolica dvoosovinski - 36 do 38 t, što zavisi od razmaka između osovina poluprikolice**

Osovinsko opterećenje vozila

Osovinsko opterećenje vozila ne sme da prelazi vrednosti deklarisanе od strane proizvođača i navedene na identifikacionoj tablici na vozilu.

Osovinsko opterećenje vozila odnosno skupa vozila u stanju mirovanja na horizontalnoj podlozi ne sme prelaziti:

- **za vozilo ili skup vozila sa jednom gonjenom osovinoм – 10 t;**
- **za vozilo ili skup vozila sa jednom pogonskom osovinoм – 11,5 t;**

Ukupno opterećenje dve osovine motornih vozila, pri čemu osovinsko opterećenje pojedinačne osovine ne sme preći 10 t, i koje imaju međusobno rastojanje:

- **manje od 1,0 m iznosi – 11,5 t,**
- **od 1,0 m do 1,3 m iznosi – 16 t;**
- **od 1,3 m do 1,8 m iznosi – 18 t, odnosno 19 t ako je pogonska osovina opremljena udvojenim pneumaticima i vazдушnim oslanjanjem, ili gde maksimalno osovinsko opterećenje ne prelazi 9,5 t;**

Ukupno opterećenje dve osovine priključnih vozila sa međusobnim rastojanjem:

- **manjim od 1,0 m iznosi – 11 t,**
- **od 1,0 m do 1,3 m iznosi – 16 t,**
- **od 1,3 m do 1,8 m iznosi – 18 t, pri čemu osovinsko opterećenje pojedinačne osovine ne sme preći 10 t;**

Ukupno opterećenje tri osovine priključnih vozila sa međusobnim rastojanjem:

- do 1,3 m iznosi – 21 t,
- od 1,3 m do 1,4 m iznosi – 24 t,
- od 1,4 m do 1,8 m iznosi – 27 t, pri čemu osovinsko opterećenje pojedinačne osovine ne sme preći 10 t.

Na pogonske točkove mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla, vozila za prevoz putnika i teretnih vozila, ako je vozilo opterećeno i u stanju mirovanja na horizontalnoj ravni, mora delovati najmanje jedna četvrtina ukupne mase vozila, odnosno skupa vozila.

- Na točkove upravljačke osovine ovih vozila ako je vozilo opterećeno i u mirovanju na horizontalnoj površini, mora delovati najmanje jedna petina ukupne mase vozila.

Uređaji za kontrolu i davanje znakova na motornim vozilima

Pod ovim uređajima podrazumevaju se:

na autobusima:

- brzinomer sa odometrom i svetiljkom za osvetljavanje, ako nije ugrađen u tahograf koji pokazuje i registruje brzinu, vreme i pređeni put vozila duž celog puta,
- tahograf,
- kontrolna plava lampa za dugo svetlo,
- svetlosni i zvučni znak za kontrolu rada pokazivača pravca,
- pokazivač raspoloživog pritiska pneumatičkog uređaja radne kočnice, ako je taj uređaj stalno pod pritiskom,
- graničnik brzine – za vozila prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. jula 2011. godine.

na teretnim vozilima:

- brzinomer sa odometrom i svetiljkom za osvetljavanje, ako nije ugrađen u tahograf koji pokazuje i registruje brzinu, vreme i pređeni put vozila duž celog puta,
- kontrolna plava lampa za dugo svetlo,
- svetlosni ili zvučni znak za kontrolu rada pokazivača pravca,
- pokazivač raspoloživog pritiska pneumatičkog uređaja radne kočnice, ako je taj uređaj stalno pod pritiskom,
- tahograf, ako teretno vozilo odnosno skup vozila ima najveću dozvoljenu masu preko 3,5t,

- graničnik brzine – na srednjim i teškim teretnim vozilima koja su prvi put registrovana u Republici Srbiji nakon 1. jula 2011. godine.

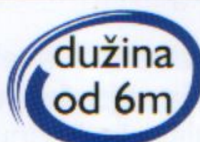
Gabaritna svetla

Gabaritna svetla na vozilima kojima se prevoze opasni tereti mogu biti postavljena i izvedena tako da zadovolje jedan od uslova predviđenih Pravilnikom.

Sva vozila duža od 6 m (prikolice – mere se zajedno sa rudom) osim turističkog voza, registrovana nakon 1. jula 2011. godine, moraju imati bočna svetla za označavanje u skladu sa jednoobraznim tehničkim uslovima.

Mora postojati najmanje jedno bočno svetlo u srednjoj trećini vozila.

Prvo bočno svetlo ne sme biti dalje od 3 m od prednjeg kraja vozila, a poslednje ne više od 1 m od zadnjeg kraja vozila.

Oznake dugih i teških vozila

Oznake dugih i teških vozila moraju biti postavljene prema standardu ili homologovane i postavljene prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Oznake teških vozila obavezne su za srednja teretna vozila čija je najveća dozvoljena težina iznad 7,5 tona i teška teretna vozila, osim tegljača kao i za zglobne teške autobuse za prigradski i međugradski saobraćaj.

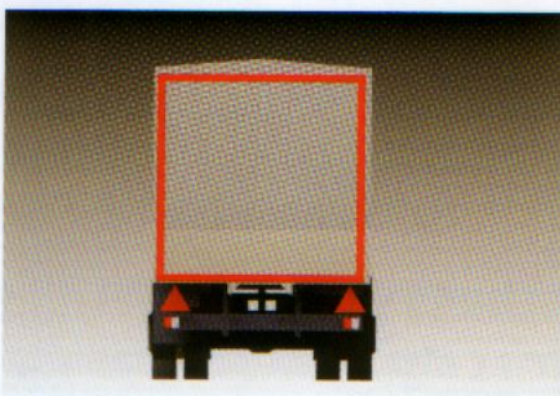
Oznake dugih vozila obavezne su za laka i srednja priključna vozila čija je dužina uključujući rudu veća od 8 m i za velika priključna vozila.

Konturne oznake vozila

Reflektivne površine za označavanje kontura vozila moraju biti homologavane i postavljene prema uslovima za postavljanje prema jednoobraznim tehničkim uslovima. Konturne oznake se postavljaju u vidu traka retrorefleksnog materijala bele, crvene ili žute boje najmanje širine 50 mm. Dužina označenog dela vozila mora biti bar 80% dužine vozila i mora na najbolji način prema nazad i bočno obeležavati konturu vozila. Konturne oznake crvene boje mogu se postaviti samo na zadnjem delu vozila.

Reflektivne površine za označavanje kontura vozila mogu biti ugrađene na vozila za javni prevoz putnika, teretna vozila, priključna vozila, traktore, putnička vozila i laka priključna vozila čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 0,75t.

Reflektivne površine za označavanje kontura vozila moraju biti ugrađene na srednjim teretnim vozilima (3,5-12t), teškim teretnim vozilima (preko 12t), srednjim priključnim vozilima (3,5-10t), i velikim priključnim vozilima (preko 10t) i to na zadnjoj strani vozila širih od 2,1 m i na bočnoj strani vozila dužih od 6 m. Nije dozvoljena upotreba skupa vozila kod kojih je samo jedno od vozila označeno konturnim refleksim površinama.

Reflektivne površine mogu biti ugrađene i na točkove vozila mopeda, motocikla, tricikla i četvorocikla.

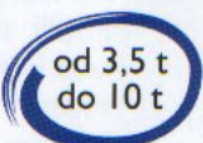
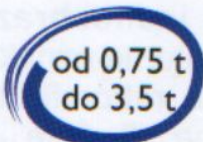
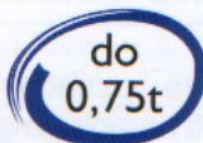
Reflektivni deo reklamnih napisa – grafičkih simbola na vozilu mora biti jednostavan, bez adresa i brojeva telefona, i da ne odvlači pažnju drugim učesnicima u saobraćaju, odnosno mora da odgovara zahtevima i uslovima za postavljanje prema jednoobraznim tehničkim uslovima.

Visina slova u reflektivnom delu reklamnog napisa mora biti između 300 mm i 1000 mm, a ukupna površina reflektivnog dela naslova ne sme preći 2 m²

Priključna vozila

- Lako vozilo, jeste priključno vozilo čija najveća dozvoljena masa ne prelazi 0,75 t.
- Malo priključno vozilo, jeste priključno vozilo čije statičko vertikalno opterećenje preneto na horizontalnu podlogu preko svojih osovina, kada je povezana na vučno vozilo i opterećeno do deklarisanе nosivosti, prelazi 0,75 t, ali ne prelazi 3,5 t.
- Srednje priključno vozilo, jeste priključno vozilo čije statičko vertikalno opterećenje preneto na horizontalnu podlogu preko svojih osovina, kada je povezana na vučno vozilo i opterećeno do deklarisanе nosivosti, prelazi 3,5 t ali ne prelazi 10 t.
- Veliko priključno vozilo, jeste priključno vozilo čije statičko vertikalno opterećenje preneto na horizontalnu podlogu preko svojih osovina, kada je povezana na vučno vozilo i opterećeno do deklarisanе nosivosti, prelazi 10 t.

Priljučna vozila razvrstavaju se u jednu od sledećih klasa, i to u klasu:

- Poluprikolica, u koju se svrstava priključno vozilo, na kojem su sve osovine postavljene iza njegovog težišta (određenog pri ravnomerno opterećenom vozilu), i koje je opremljeno uređajem koji obezbeđuje prenos horizontalnih i vertikalnih sila na vučno vozilo, i pri čemu jedna ili više osovina mogu biti pogonjene sa vučnog vozila.
- Prikolica, u koju se svrstava priključno vozilo koje ima najmanje dve osovine, koje je opremljeno zgloбно vezanim vučnim uređajem (rudom) koji može da se pomera vertikalno (u odnosu na prikolicu) i kontroliše pravac prednje osovine, a koje ne prenosi značajno vertikalno opterećenje na vučno vozilo, pri čemu jedna ili više osovina mogu biti pogonjene sa vučnog vozila.
- Prikolica sa centralnom osovinom

ОСНОВНА чланска картица

БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ У ЦЕЛОЈ СРБИЈИ

- Шлеповање возила у случају кvara / саобраћајне незгоде
- Поправка возила на путу
- Процена возила при купопродаји
- Правни савети о саобраћају
- Помоћ у тражењу делова
- Помоћ у планирању путовања...

Куповином
ОСНОВНЕ ЧЛАНСКЕ КАРТИЦЕ
стичете право на куповину
СУПЕР ЧЛАНСКЕ КАРТИЦЕ

**УЧЛАНИТЕ СЕ У АМСС
И УШТЕДИТЕ ДО 5000€!**

СУПЕР чланска картица

БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ У СРБИЈИ И ЕВРОПИ

- Шлеповање возила до куће у случају саобраћајне незгоде у Србији и континенталном делу Европе
- Поправка возила на путу
- Рефундација хотелског смештаја у случају саобраћајне незгоде
- Рефундација трошкова превоза породице
- Правни савети о саобраћају
- Попуст на преко 28 000 продајних места у систему *Show Your Card...*

ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОМОЋ НА ПУТУ

ДОСТУПАН 24Н

www.amss.org.rs